

Utangulizi

Mamilioni ya nakala za kitabu cha Kikristo cha asili, Mpango wa Mungu wa Zama, zimechapishwa na kusambazwa ulimwenguni kote kwa lugha zaidi ya thelathini. Kilileta furaha na amani kwa mamilioni ya miyo kwani walikuja kuelewa kwamba Muumba wetu mkuu ni Mungu wa Upendo ambaye ameunda Mpango ambao baadaye utabariki kila mtu, mwanamke na mtoto ambaye amewahi kuishi!

Kijitabu hiki "Mpango Mkuu wa Mungu wa Zama" hujitahidi kutoa maelezo makuu ya kitabu kamili zaidi The Divine Plan of the Ages. Ingawa ni kifupi kwa umbo, kijitabu hiki kinasababisha maelezo ya kuridhisha ya maswali ya zamani: Je! Kwa nini Mungu wa Upendo anaruhusu mabaya ambayo tunaona ulimwenguni? Je! Kwa nini kuna temeko la ardhii ambalo linua maelfu - na vita vinavyoua mamilioni? Kwa nini lazima tupate maumivu, maumivu ya moyo na hatimaye kifo? Je! Ufalme wa Mungu utakuja lini na mapenzi yake 'yafanyike duniani kama ilivyo mbinguni"?

"Mpango Mkuu wa Mungu" pia inashughulikia ishara za unabii wa "Wakati wa Mwisho" kwenye kitabu cha Danieli (Danieli 12: 1-4). "Ujuzi" unaongezeka kwa kiwango ambacho hakijawahi kutokea katika historia ya wanadamu, kuingiza nyakati za matumizi ya akili ya Kompyuta, Simu za rununu, utafutaji wa nafasi, nk. Hata hivyo, ingawa teknolojia imekuwa baraka kwa njia nyingi- tunaona ubinafsi wa mwanadamu na uchoyo katika Jambo hili. Enzi ya atomiki inayoongoza kwa "wakati wa shida unaoongezeka" ambao haujawahi kutokea tangu kuwapo kwa taifa.

Ni faraja kama nini kujuu, hata hivyo, kwamba shida hii italeta "Enzi kuu" ambayo wanadamu wamekuwa wakiitamani tangu mwanzo wa historia! Ufalme wa Mungu utakuwa wa ajabu zaidi, na mtukufu zaidi, inayojumuisha zaidi, kuliko ndoto zote za wanafalsafa, washairi na wenyewe hekima.

- Kutakuwa na ulimwengu wa amani (Zaburi 46:9)
- Uponyaji wa kasoro zote za ubinadamu (Isaya 35:5,6)
- Uadilifu wa maadili utapandwa katika kila moyo (Yeremia 31:33,34)
- Wafu wote wa miaka iliyopita watafufuliwa tena kwenye uzima (1Kor.15:22)
- Kuomboleza, maumivu, machozi na kifo vitakoma (Ufunuo 21:4)

" Hakuna jicho lililoona, hakuna sikio lililosikia, hakuna akili iliyoingatia, mambo ambayo Mungu amewaandalia wale wampendao "(1Wakorintho 2:9).

Tunatumai kuwa utapata baraka kutoka kwa kusoma kijitabu hiki. Tunapendekeza pia kusoma Mpango wa Uungu wa Agano, inayopatikana kwenye vyombo vingine. Ni kitabu cha mwanzo katika mfululizo wa mabuku sita yanayotoa ma-funzo ya Biblia kwa masomo mbalimbali yanayokwenda sambamba na maandishi ya Ukristo. Mambo yaliyomo katika mabuku sita hayo yanapatikana katika kanda kwa gharama fulani.

Yaliyomo

◆ Somo la Kwanza	
Usiku mkuu wa Dhambi... Kukamilika Katika Asubuhi ya Furaha.....	1
◆ Somo la Pili	
Muumba aliye na Akili na Mwenye Upendo.....	6
◆ Somo la Tatu	
Ufunuo wa Mwenyezi Mungu – Biblia.....	9
◆ Somo la Nne	
Vipindi vyta Wakati Katika Mpango wa Mungu.....	15
◆ Somo la Tano	
“Siri” iliyofichwa kwa muda mrefu sasa Imefunuliwa!.....	20
◆ Somo la Sita	
Lengo la Kurudi kwa Bwana wetu ni Kurejesha.....	24
◆ Somo La Saba	
Kwa nini Mungu Aruhusu Mabaya Katika Mpango Wake.....	34
◆ Somo La Nane	
Siku ya Hukumu ya Mwenyezi Mungu.....	41
◆ Somo La Tisa	
Fidia, Urejesho na Ufufuo.....	45
◆ Somo La Kumi	
Utofauti Ulioko kati ya vya Mbinguni na Vya Asili ya Binadamu.....	52
◆ Somo La Kumi na Moja	
Njia pana na Njia Nyembamba Kwa Sasa--	
Njia Kuu Katika Ufalme.....	67
◆ Somo La Kumi na Mbili	
Chati Ya Mpango wa Mungu wa Zama.....	72
◆ Somo La Kumi na Tatu	
Ufalme wa Ulimwengu Huu.....	80
◆ Somo La Kumi Na Nne	
Ufalme wa Mungu - Mbinguni na Duniani.....	89
◆ Somo la Kumi na Tano	
Siku ya Bwana.....	101
◆ Somo La Kumi Na Sita	
Mapitio-Na Wajibu.....	112

♦ SOMO LA KWANZA ♦

WAKATI WA USIKU WA DHAMBI...KUKAMILIKA KATIKA ASUBUHI YA FURAHA

Mungu ana Mpango wa haki na upendo kwa wanadamu wote ambao umekuwa ukifunuliwa katika historia yote ya mwanadamu. Kuelewa maendeleo haya ya matukio kupitia Enzi hizo hutusaidia kuthamini ulinganifu mzuri wa Biblia. Usiku wa giza la dhambi linalozunguka mwanadamu haliwezi kusahaulika! Lakini hivi karibuni, katika Enzi ya mwamko, Masihi kama "Jua la Haki" atatokea na uponyaji na baraka. Usiku wa kutisha wa maumivu, magonjwa na kifo vitakwisha. Furaha ya asubuhi itakuwa zaidi ya kumaliza kuugua kwa uumbaji wetu. "Kulia kunaweza kudumu kwa usiku mmoja, lakini furaha inakuja asubuhi" (Zaburi 30: 5).

Kungojea Kitu kilicho Bora

Uumbaji wote unaugua na unasubiri kitu kilicho bora, lakini hutafuta kwa upofu bila kutambua ukubwa wa madhumuni ya neema ya Mungu. (Warumi 8:19, 22). Hivi karibuni Mpango wetu mkuu wa Muumba kwa mwanadamu utazidi sana matarajio ya juu ya mwanadamu (1 Wakorintho 2: 9). Upendo wa Mungu utapita zaidi matarajio yaliyo juu ya mwanadamu. "Maana mawazo yangu sio mawazo yenu wala njia zenu si njia zangu, asema Bwana. Kwa maana kama vile mbingu zilivyo juu sana kuliko nchi, kadhalika njia zangu na mawazo yangu kuliko mawazo yenu" (Isaya 55: 8, 9).

"Mpango Mkuu wa Mungu wa Zama," unadhihirisha kuwa kuna maelezo ya

utaratibu wa zama za mwanadamu na za sasa na Mungu amepanga juu ya siku zijazo za mwanadamu. Uwazi huu lazima udhihirike, kwenye Maandiko, na lazima uonekane kwa msomaji mchambuzi. Kwa hivyo nitakuwa tayari kuwakumbusha haya siku zote japokuwa mnayajua na kudhibitisha katika "kweli mliyo nayo" (2 Petro 1:12).

Wengi sana wanaohoji Biblia kama msingi wa dini ya kweli. Hapa, kwa kuanmini Maandiko kuwa thabiti na yenye usawa, tutaelezea Mpango wa Mungu kutoka kwa Biblia. Ni Mpango ambao utavutia hisia kamilifu za watu na haki. Mpango wa Mungu ni thabiti na tabia ya haki ya Mungu. Anayetafuta ukweli wa dhati anaweza kutarajia ufahamu wa aina hii kwa sababu "roho ya ukweli" iliahidiwa kutuongoza kwenye ukweli wote (Yohana 16:13).

Njia Mbili za Kutafuta Ukweli:

Njia moja ni kutafuta madhehebu mbali mbali ya Ukristo ili kupata ukweli. Lakini hiyo mara nyingi ni ya kuttanisha sababu wana mafundisho yanayokinzana, ambayo mengi yanonekana kuwa ya kutokuwa na busara. Sio yote yametokana na Maandiko ya Biblia. Mengi ni msingi wa imani za karne zilizopita.

Njia nyingine ni kuachilia ubaguzi wote na kwa moyo mpole kwenda kwa Neno la Mungu kwa msaada wa Mwandishi wake ambaye ametuhahidi misaada mbali mbali katika kuelewa Mpango wake (Angalia Waefeso 4: 11-16).

Ni muhimu kutoamini kitu kwa sababu tu tunamwamini mtu. Imani yetu lazima iwe kwa msingi wa Neno la Mungu, sio ile ya wanatheolojia wa kisasa au hata wa Mababa wa Kanisa la mape-ma. Sauli wa Tarso alikuwa mfano wa watu wengi wazuri ambao wamefundisha makosa kwa dhamiri njema (Matendo 26: 9). Watafiti wa ukweli lazima wateguliwe maji ya tamaduni ya tope na kujazwa kwenye chemchemi ya Neno la Mungu. Kila kitu kinapaswa kudhibitishwa kwa Maandiko.

Msingi wa Mafundisho sahihi ya Biblia

Kwa uthibitisho wa Maandiko, tume-jaribu kuonyesha Mpango wa Mungu kwa njia ya utaratibu na mantiki. Lakini lazima ieleteweke kwamba Maandiko mara nydingi huwa katika lugha ya kielelezo na muktadha. Kukosa kuelewa hili hufanya masomo mengi maarufu kuzungumziwa visivyo juu ya unabii na kuja kwa Bwana wetu kunachanganya na kutisha. Utabiri lazima ueleweke kihistoria na vile vile utimizo wake wa baadaye. Sisi ni wanafunzi wa unabii - sio manabii! Kwa bahati mbaya, Wakristo wengine wanapuuza kusomwa kwa Neno la Mungu na kusema, mafunzo ya Yesu akiwa Mlimani yanaweza kumwokoa mtu yeyote! Lakini hata "malaika wanapenda kutazama" Injili na kazi ya Kristo (1Petro 1: 11,12) .Usomaji wa Mpango wa Mungu humsaidia Mkristo kuelewa madhumi ya Mungu na kutazamia siku za usoni kwa maoni ya Mungu - sio kama mtumwa, lakini kama mtoto na mrithi

(Waebrania 3: 5,6). Kujifunza kwa uanganifu Neno la Mungu kunaimarisha imani yetu na kunachochea utakatifu.

Kusudi la Enzi ya Sasa

Kwa kutokujua Mpango wa Mungu kwa wanadamu, makanisa mengi ya Kikristo hudhani kwamba kipindi cha sasa ndicho cha pekee cha kuubadilisha ulimwengu. Lakini baada ya karibu karne ishirini, lengo lao halijakamilika. Hapo chini kuna jedwali inayoonyesha asilimia ya dini kulingana na jumla ya idadi ya watu ulimwenguni kulinganisha mwaka 1900 na 2008. Angalia kwamba asilimia ya Wakristo imepungua. Je! Hii inakatisha tamaa? Ukristo unashindwa? Je! Mungu amekuwa akijaribu kubadilisha ulimwengu, bila kufaulu? Jibu lazima liwe hapana! Nguvu na hekima ya Mungu inatuhakikishia hatashindwa. Yesu alituma wafuasi wake kama "ushuhuda kwa mataifa yote" na kupata "kundi dogo" la washindi waliojitolea (Mathayo 24:14; Luka 12:32). Hilo ndilo kusudi la Enzi ya Injili ya sasa. Wakati kazi hii imekamilika, basi Mungu atabadilisha Imani ya walimwengu. Hilo ndilo kusudi la wakati ujao - Ufalme wa Kristo, ambao tunaouombea, "Ufalme wako uje. Mapenzi yako yatimizwe hapa duniani, kama ilivyo mbinguni "(Mathayo 6: 10). Chati hii inaonyesha picha ya kusikitisha! Hata asilimia 33 iliyohesabiwa kama "Mkristo" hakika sio wote "wametakaswa kwa Kristo Yesu "ambao" hawafuati mambo ya mwili "(1 Wakorintho 1: 2; Warumi 8: 1).

Dini	1900 Idadi ya Dunia 1,619,625,000	2008 Ulimwenguni Idadi ya watu 6,706,993,152
Wakristo	34.46%	33.32%
Waislamu	12.34%	21.01%
Wahindu	12.53%	13.26%
Wabudhi	7.84%	5.84%
Wayahudi	.75%	.23%
Wasio na dini	8.42%	14.09%
Wengine	23.66%	12.25%

**Chanzo: Rasilimali za Kikristo za Ulimwenguni;
Kitabu cha Ukweli Ulimwenguni**

Je! Watoto wachanga na watoto huhesabiwa moja kwa moja kama Wakristo waliokolewa? Je! Tutasemaje kuhusu karne nyingi kabla ya Kristo? Matendo 4:12 (NAS) inasema, “Haku-na wokovu kwa mtu mwингine yeyote; kwa maana hakuna jina jingine chini ya mbingu walilopewa watu, litupasalo kuokolewa kwalo.” Je! Wale mamiloni yote ambaao waliishi kabla ya Kristo wamepotea milele?

Imani za makanisa mengi leo hufundi-sha kwamba ikiwa haujaokoka, unahu-kumiwa milele. Wengine bado wan-aамини katika moto wa kweli wa kuzimu, na kwamba wasiookoka watapata mateso ya milele! Wengi ambaao wan-naамини kwa dhati kwamba sasa ndio siku ya wokovu wanaelekezwa kwenye kazi ya umishonari ulimwenguni kote. Lakini je! Mabilioni ya binadamu bado yamepotea milele?

**Mpango Mkuu wa Wokovu wa
Mungu Haujakosea!**

Ndio, ulimwengu wa leo ni giza sana! Na mawingu ya dhoruba yanakusanyika. Lakini katika Mpango wa Mungu wa Enzi za asubuhi kumeanza kupam-bazuka. “Kwa maana tazama, giza lita-funika dunia na giza kuu la watu; Lakini BWANA atakutokea, na utukufu wake

utaonekana juu yako. Mataifa yataku-jia nuru yako, na wafalme kwa mwangaza wa kuinuka kwako” (Isaya 60: 2-3, NAS).

Kwa bahati mbaya, wengi wameacha kutafuta Ufalme wa Mungu wakati mapenzi Yake “yatakapofanywa hapa duniani, kama ilivyo mbinguni” (Mat-thayo 6:10). Wengi huvunjika moyo kwa imani za makabiliano ya makani-sa ambayo husababisha migawanyiko zaidi. Watu wengine huamua na kuse-ma, mimi sifai mbinguni - lakini mimi ni mzuri sana kwenda kuzimu! Kwa hivyo, wengi hukataa Mpango wa Mungu kama usioweza kafanya kazi - au wan-utupilia mbali kama siri isiyoelewka!

**Wenye Haki wa Zamani Hawakuwa
na Mwangaza Zaidi**

Hata baadhi ya waadilifu wa zamani hawakuwa na “nuru” nyingi kama tuliy-o nayo mwishoni mwa Enzi. Ibrahimu hakuelewa kabisa ile ahadi ilimaanisha nini: “Katika kizazi chako familia zote za dunia zitabarikiwa” (Mwanzo 28:14, NAS). Wala malaika au hata Manabii hawakuelewa hatma katika Mpango wa Mungu. Sheria za Kiyahudi na ibada za Israeli zilimwashiria Kristo, mkombozi mkubwa, ambaye angeokoa Israeli na kuwafanya wakala wake kwa

baraka za familia zote za ulimwengu.

Lakini watu wateule wa Mungu katika siku za Yesu walitarajia Mfalme am-baye angewaokoa kutoka kwa Warumi. Walipuuza Maandiko ambayo yal-ifunua kwamba Masihi angelazimika kwanza kuteseka na kufa.

Yesu aliwaambia wanafunzi wake, "Nina mambo mengi ya kusema nanyi, lakini hamuwezi kuyavumilia kwa sasa" (Yohana 16: 12,13, NAS). Lakini baada ya Pentekosti, ujumbe wa Injili ambao Yesu alifundisha ulianza kueleweka vizuri. Mtume Paulo alielezea siri nyin-gi kwa Kanisa (1 Wakorintho 15:51; Waefeso 3: 3,4; 2 Wathesalonike 2: 7). "Siri ambayo imefichwa tangu zamani na vizazi, lakini sasa imejidhihirisha kwa watakatifu wake [ni] Kristo ndani yenu, tumaini la utukufu" (Wakolosai 1: 26,27). Hii bado ni "siri" kwa wen-gi. Kanisa la Yesu ni sehemu ya "Kris-to," watiwa mafuta, ambao watabariki ulimwengu baada ya Enzi ya Injili!

Baada ya Mitume kulala (Matayo 13:25), adui Shetani alipanda mbe-gu ambazo zilitoa Wakristo bandia- "magugu." Watu kanisani walibuka madarakani. Neno la Mungu liliwekwa kando. Badala yake, mafundisho ya wanadamu yalichukua mahali pa ma-fundisho ya Biblia.

Marekebisho ya Waprotestanti yaliku-wa jaribio la ujasiri la kurudi kwa mam-laka ya Maandiko. Mungu aliwatumia watu kama Wycliffe, Luther na wengine kama mabingwa hodari wa ukweli wa Neno Lake. Lakini Waprotestanti kwa ujumla wamefanya maendeleo kidogo wakienenda kwenye nuru. Kila kanisa la Kiprotestanti lilisimama kwenye njia ya ukweli, sio kuendelea na ukweli kama nuru inayoangaza, lakini huen-

da tu kama kiongozi anavyopendelea. Leo, wengi wamepotoka!

Njia ya Ukweli Inazidi Kuangaza

Ni kweli kwamba "giza lafunika dunia na giza kuu lafunika Kabila la watu" (Isaya 60: 2). Lakini haitakuwa hivyo kila wakati! Wengi sasa "wamekaa gizani" katika "nyumba ya gereza" ya dhambi na kifo (Isaya 42: 7). Lakini tuna uhakika kwamba Wakati wa mwisho wa kizazi hiki unapokaribia, itamaanisha mwanzo wa Enzi ijayo. Katika Siku ya Milenia "Jua la Uadilifu" "litaangazia vitu vy'a siri vy'a giza" (1 Wakorintho 4: 5). Itafuta giza la maovu na kuleta uhai, afya, amani na furaha. Wale ambao "wamekaa gizani," lakini wana hamu ya kuenenda katika nuru inayojitokeza ya Mungu, itafanya njia yao kuangaza zaidi.

Kwa hivyo Mungu anatualika, "Njoo tusemezane sasa, na tuungane pam-oja, asema BWANA" (Isaya 1:18). Ukweli kama "Nuru hupandwa kwa wenye haki" (Zab. 97:11). Biblia ni kama taa kwa njia ya wenye haki. "Neno lako ni taa ya miguu yangu, na mwanga ya njia yangu" (Zaburi 119: 105). Maand-iko Matakatifu yamefunguliwa kuliko zamani ili kuliongoza Kanisa katika uk-weli. Sio tu ilivyofafanuliwa zamani, la-kini pia kuna mwangaza unaoongezeka juu ya siku zizazo.

Asubuhi Kumelezo!

Hata na watu wengi sasa wakiwa wamechanganyikiwa na kutoamini - hatuhitaji "kukaa gizani." Tunaweza kwenda mbele kwenye njia yetu ya kuelewa na kuenenda katika nuru ya Maandiko. Watatuonyesha njia. Kwa hivyo, kila kitu kilichoelezewa kama

“ukweli” kwetu lazima kiwe na msingi wa Maandiko! Utabiri wa Biblia unakamilika leo kama hapo zamani. Wana-thibitisha kwamba Biblia yenye ni kweli!

“Kwa hivyo tuna neno la unabii ambalo limehakikishiwa zaidi, ambalo unafanya vizuri kuzingatia kama taa inayoangaza mahali penye giza, mpaka aduhuuri na nyota ya asubuhi inapoingia mionyoni mwenu ”(2 Petro 1:19, NAS).

Kwa kweli mtume Paulo alishikwa kwenye maono ya kuona siku zijazo. Lakini hakuruhusiwa kusema “juu yake (2 Wakorintho 2: 4, NAS). Haikuwa wakati “uliofaa” hata kwa Kanisa la kwanza (Mathayo 24:45). Basi, kwa kweli, mtume Yohana aliona na kusikia Ufunuo wa Yesu Kristo wa mambo “ambayo hayana budi kuwapo upesi ” (Ufunuo 1: 1). Kwa lugha ya mfano,

Mtume alitazama Enzi yote ya Kikristo tangu mwanzo hadi mwisho wake wa kushangaza. Kutoka kwa Mnyama na vichwa saba hadi kwa Bibi-arusi wa Kristo - kuanzia Babeli hadi Yerusalemu Mpya - Ufunuo umetafsirwa kwa msaada wa maandiko mengine.

Furaha ya asubuhi inakuja kwanza kwa walinzi waaminifu wa Kristo Yesu. Nuru zaidi imefunuliwa sasa kuliko wakati wowote uliopita katika historia ya Kanisa. Katika Ufalme wa Mungu nuru ya ukweli itaenea kwa wanadamu wote. Yesu na Kanisa watatoa uzima kwa kumaliza wakati wa usiku wa dhambi kwa wanadamu wengine.

“Na Roho na Bibi arusi wanasema, ‘Njoo.’ Na yule asikiaye aseme, ‘Njoo.’ Na yule aliye na kiu aje; anayetaka achukue maji ya uzima bure ”(Ufunuo 22:17, NAS).

♦ SOMO LA PILI ♦

MUUMBA MWENYE AKILI NA APENDAYE

Je! Tunajuaje kuwa kuna Mungu? Je! Ulimwengu na watu duniani wanaweza kutokea tu? Je! Ni nini inaweza kuwa ushahidi mzuri kwamba tuna Muumba mwenye akili? Wacha tuone ni sababu gani inapendekezwa.

Tunachohitaji kufanya ni kuangalia sayari yetu kwa darubini — au jani la mmea chini ya darubini. Kuangalia juu usiku mwanana, wenyе nyota, ni nani hajashangazwa na urembo, mpangilio, anuwai na ukubwa wa mbingu? Jani chini ya darubini linaonyesha seli ambazo ni kiwanda kizima cha miundo maalum. Na hata zaidi ya hapo kuna ulimwengu wote wa molekuli inayojumuisha atomi ambayo huundwa na protoni, neutroni na elektroni zilizo na chembe ndogo zaidi za subatomic. Kila mmea, maua na nyota huongea kwa hekima na nguvu ya Muumba mwenye akili. Sheria za ajabu katika maelewano ya asili haziwezi kutokea kwa bahati tu. Maumbile yote yanashuhudia Mtoaji wa sheria mwenye hekima.

Urekebishaji wa “Aina” ya Mwanzo

Inadaiwa kuwa kila aina ya mimea na wanyama iliundwa bila akili - kwamba ilikuzwa na sheria ya “uteuzi wa asili,” “kuishi kwa wenyе ukakamavu zaidi,” - mageuzi. Lakini inajidhihirisha kuwa athari lazima zizalishwe na sababu zinazofaa. Je! Ingekuwa ya kisayansi kusema kwamba saa inayopatikana kwenye uwanja ilifanyika yenye bila hekima? Kwamba pole pole ilibadilika? Ndio, kuna vyura ambao wanaweza kuimba na nyani wanaofanana na watu. Lakini vyura hawageuki kuwa ndege, na nyani hawageuki kuwa wanadamu.

Hali ya hewa na ugawaji wa chakula vinaweza kuathiri marekebisho. Tofauti za nondo au vyura huweza ku-zalishwa - lakini bado ni nondo na vyura! Lakini kama litany cha Mwanzo kinavyoelezea uumbaji, asili ya kila mtu ni “kwa aina yao” (Mwanzo 1:25 NAS). Labda Mungu aliumba mbwa Kwa “aina” yake, badala ya kila mbwa kama wale wa Kijerumani. Kuna aina zaidi ya 10,500 za nondo zilizotambuli-wa Marekani Kaskazini. Ingawa tofauti zinaweza kutokea kimuundo, kila aina iliyoundwa imeundwa kipekee.

Sayansi ya Kweli Hutokana na Ukweli Unaoweza Kuonekana

Karne na nusu baada ya nadharia ya Darwin ya Mageuzi, sayansi bado hai-jaonyesha nadharia hiyo kupitia sheria zake za uchunguzi! Kwa kweli, tangu miaka ya 1980, wazo la Ubunifu wa Akili limekuwa likikua kati ya wanasyansi. Kuna ubunifu mzuri sana kwa mwanadamu na maumbile kwamba lazima kuwe na Mbuni mwenye akili aliyefanya haya yote.

Kwa mfano, nusu ya karne iliyopita nakala ya kibaolojia ya mwanadamu iligunduliwa. Inaitwa DNA. Mchanganyiko huu wa kemikali “tata” ambao hufafanua upekee wa mtu binafsi, unabadilishwa katika kila chembe takriban trilioni 100 katika mwili wa mwandamu. Kila seli ina “mchoro,” au lugha, kwa “alfabeti” ya kemikali inayoelezea kazi yake fulani katika utendaji wa mwili. Kama Zaburi 139: 14 inasema, “nimeumbwa kwa jinsi ya ajabu na ya kushangaza.”

Mageuzo: Visukuku au Mifupa ya Kale Yaharibu Ushahidi!

Ushuhuda wa mapema zaidi unapati kana kwenye mifumo ya miamba ya hapo awali kabisa, inayojulikana kama 'precambrian rock strata'. Ushahidi wa kisukuku una mwani wa seli moja. Halafu katika safu inayofuata hapo juu, ghafla aina 455 za aina tofauti za viumbe visivyo na uti wa mgongo vina-onekana bila umbo. Vivyo hivyo, ushahidi wa kisukuku unaonyesha kwamba viumbe vya kale vya kutisha, maarufu kama dinosaurs, waliangamizwa kwa janga la uharibifu la hapo kale ulimwenguni kote. Lakini mwamba unaofuata unaonyesha maisha tofauti ya wanyama kabisa, aina mpya ya maisha ya wanyama wa mamalia, kama vile tulio nao leo hii. Hakuna viumbe vya kati ambavyo vimewahi kupatikana - sio kisukuku kimoja ambacho kinaweza kuonyesha mabadiliko ya taratibu. Kuna mabilioni ya viungo vilivyokosekana.

Mifupa ya watu wanaodhaniwa kuwa wa kwanza, kama vile mtu aitwaye Java na Piltdown, kwa kweli walijengwa tena kutokana na vipande vichache tu vya mfupa. Baadaye, baada ya kukaguliwa kwa karibu, iligundulika kuwa vipande kadhaa vya kila kisukuku vilikuwa vimechukuliwa kutoka Kwa vizazi tofauti. Mfano mmoja ulioadhimishwa, "Mtu - Nebraska," ilijengwa tena kwa msingi wa jino moja tu. Baada ya kusoma na uchunguzi mwingi, ilikubaliwa kuwa ni jino la nguruwe mwitu! Wanasyansi mara nyingi hutumia safu ya mwamba ambayo visukuku hupatikana ndani yake - tarehe huchorwa kutokana na safu ya mwamba na visikuku vilivyopatikana ndani yake.

Njia ya kujua tarehe za visukuku (kama Carbon-14 au Potasiamu-Argon) haziwezi kutegemewa vyema. Zote ni msingi wa mawazo kadhaa, na hakuna uthibitisho kwamba haya hayangeweza kubadilishwa sana na matukio ya janga kama vile mafuriko ya ulimwengu.

Sayari Yetu ya Dunia Imebarikiwa Kipekee

Wanasayansi wanatuambia umbali wetu kutoka kwa jua ni muhimu kwa maisha. Usawa wa oksijeni, naitrojeni na dioksidi ya kaboni hewani ni ya kipekee kwa sayari yetu. Maji mengi pia yanaonekana kuwa ya kipekee na muhimu kwa maisha yetu magumu Duniani. Mwezi huhimili nguzo ya Dunia, ambayo hutupa misimu yenye joto. Yote hii inazungumza juu ya dhamira, ubunifu, mpangilio, na mawazo. Kuanzia mfumo wetu wa jua hadi jicho ngumu la mwanadamu — hekima na nguvu ya Muumba wetu ni wazi! "Tangu kuumbwa kwa ulimwengu sifa zake zisizonekana, uweza Wake wa milele na Uungu wake, zimeonekana wazi, zikifahamika kupitia kile kilichoten-genezwa" (Warumi 1:20, NAS).

Muumba Wetu Ameweka Nia ya Kufahamu

Maisha hayakuanza tu kutokea kighaffa. Ukweli kwamba maelfu ya miunganisho muhimu ingelazimika kutokea kwa wakati mmoja ili kuunda kiini rahihi zaidi sio uthibitisho kwamba aina tofauti za maisha yangeweza kutokea kwa ombwe tupu. Tunalazimishwa kuthibitisha kwamba kuna Mbuni mwenye akili, Muumba! Hekima ya Mungu ni kubwa mno kuliko ya mwanadamu. "Ni mimi aliyeifanya dunia, na kuumba mtu juu yake. Nimeitanda-

za mbingu kwa mikono yangu "(Isaya 45:12, NAS). Kutoka uzuri wa mbingu hadi uzuri wa ua la waridi au kwa upendo wa kumshawishi mama kwa mtoto wake — tunaona upendo wa Muumba wetu. Hakika upendo wake lazima uwe mkubwa kuliko wetu - na vile vile hekima, haki na nguvu.

Mungu pia aliweka ndani yetu tamaa ya kuuelewa ulimwengu. Tunataka kuelewa tumetoka wapi, tunaenda

wapi, ni nini mwisho wetu. Baada ya kuwekewa ndani yetu hamu ya kujua, je! Muumba mwenye upendo na mwenye haki hangetufunulia jibu la matamano haya?

Wacha tuchunguze Biblia kwa Mpango thabiti na tabia ya haki ya Mungu. Kama inavyoonekana katika maumbile, ndani yetu na bila sisi - tunapaswa kutarajia kupata Mpango wa Mungu wenyе sababu ya kuridhisha.

♦ SOMO LA TATU ♦

UFUNUO WA MWENYEZI MUNGU--BIBLIA

Biblia imekuwa mwangaza wa maendeleo na uhuru. Biblia ya Wakristo wa Kiyahudi haijaunda wazo la kidini tu, bali pia siasa, sheria, elimu, fasihi na tamaduni. Hata ingawa tumeangalia Biblia kuititia glasi za imani zinazopingana, Biblia imeathiri wanadamu kuliko kitabu kingine chochote katika historia. Biblia ndio msingi wa maoni na kanuni ambazo ustaarabu wa Magharibi unaegemea. Ushawishi wa kiadili wa Biblia umekuwa mzuri kila wakati. Maandishi mengine juu ya Mungu yanaweza kuwa yalileta faida, lakini Biblia imeleta tumaini na amani kuliko kitabu kingine chochote.

Ujumbe wa Biblia mara nyingi umesemwa vibaya sana, hata na marafiki zake. Watu wakati mwingine kwa makosa huchukua lugha yake ya ishara kama halisi. Kwa sababu Biblia inajitafsiri, lazima Biblia ielewewe kwa ujumla. Misemo mingi ya hekima na ukweli ziko wazi, lakini hazina zake hasa zimejificha. Wale wanaochambua Biblia hupata tabia ya Mungu na Mpango wake wazi kwa uzuri.

Madhumuni ya Maandiko ni ya ajabu, yenye usawa na ya hak — inatoa fursa ya uzima wa milele kwa kila mtu am-baye amewahi kuishi. Madai ya Biblia kuwa ufunuo kutoka kwa Muumbaji wetu Mungu ni vizuri tuufikirie kwa uchunguzi wa kweli na uaminifu.

Kitabu Bora zaidi kilichohifadhiwa

Biblia ni kati ya vitabu kongwe zaidi viliopo. Imeweza kuhimili dhoruba za

zaidi ya karne thelathini. Wanadamu wamejaribu kwa kila njia iwezekanavyo kuikomesha. Wakati mwingine wamefanya milki yake kuwa uhalifu ulioadhibiwa kwa kifo. Wakati Biblia ili-potolewa kutoka kwa mikono ya makhani wakati wa Marekebisho, iliwekwa mikononi mwa watu wa kawaida. Hatta hii ilikuwa na athari kabambe duniani. Leo, wakati maadui wake wengi wanalala usingizi wa kifo, Biblia imapatikana katika kila taifa. Imetafsiriwa kwa lugha 438, na sehemu zake katika lugha zaidi ya 2,000. Mwandishi wa Biblia pia amekuwa Mlinzi wake.

Wakati akiolojia haiwezi “kudhibitsa” kwamba Biblia ni Neno la Mungu, hakuna uvumbuzi wa uchumbuaji am-bao bado umepingana na Biblia. Badala yake leo akiolojia inaendelea kuhakiki historia katika Biblia. Maandishi ya Bahari ya Chumvi yana sehemu za Biblia ya Kiebrania ambayo ni ya miaka elfu mbili na inathibitisha hata uadilifu wa maandishi. Maandishi kwenye jiwe lililochimbwa kutoka eneo la kaskazini la Dani unataja waziwazi “Nyumba ya Daudi.” Marejeleo ya Biblia kwa Wahiti kama nguvu ya zamani yalidharauliwa kwa muda mrefu, lakini leo tuna ushahidi mwingi kwa uwepo wa watu kama hao. Kuna hati za kuhesabiwa 3,300 za Agano Jipyia la Kiyunani inayojulikana leo, nambari inayoweza kulinganishwa ya Agano la Kale la Kiebrania (pamoja na Maandiko ya Bahari ya Chumvi 227 zaidi, na zaidi ya 10,000 katika matoleo ya Kilatini na mengine ya zamani. Hakuna hati nyingine ya zamani ambayo inakaribia nambari hizo.

Lengo la Waandishi

Vitabu sitini na sita vya Biblia viliandikwa katika angalau mabara matatu yanayofunika zaidi ya miaka elfu nne ya historia. Biblia iliandikwa na waandishi arobaini kutoka kila tabaka mbalimbali ya maisha: wafalme, watu yakhe, wanafalsafa, wavuvi, washairi, walii, na wasomi. Musa alikuwa kiongozi wa kisiasa, aliyefundishwa katika vyuo vikuu vya Wamisri; Petro, mvuvi; Amosi, mchungaji; Joshua, mkuu wa jeshi; Luka, daktari; Danieli, waziri mkuu; Sulemani, mfalme; Mathayo, mtoza ushuru; na Paulo, Mfarisayo wa Kiyahudi na wakili. Je! Nini kiliwapa hawa waandishi msukumo? Lazima walikuwa watimilifu na kilicho kizuri sana. Uaminifu wao unathibitishwa na kufichua makosa yao wenyewe. Mfalme Daudi alikiri dhambi zake kwa unyenyekevu mkubwa (Zaburi 51). Eliya, kwa kuvunjika moyo na kukata tamaa, akalia, "Mimi si bora kuliko baba zangu" (1 Fal. 19: 4). Yeremia alikubali kutotaka kusema tena neno la Mungu - lakini basi hakutweza kukatiza bidii yake inayowaka (Yeremia 20: 9). Paulo alilia kwa wazi kuwa hapo awali alikuwa mtesi wa Kanisa (1 Wakorintho 15: 9).

Je! Ni nia gani iliyowahimiza wanafunzi kukuza kazi ya Yesu? Watu wake wenyewe walimhukumu. Alikuwa akituhumiwa kwa kukufuru na uhaini. Waandishi wa Agano Jipya walistahimili dharau na mateso makali na walihatarisha maisha yao wenyewe - wengi wao walikuwa kama wafiadini. Uadilifu na dhamira ya ukweli tu ndio huelezea kujitolea vile.

Mada ya Biblia - Yesu wa Nazareti

Maandishi ya Agano la Kale - kutoka kwa Bustani ya Edeni, kupitia historia, Sheria, na Manabii - zote zinaelekeza mbele kwa Masihi wa Agano Jipya. Jamaa hufuata yaliyoahidiwa "Mzao" wa Ibrahim (Mwanzo 22: 17,18) imekusudia kubariki " familia za dunia "(Mwanzo 28: 14)." Mzao "huyu anaweza kupatikana katika Biblia kwa Isaka, Yakobo, Yuda, kupitia ukoo wa kifalme wa Daudi, hadi kwa Mariamu (Luka 3: 23-38). Kurekodi kwa historia hizi, kwa ushuhuda wa Bwana wetu Yesu, kwa hakika kuliongozwa na Mungu, Mwandishi wa Biblia.

Maandiko yanaelezea jukumu na kazi ya Yesu kutoka kwa majaribu yake jangwani, mpaka kusulubiwa kwake kama mhalifu, na kumalizia kufufuka kwake kutoka kaburini. Wanaelezea kuwa Masihi alipaswa kuteseka kwanza na kisha aingie katika utukufu (Isaya 53: 12, Luka 24: 26). Biblia inasema Kristo ataanzisha Ufalme wa Mungu "duniani, kama ilivyo mbinguni" (Mathayo 6:10). Inazungumza juu ya "nyakati za ukombozi" ambazo Kristo ataleta wakati wa kurudi kwake, "zilizosemwa kwa vinywa vya manabii wake wote watakatifu" (Matendo 3:21). Biblia hata inarekodi ishara za kurudi kwa Yesu kuanzisha Ufalme huo (Mathayo 24: 1-3).

Kwanza Agano la Sheria - Kisha Agano Jipya

Agano la Sheria, ambalo Mungu alifanya na Israeli, lilikuwa kama mnara kwa wakati kwa sheria zake za usawa katika matibabu ya mwanadamu. Amri Kumi, ambazo zina muhtasari wa Sheria hiyo, bado inabakia kuwa ishara ya

kuabudu na maadili. Yesu anafupisha muhtasari wa Sheria, "Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote ... [na] jirani yako kama unavyoipenda mwenyewe" (Marko 12: 30-31). Ubo-ra wa maadili ya Sheria hii ni ushuhu-da wa chanzo chake, Baba wa viumb-eyote.

Hata amri isiyoleweka mara nyingi kwa Waisraeli ya kuwaangamiza watu wa Ardhi ya Kanaani (Kumbukumbu la Torati 7: 1,2) inaweza kuelezewa vizuri. Kwenye ukurasa wa 259 katika The Emphasized Bible, Rotherham anasema:

"Katika kukagua uharibifu wa mataifa ya Kanaani, ni muhimu kukumbuka hali mbaya ya uhalifu. ... Kuabudu kwao ku-baya kabisa wa kihemko na wa kikatili ... Maeneo yao matakatifu yalikuwa madanguro ... Miungu yenyе tamaa ni ya kikatili na inahitaji kuabudiwa na damu ya mwanadamu. ... [Waliwatoa] dhabihu wana na binti wao "

Mungu mwenyewe alikuwa ameian-gamiza Sodoma na Gomora, "kama nilivyoona vema" (Mwanzo 19: 20-28, Ezekiel 16: 49,50). Kwa kufanya hivyo, Mungu alingilia Kati kuyaondoa mambo ya uovu, kama vile alivyofanya kwa ulimwengu wakati wa mafuriko (Mwanzo 6: 11-13). Ndivyo ilivyokuwa kwa Wakanaani (ona Yoshua 3: 9, 10; 10: 40-43, Mwanzo 15:16). Kwa kuka-mata vizazi vyao vya dhambi, watu hao watakuwa duni watakaporudi katika ufufuo, uwezo zaidi wa kusonga mbele kutoka matopeni, kurudi kwenye haki.

Wote - Sodoma, Kanaani, hata Sa-maria waasi na waovu - watafuliwa, watatubu, na kusamehewa (Ezekiel 16:53).

"Walakini, nitakumbuka agano langu na wewe katika siku za ujana wako, nami nitafanya agano la milele [Agano Jipy] na wewe. Basi utakumbuka njia zako na kuwa na aibu wakati wewe wapokea dada zako [Sodoma na Sa-maria]... nami nitakupa wewe kuwa binti, lakini sio kwa sababu ya agano lako [la Sheria ya Kale]... nitafanya aga-no langu na wewe "(Ezekiel 16:53, 60-62, NAS) .

Agano la Sheria la Agano la Kale lili-ashiria mbele kwa "Agano Jipy" am-balo Mungu angeanzisha na "dhabihu bora," na mpatanishi bora - na ambayo ingeleta ukombozi kwa wote! (Waebra-nia 9: 23; 12: 24, Yeremia 31: 31- 34).

Serikali ya Sheria ya Musa

Sheria ya Musa ilitoa sheria za kushan-gaza kwa serikali na jamii, ilikuwa ya kipekee na ya hali ya juu kwa waka-ti wake. Kwa sababu ya kutokamilika kwa wanadamu, Sheria hiyo haikuhi-fadihiwa. Walakini, viwango ambavyo vilionyesha vilikuwa na ushawishi wa kuvutia.

Serikali iliyoanzishwa na Musa ilikuwa tofauti na wengine wote, wa zamani na wa kisasa, kwa kuwa ilidai kuwa in-atoka kwa Muumba mwenyewe. Watu walajibika kwa Mungu. Ijapokuwa Is-raeli walikuwa na ukuhani kwa Mas-kani yao na Hekalu, makuhani hawak-upewa nguvu ya umma. Kwa kweli hii isingekuwa hivyo ikiwa Sheria ilikuwa tu uvumbuzi wa kupanga wa maku-hani.

Kwa maana, serikali ya Israeli ilianzish-wa kama demokrasia na jamhuri - chini ya sheria za Mungu. Mungu alimwam-

bia Musa awalete Wazee, ambao wali-wakilisha makabila, ili wamsaidie kusimamia mambo ya taifa (Hesabu 11:16, 17; Kumbukumbu la Torati 1: 15-17). Njia hii ya serikali ili hesabiwa kutia moyo roho ya uhuru.

Njia hii ya serikali ya jamhuri ili endelea kwa zaidi ya miaka mia nne. Halafu Wazee walitaka kuwa kama mataifa jirani. Walimshinikiza Nabii Samweli awape mfalme. Samweli aliwaambia watu jinsi haki zao na uhuru utapuuza, lakini watu walikazana tu. Kwa hivyo Mungu akamwambia Samweli, "Sikiza sauti ya watu.

... Hawakukukataa, lakini wamenikataa mimi, ili nisiwe mfalme juu yao "(1 Samweli 8: 5-10). Kama ilivyooonyeshwa, wafalme wengi wa Israeli na Yuda walikuwa waovu - na watu waliteseka. Lakini Mungu hakuwaacha.

Sheria za Ulinzi Za Haki

Chini ya Agano la Sheria, kulikuwa na sheria za kulinda maskini. Uwajibikaji huu wa tajiri na maskini kwa kiwango cha kawaada kabla ya sheria za raia ni za kipekee hata katika karne yetu ya ishirini na moja. Sheria ilitoa urejesho wa ardhi waliyopoteza kila mwaka wa hamsini - mwaka wa Yubile (Mambo ya Walawi 25: 9,13-23,27-30). Hii ilizua upotezaji wa mali kwa familia kwa sababu ya deni. Vifungu vingine vya kushangaza chini ya Agano la Sheria vilikuwa kama ifuatavyo:

Ulinzi dhidi ya riba nyingi juu ya mikopo (Kutoka 22:25; Mambo ya Walawi 25:36, 37).

- ◆ Wajane na mayatima hawakupaswa kukandamizwa (Kutoka 22:22).
- ◆ Msaada wa kukimbilia haukupaswa kukandamizwa (Mambo ya

Walawi 19:13; Kumbukumbu la Torati 24:14).

- ◆ Haki za mgeni zilihakikishwa (Kutoka 12:49; Mambo ya Walawi 19:33, 34).
- ◆ Wanyama wamehakikishiwa kupewa chakula na kupumzika (Kumbukumbu la Torati 25: 4; Kutoka 23:12).

Sheria hizi zote zilibuniwa na Mungu - sio na makuhani wenye tamaa kwa malengo ya ubinasi. Kwa kweli, kabilia la ukuhani la Lawi halikupokea hata kushiriki katika Ardhi kama kabilia zingine ziliyofanya. Walikuwa na miji au vijiji fulani vya makazi viliviyotawanyika kati ya makabila anuwai (Hesabu 35: 1-8). Hata zaka za makuhani walizopaswa kupokea kutoka kwa watu zilikuwa za hiari (Hesabu 18: 22-28).

Utabiri wa Biblia wa Siku zijazo

Neno "Nabii" linamaanisha mtangazaji wa umma. Ujumbe wa Manabii kuto-ka kwa Mungu kwa watu mara nyingi ulikuwa ukemeajji wa dhambi na adhabu zijazo. Pia kufumwa katika ujumbe wao zilikuwa ahadi za baraka ikiwa wangetubu na kurekebishika. Kawaada Manabii wa Mungu hawakuwa maarufu na mara nyingi maisha yao yalikuwa katika hatari, kama ilivyokuwa kwa Eli-ya, Isaya na Yeremia. Walakini walitoa kwa uaminifu ujumbe usiopendeza wa Mungu, na kwa msukumo walirekodiwa katika Maandiko.

Manabii wengi wa Biblia hawakuwa tu walimu wa umma, lakini pia walitabiri siku za usoni. Biblia ni ya kipekee katika unabii wake kwani hakuna kitabu kingine kinachodai kuwa kitakatifu. Wamuhamadi na Korani yao, Wabudhi na Tripitaka yao na Wahindu na Vedas zao na Upanishads - wote wa-

nakosa ushuhuda muhimu wa unabii wowote uliotimia.

Utabiri wa Yesu na wa Mwisho wa Nyakati

Kuunganisha Agano la Kale na Jipy, kuna mamia ya unabii juu ya kuja kwa Masihi ambayo Yesu alitimiza wakati wa ujio wake wa kwanza. Yesu angezaliwa huko Bethlehemu (Mika 5: 2; Mathayo 2: 1-2). Kama "mwana-kondoo" atakuwa hana lawama na bila mfupa uliovunjika (Kutoka 12: 5, 46; Yohana 19: 31-36; 1 Petro 1:19). Atasalitiwa na rafiki anayemjua (Zaburi 41: 9; Yohana 13:18). Angekuwa "akihesabiwa pamoja na wakosaji" (Isaya 53:12; Mathayo 27:38). Kwa upande wake, Uislamu hauwezi kuelekeza unabii wowote juu ya Mohammed kutoka karne nyingi kabla ya kuzaliwa kwake.

Unabii mwingine wa Biblia juu ya kurudi kwa Yesu na mwisho wa wakati unatimizwa waziwazi mbele ya macho yetu. Kumalizika kwa agizo la zamani, na mwanzo wa Ufalme wa Kristo, vili-kuwa vinakuja wakati wa taabu kubwa mno ya ulimwengu (Danieli 12: 1; Mathayo 24: 21,22). Hii tumeona katika vita viwili vyta ulimwengu na ukuzaji

wa silaha za atomiki ambazo zinaweza kufuta uhai wote duniani. Kihistoria, kitisho cha mwisho, Amagedoni, bado kinakaribia.

Lakini mwisho wa Enzi hiyo pia itakuwa wakati wa kukusanya "watu" wa Danieli, Israeli, katika kuandaa Ufalme (Danieli 12: 1). Israeli itakuwa kama "mtini" unaotoa "majani" (Yeremia 24: 5, 6; Mathayo 24:32). Kwa hivyo tunaona baada ya Wayahudi wa karne kumi na nane kurudi katika ardhii yao ilioanza mnamo 1878, harakati ya Wanasayuni tangu 1897, Azimio la Balfour mnamo 1917 na kuanzishwa tena kwa taifa la Israeli mnamo 1948. Walakini, pamoja na kukusanya tena, unabii unaonyesha kuwa itaambatana na "uchungu" (Yeremia 30: 3-7).

Biblia ina Ulinganifu wa Ajabu

Njia moja ya kawaida ya mawazo imeingiliana katika Sheria, Zaburi, Manabii, na Agano Jipy (Luka 24:44). Mpango mmoja, shabaha, na kusudi zinaenea katika Biblia nzima. Maelewano ya kulinganisha sura tatu za kwanza na za mwisho tatu za Biblia ni ya kushangaza sana.

Mwanzo	Ufunuo
Uumbali wa kwanza (2:7)	Uumbali uliyorejeshwa (21:3, 4, 24)
Shetani na wabaya waingia (3:1-4)	Shetani aangamizwa (20:10)
Laana juu ya Adamu na Hawa (3:16, 17)	Hakuna laana zaidi (22:3)
Adhabu ya kifo (2:17)	Uhai kwa wote (22:17)

Ni Biblia tu inayota taarifa nzuri na yenye usawa ya sababu ya ulimwengu huu mbaya, tiba yake ya pekee, na hatima ya mwisho wa wanadamu. Walakini, kwa sababu ya dhambi, upatanisho kwa Mungu unaweza tu kutoka kwa dhabihu ya uzima. Umuhimu wa kifo cha mkombozi kwa mwanadamu ilionyeshwa kutokana na kukubali kwa Mungu mwana-kondoo aliyetolewa na Habili, toleo la Isaka, na dhabihu zote za Hema na Hekalu. Kwa kuwa Adamu alijaribiwa katika hali ya ukamilifu, haki ya Mungu ilihitaji sadaka kamili kwa dhambi na kwa hivyo alimpa mwana-we wa pekee kuwa “fidia kwa wote kushuhudiwa kwa wakati unaofaa” (Yohana 3:16; 1 Timotheo 2: 5,6).

Kulingana na dhabihu hiyo, Mungu atabariki ulimwengu wote. Biblia inafuna Mpango wa Mungu kutoka kwa taarifa ya mapema kwamba “uzao” wa mwanamke ungeangamiza nyoka (Mwanzo 3:15). Paulo anatambulisha “mzao” huyo ni Kristo Yesu na Kanisa lake (Wagalatia 3:16, 29).

Baadaye Mungu alimuahidi Ibrahimu kwamba baraka zitakuja kupitia kwake: “Katika uzao wako mataifa yote ya dunia yatabarikiwa” (Mwanzo 22:18). Aliambiwa uzao wake utakuwa kama “nyota za mbinguni” na vile vile “mchanga ulio juu ya pwani ya bahari” (Mwanzo 22:17). “Nyota za mbinguni” huwakilisha vizuri Kikundi cha Mbingu

ambacho kitatawala pamoja na Kristo katika Ufalme wake. Watakuwa “wfalme na makuhani” watabariki ulimwengu wote unaowakilishwa kama “mchanga ulio kwenye mwambao wa bahari” (Ufunuo 1: 6; 5:10; 20: 6).

Kufanikiwa kwa masomo katika kitabu hiki kutaonyesha maelezo ya kushangaza ya lini na jinsi Mpango wa Mungu atakavyobariki familia zote za dunia. Itakuwa wakati ambao maombi yanayotolewa mara kwa mara yatakavyotimizwa- “Ufalme wako uje. Mapenzi yako yatimizwe hapa duniani, kama ilivyo mbinguni (Mathayo 6:10).

Mungu, Mwandishi wa Biblia

Baada ya kuona kwamba kuna Muumba mwenye akili nyingi, ingekuwa Jambo la busara kutarajia kwamba angeonyesha mipango na madhumuni yake kwa viumbe vyake vyenye akili. Biblia inadai kuwa ufunuo huo. Tunapozingatia ushuhuda wake, tunapata wigo wake, kina na maelewano yakimshawishi kwamba Mungu Mwenyezi - sio mwanadamu - ndiye Mwandishi wa Maandiko Matakatifu. Kadiri urefu, upana, kimo na mantiki ya Mpango wa Mungu unavyojitokeza, tutaona Mungu ni Muumba mwenye upendo ambaye atatoa fursa ya maisha, afya na furaha kwa kila kila mwanaume, mwanamke na mtoto ambaye amewahi kuishi.

♦ SOMO LA NNE ♦

VIPINDI VYA WAKATI KATIKA MPANGO WA MUNGU

Fikiria watembea barabarani katika jiji kubwa na waona eneo lenye uzio na milipuko ya kelele, kuruka kwa vumbi na milundo ya uchafu. Ikiwa tungeangalia kwenye shimo kwenye uzio, tunaweza kupiga kelele, "Ni fujo gani! Yeyote aliyepanga mradi huu hakujua anafanya nini! " Lakini subiri! Je! Ni sawa kumhukumu mbuni kwa kazi yake isiyokamilika? Kweli haifai!

Wengi huamua vibaya kazi ya Mbuni mkubwa ye yote. Tunapoangalia machafuko ulimwenguni leo, kile tunachoo na ni vumbi na uchafu wa mpango uliowekwa vizuri ambao bado haujakkamilika. Uovu umeachiliwa utande kama uzoefu wa kujifunza mambo ambayo hayatasahaulika. Mpango wa Mungu ukikamilika utabariki kila mwananaume, mwanamke na mtoto ambaye amewahi kuishi. "Kusudi langu litasimamishwa, Nami nitafanya mapenzi yangu yote mazuri" (Isaya 46:10, NAS). Hailalishi jinsi shughuli za Mungu za ajabu na zisizoleweka sana zinaweza kuonekana - Mpango wake usiobadilika utaendelea mbele bila kukoma!

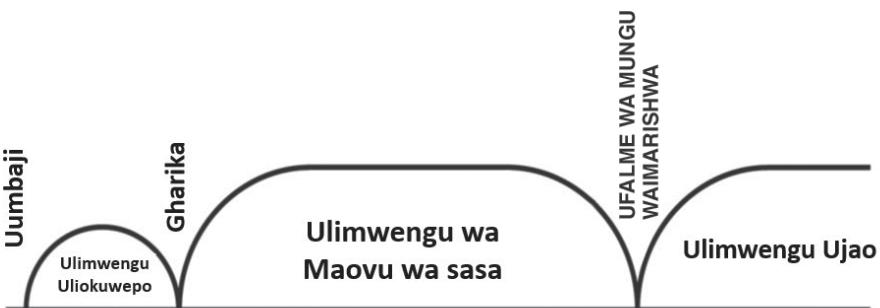
Vipindi vitatu vikuu vya wakati

Wakati ulimwengu mwingu unakaa gi-zani na kukata tamaa kwa siku zijazo, watu wa Mungu wana "taa" ya Biblia inayoangaza njia yao (Zaburi 119: 105). Kwa nuru ya Maandiko, tunaweza kuo-na kusudi la Mbuni Mkuu akizunguka kutoka zamani, hata sasa, na hadi katika siku zijazo nzuri za mwanadamu. Mtume Petro na Paulo waligundua nyakati hizi kuu tatu - kila mojawapo ikiitia "ulimwengu."

Katika Biblia, wakati wa kwanza kuto-ka kwa Uumbaji hadi Gharika unaitwa, "Ulimwengu Huo Uliokuwa Wakati Huo." Ilikuwa chini ya usimamizi wa malaika (2 Petro 3: 6; Waebrania 2: 5).

Jaribio la pili, kutoka Gharika hadi kuanzishwa kwa Ufalme wa Mungu, liko chini ya udhibiti mdogo wa Shetani, "mkuu wa ulimwengu huu." Unaitwa "Ulimwengu Uliopo wa Mao-vu" (2 Petro 3: 7; Wagatalia 1: 4).

Jambo la tatu ni kuwa "ulimwengu usio na mwisho" chini ya usimamizi wa kimungu, Ufalme wa Mungu (Isaya

45:17). Unaitwa "Ulimwengu Ujao" - "ambamo haki hukaa" (Waebrania 2: 5; 2 Petro 3:13).

Ulimwengu wa pili na wa tatu unafautina pakubwa. Wakati wa pili wa wakati unaitwa "Ulimwengu Uliopo wa Maovu," sio kwa sababu hakuna uzuri ndani yake, lakini kwa sababu uovu umeenea. Shetani ndiye "mungu wa ulimwengu huu" (2 Wakorintho 4: 4). "Sasa tunawaita wenyewe kiburi kuwa na furaha; ndio watendao uovu ndio wajengwao; naam, wale wanomjaribu Mungu ndio waponywao" (Malaki 3:15). Katika "Ulimwengu Ujao ambamo hukaa Uadilifu," Yesu atakuwa mtawala na mambo yatakuwa kinyume. Basi "wenye haki watafanikiwa" (Zab. 72: 7), na watenda mbaya watakatiliwa mbali "(Zaburi 37: 9). Walakini, kuondolewa kwa ubaya kutakuwa polepole, na kutahitaji mialka elfu ya kwanza.

Shetani, Mtawala wa Ulimwengu wa Maovu wa sasa

Kwa sababu Shetani ndiye "mungu wa ulimwengu huu," amepofusha akili za watu wengi (2 Wakorintho 4: 4). Yesu alisema wazi, "Ufalme wangu sio wa ulimwengu huu" (Yohana 18:36). Kwa kweli, aliwfundisha wanafunzi wake kusali kwa wakati ujao: "Ufalme wako uje. Mapenzi yako yatimizwe hapa duniani, kama ilivyo mbinguni" (Matthayo 6:10).

Kwa nini Ufalme wa Mungu unaonekana kuahirishwa? Sababu moja ni kuruhusu muda wa kukuza na kujaribu wafuasi wa Yesu (Waefeso 2: 2; 6: 12,13), ambao watakuwa warithi pamoa na Kristo kama wafalme na makuhani katika Ufalme wa Mungu (Ufunuo 5:10). Wakati kundi hili la wa-

teule limekamilika, Shetani atafungwa (Ufunuo 20: 1-3). Mabadiliko kutoka ufalme wa ulimwengu huu kwenda kwa ufalme wa Mola wetu itakuwa wakati wa shida kabla ya amani (Ufunuo 11: 15-18; Marko 3: 23-27).

Ulimwengu Aina Tatu — Dunia Moja

Ingawa Maandiko yanazungumza juu ya "ulimwengu" aina tatu, au vipimo, yote haya yafanyika katika dunia yetu moja halisi. "Dunia inadumu milele" (Mhubiri 1: 4). Je! Ni kwa nini, Petro anasema juu ya "mbingu na dunia" zinaharibiwa kwa "moto" na "joto?" (2 Petro 3: 7,10).

Petro hazungumzi juu ya moto halisi unaowaka angani na duniani. Anaelezea juu ya nguvu za kutawala za kiroho, serikali za wanadamu na mpango ya kijamii inayoharibiwa. Wakati "dunia" ya kwanza ilipoangamia kwa mafuriko, dunia ilikuwapo tu (2 Petro 3: 6). Ni jamii mbaya ndiyo iliharibawa. "Mbingu" za sasa za utawala wa Shetani zitaondolewa, kuwe na "mbingu mpya," sheria ya kiroho ya Kristo. Baada ya ufalme wa Shetani kuharibiwa katika "Siku ya BWANA" (Malaki 4: 1,5), utaratibu wa zamani wa jamii utabidilishwa na Ufalme wa Mungu wa haki na wenyewe amani utaingia duniani.

Mtume Paulo alipewa maono - kiakili au kimwili, hakuweza kusema kwa sababu mambo yalikuwa kweli kwake. "Alinyakuliwa hadi mbingu ya tatu "ambamo aliona utawala wa ajabu wa Ufalme wa Kristo (2 Wakorintho 12: 2-4).

Vivyo hivyo, mtume Yohana aliona katika maono mfano wa Ufalme wa Kristo kama "mbingu mpya na dunia mpya" (Ufunuo 21: 1,2). Mamlaka

mapya ya kutawala inawakilishwa na "Yerusalemu Mpya." Ukarabati wa jamii utakuwa mzuri! "Hakutakuwapo na kifo tena, wala huzuni, wala kilio, haitakuwapo na uchungu wowote, kwa kuwa vitu vya zamani vimepita" (Ufunuo 21: 4).

Nyakati zilizomo Ulimwenguni

Ingawa ulimwengu wa kwanza haukugawanywa, ulimwengu wa pili na wa tatu umegawanyika.

Kuanzia anguko la Adamu hadi Ghari-ka, Mungu alimruhusu mwanadamu kufuata njia yake mwenyewe - mwend- do mbaya ili apate kuona kabisa ma-tokeo ya dhambi na kutotii. Mawazo ya mwanadamu yalikuwa "mabaya kila mara" (Mwanzo 6: 5).

Walakini, kwa neema Mungu aliingilia kati kwa gharika kuzuia uharibifu zaidi. Mungu ana mpango wa uokoaji ambao hatimaye "utaokoa kile kilichopotea" (Luka 19:10), na kuubadilisha moyo wa mwanadamu kuwa haki. Baada ya gharika, hatua nytingine katika Mpango wa Mungu ulifunuliwa.

Ulimwengu wa Maovu wa sasa – Vipindi Vya Nyakati Tatu

Ulimwengu wa Maovu wa sasa ("Ulim-wengu Uliopo Sasa") una vipindi vitatu vya nyakati, na kila kimojawapo kin-songa mbele kukomesha maovu.

Enzi ya mababa ni ya kwanza ya zama hizi tatu. Katika kipindi hicho, Mungu alishughulika na Mababa wa Imani tu - kama vile Nuhu, Ibrahimu, Isaka na Yakobo (Waebrania 11).

Enzi ya Wayahudi ni kipindi cha pili ndani ya "Ulimwengu Uliopo Sasa." Enzi hii ilianza wakati Yakobo alikufa, akiacha kizazi chake kama "kabila kumi

na mbili za Israeli," ambazo Mungu alizitenga na mataifa mengine kwa kusudi fulani (Mwanzo 49:28). Baada ya kutoka kwao Misri, Mungu alifanya agano na Israeli, akawapa sheria yake na baraka zake maalum. Aliwapa Hema na baadaye Hekalu, ambalo sadaka zilitolewa ambazo zilifananisha dhabihu ya Kristo.

Mwisho wa Enzi hii ya Kiyahudi, Mungu alimtuma Mwanawe Yesu kwa Israeli. "Sikutumwa bali kwa kondoo waliop- otea wa nyumba ya Israeli" (Mathayo 15:24).

Walakini, ni mabaki wachache tu waliomkubali Yesu. Kama taifa, Israeli ilimkataa. Siku tano kabla ya kusulubi- wa kwake, neema ya Israeli ilimalizika wakati Yesu alisema, "Tazama, nyumba yenu imesalia kuwa ukiwa" (Mathayo 23:38).

Enzi ya Injili, au Wakati wa Ukristo, ni wakati wa tatu. Ilianza wakati wa kifo cha Yesu, ambacho kilifungua njia ya wokovu kwa mataifa yote, na dhabihu ya "fidia" ya Kristo (1 Tim. 2: 6; 2 Tim. 1:10). Ujumbe wa Injili sasa umepita karibu karne ishirini - umechapishwa katika karibu kila lugha duniani. Kusu-di katika Enzi hii, hata hivyo, haikuwa kubadilisha ulimwengu, lakini kuku-sanya kutoka kwao "kundi dogo" kuwa warithi pamoja na Kristo katika Ufalme wake (Luka 12:32).

Kuanzia mbinguni, watatawala pamo- ja na Kristo kama "wafalme na maku-hani" juu ya dunia, kubariki mabaki yote ya ulimwengu wakati wa Agano linalofuata (Ufu. 5:10; 20: 6).

Yesu, Mtawala wa Ulimwengu Ujao

Katika "Ulimwengu Ujao" miaka elfu ya kwanza (Enzi ya Milenia) imefafan-

uliwa katika Biblia. Maandiko yanarejelea wakati huu kama “Nyakati za Marejesho” (ambayo ni wakati wa kurejeshewa kwa kile kilichopotea). Imezindiliwa katika wakati wa mababiliko ya kuanzia na ujio wa pili wa Kristo (Matendo 3:21).

Mwanzoni mwa Enzi hii ya Milenia, Shetani atafungwa (Ufunuo 20: 1-3). Ubaya utapunguka, na haki itatawala. Wakati huu wanadamu wote wataamshwa polepole kutoka kwa usingizi wa mauti.

Watapewa kila msaada na “kundi dogo” la mbinguni kubadili wahusika wao kuwa wana wa Mungu wenye upendo na watiifu. Watafundishwa, kuongozwa, na nidhamu kwa mkono wenye upendo kama inavyohitajika kwa ukarabati wao. Wale ambao watabadilisha mwenendo wao na kupita mtihani wa mwisho watapata uzima wa milele duniani (Ufunuo 20: 7-9). Yatakuwa maisha ya furaha na baraka zisizo na mwisho (Isaya 25: 6-8). Matarajio mazuri kama nini!

Katika “Enzi zijazo” machozi yote yatakuwa yamefutwa. Halafu, “hakutakuwapo na kifo tena, wala huzuni, wala kilio” (Ufunuo 21: 1-4). Ufalme wa Mungu duniani hatimaye utasimamiwa kikamilifu! Maombi ya Bwana wetu Yesu kwa mapenzi ya Baba “yafanyike duniani, kama inavyotokea mbinguni” (Mathayo 6: 10) basi itajibiwa kikamilifu!

“Kugawanya Kwa Haki Neno la Kweli”

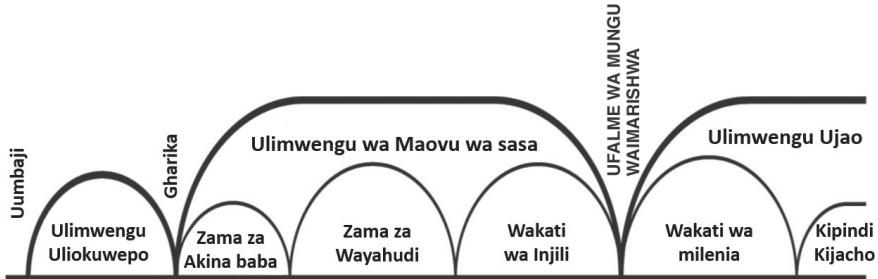
Hakuna hata mojawapo ya vipindi hivi vikubwa vyaa muda vivilvyo virefu sana

au vifupi sana! Ni kama viungo kwenye mnyororo, kila moja ikiwa na sehemu yake ya kukamilisha, na ni muhimu kwa maendeleo kamili ya Mpango wa Mungu. Ikiwa tutazingatia sehemu tu ya Mpango Mkuu wa Mbuni, inaweza kuonekana kama mkanganyiko na kutofaulu. Lakini mpango wa Mungu unaendelea, hatua kwa hatua hufunguka kutoka kwa kizazi hadi Kwa kizazi. Hekima na nguvu za Mungu zina uwezo mkubwa wa kutimiza mapenzi Yake.

Ili kuelewa vizuri Mpango wa Mungu, lazima “tugawanye neno lake kwa ukweli” (2 Tim. 2: 15) tunapo jifunza Biblia. Kile kilicho kweli kwa kizazi ki-moja kinawenza kuwa sio cha kweli kwa kingine. Kwa mfano, kwa sasa hatuwezi kusema kwamba dunia “imejaa maaria ya BWANA, kama vile maji yanafuni-ka bahari” (Isaya 11: 9). Wala hatuwezi kusema sasa kuwa kila mtu anamjua Mungu (Yeremia 31:34). Ahadi hizi ni za wakati wa Milenia na zaidi.

Makosa ya kawaida kwa karne zote imekuwa imani kwamba sasa ndio Enzi ya Ufalme wa Mungu duniani. Wazo hilo ni mbali na ukweli! Serikali za ulimwengu huu zinaungwa mkono na ukandamizaji, dhuluma na udanganyifu. Shetani bado ni “mkuu wa ulimwengu huu.” Watu wa Mungu bado wanaangalia na kuombea Ufalme wa Mungu wakati mapenzi Yake “yatakapofanywa hapa duniani, kama ilivyo mbinguni.” galia na kuombea Ufalme wa Mungu wakati mapenzi Yake “yatakapofanywa hapa duniani, kama ilivyo mbinguni.”

*Ulimwengu wa Maovu wa Sasa

"Fikiria kwa muda mfupi kumbukumbu ambayo haishindwa kamwe, ; ya hukumu ambayo hainamakosa ; ya hekima inayopanga umilele bila uwezekano wa kutofaulu, na nyakati ambazo zinapanga kwa usahihi usio na kipimo kwa vizazi vijavyo; ya nguvu na ustadi ambao unaweza kuunganisha hata kila kitu kinachopingana, chenye uhai au kisicho hai, na kuwafanya wote kufanya kazi kwa pamoja katika kukamilisha miundo yake mikubwa; ya uangalifu usio na mwisho ambao hauchoki kamwe, wala kutafuta utulivu kutoka kwa wasiwasi wa nguvu wa ulimwengu - ambaye jicho lake halilali, ambaye sikio lake liko wazi kila wakati, na nianayetambua mahitaji yote, na anayehusika katika masilahi yote, ya Kikoa Chake. "

◆ SOMO LA TANO ◆

SIRI ILIYOFICWA MUDA SASA IMEFUNULIWA

“Hata ile siri ambayo imefichwa tangu zamani na vizazi, lakini sasa imejidhihirisha kwa watakatifu wake” (Wakolosai 1:26).

Ijapokuwa uovu umetawala juu ya wanadamu kwa sababu ya dhambi, Mungu pia ameahidi Mwokozi kuwaokoa wanadamu tena na kuwapa uhai na furaha. Lakini, ingawa Mungu alitoa dalili nyingi kwenye Mpango wake, zilibaki siri za kushangaza kwa maelfu ya miaka.

Wakati Adamu na Hawa walitupwa nije ya Bustani ya Edeni, Mungu aliahidi kwamba uzao wa mwanamke (utaangamiza) “utaponda” kichwa cha nyoka (Mwanzo 3:15). Karibu miaka elfu mibili imepita na hakuna dalili ya kutimizwa kwa ahadi hiyo. Ndipo Mungu akamwita Ibrahimu na kumuahidi, “Katika uzao wako mataifa yote ya dunia yatabarikiwa” (Mwanzo 22: 17,18). Lakini mrithi wa Ibrahimu, Isaka alikufa - na kisha Yakobo mtoto wa Isaka akafa. Walakini, baada ya kifo cha Yakobo, kizazi chake, “kabila kumi na mibili za Israeli,” waliitwa kuwa “watakatifu” na “wateule,” “juu ya mataifa yote yaliyo juu ya dunia” (Mwanzo 49:28; Kumbukumbu la 14:2; 1 Mambo ya Nyakati 16:16, 17).

Dokezo La Siri

Baada ya kutumika kama watumwa huko Misri, Israeli hatimaye waliokolewa na kiongozi wao mkuu na mtoaji sheria, Musa. Kisha kidokezo kingine kuhusu siri hiyo kilipewa - kwamba Mungu atainua “Nabii” maalum kutoka kwa Israeli kama Musa (Kumbu-

kumbu la Torati 18: 15; Matendo 3: 22). Lakini Musa, mtumwa, wa BWA-NA alikufa. Kisha Yoshua, ambaye jina lake linamaanisha “Mwokozi” - aliteka Ardhi iliyohidiwa kwa agano (Kumbukumbu la Torati 34: 4, 5). Lakini Yoshua alikufa na taifa halikupata umarufu hadi ufalme wa Mfalme Daudi na Mfalme Sulemani. Cha kusikitisha, wakati huo taifa liligawanyika kwa vipande viwili, ikifutiatiwa na uvamizi mbali mbali kutoka kwa nguvu za kigeni zinazodai ushuru. Mwishowe, Babeli iliharibu Yerusalem na Hekalu. Hizi zilijengwa baadaye, lakini ardhi ilibaki chini ya Uajemi, Ugiriki na mwichowwe Roma.

Wakati wa Yesu hivi, watu wote wali-kuwa katika “matarajio” (Luka 3:15) ya Mfalme Masihi ambaye angewabariki. Mwichowwe Israeli ingekuwa “nuru kwa Mataifa” na kuta zao zingeitwa “Wokovu” (Isaya 42: 6; 60:18). Ole wao, walipuuza unabii na huduma zingine za Sheria ambayo “ilishuhudia mateso ya Kristo hapo awali, na utukufu unaostahili kufuatwa” (1Petro 1:11). Ukombozi na baraka zingekuja tu baada ya “Mwanakondoo wa Mungu” kuuawa na Siku ya Dhabihu ya Upatanisho kukamilika (Yohana 1:29). Wakati Yesu alikufa, hata wafuasi wake walishangaa. “Tulihamini angekuwa ndiye angekomboa Israeli” (Luka 24:21). Matumaini yao yalikuwa sahihi, lakini “nyakati [na] majira” ziliikuwa bado hazijafahamika (Matendo 1: 6, 7).

Kuelewa Baada ya Pentekosti

Yesu alikuwa amewafundisha wanafunzi wake kwa mifano, huku akisema “vitu ambavyo vimekuwa siri tangu kuumbwa kwa ulimwengu” (Mathayo 13:35). Ukweli ulifichiwa kwa sehemu na kwa sababu Wanafunzi wake hawakuweza kuubeba Ukweli kamili. Lakini Yesu aliwaahidi kwamba Roho Takatifu “atawafundisheni vitu vyote, na kuwakumbusha yote, kila kitu nili-chokuambia” (Yohana 16: 26; 16: 12,13). Mwangaza huu mkuu ulikuja siku ya Pentekosti.

Katika miaka iliyoofuatia Pentekosti sehemu ya siri ilidhihirika zaidi - kwamba sio Wayahudi tu, bali pia Mataifa wangeitwa kuwa sehemu ya Bibi-arusi wa Kristo. Mtume Yakobo alizungumza juu ya wito huu kutoka kwa watu wa mataifa: “Simioni [Petro] ametangaza jinsi Mungu mwanzoni alivyowatembelea watu wa Mataifa ili kuchukua watu kwa jina lake [bi arusi]. Na kwa haya nakubali maneno ya manabii, kama ilivyoandikwa, ‘Baada ya hayo [baada ya watu hawa kutoka kwa Mataifa] nitarudi, tena nitaijenga tena maskani ya Daudi [ufalme wa kidunia] kuanguka chini; nami nitaijenga tena magofu yake, na nitaisimamisha’ (Mataendo 15: 14-16).

Baada ya mabaki kuchaguliwa kutoka kwa Israeli, Mungu angechagua kwanza “watu” maalum kutoka kwa Mataifa kukamilisha Bi-Arusi wake wa mbiguni- baadaye atawarejesha Israeli na kuanzisha Ufalme wake ulioahidiwa duniani.

Siri Iliyositirika Yadhihirishwa

Lakini alikuwa mtume Paulo ambaye alitambua wazi “siri” hii: “Ile siri am-

bayo imefichwa tangu zamani na vi-zazi, lakini sasa imejidhihirisha kwa watakatifu wake: Kwa yule ambaye Mungu angemjulisha ni utajiri wa utukufu gani? ya siri hii katи ya Mataifa; ambayo ni Kristo ndani yenu, tumaini la utukufu”(Wakolosai 1: 26-27).

“Kristo ndani yako, tumaini la utukufu.” Hiyo ndiyo siri - ya kwamba Kristo angekusanya kwanza kikundi cha wateule kutawala pamoja naye, kabla ya kuanzisha Ufalme wake. Neno “Kristo” linamaanisha “mpakwa mafuta.” Yesu alitiwa mafuta na Roho Takatifu wakati wa Ubatizo wake, na Wakristo walijitolea wanapokea upako kama huo. “Upako ambaeo mmeupokea kutoka kwake unakaa ndani yenu” (1 Yohana 2:27; 2 Wakorintho 1:21).

Upako katika Agano la Kale ultumiwa ili kuwatawaza wafalme na makuhani (Mambo ya Walawi 6: 20; 2 Samweli 5: 3). Kanisa la kweli linapaswa kuwa “wafalme na makuhani” pia. Wata-tawala pamoja na Kristo, na kuurudisha ulimwengu kwa Mungu (Ufunuo 1: 6, 5:10). Kwa hivyo Kanisa ni “uku-hani wa kifalme” (1 Petro 2: 9). Upako ambaeo wanapata ili kuwaandaa kwa huduma hii sio kwa mafuta halisi, kama ilivyo katika Agano la Kale, lakini kwa Roho wa Mungu, kama ilivyo kwa Bwana wetu Yesu.

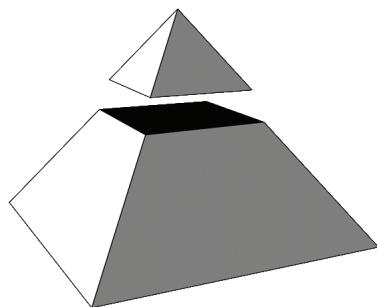
Waliotiwa Mafuta ni Pamoja na Wajumbe Wengi

Mtume Paulo anaelezea zaidi “Siri” - ya kutiwa mafuta, Kristo, ni pamoja na washiriki wengi. “Sasa ninyi ni mwili wa Kristo, na viungo hasa” (1 Wakorintho 12:27). “Kwa maana sisi ni viungo vyta mwili wake, mwili wake, na mifupa yake. ... Hii ni siri kubwa: lakini nazungumza juu ya Kristo na kanisa

"(Waefeso 5: 30-32).

Yesu ana "ukuu wa kwanza" (Wakolosai 1:18). Yeye ni Kichwa cha Mwili yaani Cha Kristo. Yeye ndiye "uzao" ulioahidiwa ambao utabariki familia zote za dunia (Wagalatia 3:16). Lakini tunajumuishwa, ikiwa tutakuja ndani ya Kristo. "Ikiwa ni wa Kristo, basi, ni wazao wa Ibrahimu, na warithi kulin-gana na ahadi" (Wagalatia 3:29).

Picha nyine ya Yesu kama Kichwa cha Kanisa ni piramidi, kwa kuwa ina "jiwe kuu la pembeni" (Waefeso 2:20). Yesu anaitwa "jiwe hai," na sisi kama "mawe yaliyo hai" "tumejengwa" kama "ukuhani mtakatifu" chini yake (1 Peter 2:4-6, NAS).

Mjenzi wetu mkuu hutumia mapigo mengi ya unyenyekevu na kazi nyingi za kung'arisha kuunda tabia zetu kuwa sambamba na za Yesu.

Siri - ya kwamba Mungu hangetoa tu mwokozi wa ulimwengu, lakini Mkombazi aliyejumuishwa na wengine wengi - alikuwa amejificha katika mifano na maneno ya giza. Hata Wakristo wengi hawafanyi bidii kuelewa Siri hii. Kusudi la "mwito wetu wa juu" ni zaidi ya kujibarikia wenyewe - ni "kubariki familia zote za dunia" kama sehemu ya mzao wa Ibrahimu. Mtume Paulo alielezea

kwamba Ibrahimu alikuwa aina ya Ye-hova, Sara aina ya agano la ahadi na Isaka aina ya Kristo (kichwa na mwili). Kisha akaongeza: "Sisi, ndugu, kama Isaka alivyokuwa, ni watoto wa ahadi" (Wagalatia 4: 22-28). Lakini ni "viumbe vipy" tu - na hakuna "wakuu wa ulim-wengu huu"- wanaoweza kuelewa Siri hii!

"Lakini tunazungumza juu ya hekima ya Mungu kwa siri, na hekima iliyo-fichwa, ambayo Mungu aliiweka mbele ya ulimwengu kwa utukufu wetu: am-bayo hakuna mmoja wa wakuu wa ulimwengu huu angejua; kwa maana kama wangeliu hilo wasingemsulubi-sha Bwana wa utukufu "(1 Wakorintho 2: 7,8).

Kweli, ilikuwa ni lazima kuweka siri hiyo. La sivyo Yesu - mwenye thamani ya ukombozi - asingewahi kusulubiwa. Pia, majaribio na mateso ya wafuasi wa Yesu hayangeweze kana kama ulim-wengu ungejua ni akina nani (1 Yohana 3: 1). Ilikuwa siri kwa ulimwengu kwa nini Yesu alikubali kuuawa badala ya kukubali ufalme. Ilikuwa ni siri kwa nini Mitume na wenzi wao waliacha biashara zao na starehe za kidunia ili kuhubiri Injili. Kwa kweli, hiyo ndio sababu wote wanaofuata nyayo za Mwalimu huitwa "wapumbavu kwa ajili ya Kristo" (1 Wakorintho 4:10).

Mpango wa Mungu Hautakuwa Siri Kila Wakati!

Alfajiri ya Enzi ya Milenia huleta nuru kamili. "Jua la Haki," linaloibuka na "uponyaji katika mabawa yake," litatoa giza (Malaki 4:2). Uumbaji wote unategemea, unangojea kitu - lakini hawajui ni nini. Kwa kweli wanangojea kukam-iliishwa kwa Siri. "Kwa shauku nyingi

kiumbi kinatazamia sana kufunuliwa kwa wana wa Mungu” (Warumi 8:19, NAS; Wakolosai 3:4).

Wakati Mungu anamaliza kumimina roho yake juu ya “waja wake,” ndipo ataimimina juu ya “miili yote” (Yoe-li 2: 28). Halafu, “watu wote wataona wokovu wa Mungu” (Luka 3: 5-6). Mwisho wa Enzi ya Ukristo, wakati wa kupiga baragumu (ishara), sifa za siri za Mpango wa Mungu zitajulikana na pia “siri ya Mungu” - Kanisa la Kikristo

- kiini cha Mpango huo - “itakamilika” “(Ufunuo 10: 7) Basi makusudi yote ya utukufu wa Mungu yataonekana wazi kwa wote.

Mwisho, ulimwengu hautawakulia tena “kundi dogo” la Wakristo kama wazimu au wapumbavu. Watafurahia utukufu wa “Bi-Arusi” na baraka za maisha zitasambaa ulimwenguni mwote wakati “Roho na Bi-Arusi wa takaposema, Njoo” (Ufunuo 22:17).

◆ SOMO LA SITA ◆

LENGO LA KURUDI KWA BWANA WETU NI KUREJESHA

“...apate kumtuma Kristo Yesu mliyewekewa tangu zamani ambaye ilimpasa kupokewa mbinguni hata zije zamani za kufanywa upya vitu vyote, zilizonenwa na Mungu kuititia kwa kinywa cha manabii wake watakatifu tangu mwanzo wa ulimwengu” (Matendo 3:20-21).

Maandiko yanafundisha wazi kusudi la kurudi kwa Yesu, na vile vile njia na wakati wa kurudi kwake. Yesu alisema, “Tazama, mimi nipo nanyi siku zote, hata mwisho wa wakati” (Mathayo 28: 20, NAS). Walakini pia alisema, “Nikienda ... nitarudi tena” (Yohana 14: 3). Hakika Yesu amekuwa na Kanisa wakati wote, akielekeza, kufariji na kurekebisha watakatifu wake kwa roho yake na Neno lake. Lakini pia aliahidi kurudi kwa kibinagsi.

Wengine wanafikiria kurudi kwa Yesu ni katika Roho Takatifu wakati wa Pentekosti. Wengine wanafikiria ali-kuwa anasema juu ya uharibifu wa Yerusalem. Lakini miaka sitini baada ya Pentekosti na miaka ishirini na sita baada ya uharibifu wa Yerusalem, Yesu aliahidi tukio hilo kama la baadaye. “Tazama, naja upesi,” ambayo mtume Yohana alimjibu, “Vivyo hivyo, njoo, Bwana Yesu” (Ufunuo 22: 12,20).

Ubudilishaji Imani ya Walimwengu

Katika Milenia

Wengine wanatarajia kurudi halisi kwa Bwana - lakini wakiwa mbali - wakidhani Kanisa lazima kwanza libadilishe ulimwengu. Wengine wanaamini kuwa kila wakati mwenye dhambi anapogeuka, hiyo ni sehemu ya kuja kwa Kristo. Basi, wakati ulimwengu wote utabadilishwa, Yesu atakuwa amekuwa kikamilifu.

Walakini, Maandiko mengi yanaonye-

sha kuwa wakati wa kuja kwa Bwana wetu mara ya pili ulimwengu utakuwa mbali na kugeuzwa kumjua Mungu. Katika Luka 21: 27-35 Yesu, akizungumza juu ya kurudi kwake na Ufalme unaokuja, anasema “jihadharini msije... siku hiyo ikawapata bila kujua, kwani kama mtego utawafikia wote (bila kuzingatia) wale wanaokaa uso wa dunia nzima.” Katika 2 Timotheo 3: 1-4 Mtume Paulo anatuambia, “Katica siku za mwisho ... watu watakuwa ... wapenda starehe kuliko kumpenda Mungu.” Ufunuo 1: 7 inasema kwamba wakati wa kurudi kwa Kristo, “Makabila yote ya dunia yataomboleza kwa sababu yake.”

Ni wazi ulimwengu hautakuwa umebadilishwa wakati Kristo atarudi. Kinyume chake, Maandiko hufundisha kwamba Kristo yuaja kabla ya kubadilika kwa ulimwengu, kwa kusudi la kuubadilisha ulimwengu! Kanisa linajaribiwa sasa ili kushiriki na Yesu katika kubariki ulimwengu baadaye katika Ufalme wake ulioahidiwa. “Waliishi na kutawala pamoja na Kristo miaka elfu” (Ufunuo 20: 4; 3:21).

Injili Kutumiwa kama Ushuhuda kwa Mataifa

Wale ambaao wanatarajia ulimwengu ugeuzwe kwanza, wanataja Mathayo 24:14, “Injili hii ya Ufalme itahubiriwa katika ulimwengu wote kuwa ushuhuda kwa mataifa yote; ndipo mwisho

utakapokuja. "Lakini "ushuhuda" kwa ulimwengu hauhakikishi kubadilika kwa ulimwengu. Biblia ilifikia "mataifa yote" ya dunia wakati wa miaka ya 1800, lakini ulimwengu haujabadilishwa. Mtume Yakobo anatuambia (Matendo 15:14) hiyo kazi ya Enzi ya sasa ni wito wa tabaka la Kanisa, "watu kwa jina lake." Baadaye kutakuja ubadilisha-jì wa ulimwengu katika kizazi kijacho.

Pingamizi lingine linataja Zaburi 110: 1, "Keti mkono wangu wa kulia, mpaka nitakapowafanya adui zako wawe chinii ya miguu yako" kana kwamba Yesu ameketi kwenye kitì cha enzi mbinguni akingojea hadi maadui wote washindwe kwa ajili yake. Walakini aya 2 hadi 7 zinaonyesha waziwazi Bwana wetu Yesu akifanya kazi kwa nguvu kushinda maadui zake. Mahali pake mkono wa kulia wa Mungu unaonyesha mamlaka ambayo Mungu amem-pa "kuvitiisha vitu vyote kwake" (Flp. 3:21). Kama rais au waziri mkuu anavyoweza kuwa na "mtu wa mkono wa kulia" kuchukua hatua kwa ajili yake, kwa hivyo Yesu yuko "mkono wa kulia" wa Mungu. Yeye "ameketi mkono wa kulia wa nguvu" wakati wa kuja kwake (Mathayo 26:64), na anabaki hapo wakati wa Enzi ya Milenia - na milele.

Kusudi la Ujio wa Kwanza na wa Pili

Kuja kwa kwanza na kwa pili kwa Yesu ni sehemu ya Mpango mmoja. Kusudi la ujio wa kwanza lilikuwa kutoa "fidia" ya kuukomboa ulimwengu (1 Timotheo 2: 6). Kusudi la ujio wa pili ni kuinua na kuwarudisha watu waliokombolewa na fidia hiyo. Sehemu ya muda mrefu kati ya majilio mawili, ambamo Shetani ameruhusiwa kuendelea na utawala wake, imetumika kujaribu na kudhibitisha kikundi kidogo teule cha "Bibi

Arusi". Wakati kazi hii imekamilika, ushawishi wa Shetani utaondolewa, na Yesu, na Bi-arusi wake, watawapa uhai familia zote za ulimwengu.

Mara tu gharama ya fidia ilipolipwa, kurejeshwa kwa ulimwengu kungeweza kuanza mara moja, kama vile Mi-tume walivyotarajia hapo awali (Matendo 1: 6). Walakini, Utawala wa Kristo umetenganishwa na mateso yake na karne hizi ishirini ili kuanda Kanisa lake kutawala pamoja naye katika Ufalme wake.

Ikiwa Mungu hakuwa amepanga mpango huu wa pekee kwa watakati-fu wake, basi ujio wa kwanza wa Yesu haungeweza kufanyika wakati ulifanyika, lakini ungekuja wakati uliowekwa kwa ujio wa pili. Mungu alipanga miaka 6,000 kwa kuruhusu uovu, na milenia ya saba ya utakaso na ukombozi. Kipindi kati ya fidia kwa wote na baraka ya wote imekuwa ya muda mrefu ili ku-chagua "warithi wa pamoja" watawale na Kristo katika kubariki ulimwengu.

Kwa hivyo, Yesu alipoenda mbinguni, aliondoka duniani "mpaka nyakati za ukarabati wa vitu vyote" (Matendo 3:21). Badala ya kugeuzwa wakati Yesu atarudi, mataifa yana "hasira" (Ufunuo 11:18). Hii haimaanishi kuwa Mungu ameshindwa kuubadilisha ulimwengu; inamaanisha Mungu bado hajajaribu kubadilisha ulimwengu. Atakapofanya hivyo, wakati wa Milenia, ulimwengu utabadilishwa. "Neno Langu ... halita-rudi kwangu bure ... litatimiza Mapenzi yangu" (Isaya 55: 11).

Makanisa mengine hufikiria kuwa Mungu hatafanya chochote zaidi ya ku-chagua Kanisa lake, lakini kuiita Kanisa ni hatua ya kwanza katika kuurudisha ulimwengu. Maandiko yanatuambia

kuwa Kanisa litatawala pamoja na Kristo kubariki mataifa yote (Ufunuo 3:21; Danieli 7:27; Mwanzo 22:18; Wagalatia 3: 8,29).

Uchaguzi na Neema ya Bure

Kwa karne nyingi Wakristo waligawanyika juu ya masomo ya Uchaguzi na Neema ya Bure. Kwa kweli, zote mbili zinafundishwa katika Maandiko, kwa hivyo, zote mbili lazima ziwe za kweli, lakini kwa njia yoyote haziwezi kupatanishwa isipokuwa kwa “kugawa neno la kweli” (2 Timotheo 2: 15). Kwa kuelewa Mpango wa Mungu wa Zama na utendaji wake kwa wakati, tunaweza kupatanisha mafundisho haya mawili. Uchaguzi unatumika kwa Zama za zamani na za sasa. Neema ya bure inatumika kwa Milenia.

Uchaguzi sio wa kupingana au wa majiliwa. Uteuzi wa Mungu, au uchaguzi, ni msingi wa usawa na uwazi kwa madhumuni yake. Ibrahimu alichaguliwa, au kuteuliwa, kwa sababu alikuwa mtu wa imani. Mungu aliamua kwamba kupitia mzao wake, “familia zote za dunia” zitabarikiwa (Mwanzo 12: 2,3). Neema hii iliendelea kwa Isaka na kwa Yakobo na kwa taifa la Israeli. “Ni niniytu niliowajua katika familia zote za dunia” (Amosi 3:2).

Uchaguzi huu ulikuwa na haki nyingi, lakini pia ulikuwa na majukumu. Israeli waliokolewa kutoka Misri, walilindwa kutoka kwa maadui zao, miujiza ilifanya wa kwa niaba yao, na wakapewa Sheria kutoka mbinguni. Pia waliadhibiwa kwa ukame na njaa na kutekwa na maadui zao wakati walipoasi. Yesu alipokuja, baraka za Injili zilikuwa zao pekee hapo mwanzo (Mathayo 15:24).

Kwa sababu ya kukataa kwao baraka walizopewa, walitengwa kutoka kwa

kibali cha Mungu na Injili iliwandea Watu wa Mataifa. Bado, ujumbe huo haujaenda kwa usawa kwa mataifa yote ya dunia. Ingawa injili ni bure kwa wote wanaosikia, sehemu zingine za ulimwengu zinaonekana kuwa zimependelewa zaidi kuliko zingine. Sasa wakati wa kumalizika kwa Enzi hii, Injili inawafikia watu wenye njaa kila mahali.

Katika kizazi kijacho mambo yatakuwa tofauti. Neema ya Mungu itatolewa bure kwa kila mtu. Kila mwanaume, mwanamke na mtoto duniani atapewa nafasi ya uzima wa milele. Hata wafu wa miaka iliyopita watafulifiwa kusikia wito huo. “Wote waliomo makaburini wataisikia sauti yake na wata-toka” (Yohana 5:28, 29; Isaya 35:10). Ahadi ambayo Mungu aliiweka Edeni, kwamba uzao wa mwanamke “utaponda” (kuponda) kichwa cha nyoka, utatimizwa na Kristo na Kanisa lake. “Mungu wa amani atamponda Shetani chini ya miguu yenu” (Warumi 16: 20, Mwanzo 3: 15). Sasa watu wanaugua, wakingojea siku bora, lakini hawatambui wanachotafuta. Paulo anafafanua, “Tamaa ya uumbaji inangojea sana ku-funuliwa kwa wana wa Mungu” (Warumi 8: 22,19, NAS).

Wakati Kanisa, tabaka la Bi-Arusi safi, limekomaa kikamilifu na kukamilika, atainuliwa pamoja na Kristo (2 Wakorintho 11: 2; Ufunuo 19: 7; 21: 9). Halafu, kama Adamu na Hawa wa pili, Yesu na Bi-Arusi wake, kupitia Roho Takatifu watatoa uzima ulimwenguni. “Yeye aliye na kiu aje. Na ye yote atakaye, achukue maji ya uzima bure ”(Ufunuo 22:17).

Kuhesabiwa Haki Kwa Imani Katika Yesu

Afisi ya Marejeo ya Idadi ya watu inakadiria zaidi ya wanadamu bilioni

100 wameishi duniani. Karibu theluthi moja ya idadi ya watu wa leo hata wanadai kuwa Wakristo - na wachache katika karne zilizopita. Hii inamaanisha kuwa wengi wamekuwa bila imani katika Yesu. Je! Wamepotea milele? Kila Mkristo anayefikiria anatamani jibu linalofaa kwa swali hili linaloonyesha msimamo na tabia ya Mungu ya upendo. Kuna maoni anuwai:

ILIYOAMULIWA KITAMBO/MAPITISHO: Wengi hawajachaguliwa kuokolewa; wanaenda kuzimu kwa mateso milele.

UJINGA: Bila kumwamini Yesu, mtu mzuri anaweza kwenda mbinguni milele.

UKANAJI MUNGU: Hakuna Maisha ya baadaye; hakuna atakayeishi tena.

Wakristo wengi wenye mioyo yenye huruma wanaonekana kuamini kwamba hata wale wanaokufa kwa ujinga wataokolewa kwa njia fulani. Kwa maana ikiwa Mungu ni mwenye upendo, watu wengi wanawezaje kupotea? Walakini Maandiko yanaunganisha wazi wokovu na imani:

- ◆ “Kwa neema mmeokolewa kwa imani” (Waefeso 2:8).
- ◆ “Mwamini Bwana Yesu, nawe utaokoka” (Matendo 16:31).
- ◆ “Yeyote atakayeliitia jina la Bwana ataokoka” (Warumi 10:13).
- ◆ “Hakuna jina lingine ... amballo lazima tuokolewe kwalo” (Matendo 4:12).
- ◆ “Je! Watamwaminije yule ambaye hawajasikia habari zake?” Warumi 10: 14).

Kwa hivyo maarifa na kumkubali Kristo ni muhimu kufikia wokovu wa milele,

na huu ndio mpango wa Mungu. Kwa sababu Yesu alikuwa kwa ajili ya Adamu na jamii yake yote, ulimwengu utafufuliwa katika kipindi cha Milenia, na kisha kumjua Kristo (1 Timotheo 2: 4). Basi kwa mabadiliko na utii kwa Mungu, wanawenza kupata uzima wa milele.

Dhamiri Haitoshi Kuokoa

Wengine wanawenza kusema kuwa nuru ya dhamiri inaweza kuwaokoa wale wasiomjua Kristo. Wazo hili limetokana na maoni ya Paulo ya kuwa Mataifa “ni sheria kwao wenyewe” (Warumi 2:14). Hoja ya Paulo, hata hivyo, ni kwamba watu wa mataifa wamelaaniwa kwa dhamiri, sio kwa kujua. Watu mara nyinyi hukosa hata nuru ya dhamiri zao (Warumi 3:19; 7: 18,19).

Hata Israeli, ambayo ilikuwa na Sheria iliyoadikwa, ilihukumiwa nayo badala ya kuhesabiwa haki nayo. “Kwa matendo ya Sheria hakuna mtu atakayehesabiwa haki machoni pa Mungu wake” (Warumi 3:20). Ikiwa Mwisraeli alishika “torati yote lakini akakosea kwa jambo moja, ana hatia kwa yote” (Yakobo 2:10).

Paulo anatuonyesha kwamba namna ya pekee ya kutoka kwa dhambi na kifo ni kwa dhabihu ya Kristo kwa niaba yetu. Uzoefu “umedhibitishwa kuwa Wayahudi na Mataifa” wote ni wenye dhambi. Kama ilivyoandikwa, Hakuna mwenye haki, hapana, hata mmoja... wote wamepotea njia ”(Warumi 3: 9-12). Kwa hivyo Maandiko yanafunga kila mlango wa tumaini ya kuokoa mtu, ikionyesha kwamba hakuna mtu atakayepata uzima wa milele kwa juhudii yake na ujinga pia hauna maana.

Ikiwa ujinga ulikuwa msingi wa wokovu, basi kwa nini utumie pesa kwa

kazi ya umishonari? Hakika itakuwa ni heri zaidi kuwaacha watu katika ujinga ikiwa hiyo ni njia inayokubalika ya wokovu! Hapana, ujinga hauleti wokovu. Wale wanaotafuta wokovu sasa lazima waje kwa Kristo.

Kama kwa watu wengi wa ulimwengu walio hai na wafu, wakati wao utakuwa katika Milenia. Basi wote watajifunza juu ya Mungu na dhabihu ambayo Yesu aliitoa kwa ajili yao. Kwa kukubali Mkombozi wao, na kuenenda kwa "njia ya utakatifu" (Isaya 35: 8), wana-weza kupata uzima wa milele.

Watu Hawajaamuliwa Hatima Yao

Imani ya Calvin inafundisha kwamba kila mtu hatima yake imeamuliwa tayari - iwe wokovu au kupotea. Je! Hii inaweza kuwa kweli? Maandiko yanatu-uambia kuwa Injili ni "habari njema za furaha kubwa ambayo itakuwa kwa watu wote" (Luka 2:10). Hakika huu sio ujumbe wa habari mbaya na lawama isiyoweza kuepukika kwa mabilioni ya watu. Je! Mitume walihubiri injili bure, bila kujua kuwa juhudhi zao zinaweza kubadilisha kitu?

Je! Wale ambaeo walikufa wakiwa wattoo wachanga na kila mtu mwininge ambaye hakuamuliwa maisha wame-potea milele? Hapana, Mungu ana-njia bora.

Biblia haifundishi sasa kuwa kuna njia kadhaa za wokovu - moja kwa imani katika Yesu, moja kwa ujinga, moja kwa uamuzi wa kimbele. Kuna njia moja tu ya wokovu: Imani katika kifo cha Yesu kwa dhambi zetu. "Mimi ndimi njia, na ukweli, na uzima; hakuna mtu an-ayeku ja kwa Baba, ila kuititia kwan-gu" (Yohana 14: 6, NAS).

Injili kweli ni habari njema. Kwa kweli ni kwa "watu WOTE" (Luka 2:10). Kristo aliwafia wote (1Timotheo 2: 5,6; Waebrania 2: 9; Warumi 5:18). Faida za kifo chake ziliuja ulimwenguni katika Enzi mbili za ukombozi - Enzi ya Injili ya sasa kwa mwito wa Kanisa, "Bi-Arusi wa Kristo" aliyechaguliwa, kisha Wakati wa Milenia kwa urejesho wa mabaki yote ya wanadamu. Wakati wa Enzi hiyo, ulimwengu wote utajifunza juu ya Mungu na ya Mwanawewe Yesu am-baye alikuja kwa ajili yao. Wale ambaeo watakuwa watiifu wataishi milele.

Fidia Kwa Wote

Yeyote aliye na cheche za upendo au huruma moyoni mwake angejali Maisha ya milele kwa mabilioni ya wanadamu wenza. Mungu ndiye kiini cha upendo (1 Yohana 4: 8). Je! Hajali kuwa na wasiwasi zaidi? Je! Yeye asingepanga maendeleo yao? Angefanya hivyo - na amefanya.

Mungu aliupenda ulimwengu vya kutosha hata kumtoa Mwanawewe mwenyewe kwa ajili yao (Yohana 3:16). Hii inasema kwa nguvu kwamba atahakikisha kila mtu amejifunza jamb-bo hili kwa njia yenye kushawishi; kwa hivyo wangeweza kuamini na kukubali yale ambayo amewafanyia. Hii itaka-milika katika Ufalme wa Kristo. Shetani atafungwa, wafu watafufuliwa, na Uk-weli utapatikana ulimwenguni kote (Habakuku 2: 14).

Yohana 1: 9 inasema, Yesu "aliikuwa taa ya kweli, inayomwangaza kila mtu anayeku ja ulimwenguni." Je! Hiyo ilikuwa ni chuku? Paulo alisema Yesu alijitoo "fidia kwa WOTE" (1 Tim. 2: 5,6). Je! Alijidhulamu zaidi? Malaika waliwaambia wachungaji walikuwa na

"habari njema za furaha kubwa, am-bayo itakuwa kwa watu wote" (Luka 2:10). Je! Hii ilikuwa ni kutia chumvi?

Hapana, ahadi hizi tukufu zote ni "ndio, na ... Amina," katika Kristo Yesu (2 Wakorintho 1:20). Alikufa "kwa kila mtu," na kila mwanamke, na kila mto-to (Waebrania 2: 9). Wakati ulimwengu huu unapoisha, ulimwengu utaona jin-si asubuhi ya furaha ya Mungu itaka-vyokuwa ya ajabu (Zaburi 30:5).

"Fidia" ("gharama inayolingana," Concordance ya mwandishi Young) ni gharama ambayo Yesu alitoa - maisha yake ya kibinadamu. Yesu alikubali adhabu ya kifo iliyowekwa kwa Adamu (Warumi 5: 18,19). Kama matokeo, Adamu na watoto wote wa Adamu wanaweza kuachiliwa kutoka kwa adhabu. Mpan-go wa Mungu wa kutumia toleo hilo kwa ulimwengu ni wakati wa Milenia. Halafu kupitia kwa Yesu Kristo, Mungu ataanzisha serikali ya haki, kuondoa ushawishi wa udanganyifu wa Shetani (Ufunuo 20: 3), na kutoa mafunzo kwa ulimwengu kwa haki.

Basi "wote" watapata nafasi, na juku-mu -la kuthamini "fidia kwa wote." Kila mtu anaweza kupokea uzima wa milele kama vile Mungu alivyokuwa atoe kwa Adamu na Hawa mwanzoni. Utii utaku-wa mtihani tena ambao wote wan-opata uhai mwisho wa Milenia lazima wapitie (Ufunuo 20: 7-9).

Fursa ya Kwanza ya kweli

Mtu anapokufa, "hakuna kazi, wala kifaa, au ujuzi, au hekima kaburini" (Mhubiri 9:10). Mhubiri 11: 3 pia in-asema, "Mahali pale mti unaopoangu-ka, ndipo utakapokuwa." Katika ufu-fuo, mtu atarudi kama vile alivyokuwa

wakati alikuwa. Halafu Mungu kupitia kwa Yesu atamwongoza kwenye maar-ifia na ufahamu katika haki. Mungu "atahitaji watu wote waokolewe, na waweze kupata ujuzi wa ukweli" (1 Timotheo 2: 4).

Kanisa lililotiwa mafuta ni "matunda ya kwanza" ya ukombozi. Wakati washiriki wote wa tabaka la Kanisa wameinuliwa na kupata utukufu, basi Ufalme wa Kristo utasimamishwa. Ulimwengu mwagine basi utainuliwa. "Kwa maana kama vile katika Adamu wote hufa, vivyo hivyo katika Kristo wote watafanywa hai. Lakini kila mmoja katika mpangilio wake: Kristo [Kichwa na mwili] malimbuko; baada ya hapo wale ambao ni wa Kristo [kwa haki ya kununuliwa na damu yake ya pekee] wakati wa kuja [kwake]" (1 Wakorintho 15:22,23, NAS).

Kupitia kutotii kwake, baba Adamu ali-jipotezea mwenywewe pamoja na wato-to wake wote ambao walikuwa bado hawajazaliwa, maisha, baraka, na ush-irika na Mungu. Tangu Edeni, hakuna aliyeweza kuepuka uzoefu wa uovu na matokeo yake. Wakati watoto wa Adamu watatoka kwenye makaburi yao, kwa mara ya kwanza, watapata wema wa Mungu. Katika Ufalme, Shetani ata-fungwa na hakuna kizuizi kitakachoku-wapo cha kuzuia ukuaji wao katika haki. Kila hatua ya maendeleo italip-wa. Tabia ambayo wamepanda katika maisha haya yatafanya iwe rahisi kwa wengine, ngumu kwa wengine, lakini WOTE watapata nafasi yao ya kwanza ya kutii kikamilifu na kuishi milele!

Wote Wameokolewa, Lakini Wokovu Aina Mbili

Wokovu wa Mungu kwa WOTE haupa-

tani na uhuru wa utashi na uhuru wa kuchagua. Wote wataokolewa kutoka kwa hukumu ya Adamu ama sasa au wakati Ujao. "Mungu ... ni Mwokozi wa watu wote, haswa wale waamino" (1 Timotheo 4:10).

Wale ambao wameokolewa sasa kuto-ka kwa hukumu ya Adamu kupitia kwa idhini ya imani wameitwa wapate wok-ovu wa mbinguni. Wanahitaji kushin-da ulimwengu, mwili na Shetani, na "wafanye wokovu wao wenyewe kwa woga na kutetemeka" (Wafilipi 2:12). "Tukistahimili [na Kristo], tutatawala pamoa naye" (2 Timotheo 2:12).

Wokovu utatolewa kwa ulimwengu wote wakati wa Ufalme wa Kristo. Mafanikio yao yatategemea kufua-ta sheria za Ufalme wa Kristo. Kasi ya maendeleo yao yatategemea mambo mawili: (1) Upungufu wa tabia kutoka kwa maisha ya zamani, na (2) Kiwan-go chao cha kumpenda Mfalme, sheria zake na haki.

Wengi ambao ni makabaila wasioam-ini, watafanya maendeleo ya haraka. Katika Enzi zote za Kikristo na Enzi ya Milenia, mtu ye yeyote atakayeelimish-wa "akirudi nyuma" atakuwa katika hatari ya "uharibifu" (Waebrania 10: 38,39, NAS). Na faida zote za Ufalme, wale ambao wanakataa Mabadiliko "watashiriki katika ziwa linalowaka moto na kiberiti: ambayo [inawak-ilisha] kifo cha pili" (Ufunuo 21: 8). "Moto" ni ishara ya uharibifu. Kwa hivyo "fidia ya wote" inatumika kwa kila mwanadamu. Wote wamehukumi-wa kwa Adamu wa kwanza, (1 Wako-rintho 15:45, 47) lakini wote wanaom-pokea Adamu wa pili, Yesu, wanapata uzima. "Kwa kosa la mmoja, hukumu ilikuja kwa watu wote ... kwa haki ya

mmoja, karama ya bure ilikuja kwa watu wote ili kuhesabiwa haki ya mai-sha" (Warumi 5:18).

Nabii Yeremia alisema, "Katika siku hizo, hawatasema tena, baba wame-kula zabibu safi, na meno ya wato-to yametiwa ganzi, lakini kila mtu [anayekufa] atakufa kwa uovu wake mwenyewe" (Yeremia 31 : 29,30). Ada-mu alikula "zabibu" ya dhambi na kule-ta shida kwa watoto wake wote. Katika Siku ya Ufalme ya Marejesho, wato-to wa Adamu hawatakufa tena kwa dhambi ya Adamu. Kila mtu atawajibi-ka kwa uzima wake wa milele.

"Ufufuo" wa Israeli

"Nyakati za marejesho" zilisem-wa "kwa vinywa vya Manabii wote watakatifu" (Matendo 3: 19-21). Marejesho ya Israeli ni sehemu ya ush-uhuda huo (Matendo 1: 6). Ezekieli 37 ina maono maarufu ya "bonde la mifupa mikavu," inayowakilisha matarajio ya Israeli. Kwanza, mifupa ilikusany-wa nje ya "kaburi" zao, pili, mishipa na mwili iliongezeka, na mwishowe pumzi ya uhai ikaingia. Maono haya yanawakilisha kurejeshwa kwa Israeli kama taifa ambalo tunaona likitimizwa katika siku zetu - 'hawatatolewa tena' (Amosi 9:15).

Mtume Paulo alisema Israeli watatup-wa mbali hadi Bi-Arusi aliyechaguliwa atakapokamilika. "Upofu kwa sehemu ulifanyika kwa Israeli, mpaka utimilifu [kamili wa Mataifa] uingie, na Israeli wote wataokolewa" (Warumi 11:25, 26). Wakati kundi la Bi-Arusi limeka-milika, Mungu "atampa [Israeli] moyo wa kunijua, ya kuwa mimi ndiye Bwa-na: nao watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao; kwa maana watarudi kwangu kwa miyo yao yote

“(Yeremia 24: 5-7; 31:28; 32: 40-42; 33: 6-16).

Unabii na ahadi nyingi za baraka za wakati ujao zinatumika kwa Israeli pekee, lakini Israeli pia ilikuwa aina [ya mfano]. Ukuhani wa Israeli ulikuwa mfano wa mwili wa Kristo, “ukuhani wa kifalme,” na “dhabihu zake bora” na upatanisho halisi (1 Petro 2: 9; Waebrania 9:23; Mambo ya Walawi 16: 6,24; 1 Wakorintho 10:11; Warumi 5:11). Israeli yenye we wakati mwingine ilikuwa ishara ya ulimwengu.

Marejesho ya Watu wa Sodoma

Hakika, ikiwa tunapata ukombozi wa watu wa Sodoma kama inavyofundishwa waziwazi katika Biblia (Ezekieli 16: 48-63), tunaweza kuhisi tukiridhika kuwa “urejesho” utafikia kila mtu (Matendo 3: 19-21). Hawakuwa watu waadilifu, lakini pia Israeli hawakuwa, na hatukuwa tumehesabiwa haki kwa imani (Warumi 3: 10; 5: 1). Dhambi ya Sodoma ilikuwa kubwa sana hata Mungu akanyesha moto kutoka mbinguni na kuwaangamiza kwa sababu ya uovu wao mkubwa (Mwanzo 19:24; Luka 17:29).

Bado, Yesu alisema Sodoma haikuwa na jukumu kama Wayahudi wa Kaper-naumu (Mathayo 11:23). “Itakubalika zaidi kwa nchi ya Sodoma, siku ya hukumu, kuliko kwako [Kapernaumu]” (Mathayo 11:24). Wala hakuwa na ufahamu kamili, lakini Kapernaumu alitenda dhambi dhidi ya nuru zaidi kuliko Sodoma. Walakini, wote watarudi wakati wa Ufalme wa Milenia wa miaka elfu, “siku ya hukumu” (2 Petro 3: 7,8).

Sodoma - Binti ya Israeli

Nabii Ezekieli alizungumza juu ya

Ufalme kama fursa kwa Israeli na Sodoma. Ezekiel alililia machukizo ya Samaria (mji mkuu wa kaskazini mwa Israeli), na kulinganisha machukizo yake na yale ya “Sodoma dada yako” (Ezekieli 16: 48-63, NAS). Dada katika dhambi! Lakini unabii huo unaishia na tumaini kwa wote wawili. Wamekuwa wafungwa kwenye kaburi zao, lakini Mungu atawaachilia. Atarejesha utumwa wao... [na] atawarudisha katika hali yao ya zamani ”(aya ya 53,55, NAS).

Cha kushangaza, Ezekieli anahitimisha kwa kusema “Nitaanzisha agano la milele na wewe [Yuda] ... na nitawapa wewe [Sodoma na Samaria] kama binti” (aya 60,61, NAS). Hilo “agano la milele” ni “agano jipya” la Mungu na mpatanishi bora kuliko Musa! “Siku zinakuja, asema BWANA, nitakapofanya agano jipya na nyumba ya Israeli, na nyumba ya Yuda” (Yeremia 31:31). Ahadi hii imehakikishwa na Mkuu wa Yehova - “Nami nitaweka imara agano langu nanyi, nanyi mtajua ya kuwa mimi ndimi BWANA ”(Ezekiel 16:62, NAS).

“Mkombozi atatoka Sayuni, ataondoa uasi kutoka kwa Yakobo,” na “Israeli wote wataokolewa” (Warumi 11: 26-29, NAS). Kupitia Israeli baraka zitawafikia walimwengu (Zekaria 8:23). Basi “fidia kwa wote” (1 Tim. 2: 6) itakuwa kwa kila mtu. Italeta “Uhuru kwa watekaji wote” (Isaya 61: 1). Kila mtu - Sodoma, Samaria, Yuda, na Mataifa yote - watapata fursa ya uzima wa milele.

Wakazi wa Dunia Kujifunza Uadilifu

Sisi kama Wakristo ni kutangaza kwamba Kristo atafungua kaburi na kuwaweka “wafungwa huru.”

Watu wa dunia watarudishwa kwa hali yao ya zamani” - ukombozi! Wakati huo itakuwa wakati “hukumu zitakapokuwa katika ardhi, wenyeji wa ulimwengu watajifunza haki” (Isaya 26: 9). Kama vile sisi Wakristo tumepata rehemta ya Mungu anatusamehe dhambi bi zetu - tunafurahi kwa matarajio ya ulimwengu wote kufaidika na Agano Jipya lilitotiwa muhuri kwa damu ya Yesu Kristo.

Ndio, Israeli ni “mpendwa kwa sababu ya baba; kwa kuwa zawadi na wito wa Mungu haziwezi kuepukika” (Warumi 11: 28, 29, NAS). Ndio, Wayahudi, watu wa Sodoma na wanadamu wote watashangaa watakapoja ni “Mungu aliupenda ulimwengu sana” (Yohana 3:16)!

Wengi watashangaa kwamba mpango wa Mungu ni pana sana. Katika historia yote Wayahudi walidhani kuwa ahadi za Mungu zilihifadhiwa kwa ajili yao. Leo, Wakristo wengine wanafikiria ahadi za Mungu zimehifadhiwa tu kwa ajili yao. Kwa kweli, Mungu ana baraka kwa ulimwengu wote kupitia Kanisa na Israeli. Tunapoenda karibu na wakati wa WOTE kubarikiwa, wacha tufurahie matarajio hayo.

Uchaguzi wa Wachache - Kubariki Wengi kwa Neema!

Mpango wa Mungu ni mtukufu jinsi gani! Uchaguzi wa wachache - Kanisa - utaleta Neema ya Mungu isiyo na mwisho kwa wengi. Imani ya Calvin inafundisha uteuzi kimbele kama msingi “Inajulikana na Mungu ni kazi zake zote tangu mwanzo wa ulimwengu” (Matendo 15:18). Kwa hivyo wanahitimisha kimakosa kuwa Mungu amepanga Kimble kuwaangamiza watu wengi kwa mateso ya milele. Mungu

ana ufahamu, lakini sifa mbili muhimu za ukuu wake zimepuuzwa - Upendo wake na haki. Mungu tunayempenda ni mwenye haki na mwenye rehema. “Haki na hukumu ndio makao ya kiti chako cha enzi: rehema na ukweli zitapita mbele ya uso wako” (Zaburi 89:14).

Neema Bure (Armenianism), inonyesha Mungu kuwa mkamilifu na mwenye upendo na anayejali viumbe wake, lakini anakosa uwezo wa ufahamu wa kimbele. Je! Mungu alishangaa Shetani alipotumia nyoka kumjaribu Hawa kutenda dhambi na Adamu? Je! Mungu anasikitishwa kwamba wachache tu wamesikia Injili, na wachache sana wamfuata Mwana wake kwa uaminifu? Je! Shetani ndiye mshindi? Hapana, Mungu hakushangaa, na Mungu havunjwi moyo. Kile ambacho Mungu alipanga hakika kitafanikiwa. Mungu alitoa suluhisho la kuanguka kwa mwanadamu kabla hata hajafanyika. Yesu alikuwa “Mwanakondoo aliyechinjwa tangu msingi wa ulimwengu” (Ufunuo 13: 8).

Wote waliokufa kwa sababu ya dhambi ya Adamu wataishi tena! “Maana kama vile katika Adamu wote wana-kufa, vivyo hivyo katika Kristo wote watafanya kuwa hai” (1 Wakorintho 15:22).

Mafundisho ya Uchaguzi na Neema Huru yanaweza kuunganishwa vizuri tu kwa kuelewa wakati wa Mpango wa Mungu wa Zama. Yesu alitoa “Fidia” wakati wa ujio wake wa kwanza. Kanisa linakamilishwa sasa. Hatua inayofuata itakamilisha kusudi la ujio wake wa pili — urejesho wa vitu vyote (Matendo 3: 19-21).

Ulimwengu unangojea kukamilika

kwa Kanisa la Yesu. “Tamaa ya uumbaji inangojea sana kufunuliwa kwa wana wa Mungu” (Warumi 8:19, NAS). Kama Wakristo, tunaangazia

kila dhibitisho la kurudi kwa Yesu kwa sababu kweli italeta “furaha kubwa ... kwa watu wote” (Luka 2:10).

♦ SOMO LA SABA ♦

KWA NINI MUNGU ANARUHUSU MABAYA KATIKA MPANGO WAKE

Ubaya ni kitu chochote kiovu ambacho husababisha kutokuwa na furaha, kuumia, kuteseka, maumivu, uharibifu, au kifo. Labda hakuna chochote kilicho na changamoto na utata kwa imani ya mwanadamu kwa Mungu mwenye upendo na wa haki kuliko kuwepo kwa uovu katika ulimwengu wetu. Misiba yote ya wanadamu inatokana na - dhambi. Je! Kwa nini Mungu hakuzia kuanguka kwa mwanadamu kwenye dhambi? Adamu na Hawa waliumbwaa wakiwa kamili. Je! Ni kwa nini Mungu alimruhusu Shetani, kwa umbo la nyoka, kuwajaribu kula matunda ya mtu uliokatazwa?

Somo Tekelezi la Uvumilivu wa Udhalimu

Kuna mambo kadhaa ambayo Mungu hawezi kufanya! "Haiwezekani kwa Mungu kusema uwongo" (Waebrania 6:18). Pia, "Hawezi kujikana mwenyewe" (2 Tim. 2:13). Kwa hivyo, Mungu anaweza kuchagua tu mpango wenye busara na bora wa kuandaa vi-umbe vyake kwa maisha ya milele. Kwa kweli, Mungu angeweza kuzuia jaribu la Shetani, lakini Mungu aliliruhusu liwe somo la kudumu kwa wanadamu na malaika. Mungu alitaka mwanadamu apate uzoefu na kuona matokeo ya asili ya dhambi kwa kusudi la busara. Bwana "sio Mungu anayependezwa na uovu" (Zaburi 5:4). Mungu anaruhusu uovu kwa muda, lakini yale ambayo amepanga kwa mwanadamu yatakuwa fidia ya maumivu yote na mateso ambayo somo hili limesababisha.

Kila kanuni inayofaa ina kanuni mbaya kinyume: ukweli na udanganyifu, upendo na chuki, nk. Kanuni ambayo ni sawa hatimaye hutoa maelewano, furaha na uzuri. Kanuni ambayo ni mbaya hutoa madhara, kutokuwa na furaha na mabaya. Wanadamu waliumbwaa wakiwa na uwezo wa kuchagua kati ya mema na mabaya - dhamira. Walakinii, akili ya mtu imeathiriwa na anguko; wengine zaidi na wengine chini.

Mbwa ana akili fulani na anaweza kufanya uchaguzi kulingana na mafunzo anayopata kutoka kwa thawabu fulani au adhabu kutoka kwa bwana wake. Mbwa, hata hivyo, hajui ubora wa vittendo vyake. Wakati mbwa huokoa au kumdhuru mtu, hatua hiyo haiwezi kuzingatiwa kuwa nzuri au ya kutenda dhambi; ni matokeo ya silika tu, sio maadili. Kinyume chake, watu wana zaidi au chini ya hali ya maadili. Wakati wao wanapofanya mema, ni wema. Wakati wanafanya uovu, ni dhambi.

Mungu Hakumfanya Mwanadamu Kuwa Roboti

Mungu angeweza kumfanya mwandanamu kuwa roboti ili afanye kilicho sawa, lakini basi asingekuwa katika "Sura na mfano" wa Mungu (Mwanzo 1:26, 27). Mungu angeweza kumlinda mwanadamu kutokana na jaribu la Shetani, lakini basi mwanadamu angalikuwa chini ya tamaa za ndani. Kama matokeo, hatma yake ingekuwa haijilikani kila wakati.

Kwa hekima ya Mungu, alijua kwamba yaliyo mema yanawenza kuthaminiwa

kwa utofautishaji wake. Wakati Mungu alimfukuza Adamu na Hawa wasi-otii kutoka kwa ushirika Wake katika bustani ya Edeni, walianza kujua udhalimu mwingi wa dhambi. Walianza "kujua mema na /mabaya" (Mwanzo 3:22) - na kufahamu tofauti hiyo. Katika karne zote baadaye, kizazi chao kimekuwa kikijifunza somo la uovu. Baadaye, wakati wa Ufalme wa Mungu, wanadamu watapata kikamilifu faida tofauti za uzuri.

Akili ya Adamu ilikuwa sifa muhimu ya kufanana kwake na Mungu, lakini baa-da ya miaka 6,000 ya udhalilishaji, akili ya asili ya mwanadamu imepunguzwa sana. Sasa dhambi mara nydingi inakub-alika kwa watu kuliko mema.

Ikiwa nafasi ya kutenda dhambi hairuhusiwi, mwanadamu hangeweza kuizua, na hakungekuwa na fadhila au sifa katika kutenda kwake haki. Lakini Mungu anataka utii wenye busara na nia, sio huduma kama ya mitambo. Mungu alikuwa tayari ana viumbe vingi vilivyo hai na visivyo hai kwa utukufu wake. Katika kumuumba mwanadamu, muundo Wake ulikuwa kutengeneza ki-umbe mwenye akili kwa mfano Wake; bwana wa dunia, ambaye mwenendo wake ungetegemea dhamana ya haki juu ya ubaya, uzuri juu ya ubaya.

Kanuni za haki na ubaya zimekuwepo kila wakati, lakini kanuni tu ya haki ndiyo itaendelea kufanya kazi milele. Shughuli ya ubaya itaendelea muda tu wa kutosha kutimiza kusudi la Mungu. Basi uovu utakoma milele (1 Wakorintho 15: 25,26).

Kujifunza Kwa Uzoefu

Je! Ufahamu wa dhambi ungekuja kwa njia nyingine? Je! Maovu maba-

ya ambayo yamempata mwanadamu yameweza kuepukwa? Sio katika njia bora na ya kudumu. Kuna njia nne za kujifunza:

- ◆ Uingiliaji
- ◆ Uangalizi
- ◆ Uzoefu
- ◆ Habari

Ni Mungu tu aliye na maarifa ya asili. Anajua "mwisho tangu mwanzo" (Isaya 46:10). Kwa hivyo, ufahamu wa mwanadamu juu ya mema na mabaya hauwezi kuwa na ukweli. Adamu alikuwa na ufahamu wa mabaya kwa habari, lakini hilo thibitisho halitoshi kumzuia kujaribu jaribio. Mtu anaweza kuwa amejifunza kwa uchunguzi, lakin ili kuona matokeo ya dhambi, ilibidi kuwe na onyesho lake mahali pengine katika ulimwengu. Je! Kwa nini mwanadamu asiwe mfano? Maandiko yanatuambia kuwa uzoefu wa mwanadamu na dhambi na uovu ni kwa kweli, ikizingatiwa na malaika (1 Wakorintho 4: 9). Walakini, kujifunza kindani zaidi hupatikana kwa uzoefu wa vitendo, na kwa hivyo ndivyo mwanadamu anavyojifunza - kwa uzoefu wa kibinasi na mabaya.

Adamu alipata mema katika bustani hiyo, lakini ujuzi wake juu ya uovu ulikuwa tu kutoka kwa habari: "Siku utakapoila hilo hakika utakufa" (Mwanzo 2:17). Hakuwa na uzoefu wa dhambi ambayo alitabiri maumivu na mateso ambayo yangekuja. Kwa sababu hiyo, alijitolea kwenye majaribu yalipoibuka.

Kosa la Adamu linaweza kuonekana kuwa dogo ukilinganisha na adhabu, lakini hatari kuu ilikuwa utii. Utii ni muhimu kwa baraka za milele za

uumbaji wa Mungu. Mungu hapo juu anajua kile kinachofaa kwa ustawi wa uumbaji wake na furaha ya milele.

Adamu aliiingizwa dhambini kupitia kwa mkewe, ambaye mawasiliano na Mungu yalikuwa na mipaka zaidi kuhiko ya Adamu. Hawa aliasi kile alijua ni sawa. Lakini alidanganywa na nyoka kuhusu matokeo (2 Wakorintho 11:3). Adamu, hata hivyo, hakudanganywa (1 Timotheo 2:14). Adamu alishiriki kwa usasi, wa kutotii wa Hawa, dhahiri ak-achagua asiishi bila yeye. Kwa hivyo Adamu na Hawa walikuwa "katika makosa," na wote wawili walilaaniwa. Hawa alishiriki katika sentensi ambayo yeye alisaidia kuleta juu ya Adamu. "Kwa hivyo, kama kwa mtu mmoja dhambi iliingia ulimwenguni, na kifo kwa dhambi; na hivyo kifo kikawafikia watu wote, kwa sababu wote wamefanya dhambi" (Warumi 5:12).

Tumeumbwa Na Uhuru wa Kujichagulia

Mungu aliumba mwanadamu na uhuru wa kuchagua, hata ingawa Aliona mapema kuwa tabia ya mwanadamu itapotea. Mungu anaruhusu uzoefu wa sasa wa mwanadamu na maovu kumfundisha udhalimu mwangi wa dhambi. Matokeo yake yatakuwa kwa wanadamu upendo zaidi na uthamini kwa Muumba na kuonyesha mng'aro wa uzuri kwa kulinganisha.

Walakini, ingawa Mungu aliruhusu dhambi, Mungu hakusababisha dhambi. Mungu hakuwalazimisha wazazi wetu wa kwanza kufanya dhambi. Adamu na Hawa walikuwa na nguvu ya kuchagua na wangeweza kuchagua utii; kama tu watoto wanaweza kuchagua kuwatii au kutowatii wazazi wao. Mwanadamu, aliyembwa na kuwa bwana wa dunia, hakika ali-

kuwa na uwezo huu na Mungu alimruhusu kutumia chaguo na kujifunza kutokana na uzoefu. Wakati huo huo, kwa sababu ya upendo wake mkubwa kwa mwanadamu, Mungu alipanga kuukomboa uumbaji wake wa wanadamu kutoka kwa matokeo ya chaguo la Adamu. Katika Ufalme wa Mungu, chini ya hali nzuri, fursa nyininge ya chaguo bora itapewa watu.

"Ubaya" Unaweza Kumaanisha "Msiba"

Mungu hana jukumu la uovu katika hali ya maadili. Kuna Maandiko mawili am-bayo yanaweza kuonekana kuashiria kuwa Yeye yuko, lakini maeleo ni kwa maana ya neno "uovu." Dhambi daima ni ubaya, lakini ubaya sio dhambi kila wakati. Maafa mara nyangi huitwa maovu. Kwa maana hii ya pili, Mungu anaweza kuleta maovu - maafa - kama adhabu.

Kwenye vitabu nya Isaya na Amosi, Mungu alisema atawalinda Israeli kutokana na misiba ikiwa wangekuwa waaminifu, lakini ikiwa wangemwacha, angeleta majanga ("maovu," KJV). Katika Maandiko mawili hapa chini hili sivyo ilivyo. Kumbuka jinsi tafsiri ya New American Standard inavyofafanua maana ya kila maandishi:

Isaya 45: 7 KJV - "Ninafanya amani, naumba uovu: Mimi BWANA hufanya mambo haya yote."

NAS - "... kuunda msiba; Mimi ni BWANA anayefanya haya yote. "

Amosi 3: 6 KJV - "Je! Kutakuwa na mabaya katika mji, na BWANA hajafanya?"

NAS - "Ikiwa msiba ukitokea katika mji, je! BWANA hajafanya hivyo?"

Neno moja la Kiebrania linalotafsiriwa

“msiba” wakati mwininge linatafsiriwa “dhiki,” “taabu” na “uadui.” Mungu sio mwandishi wa dhambi au uasherati, lakini kwa sababu ya uchaguzi mbaya wa Israeli, waliadhibiwa na “msiba” au taabu iliyotumwa na Mungu.

Adhabu Ya Haki Kwa Dhambi

Mungu ana nguvu ya kumlazimisha mwanadamu kumwabudu, lakini hii sio hamu Yake. Mungu hutafuta ibada ya mwanadamu kutoka kwa moyo uliojitolea, kwa hiari, “kwa roho na kweli” (Yohana 4: 24), na hii ni kwa faida ya viumbe vyake. Wakati wa Milenia, ulimwengu utamwabudu Mungu kwa hiari yao, wakimshukuru Mungu kwa wema wake.

Kwa sasa, Mungu humruhusu mwanadamu kujifunza kwa uzoefu wa vitendo. Anamruhusu mwanadamu kuonja dhambi na matokeo yake. Amepanga pia kumkomboa mwanadamu kwa kumtoa Mwokozi kwa gharama kubwa. Kwa wakati unaofaa, “fidia ya wote” itathaminiwa na ulimwengu kama zawadi ya ajabu kutoka kwa Mungu (1 Timotheo 2: 3- 6). Kwa hivyo utumiaji mbaya wa uhuru wa mtu ulijulikana mapema na kuwa na nguvu kwa faida yao.

Wengine wanaweza kukubali kuwa kuadhibiwa kwa Adamu kulikuwa haki, lakini wanafikiria sio haki kwamba wazao wake wote wapate adhabu kwa matokeo hayo. Swali ni, “Je! Ingekuwa vema zaidi kama tungejaribiwa kila mmoja kibinafsi? Je! Si wengi wangeshawishiwa kutotii mwishowe?”

Kwa kumruhusu Adamu kuitisha masha yake ya kulaaniwa kwetu sisi sote, Mungu anaruhusu uzoefu na mauti na kufa kutuelimisha sisi sote. Basi, kwa

sababu sote tulihukumiwa kwa mtu mmoja, sote tunaweza kukombolewa na mtu mmoja - Yesu. Kiwango cha haki cha Mungu ni “uhai kwa uhai” (Kutoka 21: 22-24). Kwa hivyo, mpangilio wa Mungu unathibitisha kuwa baraka kubwa sana. Ikiwa tungelikuwa tumejaribiwa kibinafsi, kila mtu mmoja mmoja, ingehitaji Mkombozi kwa kila mtu aliyefanya dhambi.

Kifo ni matokeo yanayofaa kwa dhambi. Wale ambaao, baada ya kupata uzoefu kamili na ujuzi wa dhambi na mateso yake, hawachagui kufuata ushauri wa Mungu wenye busara inakuwa chanzo cha kutokuwa na furaha kwo na kwa wengine. Hakuna sababu ya kuendelea na uwepo wao kwa enzi za maisha ya milele. Mchakato wa sasa wa kufa ambaao wanadamu wanapata ni somo gumu la hatari ya kutotii.

Wakati huo huo, maisha hata kama tunayo sasa ni neema na inathaminiwa na idadi kubwa. Kuanzia utoto hadi kaburi, maisha yana baraka za kutosha ili karibu kila mtu anataka kuendelea kuishi. Ni utabiri mdogo wa maisha ya milele, ya ajabu na tukufu ambayo Mungu amepanga kwa wote watakaokubali masharti yake ya busara kwa maisha.

Adhabu ya Kifo - Sio Dhiki

Cha kusikitisha, wengi wamekosea tabia na makusudi ya Mungu kwa kusema kwamba Mungu anapanga kuwaadhibu wasioamini kwa mateso ya milele. Hivi ni vibaya sana! Adhabu ya Mungu kwa dhambi imesemwa wazi: “Hakika utakufa” (Mwanzo 2:17, NAS). “Mshahara wa dhambi ni mauti” (Warumi 6:23). “Nafsi ya [mtu, anayetenda dhambi] itakufa” (Ezekiel 1

18: 4). Nakala chache tu kwenye kitabu cha mfano cha Ufunuo, au katika mifano ya Yesu, zinaonyesha kuteswa kwa moto. Katika kila moja ya visa hivi vinawenza kuonyeshwa kuwa moto unawakilisha uharibifu. Adhabu ya dhambi ni kifo - sio uzima katika mateso.

Shtaka la kifo liliibuka kwa wanadamu wote kwa kutotii kwa mtu mmoja. Mtu mmoja alitenda dhambi na kizazi chake kilizaliwa ndani yake. Kwa hivyo yeye na uzao wake wote walihukumia. Hukumu hiyo inaweza kuondolewa tu kwa kifo cha mtu mmoja mkaamilifu ambaye angechukua hukumu ambayo tunastahili sisi wenyewe. Mtu huyo asiye na lawama, alikuwa "Kristo Yesu" aliyekufa kuwa fidia kwa wote (1 Tim. 2: 5) kutimiza matakwa ya haki dhidi ya Adamu na kizazi chake.

Kanisa Kubariki Binadamu

Wa kwanza kubarikiwa na ukombozi huu ni Kanisa. Wameinuliwa nje ya laana na sifa ya dhabihu ya Kristo kwa sababu yao. Baada ya Kanisa kukamiliwa kwa utukufu, Kristo atainua mabaki ya wanadamu na kuwapa uzima wa milele duniani. "Wakati utafanya

---

¹"Ziwa la moto" katika Ufunuo ni ishara tu ya uharibifu, "kifo cha pilii" (Ufunuo 20:14). Hadithi ya Mtu tajiri na Lazaro (Luka 16: 19-31) inakubaliwa na wato a maoni wenye fikira kuwa mfano. Mtu tajiri anawakilisha Yuda na Benyamini na "ndugu zake watano" wanawakilishwa kabilia zingine 10 za Israeli, ambazo "zina Musa na manabii." Dhiki ya moto inawakilisha majaribu ya moto ambayo Israeli walipata baada ya kumkataa Masihi wao (linganisha Kumbukumbu la Torati 32: 22-26). Lazaro, aliyepokelewa kifuanini mwa Ibrahimu, anawakilisha kufukuzwa kwa Israeli na Mataifa ambaa walikumbatia sifa za kiroho za Agano la Ibrahimu kwa kumkubali Yesu, "uzao wa Abrahamu."

roho yake kuwa toleo la dhambi, ationa uzao wake ... na raha ya BWANA itafanikiwa katika mkono wake" (Isaya 53:10). Yesu atachukua watoto wa Adamu kama wake - na Kanisa kama Bibi yake.

Yesu aliahidi, "Wote waliomo makaburini wataisikia sauti yake na watatoka" (Yohana 5:28, 29). Paulo anasisitiza, "Katika Kristo wote watakuwa hai" (1 Wakorintho 15:22). Wale ambaa hawakuwa na "sehemu katika ufufuo wa kwanza" (Ufunuo 20: 6) watapata fursa ya kuishi tena katika "ulimwengu ujao." Basi "atakaye" anaweza "kuchukua maji ya uzima bure" (Ufunuo 22:17).

Fursa ya Kwanza ya Mwanadamu

Fursa hii ya kubadilika wakati wa Ufalme inaonekana kwa wengine kana kwamba ni "nafasi ya pili" kwa maisha. Hakika kwa Adamu na Hawa, itakuwa hivyo, lakini kwa wengine wote, itakuwa nafasi yao ya kwanza kamili. Wakati Adamu hajatii, "hukumu ikaja kwa watu wote adhabu" (Warumi 5:18). Adamu hakupoteza uzoefu ambaa ungekuwa ndani yake ujasiri kabisa katika sheria na tabia ya Mungu. Baada ya uzoefu na matokeo ya dhambi - na Shetani amefungwa ili asiweze kudanganya na chini ya Agano Jipyä na mpatanishi bora - ulimwengu utakuwa na nafasi kamili, iliyobarikiwa ya uzima wa milele (Waebrania 12:24).

Ijapokuwa Shetani atafungwa, utii kamili hautatarajiwa mara moja (Ufunuo 20: 3), lakini maendeleo lazima yafanywe! Mwanadamu atatoka kaburini akiwa na akili ileile aliyokuwa nayo.

Ukamilifu wa mwili na kiakili utapatikana hatua kwa hatua. Ukamilifu

wa maadili utahitajika na mwisho wa Ufalme wa Milenia. Halafu mwisho wa Milenia, Shetani atafunguliwa kwa "kipindi kidogo" kujaribu hali ya kwe-li ya miyo ya wale ambaو wanaweza kuwa watifiu wa nje (Ufunuo 20: 7-9). Jaribio la mtu binafsi la maisha katika siku za usoni mwisho wa Milenia itaku-wa nzuri zaidi kuliko jaribio la Adamu huko Edeni. Kufikia wakati huo wanadamu watakuwa wamepata usoefu kamili wa uovu, mateso, maumivu ya moyo, kifo, na pia haki na baraka zake za maisha, furaha, amani. Watajua to-fauti ya hayo yote na kufanya chaguo bora kuliko Adamu.

Walakini, hata na faida zote za Ufalme, wachache wataasi. Wengine, kama Shetani kiongozi wao, watakataa wema na rehema zote za Mungu. Wataangamizwa katika "kifo cha pili" (Ufunuo 21: 8), hawatasumbua tena mtu mwingine au wao wenyewe.

Je! Mpango Mwingine Ungefanya Kazi?

Je! Shida hii ambayo ulimwengu ume-pata kwa miaka 6,000 imeepukwa? Ikiwa Mungu alikuwa amepanga hali nzuri ya Edeni kwa wote, na majoribu ya mtu mmoja kwa wote, ili tu wale wasiotii wateseke, matokeo yangeku-wa bora?

Tuseme kwamba theluthi moja, au hata nusu, ingeweza kupata maisha katika jaribio kama hilo. Bado wanaweza kuhisi udadisi juu ya vitu vilivyokatazwa. Huduma yao na ibada ya Mungu haitakuwa kama kwa moyo wote - bila kuonja "mema na mabaya" (Mwanzo 2:17).

Je! Itakuwa nini hatima ya nusu am-bayo ilifanya dhambi na ikafa? Je! Idai-dikubwa ya watenda dhambi inaweza

kukombolewa kwa njia fulani? Haki inaweza kuruhusu hili, lakini mkombozi tofauti aliye tayari kutoa maisha yake angehitajika kwa kila mmoja aliye hukumiwa. Halafu bilioni 50 za wanyenyekevu kamili watalazimika kufa ili kuwakomboa wenye dhambi bilioni 50. Mpango kama huo hautahu-sisha kuteseka kidogo kama ilivyo kwa usoefu wa sasa.

Kwanza, Mpango wa Mungu ndio wenye mantiki na ufanisi zaidi kwa maisha ya milele na wa utukufu wa mwanadamu. Wote wanaruhusiwa kujifunza kwa usoefu matunda ya dhambi. Kwa sababu wote wamelaaniwa kwa mtu mmoja, wote wanaweza ku-kombolewa na mtu mmoja. Kwa hivyo, Yesu alikuwa "fidia ya wote" (1 Timo-theo 2: 6). Kama malipo ya huduma ya Yesu, Mungu "Akamwekea mkono wake wa kulia katika mahali pa mbin-guni, juu ya nguvu zote, na uweza, na kila jina litajwalo" "(Waefeso 1:20, 21).

Pili, Mungu alipanga kuchaguliwa kwa "kundi dogo" kufuata nyayo za Yesu. Washiriki hawa, sasa wanaoshtakiwa kwa maisha yote, wamealikwa kukuza tabia ya upendo kamili chini ya utawa-la wa sasa wa uovu. Kanisa hili la kweli litakuwa "warithi pamoja" na Kristo na kutawala pamoja naye katika ufalme wake (Warumi 8: 17; Ufunuo 19: 7; 3: 21; 20: 6).

Halafu, wakati wa Milenia, Kristo na Kanisa watafufua wafu wote kutoka makaburini mwao, watawafundisha Ukweli ulimwengu wote, na kuwa-chukua wote walio tayari na watifi kati ya wanadamu wote. "Dunia itaja-wa na kumjua BWANA, kama vile maji yafunikavyo bahari" (Isaya 11: 9).

Mpango Mkuu wa Marejesho

Kwa sababu ya Mungu kuruhusu uovu, Mpango wake mkubwa wa ukombozi utafanikiwa sana! Masikitiko yote, uchungu na msiba unaosababishwa na uovu utafutwa kwa kufunikwa na baraka nzuri za Ufalme.

Wanadamu watafaidika milele kutokana na uzoefu huo wa uovu. Uzoefu huu pia utakuwa maonyesho makubwa ya tabia tukufu ya Mungu kwa majeshi ya malaika. Wote wataona Haki ya Mungu katika kulaani uasi. Wote wataona Upendo ulio sawa wa Mungu kwa kumtuma Mwanawe mwenyewe kukidhi haki ili kutukomboa.

Wote wataona Uwezo wa Mungu katika umoja kamili katika Kristo, kuunganisha viumbwe vyake vyote vyenye

akili “vyote vilivyo mbinguni, na vilivyo duniani” (Waefeso 1:10). Wote wataona Hekima ya Mungu inayoona mbali katika kutumia hata maafisa wasio na hamu kukamilisha maisha ya milele yaliyopangwa kwa uumbaji wake.

Sheria ya Mungu ya ulimwengu kwa viumbwe vyote vyenye akili imewekwa kwa muhtasari kwa neno moja: UPENDO. Kwa sababu “Mungu ni upendo” (1Yohana 4: 8), amechagua mpango bora zaidi kwa sisi sote.

Mwishowe, wakati kusudi la Mungu kwa ruhusa ya muda ya uovu kukamilika, kila mtu atathamini yale ambayo ameyafanya. Hadi wakati huo, kwa jicho la imani, tunatarajia wakati ambapo wanadamu wote watarejeshwa, kama iliyopangwa tangu ulimwengu uanzze (Matendo 3: 19-21).

Ndipo macho ya vipofo yatafunguliwa na masikio ya viziwi kufunguliwa. Ndipo kilema ataruka kama kulungu, na ulimi wa bubu utapiga kelele kwa furaha. Maji yatatiririka nyikani na mito katika jangwa.

Na walio kombolewa na BWANA watarudi. Wataingia Sayuni na kuimba; furaha ya milele itakuwa juu ya vichwa vyao. Kicheko na furaha zitawapata, na huzuni na kuugua vitakimbia..

—ISAYA 35: 5,6,10, NAS

◆ SOMO LA NANE ◆

SIKU YA HUKUMU YA MUNGU

“MUNGU ameteua siku ambayo atauhukumu ulimwengu kwa haki kwa mtu huyo ambaye amemchagua” - “Yesu Kristo, mwenye haki.” “Kwa maana Baba hahukumu mtu, lakini ametoea hukumu yote kwa Mwana”
(Matendo 17: 31; 1 Yohana 2: 1; Yohana 5:22).

Wakristo wengi wana wazo la kutisha la “siku ya hukumu” (2 Petro 2: 9). Wanatarajia Yesu arudi na kuketi kwenye Kiti Kikuu cha Enzi wakati wa misiba mikubwa ya asili kama vile milima inayoanguka, matetemeko ya ardhi, tsunami, nk. Wanafikiria wenyе dhambi wataitwa kutoka kuzimu kusikia dhambi zao zikipitiwa kisha warudishwe kwenye adhabu yao ya milele. Wanadhani watakatifu wataitwa kutoka mbinguni kushuhudia kukata tamaa kwa wote waliolaaniwa, na kisha warudi kwenye utukufu. Wazo la jumla la Siku ya Hukumu - siku halisi ya masaa 24 - kwa kweli inastahili kuwa marudio ya kile kilichoamuliwa tayari wakati wa kifo!

Lakini haya sio maoni ya Kimaandiko. Imechorwa kutoka kwa tafsiri halisi ya Mfano wa kugawa kwa Yesu “kondoo wake kutoka kwa mbuzi” (Mathayo 25: 31-46), na maoni halisi ya tukio kuu la Enzi Kuu ya Ufunuo 20. Lakini Ufunuo ni kitabu cha ishara, na mifano ni hadithi zilizo na vielelezo ambazo hazipasiwi kuchukuliwa halisi. Kwa nini mbuzi wangeenda motoni wa milele na kondoo kwenda mbinguni?

Je! Maandiko hufundisha nini juu ya Siku kuu ya Hukumu? Je! Ni picha gani yenye usawa ambayo alama zote na mifano inaonyesha?

Siku ya Hukumu ya Miaka Elfu

Neno “hukumu” (Krisis, Kigiriki) linamaanisha zaidi ya uamuzi. Maana yake ni pamoja na jaribio na uamuzi ambao unaweza kwenda kwa njia yoyote - kama ilivyo katika shida (Kiingereza). Ingawa “siku” inaweza kuashiria masaa ishirini na nne, mara nyangi ina maana pana - kama vile Siku ya Nuhu, siku ya Washington, au “siku ya majaribu jangwani,” ambayo ilikuwa miaka arobaini (Waebrania 3: 8,9).

Mtume Petro anabainisha “siku ya hukumu” kama “miaka elfu” (2 Petro 3: 7, 8). Ni “Siku ya Kristo” ya Milenia ambayo Kristo atatawala, na “kuhukumu ulimwengu kwa haki.” Wakati wa hukumu hiyo, ulimwengu utapewa jaribio la maisha na hukumu pia (Wafilipi 2:16; Matendo 17:31). “Wakati hukumu zako ziko duniani, wenyeji wa ulimwengu watajifunza haki” (Isaya 26: 9). Tunapofikiria kazi yote itakayafanywa kwa mabilioni ya ulimwengu, maana hii pana ya “siku” inakuwa ya mantiki zaidi.

Hukumu Zingine Katika Mpango wa Mungu

Ingawa wanadamu kwa ujumla bado watakuwa na Siku ya Hukumu ya Miaka Elfu kwa kesi na hukumu, kumekuwa na siku zingine za hukumu hapo

zamani. Wakati Adamu alifanya dhambi katika bustani ya Edeni, wanadamu wote walihukumiwa kifo kama matokeo. "Kufa utakufa" (Mwanzo 2:17).

"Kama katika Adamu wote wanakufa" (1 Wakorintho 15:22). Kila uchungu au mazishi ni ushahidi wa hukumu hiyo kwa wote, lakini kwa sababu wanadamu watalipwa kutoka kwa adhabu ya Adamu, kifo ni kama "usingizi" wa muda mfupi (Yohana 11: 11-14).

Ni Kanisa tu la waumini waliowekwa wakfu kwa Kristo sasa ambao kwa imani ndio 'walioskoka' kutohana na adhabu hii ya asili (2 Petro 2:20). Baada ya kupewa "ahadi kubwa na za thamani," ikiwa "wataongezeka" katika utauwa na upendo, watapata kuingia kwa "ufalme wa milele wa Bwana na Mwokozi wetu Yesu Kristo" (2 Petro 1: 4-11). Ni wao tu wanaojaribiwa kwa uzima au kifo sasa kabra ya wakati wa ulimwengu wa hukumu. Kanisa, kama "limbuko" la ukombozi, litarithi kuto-kufa - asili ya kimungu (Yakobo 1:18; Warumi 2: 7; 1Wakorintho 15:53). Wanadamu wengine watapata nafasi ya uzima wa milele kama wana wa kidunia siku zijazo.

Je! Mungu amebadilisha mawazo yake kwa sababu hukumu ya kwanza ilikuwa kali sana? Hapana, sivyo. "Mimi ndimi BWANA, sibadiliki" (Malaki 3: 6). Mungu alitoa mpango wa ukombozi na uokoaji tangu mwanzo!

Kabra ya Adamu kutenda dhambi, Mungu alipanga Mkombozi wetu aweze "kuonja mauti kwa kila mtu" (Waebrania 2: 9; Ufunuo 13: 8).

Hakimu Aliyeteuliwa

Mungu "ametoa hukumu yote kwa Mwana" (Yohana 5:22). Na Yesu kama

hakimu, hakuna chochote cha kuogopa. Yeye ndiye aliyetupenda sana, hata alikufa kwa ajili yetu (2 Wakorintho 5: 14,15). Kwa kweli, Siku ya Hukumu ni kitu cha kutarajia, kwani itakuwa wakati wa kuponya ulimwengu. Inga-wa Yesu mwenyewe alikuwa mkamilifu kila wakati, "aliguswa na hisia za udhaifu wetu" (Waebrania 4:15). Alikuwa mwenye huruma, na "akajawa na huruma" (Mathayo 9:36). Yesu atakuwa na huruma kwa ajili ya udhaifu wa wanadamu na kuwarudisha wote walio tayari kwa ukamilifu wa asili uliopotea katika Edeni.

Mwamuzi katika nyakati za zamani alikuwa mmoja aliyetenda haki na kuwasaidia waliokandamizwa. Kwa mfano, wakati Israeli ilikuwa chini ya ukandamizaji, walimlilia Mungu na akawainua waamuzi ili kuwaokoa (Waamuzi 3: 9-11). Leo ulimwengu bado unalilia msaada. Kwa wakati unaofaa wa Mungu, Yesu, kama mwamuzi, atatoa msaada huo kwa wote. Yesu alitoa ukombozi kwa ulimwengu. Hakika atabariki dunia. "Kwa haki atahukumu ulimwengu, na watu kwa usawa" (Zab. 98:9).

Majaribio ya Siku ya Hukumu

Jaribio la pili litakuwa nzuri zaidi kuliko jaribio la kwanza. Kila kitu kitafanywa kusaidia ulimwengu kutoka kwa dhambi. Shetani atalazimika "kudanganya mataifa tena" (Ufunuo 20: 1-3) Ikiwa mtu atapungukiwa na ukamilifu wakati huo, itakuwa ni kwa sababu yeye anapingga kwa makusudi baraka zilizo wazi. Kesi ya maisha itachukua Siku nzima ya Hukumu, kufikia kilele chake mwishoni. Wale wanaokataa kutii watakufa. Walakini, haitakuwa kwa sababu ya dhambi ya Adamu lakini yao.

"Akina baba wamekula zabibu kavu na meno ya watoto yametiwa ganzi; lakinii [basi]... kila mtu atakayekula zabibu kavu, meno yake yatatiwa ganzi." "Nafsi inayotenda dhambi, itakuifa" (Yeremia 31: 29,30; Ezekiel 18: 2-4, 20).

Adhabu ya dhambi ya makusudi, dhidi ya nuru kamili na maarifa, itakuwa "kifo cha pili" (Ufunuo 20: 14,15; 21: 8). Kila mtu atakuwa amepewa muda wa kutosha na nafasi kamili ya maendeleo, kabla ya uamuzi kama huo. "Hatakuwepo tena mtoto wa siku chache, wala mzee asiyetimia siku zake; kwa maana mtoto atakuwa mwenye umri wa miaka mia; bali mtenda dhambi mwenye umri wa miaka mia atalaaniwa" (Isaya 65: 20).

Mfano wa Kondoo na Mbuzi hutuambia ulimwengu utagawanywa katika makundi mawili - wale amba wanabadilika, na kufanya wema, na wale amba watakataa (Mathayo 25: 31-46). Hukumu ya watu binafsi itat-egemea ikiwa wanaendeleza upendo kamili kwa Mungu, kama inavyoonyeshwa kwa kuelezea upendo na utunzaji wa jirani. Mwisho wa Siku ya Hukumu, Shetani atafunguliwa kwa "kipindi kidogo" (Ufunuo 20: 3). Wale wasio na upendo kamili katika mioyo yao wata-jidhihirisha kwa kuasi dhidi ya serikali ya Ufalme (Ufunuo 20: 8,9). Basi wata-angamizwa katika Kifo cha Pili - ambacho hakina uponyaji.

Uwajibikaji wa Sasa

Kwa hivyo kuna fursa nzuri kwa ulimwengu katika Siku ya Hukumu ya baadaye kupata uzima wa milele! Kwa hivyo inajalisha watu wanafanya nini sasa, yawe mazuri au mabaya. Ndio, inahusika sana. "Macho ya BWANA yapo kila mahali, yanaona mabaya

na mazuri" (Mithali 15: 3; Mhubiri 12:14). Matendo mema na mabaya ya wakati huu yatapata thawabu sasa au baadaye. "Dhambi za watu wengine zimefunguliwa mapema, zinatangulia kuhukumiwa, na zingine hufuata." (1Timotheo 5: 24).

Kila kitu ambacho mtu hufanya sasa kinaathiri tabia wanayokuja nayo katika ufufuo (Wagalatia 6: 7). Kwa hivyo, wengine watakuwa na wepesi katika "barabara kuu ya utakatifu" (Isaya 35: 1-10, NAS). Wengine watakuwa na ugumu - na wachache hawatafaulu.

Waamuzi wa Kidunia na wa Mbingu

Wakati wa miaka elfu sita kati ya hukumu ya kwanza huko Edeni na Siku ya Hukumu katika Ufalme, Mungu amekuwa akiwatia nidhamu na kuwafundi-sha waamuzi kumsaidia Kristo Yesu.

Hata kabla Yesu hajafungua "njia mpya na hai" (Waebrania 10: 20), watumishi waaminifu wa Mungu - kama vile Ibrahim, Musa, Daudi, na Yeremia - walikuwa wakichaguliwa na Mungu. Kwa sababu ya imani yao, "hawa wema wa zamani" watapata "ufufuo bora" (Waebrania 11: 1-40) na kuwa "waamuzi," au viongozi, duniani (Isa 1: 26). Watapata thawabu duniani kama viongozi wa ulimwengu wakati wa Milenia.

Wale walioitwa wakati wa "Enzi ya Injili" ya sasa wana mwito wa juu zaidi. Watatawala pamoja na Kristo kutoka mbinguni (Ufunuo 20: 6). "Je! Hamjui ya kuwa watakatifu watahukumu ulimwengu?" (1 Wakorintho 6: 2).

Waaminifu wa Agano la Kale walikuwa watumishi na marafiki wa Mungu, lakini Kanisa lina nafasi kubwa ya kuwa wana wa Mungu. "Kwa kweli Musa ali-kuwa mwaminifu katika nyumba yake

vote, kama mtumwa ... Lakini Kristo kama mwana juu ya nyumba yake; na nyumba yake ni sisi, ikiwa tunashikilia ujasiri na shangwe ya tumaini hata mwisho "(Waebrania 3: 5-6). "Nyumba" zote zitakuwa wakala wa Mungu katika baraka za ulimwengu. Kesi na upimaji wa matabaka haya mawili imekuwa kubwa sana kuliko ilivyo kwa ulimwengu katika Siku ya Hukumu. Wao wamelazimika kuhimili mitego ya Shetani (1Petro 5: 8; Waefeso 6:11), kama "mungu wa ulimwengu huu" (2 Wakorintho 4: 4). Watakuwa wame-jithibitisha wenyewe kuweza kuwapa wanadamu maagizo na mafunzo muhimu kwa mtihani wao wa mwisho na hukumu. Shetani "atakuwa amefungwa" wakati wa Miaka Elfu (Ufunuo 20: 1-3) ili asiweze kutatanisha ulimwengu wakati wanajifunza haki.

Wakati wa Siku ya Hukumu, haki italipwa, wakati katika vizazi viliviyotangulia, haki mara nyingi ilikutana na ghadhabu au mateso. Kwa hivyo, ingawa kesi ya shirika hizi mbili maalum zimekuwa ⁹kali zaidi kuliko jaribio la ulimwengu la baadaye, thawabu zao na marupurupu pia yatakuwa makubwa.

Furahini! Atakuja Kuhukumu!

Shetani, kupitia udanganyifu wake, ameuiibia ulimwengu na wengi katika

makanisa ya uhakikisho wa heri wa haki ya "Siku ya Hukumu" inayokuja. Kama matokeo, wengi wanaogopa na wameisukumia mbali kwa muda. Wengine hutumia hofu yake kama zana ya kuhamasisha watu "kumpokea Yesu na kuokolewa." Je! Manabii na mitume waliona tofauti jinsi gani ya Siku ile ya Hukumu na Yehova kupitia kwa mwakilishi wake aliyechaguliwa!

"Mbingu zifurahi, na nchi ishangilie;

Na Waseme katika mataifa, Bwana am-etamalaki.

Bahari na ivume, na vitu vyote viijazavyo; Mashamba na yashangilie, na vyote viliviyomo. Ndipo miti yote ya mwituni iimbe kwa furaha Mbele za Bwana, KWA MAANA ANAKUJA KUI-HUKUMU NCHI.

Mshukuruni Bwana, kwa kuwa ni mwema; Kwa maana fadhili zake ni za milele. - 1 Mambo ya Nyakati 16: 31-34

Wakati huo huo, uumbaji wote "huugua" ukisubiri "kufunuliwa kwa wana wa Mungu" (Warumi 8: 19-22, NAS). Ingawa bado hawaijui, wanangojea jaji mkuu kutoa na kubariki dunia na kui-nua na kulitkuza Kanisa! Wote wata-toka makaburini mwao na wajaribiwe na kupata elimu bora na nidhamu kwa malipo ya uzima wa milele.

Funga macho yako kwa muda mfupi kwa sura za shida na dhiki, uharibifu na huzuni ambazo bado zipo kwa sababu ya dhambi, na uweke picha mbele ya maono yako ya kiakili, utukufu wa dunia kamilifu. Sio doa la dhambi linasa-babisha maelewano na amani ya jamii kamilifu; sio wazo la uchungu, sio sura mbaya au neno; upendo, ustawi kutoka kwa kila moyo, hukutana na mwitikio wa jamaa katika kila moyo mwagine, na wema huashiria kila tendo. Hapo ugonjwa hautakuwapo tena; sio uchungu au ushahidi wowote wa uozo-hata woga wa vitu kama hivyo. Fikiria picha zote za afya kulinganisha na uzuri wa maumbile ya binadamu na huduma ambayo umewahi kuona, na ujue kuwa ubinadamu kamili utakuwa wa kupendeza zaidi. Usafi wa ndani na ukamilifu wa kiakili na maadili utasonga na kutukiza kila uso unaoangaza. Jamii ya kudunia itakuwa hivyo; na waliofiwa wataomboleza machozi yao yote, wakati watatambua kuwa kazi ya ufufuo imekamilika (Ufunuo 21: 4).

◆ SURA YA TISA ◆

FIDIA, UREJESHO NA UFUFUO

“Naye [Mungu] atatuma Yesu Kristo, ambaye hapo zamani alikuwa akihubiriwa: ambaye mbingu lazima impookee mpaka wakati wa kufanywa wa vitu vyote, ambavyo Mungu alisema kwa kinywa cha manabii wake watakatifu tangu ulimwengu uanze.” Matendo 3: 20,21

Mada ya “marejesho ya vitu vyote” wakati Yesu Kristo atarudi wakati wa ujio wake wa pili imesemwa katika Biblia. Fursa hii ya “ukombozi” imehakikishwa kwa wote kwa sababu Yesu alijitao kama “fidia ya wote” wakati wa ujio wake wa kwanza (1 Tim. 2: 6). Yesu alimfia kila mtu, kwa hivyo kila mtu atafaidika. Viumbe vyote, sasa viko chini ya utumwa wa ujisadi ”(Warumi 8:21), vitatolewa kutoka kwa adhabu ya kifo cha Adamu. Katika ujio wake wa kwanza, Yesu alipata ukombozi. Katika ujio wake wa pili, Yesu anawaletea ukombozi wote walio tayari.

Jaribio la Mtu Binafsi Maishani

Mtume Paulo yuko wazi kabisa na mwenye kusisitiza juu ya suala hili. Anasema, “Kwa maana hii Kristo alikufa na akaishi tena ili apate kuwa Bwana [mtawala] wa wafu na walio hai” (Warumi 14: 9). Yaani, lengo la kifo cha Yesu haikuwa tu kubariki na kutawala wafuasi wachache walio hai Duniani, lakini juu ya wanadamu wote - “wanaoishi [walio hai] na wafu” (2 Timotheo 4: 1) - pamoja na hata malaika (1 Wakorintho 6: 3).

Bado, ikilinganishwa wachache wa mabilioni ya wanadamu wameingia katika baraka katika Kristo zilizopatikanu kwa kukubali “fidia kwa wote” ambayo Yesu alikufa ili atoe. Kwa nini?

Je! Mungu hapendi au hana uwezo wa kuokoa ulimwengu kutoka kwa hukumu ya Adamu? Hapana kabisa! Upendo wa Mungu na nguvu yake na kusudi lake halibadili (Malaki 3: 6). “Wakati unaofaa” katika Mpango wake wa kuwaachilia wanadamu kutoka kwa hukumu ni “Wakati wa Kurejeshea” katika ujio wa pili wa Kristo.

Biblia imetafsiriwa katika lugha kadha za ulimwengu. Hii haimaanishi kuwa wote wamepata nafasi kamili ya wokovu. Anguko lililotokana na uasi Edeni liliathiri watoto wote wa Adamu sawa. Wengine huja ulimwenguni wamepun-gukiwa zaidi kuliko wengine. Wengine wana mazingira hasi kuliko mengine . Kwa hivyo, wengine ni chini ya wengine kwa kumkubali Shetani, “mungu wa ulimwengu huu ” (2 Wakorintho 4: 4). Wakati wa Milenia, kila mtu atakuwa na nafasi kamili ya kupona.

Sadaka ya Yesu haitoi uzima wa milele au baraka kwa mwanadamu yeoyote, na haitoi udhuru na inafanya wahalifu kuwa watakatifu wa mbinguni! Fidia hutoa nafasi kwa hukumu ya kwanza na inaruhusu nafasi ya jaribio la pili maishani - jaribio la mtu binafsi kwa kila mtu . Jaribio la kwanza la uhai kwa wanadamu lilikuwa Edeni. Kesi ya pili ya maisha itakuwa wakati wa Ufalme utakaoanzishwa na Yesu Kristo wakati wa ujio wake wa pili. Wakti huo kuonyesha utii au kutotii, haki

au dhambi, uzima wa milele utapewa au upoteze. Kila mtu ambaye amewahi kuishi anaweza kupata uzima wa milele ikiwa atatumia fursa hiyo vizuri.

Jaribio la pili litakuwa timilifu na kamili . Itaamua ni nani atakuwa “mwalidilifu” katika majaribio elfu - au ni nani atakayekuwa “mchafu” chini ya majaribio elfu (Ufunuo 22:11). Kwa miaka 6,000, ulimwengu umekuwa ukipata ufahamu wa mabaya na athari zake zenye uchungu kupitia uzoefu. Hii itathibitisha faida kubwa kwao wakati fursa yao ya maisha itakapokuja wakati wa Milenia. Ndipo wataweza kuthamini baraka za haki.

Wakati Kristo yuko katika udhibiti, watu watapata thawabu kwa kila hatua ya utii, na kwa njia hii watakua kuelekea ukamilifu. Hakuna jaribio la mapendeleo zaidi au hali inayoweza kufikiriwa ! Wakati huo, kutakuwa na kila msaada unaopewa kujifunza uadilifu na kutembea kwenye “barabara kuu ya utakatifu” (Isaya 35: 8,9). Wote walio tayari wataboreshwa pole pole mpaka wawe watoto safi wa Mungu, kamili, na watifu.

Wale ambao huendelea kutenda dhambi kwa makusudi, ambao wanapendelea dhambi na uovu kwa makusudi, wataondolewa na kupata “kifo cha pili” (Ufunuo 21: 8). “Nafsi inayotenda dhambi, itakufa” (Ezekiel 18: 20) - na hakutakuwa na ukombozi kuto ka kifo cha pili.

Kanisa Sasa Linajaribiwa

Ni idadi ndogo tu katika Enzi hii ya Injili ya sasa ndio huamua kujikana wenyewe, kuchukua msalaba wao na kujitolea kwa Yesu (Mathayo 16: 24; Warumi 12: 1). Hawa wanahesabiwa

haki kwa imani kupitia kwa damu ya Yesu (Warumi 5: 1). Mungu huwahesabia baraka zote za ukombozi amba zo zitatolewa kwa ulimwengu wakati wa Nyakati zinazokuja. Ukosefu wao na udhaifu usioweza kuepukwa hufunikwa na “vazi la haki” la Kristo (Isaya 61:10; Ufunuo 3: 5). Hawa ni washiriki wa tabaka la Kanisa la Kristo, na hujaribiwa kimbele kabla ya ulimwengu kwa kusudi maalum. Wanapaswa kufanya kazi na Kristo katika kubariki dunia wakati wa Ufalme wa Milenia.

Kuna tofauti kubwa kati ya “ufufuo wa kwanza” wa Kanisa (Ufunuo 20: 6) na ufufuo wa baadaye wa wanadamu. Ufufuo wa Kanisa utakuwa mara moja ili kupata “utukufu, heshima na kutokufa” (Warumi 2: 7). Hukumu ya kanisa imekuwa chini ya hali ngumu wakati wa “ulimwengu huu mbaya” (Wagalatia 1: 4) ambao wamelazimika kuteseka kwa sababu ya “haki” (Mathayo 5:10). Kwa ulimwengu katika ufufuo wa pili, bala ya kuteseka kwa sababu ya haki, watafanikiwa kwa kila hatua kuelekea uadilifu. Walio tayari na wenye nia tiifu , pole pole wataondoa udhaifu wao wa kiakili na wa mwili wanapokuwa wakamilifu wakati wa Ufalme. Maisha ya milele duniani yatakuwa thawabu yao.

Dalili ndogo ya Tumaini

Adhabu ya asili iliyowekwa kwa wanadamu ilikuwa kifo. “Lakini ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya, usile yake: kwa kuwa siku utakapoila hiyo hakika utakufa ” (Mwanzo 2:17). Kwa hivyo, kizazi chote cha Adamu hupata mateso zaidi au kidogo na wote hufa. Adhabu ya dhambi ilikuwa kufa bila upendeleo wowote wa kurudi kwenye uzima. Lakini mara tu Adamu na Hawa walipotenda dhambi na adhabu ikatamkwa,

fununu ikatolewa na Mungu ya kupata neema ya bure.

Dalili hii ya tumaini ilitoka kwa yale Mungu alisema kwa nyoka ambayo il-itumiwa na Shetani kumjaribu Hawa. Mungu alimwambia nyoka kwamba ingawa vyombo vyake vingemdhuru mzawa wa mama Hawa: "Nitaweka uadui kati yako na huyo mwanamke, na kati ya uzao wako na uzao wake; itakuumiza kichwa chako, nawe utamponda kisigino "(Mwanzo 3:15).

Tumaini hili liliendelea kukuzwa wakti baadaye Mungu alimwahidi Ibrahimu kwamba katika "uzao wake" familia zote za ulimwengu zitabarikiwa (Mwanzo 12: 3). Ahadi hii ilimaanisha ufuluo - marejesho - kwa mamilioni waliokuwa wamekufa, na ili wabarikiwe, wangelazimika kufufuliwa.

Lakini baraka kama hizo zinawezekanje? Je! Mungu angebadilisha mawazo yake, na akaache laana? Au je! Mungu angepanga deni hilo kulipwa kwa wanadamu? Kwa kweli ni ya mwisho, na Yesu ndiye aliyelipa deni hilo.

Kwa kweli Mungu alionyesha kwa Ibrahimu, katika somo la uhalisi, jinsi malipo ya dhambi yatafanya - kwa utoaji uhai. Ibrahimu aliulizwa kumtoa mrithi wa ahadi, mtoto wake mpendwa Isaka, "unayempenda ". Ilikuwa jaribio kali juu ya imani ya Ibrahimu, lakini alikuwa mtifu. Wakati wa mwisho , alipokuwa akitaka kumuua Isaka, Malaika wa BWANA akaingilia kati na kutoa badala yake kondoo kama sadaka (Mwanzo 22: 1-18). Kwa njia hii, kwa sababu ya imani yake, Ibrahimu alipokea mtoto wake kutoka kwa wafu "kwa mfano" (Waebrania 11:19). Kwa hivyo Mungu alimhakikishia Ibrahimu na sisi sote

juu ya haki Yake isiyi na mwisho, lakini pia juu ya upendo Wake usio na kifani. Mungu "hakuacha Mwana wake mwenyewe, lakini alimtoa [hadi kufa] kwa ajili yetu sisi sote" (Warumi 8:32).

Mbadala wa Adamu

Uzao wote wa Adamu ulihukumiwa alipotenda dhambi. Yesu, ambaye ali-kuwa na uwezo wa kutengeneza kabilia lake kamili, badala yake alikufa mahali pa Adamu kama gharama inayolingana. Yesu "alikatwa" katika kifo kabla ya kuzaa kizazi chochote chake (Isaya 53: 8). Kwa hivyo, Yesu aliwanunua wana-damu wetu wote kwa mamlaka kamili ya kuwarejesha .

Kusawazishwa kwa Haki ni dhahiri: Yesu alikufa, "wa haki , ili atulete kwa Mungu" (1 Petro 3:18). Walakini, kila mtu lazima akubali kibali cha Mungu cha uungu - iwe sasa, wakati wa Injili, au baadaye, wakati wa Ufalme. Haku-na mtu 'anayewekewa haki' kwa sa-babu ya dhabihu ya Yesu. Lazima wote hakika wageuze mioyo yao kwa Mungu na wachague utii . Katika Ufalme, idadi kubwa ya wanadamu itachukua fursa hiyo kufanywa waadilifu .

"Kama kwa kosa la mmoja, hukumu ilifikia watu wote kwa hukumu ; Vivyo hivyo kwa haki ya mtu mmoja, dhababu ya bure ilikuja kwa watu wote ili kuhesabiwa haki ya maisha. Kwa maa-na kama kutotii kwa mtu mmoja wengi walifanya wenyewe dhambi, kwa hivyo kwa utii wa mtu mmoja wengi watafa-nywa waadilifu "(Warumi 5: 18,19).

Haki ile ile ya kutokuwa na imani am-bayo hapo zamani ilimhukumu mwa-nadamu apate kifo sasa inasimama ili kuokolewa kwa wote. Katika wakati huu wa sasa, tunaweza kuungama

dhambi zetu na kukubali zawadi ya ukombozi sasa. "Ni Mungu ndiye mwenye kuwahesabia haki. Ni nani anayehukumu? Ni Kristo aliye kufa; naam, na zaidi ya hayo, amefufuka , ambaye yuko mkono wa kulia wa Mungu, ambaye pia hutuombea "(Warumi 8: 33,34). Wakati wa Enzi hii ya Injili, ni wachache tu waliomkubali Mkombozi. Wakati wa Enzi ya Milenia, chini ya "Agano Jipy," mabaki yatafunguliwa macho yao na kupewa nafasi ya kumkubali Kristo (Yeremia 31: 31-34).

Ukweli kwamba hakuna afueni kutoka kwa kilichopotea wakati wa Adamu bado hakijakamilika , ingawa miaka karibu 2000 imepita tangu Yesu afe, sio hoja yoyote dhidi ya kurejeshwa kwa wanadamu wakati wa Milenia. Kabla Adamu hajatenda dhambi, Mungu ali-kuwa amempangia "mwana-kondoo aliye chinjwa tangu kuwekwa msingi wa ulimwengu" (Ufunuo 13: 8), ingawa Yesu hakufa hadi miaka elfu nne baadaye, kama "Mwanakondoo wa Mungu, ambaye huondoa dhambi ya ulimwengu "(Yohana 1:29).

Kama Yohana mtume alivyosema juu ya Yesu, "Yeye ndiye upatanisho [utoshelevu] wa dhambi zetu [Kanisa]: na sio yetu tu, bali pia kwa ajili ya dhambi za ulimwengu wote. " (1 Yohana 2: 2). Hivi karibuni ulimwengu wote utakuwa na nafasi yake. Wafuasi wa Kristo, wamehesabiwa haki kwa imani, lazima hatua kwa hatua kukuza matunda ya roho. Hapo ndipo watakapokuwa na "mlango" wa kuingia katika "Ufalme wa milele" (2 Petro 1: 4-11). Wakristo lazima wawe "waaminifu hata kufa" ili wapewe "taji ya uzima" (Ufunuo 2: 10). Wengine wanazidi kupofushwa na "mungu wa ulimwengu huu" (2 Wa-korintho 4: 4), watakuwa na nafasi ka-

mili ya kudhibitisha utoshelevu wao au kutostahili kwao kwa uzima wa milele, wakati wa Ufalme - na wafu wote wa miaka iliopita, vivyo hivyo.

Kifo — Adhabu ya Dhambi

Cha kusikitisha, Wakristo wengine wanaonekana wanapenda imani ya kuteswa milele. Je! Kusudi gani lingehudumiwa na Mungu wetu mwenye upendo na wa haki kuendeleza mai-sha ya mateso? Kifo - uharibifu, kilicho kinyume cha uhai - sio kuteswa, iliku-wa adhabu ya dhambi. "Mshahara wa dhambi ni kifo ; lakini karama ya Mungu ni uzima wa milele kuititia Yesu Kris-to Bwana wetu "(Warumi 6:23).

"BWANA ameweka juu yake uovu wa sisi sote" (Isaya 53: 6). Wale ambao wamekuwa hawaishi - kama wengine wanavyofikiria , hawaishi katika mate-so baada ya kifo. Wafu hawaoni chochote - wanangojea katika usingizi wa amani wa kifo, hadi ufufuo. Maandiko yanatuambia "wafu hawajui chochote " (Mhubiri 9: 5).

Yesu alilipa adhabu ya dhambi, "uzima kwa uzima " (Kumbukumbu la Torati 19:21), kwa kufa - sio kwa mateso "kuteswa" katika shimo lenye moto baada ya kifo chake. Kristo "alikuwa kwa ajili ya dhambi zetu" kwa sababu kifo ndicho kilikuwa adhabu. Kifo cha Yesu kama gharama ya fidia kwa wanadamu ndio msingi wa Mpango wa Mungu.

Nyoka ndani ya bustani alimdanganya Hawa wakati alisema "Hakika hamta-kuwa" (Mwanzo 3: 4). Kwa bahati mbaya, uwongo wa Shetani umefanikiwa kwa karne zote, unajikuta umeingia ndani ya dini nydingi za ulimwengu, hata kat-

ka Ukristo unaenea kila Wakati. Wakati mtu anakufa, amekufa - hasikii, hapumui, hafikirii, hali, hasemi wala haoni - amekufa (Zaburi 146: 4). Kuwa "hai" kuteswa milele au kitu kingine chohote kitawea kutatiza neno la Mungu, "Hakika mtakufa." Ni hadi ufufuo wa wafu ndipo watapata chohote baada ya kifo .

Yesu ndiye mkombozi wetu kuto-ka kwa kifo cha Adamu. Adhabu ya mwisho kwa dhambi ya makusudi itakuwa "kifo cha pili" - na kwa kuwa hakutakuwa na mkombozi wa pili, hakutakuwa na kutolewa kutoka kwa kifo cha pili (Waebrania met10: 26). Lakini kifo cha pili kinaweza kutumika tu kwa wale ambao wameachiliwa kutoka kwa kifo cha Adamu - ama watakatifu wa wakati huu ambao walikombolewa, au ulimwengu uliokombolewa wakati wa Milenia.

Je! Marejesho Yanawezekana?

Swali sahihi! Wakati mabilioni ya wafu watafufuliwa ili kuishi tena Je! Dunia itakuwa na nafasi kwa wote? Je! Dunia ni kaburi kubwa ambalo haliwezekani kukuza kila mtu katika ufufuo? Hapana, hakuna shida hapa. Mungu aliwaambia Adamu na Hawa "wazaane na kuongezeka, mkajaze dunia" - na Mungu ana busara ya kutosha kupanga ipasavyo (Mwanzo 1:28, NAS).

Ofisi ya Marejeo ya Idadi ya watu inakadiria jumla ya idadi ya watu wa ulimwengu kama bilioni 107, ambayo inasema inarudi miaka 10,000 zilizopita. Utaratibu wa wakati wa Agano la Kale la Kiebrania liliongezewa tangu ujio wa kwanza wa Kristo hushughulikia miaka 6,000 ya historia ya mwanadamu. Maandiko pia yanaonyesha ulimwengu, kipindi cha Gharika am-

bayo ilipunguza idadi ya watu kuwa watu nane. Lakini wacha tuwe huru kusema, zaidi ya mara mbili ya bilioni 107 zilizopendekezwa hadi bilioni 250.

Huko Marekani, katika jimbo la Texas pekee, watu bilioni 250 kila mmoja angekuwa na chumba cha kusimama cha futi 30 za mraba! Katika Afrika Kusini, kila mja angekuwa na eneo la mraba 52.6, na huko Ufaransa, kila mtu ali-yeefufuliwa angekuwa na futi za mraba 23.7. Dunia yote basi ingekuwa inapatikana kwa upanuzi. Hapana, nafasi haitakuwa shida!

Je! Dunia inaweza kukabiliana na idadi kama hiyo? Ndio. Hata leo teknolojia ya kilimo ingeweza kulisha idadi hii. Kwa kuongezea, wakati wa Milenia "laana" Duniani (Mwanzo 3:17,19) itaondolewa. "Dunia itatoa mazao yake" (Ezekiel 34:27; Ufunuo 22: 2). "Jangwa litafurahia, na litakua kama maua... katika jangwa maji yatatoka, na mito katika jangwa" (Isaya 35: 1,6). Wakati mbingu zitakuwa kiti cha enzi cha Mungu kila wakati, alisema, "dunia ni kiti changu cha miguu" (Isaya 66: 1) - na "Nitaifanya mahali pa miguu yangu utukufu" (Isaya 60:13).

Marejesho dhidi ya Mageuzi

Wengine wanaweza kuuliza, marejesho yanaweza kuwa nini kwa hali ya mwanadamu ikiwa mwanadamu anatokea kuwa katika hali bora kwa mchakato wa mageuzi? Mafanikio mazuri ya teknolojia ya kisasa yanaonekana kuashiria kuwa mwanadamu anaongezeka kiakili. Je! Wakati wa ukombozi hau-takuwa unarudisha nyuma baraka kwa wanadamu?

La! Hasha! Mageuzi (Evolution), ingawa yameweza kukubalika kwa jumla, ni na-

dharia tu ambayo haijawahi kudhibiti-shwa. Kuna harakati zinazokua ndani ya jamii ya kisayansi yenyewe ambayo ni changamoto nadharia ya mageuzi na maendeleo badala ya “Ubunifu wa Aki-li” kama mbadala. Mageuzi hayawesi kuonyeshwa kwa njia ya kisayansi, na haiwezi kuoana na maelezo ya Biblia juu ya asili ya mwanadamu, kuanguka na maisha ya milele. Maandiko yanase-ma wazi kuwa mwanadamu aliumbwaa kwa mfano wa Mungu, akaanguka katika dhambi na kifo, na atarejeshwa katika ukamilifu wake wa asili kupitia kwa fidia (Mwanzo 1:27; Warumi 5: 10-21; Ufunuo 21: 3,4).

Teknolojia ya siku ya leo sio matokeo ya mageuzi au akili iliyoongezeka, lakinii matokeo ya asili ya mkusanyiko wa maarifa. Uvumbuzi wa uchapishaji ulifanya uwezekano wa kuenea kwa habari. Kuongezeka kwa elimu ya bure ya umma imesaidia kuwafikia watu wengi, na sasa, kubadilishana haraka kwa maarifa kupitia kompyuta, mtan-dao na vyombo vingine vya habari vya elektroniki, kumeongeza kasi ya ukuaji wa teknolojia.

Ujuzi Unaongezeka - Shida

Kupitia mkusanyiko wa maarifa, sayan-si imepiga hatua kubwa. Mawasiliano, utunzaji wa afya, kilimo, usafirishaji, na ugunduzi yote yameboreshwa sana; lakinii maendeleo haya yameambatana na shida pia. Uchafuzi, taka za nyuklia, sumu ya kemikali, silaha za maangamizi, Vita viwili vya Ulimwengu, Maangamizi makuu, ugaidi, na mauaji ya halaiki pia zimekuwa matunda ya kuongezeka kwa maarifa. Majaribio yote ya kutatua shida hizi za ulimwen-gu hazijafua dafu.

Unabii wa Biblia unaonyesha kuwa katika siku za mwisho za Enzi hii, maarifa yangeongezeka, lakini athari itakuwa shida. “Na wakati huo Mikaeli atasi-mama ... na kutakuwa na wakati wa shida, ambayo haijawahi kutokea tan-gu wakati kulikuwa na taifa hata waka-ti huo huo... hata wakati wa mwisho: wengi watakimbilia huku na huko, na maarifa yataongezeka ”(Danieli 12: 1, 4). “Kwa maana wakati huo kutaku-wa na dhiki kuu, ambayo haikuwapo tangu mwanzo wa ulimwengu mpaka sasa, hapana, wala haitakuwapo” (Ma-thayo 24:21).

Vita — Halafu Amani

Sanamu katika Bustani ya Umoja wa Mataifa ikionyesha mtu akiupinda upanga kwenye gombo lake ni mfano mzuri wa unabii wa Isaya 2: 2-4, wa kumalizika kwa vita na amani ya hapa duniani.

“Na itakuwa katika siku za mwisho, kwamba mlima wa nyumba ya BWANA utasimamishwa juu ya kilele cha mlima, nao utainuliwa juu ya vilima; na mataifa yote yatapita kwake. Na watu wengi wataenda na kusema, Haya, twende mlimani kwa BWANA, nyumbani kwa Mungu wa Yakobo; naye atatufundisha njia zake, nasi tut-akwenda katika njia zake, kwa maana katika Sayuni itatoka sheria, na neno la BWANA kutoka Yerusalem. Naye atahukumu kati ya mataifa, naye atawake-mea watu wengi, nao watafua panga zao ziwe majembe, na mikuki yao iwe magongo; taifa halitainua upanga juu ya taifa lingine, wala hawatajifunza vita tena kamwe.”

Ni Mungu tu anayeweza kuleta amani ya kudumu. Wakati mwanawee Yesu,

“Mkuu wa Amani,” atakapoanzisha ufalme wake, atafanya “vita vikomesh-we hata miisho ya dunia ... Nyamaza, ujue kuwa mimi ndiye Mungu: Nitainuliwa kati ya mataifa, nitakuzwa katika ardhi ”(Zaburi 46: 9,10).

Mwanadamu Kwanza Anahitaji “Moyo Mpya”

Mizozo ambayo inafunga kizazi hiki inatokana na ubinafsi. Mungu anamruhusu mwanadamu kujaribu uvumbuzi wa kiteknolojia na, kwa njia hii, anaonyesha ulimwengu kwamba moyo wa kibinadamu wa ubinafsi hauwezi kushughulikia nguvu iliyoongezeka inayopatikana kutoka kwa maarifa. Teknolojia itakuwa na faida katika Ufalme, lakini suala la kwanza ni kusafisha na kuunda tena moyo wa mwanadamu. “Nitakupa moyo mpya na kuweka roho mpya ndani yako; nami nitaondoa moyo wa jiwe kutoka kwa mwili wako na kukupa moyo wa nyama ”(Ezekieli 36: 26-27, NAS). Upendo utabadilisha ubinafsi katika moyo wa mwanadamu.

Kuongezeka kwa maarifa pia haipendekezi kuwa mwanadamu anageuka kuwa kitu bora. Mungu alimwumba mwanadamu mkamilifu, kwa mfano wake, lakini mwanadamu akaenda kwa njia yake mwenyewe. “Mungu aliwafanya wanadamu kuwa sawa, lakini wanadamu wametafuta mipango min-

gi” (Mhubiri 7:29, NIV). Mwanadamu amekuwa akijifunza kwa uzoefu wakati wa idhini ya sasa ya uovu, na majaribio ya mwisho yanaonekana kuwa na maarifa yaliyoongezeka. Mwangaza mzuri wa ufahamu unaambatana na umeme mkali wa maafa.

“Umeme wake uliiangazia ulimwengu: dunia iliona, ikatetemeka. Milima iliyeyuka kama nta mbele za BWANA, mbele za Bwana wa dunia yote. Mbingu zinatangaza haki yake, na watu wote wanauona utukufu wake ”(Zaburi 97: 4-6).

Athari ya mwisho itakuwa kwa baraka za mwanadamu. Watu watarudishiwa ukamilifu wa asili, na wataishi kwa amani, kwa kushirikiana, na kila mmoja akiongezea utajiri na raha ya jumla. “Hawatadhuru wala kuharibu katika mlima wangu wote mtakatifu; kwa maana dunia itajaa kumjua BWANA, kama vile maji yanavyoifunika bahari ”(Isaya 11: 9).

Baraka nzuri sana ambayo Mungu anatarajia ni salama kwa kila mtu ambaye amewahi kuishi, kwa sababu Yesu alikuwa kwa kila mtu. Ufufuo wakati wa “Nyakati za Marejesho” utamletea mwanadamu ukamilifu wa asili na kila baraka aliyoukuwa nayo Edeni. Rehema na upendo wa Mungu zitashangaza na kufurahisha ulimwengu utakaothamini haya.

◆ SOMO LA KUMI ◆

UTOFAUTISHAJI KATI YA VITU KIMBINGUNINA ASILI YA KIBINADAMU

Mpango mzuri wa Mungu kwa ubinadamu ni kurejesha wanadamu kwa utimilifu wa asili wa Adamu ambao Adamu alipoteza kwa kutotii. Tofauti hapa ni Kanisa la Kikristo, ambalo Mungu atabadilisha kutoka kwa asili ya kibinadamu kuwa asili ya kiroho. Wengine hudhani kwamba “wote waliookolewa” huenda mbinguni, lakini hii ni mbali na ukweli. Wale waliookolewa wakati wa Milenia - ambayo ni sehemu kubwa ya ulimwengu - watabarikiwa na makao mazuri hapa Duniani. Kanisa pekee ndilo linalopewa asili ya kiroho. Mungu ataokoa ulimwengu na Kanisa kutokana na hukumu ya Adamu kupitia Yesu Kristo (1Timoteo 2: 4-6), lakini Kanisa pekee, ambalo limeitikia wito wa juu wa kizazi cha Injili hii, watakuwa “washiriki wa asili ya Uungu” (2 Petro 1: 4).

Sura ya Mungu katika Mtu Mkamilifu

Kuna kutokuelewana sana juu ya mtu kamili ni nani. Mwanadamu aliumbwa mkamilifu, katika sura ya Mungu, mwenye hakikati, upendo, na akili. Mungu anaweza kumwambia hata mtu aliyeanguka, “Njoo, tusemezane pamoma” (Isaya 1:18). Kwa kweli upeo wa sifa hizi kwa mwanadamu ni duni sana ikililinganishwa na Mungu. Walakini, Adamu aliumbwa mkamilifu. Yesu pia ali-kuwa mwanadamu kamili (1Timoteo 2: 5). Hajawahi kuwa na mtu mwininge mkamilifu isipokuwa Adamu na Yesu (Warumi 3: 10,23). Kama BWANA ni mtawala wa yote, ndivyo pia mwanadamu alipewa mamlaka juu ya wanyama

wote na juu ya dunia (Mwanzo 1:26). Utawala wa mwanadamu umeeleze-wa katika Zaburi 8:5-8, “Umefanya kuwa mdogo punde kuliko malaika, na umemvika taji ya utukufu na heshima. Ulimfanya atawale juu ya kazi ya mikono yako... kondoo na ng’ombe wote, ndio, wanyama wa porini; ndege wa angani na samaki wa baharini”(angalia pia Waebrania 2: 7). Mungu alitamka uumbaji wake kamili wa mwanadamu kama “mzuri sana” (Mwanzo 1:31).

Kwa kusema mwanadamu ni “mdogo punde kuliko malaika,” Maandiko yanamaanisha kwamba ubinadamu uliumbwaa kwenye kiwango cha chinii kuliko malaika. (Tafsiri zingine za Waebrania 2: 7 zinasema “ni mdogo punde ya malaika,” lakini hii ni tafsiri isiyo sahihi.) Kwenye Waebrania 2: 7-7, mtume Paulo anaporejelea Zaburi 8, anaonyesha kwamba Mungu hajawahi kumsahau mtu, ambaye hapo awali aliumbwaa kwa utukufu na enzi, lakini anatarajia kurudisha ulimwengu katika utukufu huo. Kusudi la Mungu lilikuwa kumfanya mwanadamu kuwa mfalme wa Dunia. Ingawa nguvu ya mwanadamu ilipotea kupitia dhambi na bado hajarejeshwa kwake, mpango wa Mungu wa urekebishaji huo umeanza. Yesu, kwa kifo chake, alitoa gharama ya ukombozi kwa ulimwengu. Yesu alifanywa “mdogo punde kuliko malaika” ili “kuonja mauti kwa kila mtu ‘kama mbadala wa fidia ya mwanadamu (Waebrania 2: 9).

Wiwango Tofauti katika Asilia

Kiwango cha chini au digrii

haimaanishi kuwa na ukamilifu duni. Kiumbe kinaweza kuwa kwenye kiwango cha chini maishani na pia

awe kamili. Kumbuka chati ifuatayo ambayo inaonyesha safu tofauti za uumbaji.

Viumbe vya Kiroho vya Mbinguni	Viumbe vya Duniani	Kikoa cha Mmea	Kikoa cha Madini
Kiungu — — Malaika	Binadamu Nyani Ndege Samaki	Miti Vichaka Nyasi Majani	Dhahabu Fedha Shaba Chuma

Shaba safi kabisa ingekuwa chini kwa kiwango kuliko dhahabu safi, na nzuri, nyasi nzuri bado iko chini katika kiwango kuliko miti. Hata kiwango cha juu zaidi cha madini ni chini kuliko mmea, kwani mmea una uzima. Zaidi ya hayo, mti mkubwa zaidi ni chini kuliko mnyama yeyote, kwani wanyama wana kiwango fulani cha akili, lakini mnyama aliye juu zaidi ni chini kuliko mwanadamu. Asili kamili ya wanadamu ni “chini kidogo kuliko malaika” - maalum na, na ya chini kuliko asili ya kiroho. Vivyo hivyo, unguru wa hali ya juu ni wa juu zaidi na bora kuliko asili nyingine zote za kiroho, kama vile serafimu, makerubi, nk.

Kurejeshwa kwa Kile “Kilichopotea”

Hapo awali mwanadamu aliumbwaa mkamilifu katika mfano wa Mungu. Baada ya kutenda dhambi, tabia ya mwanadamu na nguvu ya mwili ulizidi kudhoofika. Kabla ya kipindi cha wastani cha maisha cha mwanadamu ilikuwa miaka mia kadhaa. Baada ya mafuriko na kupitia karne zilizofuata, zilipungua sana. Mwanzoni mwa karne ya ishirini kiwango cha juu cha vifo vya watoto wachanga kilileta wastani hadi miaka 30. Leo, hata na maendeleo ya matibabu, wastani wa maisha duniani ni karibu miaka 66 tu.

Walakini, ubinadamu ulioharibika utarejeshwa kwa ukamilifu wa akili na mwili tena wakati wa Utawala wa Milenia wa Kristo. Kwa sababu Yesu alikuwa ili “kuokoa kile kilichopotea [mwandamu]” (Luka 19:10), wanadamu watapata ukamilifu. Hawatakuwa viumbe wa roho katika nyumba ya mbinguni, kwa kuwa hawakupoteza kitu kama hicho. Kile walipoteza kuptitaa Adamu ilikuwa ukamilifu wa kidunia. Kile watakachopata kuptitaa Kristo ni kile walipoteza kwa Adamu - maisha kamili ya kibinadamu na nyumba safi ya paradiiso duniani.

Kwa sababu Bwana wetu alikuwa kiumbe wa roho, ili aweze kuwa mbadala, bei ya fidia kwa mwenye dhambi, ilimbidi “kufanywa mwili” (Yohana 1:14). Yeye “hakujifanya hana sifa... na alifanywa kwa sura ya wanadamu” (Wafilipi 2: 7, 8). Kusudi la Yesu kuja duniani haikuwa kuwaokoa malaika, bali kuokoa ulimwengu wa wanadamu. Kwa hivyo aliweka kando maumbile ya roho, na kuwa mwanadamu, kama “uzao wa Ibrahim” (Waebrania 2: 16). Kwa sababu ya utii wake katika kuwa fidia ya hiari ya mwanadamu, “Mungu alimkuza sana, akampa jina ambalo ni juu ya kila jina” (Wafilipi 2: 9, NAS). Kristo, wakati wa ufufuo wake, aliku-

wa ameketi “mkono wa kulia wa Ukuu juu” akiwa ametengenezwa na Mungu kuwa “bora zaidi kuliko malaika” (Waebrania 1: 3-5).

Ukamilifu wa Yesu kama Mwana-damu

Kwa hivyo, asili ya kimungu, ya kima-laika na ya kibinadamu ni tofauti. Yesu hakuchukua asili ya malaika, bali asili ya mwanadamu; sio iliyoanguka na kutokamili, lakini kwa nguvu kamili ya ukamilifu wa kibinadamu. Alikuwa “mtakatifu, asiye na madhara, asiye na uchafu, aliyejitenga na wenyе dhambi” (Waebrania 7:26). Ni kama mtu mka-milifu tu Yesu angeweza kuwa gharama inayolingana (fidia) kwa maisha aliyo-poteza Adamu aliyekuwa mkamilifu (1 Timotheo 2: 6). Sheria ambayo Mungu alimpa Musa ilikuwa kipimo cha uwezo kamili wa mwanadamu. Kwa kushika Sheria kikamilifu, Yesu alionyesha kuwa hakuwa chini ya laana na alikuwa na haki ya kuishi.

Kwa vyovoyote vile Yesu hakuwa mchanganyiko wa asili mbili - mwanadamu na kiroho. Yesu aliacha maisha yake ya kiroho “kufanywa mwili” tumboni mwa Mariamu. Katika umri wa miaka thelathini, alitoa maisha yake ya kibinadamu kwa kujitolea wakati wa Ubaitizo wake wakati alipochukuli-wa kuwa mtu. “Mbingu zilifunguliwa” (Mathayo 3:16), na Yesu alipewa kiapo cha uungu wa Mungu - kwa njia ya njia wa ikimshukia -ikiwa atatoa dhabihu ya maisha yake ya kibinadamu kwa uaminifu. Baada ya kutoa dhabihu yake ya kibinadamu, Yesu “aliti hata kifo, hata kifo cha msalaba.” Halafu, wakati wa ufufuko wake, Yesu aliiinuliwa juu kwa Uungu na kupewa “jina ambalo ni juu ya kila jina” (Wafilipi 2: 8,9). Mara

mbili Yesu alipata mabadiliko ya ma-umbile, lakini wakati wowote hakuwa na mchanganyiko wa asili.

Mtu Mkamilifu Katika Maisha ya Milele

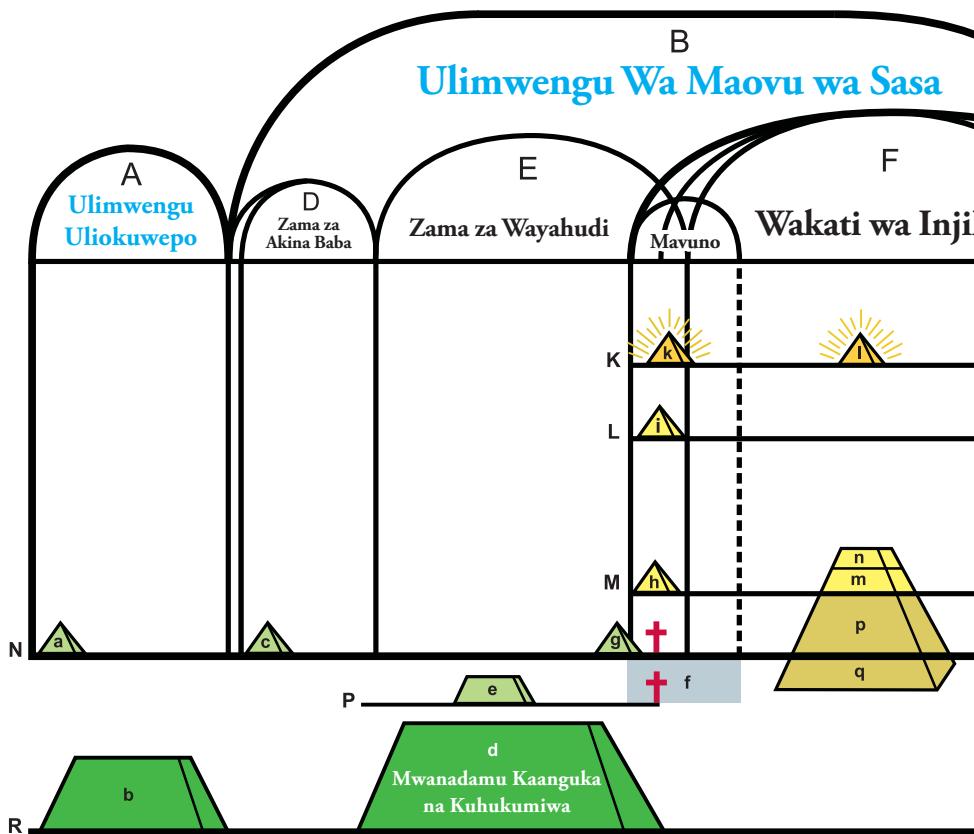
Yesu alitoa dhabihu sawa kwa “kile kili-chopotea” - mwili kamili wa mwanadamu (Luka 19:10). Dhabihu ya Fidia ya Yesu ilinunua wanadamu kutoka kwa hukumu ambayo ilikuwa dhidi yake, kwa hivyo mwanadamu atapata tena utu wa kibinadamu mkamilifu. Katika Ufalme huo, uwezo kamili na nguvu za mwanadamu zitatekelezwa kwa busara juu ya vitu vipyä na tofauti nya kupendeza. Ujuzi na ustadi wa mwana-damu utsongezwa sana, lakini ongeze-ko hili la maarifa na nguvu hazitaleta mabadiliko ya asili. Itatimiza uwezo wa mwanadamu kamili na itakuwa baraka ya mwanadamu kwa umilele wote, bado atakuwa mtu. Wakati Yesu alikuwa mtu, alikuwa mfano wa hali kamili ya ubinadamu uliorejeshwa, lakini tangu ufufuo wake , Yesu amekuwa mfano wa asili ya utukufu wa kimungu ambayo Kanisa linaloshinda litashiriki naye katika ufufuo wake.

Kwa kuwa kazi kuu ya enzi hii ni ukuaji wa Kanisa, nyaraka za Mitume zimed-hamiriwa kuandaa “kundi dogo.” Wala kini, haipaswi kuhitimishwa kuwa Mpango wa Mungu unamalizika na Kanisa. Wala hatupaswi kudhani kuwa ahadi zote maalum “zilizo kubwa na za thamani” (2 Petro 1: 4) kwa Kanisa linaloshinda zinalenga watu wote wazuri. “Ukitumia kwa halali neno la ukweli” (2 Timotheo 2: 15), tunaona kuna tofauti kati ya toleo la uungu kwa Kanisa na toleo la kibinadamu kamili kwa ulimwengu wakati wa Ufalme.

CHATI YA

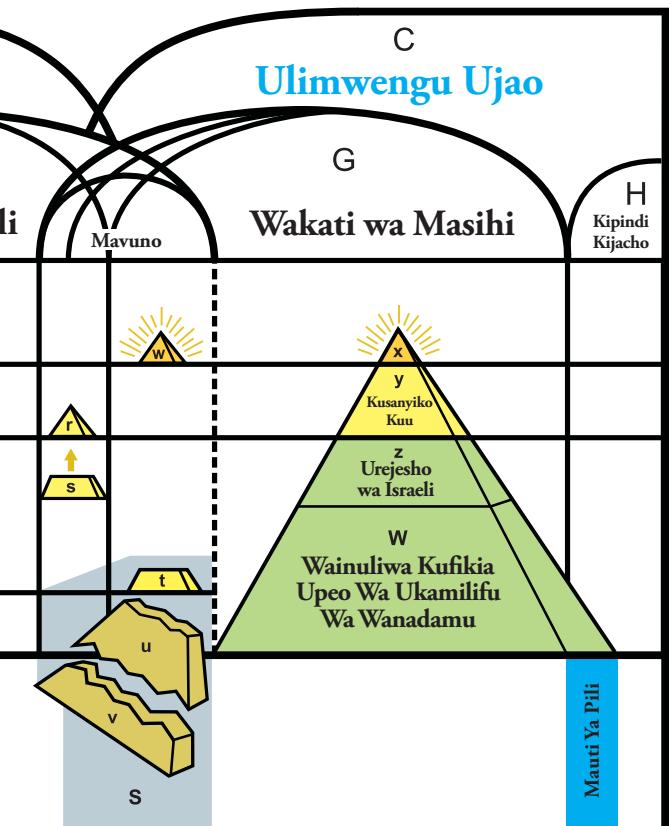
Kutoka Muanguko Bustanini

"Iandike Njozi, Ukaifanye Owe Wazi Sana Ka

A VIZAZI

Hadi Urejesho Wa Paradiso

HEMA YA JANGWANI

"antika Vibao." Habakuki 2:2

Utukufu wa Mbingu na Duniani-Uliotengwa na Uliotofauti

Wengine wanaamini kuwa kwa saba-bu hawaelewi kiumbe wa roho ni nini, lazima iwe ni hadithi ya ushirikina. Lakini Paulo anasema mtu wa kawaida hawezi kuelewa mambo ya kiroho kwa sababu ni “ujinga” kwake (1 Wakorintho 2: 14). Mtume anaendelea kuelezea, “Kuna aina moja ya watu, mwili mwingine wa wanyama ... Kuna pia miili ya mbinguni, na miili ya ulimwengu, lakini utukufu wa mbinguni ni moja, na utukufu wa ulimwengu ni mwingine” (1 Wakorintho 15: 39,40).

Ukamilifu wa mwanadamu unaweza kufikiria, lakini utukufu wa mbinguni unaeleweka tu kwa jicho la imani. “Kilichozaaliwa kwa mwili ni mwili; na kilichozaaliwa na Roho ni roho ... Upepo huvuma upendako na unasikia sauti yake, lakini huwezi kujua inatoka wapi na inakoenda: vivyo hivyo kila mtu ali-yezaliwa na Roho” Yohana 3: 6-8). Mtu wa roho ni kama upepo - hauonekani. Kama Yohana alivyosema, hatu-wezi kuelezea “nini tutakavyokuwa” isipokuwa kwamba “tutafanana naye” (1 Yohana 3: 2).

Asili ya Mwana wa Mungu ilibadilishwa mara mbili, lakini hili lilikuwa jambo maalum ambalo lilitoa kusudi maalum katika Mpango wa Mungu. Malaika waliumbwaa kama viumbwe vya roho na bila shaka watabaki kuwa viumbwe wa roho. Ndivyo na ulimwengu; walizaliwa wanadamu, na watabaki wanadamu wakati watapata uzima wa milele wakati wa Milenia. Kuitwa kwa Kanisa kwa asili ya Mungu ni kama uzoefu wa Yesu. – jambo maalum.

Uumbaji wa sasa wa ulimwengu wa Mungu una karibu uzuri na aina nyin-

gi. Ikirudishwa kwa ukamilifu, itakuwa utukufu zaidi. Walakini, utukufu wa Maumbile ya Mbingu hautaweza kuelekezwa na utapita zaidi ya kitu chohote mwanadamu anachoweza kufikiria.

Malaika Wapo Lakini Hawaonekani

Malaika wanaweza kuwa na mara nyin-gi huwa, lakini hawaonekani. “Malaika wa BWANA hufanya kituo akiwazunguka wamchao na kuwaokoa” (Zaburi 34: 7). “Je! Hao wote si roho watumi-kao, wakitumwa ku wahudumia wale watakaourithi wokovu?” (Waebraania 1:14) Malaika pia walilinda watu wa Mungu wa zamani. Wakati Elisha ali-kuwa amezungukwa na jeshi la Waashuri, mtumwa wake aliogopa. Elisha akasali kwa Mungu, na macho ya ki-jana huyo yakafunguliwa, na akaona milima iliyowazunguka imeja farasi katika magari ya moto! (2 Wafalme 6: 11-17).

Malaika ni roho, na sio binadamu, bado wana uwezo wa kuvalia miili ya wanadamu na kuonekana kama wan-ume. Malaika alimtokea Gidioni kama mtu, lakini baadaye alijitambulisha. Malaika pia walionekana kwa wazazi wa Samsoni: walidhani yeze ni mtu hadi alipopanda mbinguni kwa moto (Waamuzi 6: 11-22; 13:20).

Matukio Yenye Dhihirisho

Katika hafla kadhaa, malaika walidhi-hirishwa katika hali ya utukufu na kung’ara. Malaika aliyekokota jiwe mlangoni mwa kaburi la Yesu alikuwa “kama umeme” (Mathayo 28: 2,3). Daniel alipata picha moja ya malaika mmoja na macho “kama taa za moto ... na mikono yake na miguu yake kama

rangi kwa shaba iliyotiwa rangi nzuri” (Daniel 10: 6). Sauli aliona mwangaza wa Yesu aliyefufuka akiangaza “ipitayo mwangaza wa juu” (Matendo 26:13).

Wanaume waliosafiri na Sauli hawakuona Yesu aliyefufuka, lakini walisikia sauti yake tu (Matendo 9: 7). Wanaume waliokuwa na Danieli hawakuwasiliana na kiumbe kitukufu Danieli anachoelezea, lakini kwa hofu kubwa walikimbia na kujificha (Danieli 10: 7-19). Wakati wa siku arobaini kabla ya kupaa kwa Yesu, alioneckana mara chache akajidhihirisha kwenye mwili, mara nydingi hakutambulika mwanzoni kwa wanafunzi wake. Viumbe vyahyo ni vya utukufu wa kweli katika maumbile yao na wasioonekana kwa wanadamu, isipokuwa kama wanawenza kuonekana katika hali maalum, au wanadamu wamefunuliwa macho yao kuona.

Kwa hivyo tunaona kwamba roho na asili ya kibinadamu ni tofauti kabisa. Maandiko hayapeani ushahidi kwamba wanadamu wanakua kufikia viumbe wa roho. Kwa namna maalum ni Yesu na “kundi dogo” la wafuasi waaminifu. Wanatukuzwa kwa kusudi la kubariki dunia wakati wa Milenia (Wafilipi 2: 8-11; Warumi 2: 7).

Hali ya Kufa Na Kutokufa

“Hali ya kufa” huashiria hali au hali ambayo kifo kinawezekana. “Kutokufa” kunaashiria hali au hali ambayo kifo hakiwezekani. Maana hizi zinaambatana na tofauti ya tumaini kwa wanadamu na viumbe vyahyo kiroho, ahadi za kidunia na ahadi za mbinguni. Wakati Adamu aliumbwaa, hakuwa mtu wa kutokufa. Ikiwa angalikuwa na hali hiyo, basi Mungu asingemwambia, “Siku utakapoila

hiyo, hakika utakufa.” Adamu aliumbwaa mkamilifu, lakini alikuwa katika hali ambayo kifo kiliwezeka-na. Maisha ya Adamu yalitunza na “kila mti katika bustani” (Mwanzo 1: 29,30), na ili kuwa na masharti juu ya utii kwa Muumba wake.

Malaika pia wana hali ya kufa. Maisha yao yanategemea uaminifu kwa Mungu. Wale amba walimwasi Mungu na hawa jabadilika hatimaye wataangamizwa. Dhibitisho kwamba malaika ni binadamu huonekana katika tamko la Kimaandiko kwamba, kwa wakti unaofaa, Ibilisi, mmoja wa malaika wakuu, ataharibiwa (Waebrania 2:14). Usalama wa wanadamu na malaika utakuwa daima unategemea utii kwa Mungu wetu mwenye hekima na upendo. Hakuna mahali Maandiko yanafundisha kwamba

malaika au wanadamu waliorejeshwa hawawezi kufa.

Kutokufa ni milki ya asili ya Kimungu peke yake. Hapo awali ni Yehova tu ambaye alikuwa hafi. Hatimaye Bwana wetu Yesu alipokea wakati ameinuliwa kwa uungu wa Mungu. Mwishowe, Kanisa la Kristo, litakapotukuzwa pamoa naye, wote watapewa hali ya kutokufa (Yohana 5: 26; 2 Petro 1: 4; 1 Wakorintho 15: 53,54).

Wenye dhambi wasiowezwa kubadilika, wa kibinadamu au kiroho, watafutwa. Wengine wote, wawe ni wa kufa au wa kutokufa, wataishi milele kwa furaha na upendo. Waliokufa, watakatifu katika utukufu, watakuwa na uzima ndani yao (Yohana 5:26). Mtu anayekufa, akiwa amepata ujuzi wa uovu na kufikia ukamilifu, atapewa uzima wa milele na “haki ya mti wa uzima” (Ufunuo 22:14).

Kuelewa maana ya Kimaandiko ya kufa na kutokufa huharibu msingi wa mafundisho ya mateso ya milele. Mungu hakuumba mwanadamu asife, ili asiangamizwe.

Huo ulikuwa uwongo wa Nyoka, "Hakika hamtakufa" (Mwanzo 3: 4). Wanaofanya dhambi makusudi hawatawekwa hai milele mahali pengine pa shida. Watakuwa tu, hawatawahi kuamka tena. Hawangefurahi kuwa katika jamii yenye haki, na wataangamizwa kwa huruma katika kifo cha pilii" (Ufunuo 21: 8).

Haki na Neema za Mungu

Haki haihitaji kuwa Mungu atoe neema Zake kwa uumbaji wake wote. Mungu alikuwa na haki ya kumwinua Mwanawewe kwa kiungu na vile vile wafuasi waaminifu wa Yesu, lakini akawanyima mwaliko huo kutoka kwa wengine, kama malaika wa mbinguni.

Haki haihitaji kuinua viwango vyote vya maisha sawasawa na vile Mungu angehitaji kipeana kutokufa kwa hayawani na wadudu, jambo ambalo lingekuwa la kipumbavu. Mungu ni Mwenye uwezo, na anaweza kutoa neema zake wakati na wapi hekima yake inapendekeza. "Wewe ni nani, mwanadamu, umjibuye Mungu? Kitu kilichoumbwa kimwambie mfinyanzi, 'Kwani kuniumba niwe hivi,' Au mfinyanzi hana haki juu ya udongo, kutengeneza kutoka kwa donge moja chombo kimoja kwa matumizi ya heshima, na mwingine kwa matumizi ya kawaida?" (Warumi 9: 20,21, NAS).

Asili zote, zote mbili hai na zisizo hai, zinaonyesha utukufu na utofauti wa nguvu na hekima ya kimungu. "Mbingu zinatangaza utukufu wa Mungu,

na anga yaonyesha kazi yake" (Zaburi 19: 1) kwa ajabu na uzuri. Neema haipaswi kamwe kuthaminiwa kama thawabu inayostahili. Mungu ameo-nyesha upendo wake mkubwa kwa vi-umbe vyake katika mafuriko ya milele ya neema zisizostahiliwa. Kila siku ya maisha ni zawadi! Ni neema ya Mungu kuwa sisi ni binadamu na sio wanya-ma ili tuweze kumwabudu yeye kiakili. Jinsi gani neema ya kurudishwa kwa uzima wa milele, mara moja ilipotea kwa sababu ya dhambi. Shukrani yetu inazidi wakati tunapofikiria mwaliko wa kuwa sehemu ya Bibi arusi wa Kris-to na kushiriki asili ya Mungu na Yesu, Bwana wetu na Mfalme (Ufunuo 21: 9; Zaburi 45:10-17).

Kama mwanadamu hana haki ya kutamani kuwa malaika, malaika hana haki ya kutamani asili ya Kiungu. Haikuwahi kutolewa. Kwa kweli Lusifa? alitamani kuwa kama Mungu. Jinsi ulivyoanguka kutoka mbinguni, Ewe nyota ya asu-buhi, mwana wa alfajiril ... Ulisema moyoni mwako, Nitapanda mbinguni; Nitainua kitu changu cha enzi juu ya nyota za Mungu "(Isaya 14: 12-15, NAS). Walakini, Shetani ataangamizwa kwa wakati unaofaa wa Mungu. Ingawa Mungu ataamua aina ya ku-dorora na kiwango cha ukuzaji, kanuni hiyo ina ukweli: "Kila mtu anayejiinua atashushwa; na anayejinyenyikeza atainuliwa" (Luka 14:11).

Uchaguzi Pasipo Masharti au Kwa Masharti?

Mada ya "uchaguzi" kama inavyofundishwa katika Maandiko imekuwa sababu ya mzozo na kutokuelewana. Baadhi ya madai ya uchaguzi hayana masharti, ya kubishara, na mengineyo

kuwa ni ya masharti. Kuna kiwango cha ukweli katika maoni haya mawili. Chaguzi za Mungu zinaonyesha chaguo lake kwa sababu fulani - iwe kiumbe wake atakuwa malaika, mwanadamu, ndege au wadudu. Maisha kwa kiwango chochote kile ni neema ya Mungu.

Mungu alichagua kuwa na Kanisa liliochaguliwa kutoka kwa wanadamu, na aliweka masharti ya kumfanikisha mtu yejote anayepata asili ya Uungu. "Kwa hivyo sio kwa uwezo wa mtu anayetaka, wala ya yule apigaye mbio, lakini ni ya Mungu aonyeshaye huruma" - fadhili au upendeleo (Warumi 9:16). Yeye ndiye "Mfinyanzi" na sisi ni "udongo" (Warumi 9: 20,21). Anaweza kutengeneza chombo kimoja kwa heshma zaidi - kama vile uungu wa Mungu - na zingine kupunguza heshma au hali ya chini.

"BWANA asema hivi, Mtakatifu wa Israeli, na Muumba wake, Niulize mambo yatakayokuja juu ya wanangu, na kuniamuru juu ya kazi ya mikono yangu. Mimi nimeifanya dunia, na nimeumba mwanadamu juu yake: mimi, na mikono yangu, nimeiweka mbingu, na jeshi lao lote nimewaamuru... Maana Bwana asema mbingu; Mungu mwenyewe aliyeiumba dunia na kuifanya; ndiye aliyeifanya imara, hakuiumba bure (ukiwa), ameiumba ili ikaliwe na watu: Mimi ndimi BWANA; na hakuna mwingine "(Isaya 45: 11,12,18).

Je! Haingekuwa kiburi kwa mtu yejote kumwambia Mungu - ambaye aliumba dunia ili ikaliwe na watu - kusema sio haki kwake kubadili ubinadamu wa mwanadamu kuwa wa Mungu? Badala yake, tunapaswa kuangalia kwa unyenyekevu katika Neno la Mungu,

kuelewa mpango wake, na kuthamini neema zake zisizostahiliwa.

Jamii ya Binadamu - Kazi ya Mikono ya Mungu

Jamii ya wanadamu ni kazi ya mikono ya Mungu. Daudi anaelezea kuwa mwanadamu aliumbwaa akavishwa taji na "utukufu na heshima" na kipewa "kutawala juu ya kazi za mikono yako" (Zaburi 8: 4-8). Mtume Paulo anaelezea zaidi kuwa mwanadamu atapata ufufuo wa kidunia - kwa "utukufu wa ulimwengu." Kinyume chake, washiriki wa Kanisa watapokea "mwili wa kiroho" (1 Wakorintho 15: 38-44). Mtume Petro alitoa muhtasari wa ushuhuda wa manabii wote kwamba wakati wa "nyakati ya marejesho" (Matteno 3: 19-21) wanadamu watarudishiwa ukamilifu wa utukufu ambao Adamu alikuwa nao awali.

Sio tu kuwa jamii itakuwa nzuri sana, lakini dunia yenyejuu itakuwa Paradiso ya Edeni. Mtu hatafanya kazi tena "kwa jasho la uso wako" (Mwanzo 3: 19), lakini dunia kwa asili "itatoa mazao yake" (Ezekiel 34:27). Baada ya kuflikia ukamilifu, watu watakuwa na kukua kwa uwezo wao kamilii. Hawatakulii na kutamani asili nyingine au makao. Watakuwa wamefurahia sana na kuridhika.

Kanisa la Kikristo limeteuliwa tangu hapo

Kanisa la Kikristo - Mwili wa Kristo - ni tofauti kwa Mpango wa jumla wa Mungu kwa wanadamu. Hata kabla ya "msingi wa ulimwengu," Mungu "alitabiri" kuhesabiwa haki, utakaso na kutukuzwa kwa Kanisa (Waefeso 1: 4,5.). Mungu aliamua kwamba Kanisa "litafanana na sura ya Mwana wake,"

na kuwa warithi pamoja na Yesu katika Ufalme wa Milenia ili kuanzisha haki na amani ya ulimwengu (Warumi 8: 28-31).

Mungu alikusudia uchaguzi wa Kanisa, lakini hakuamua kuchaguliwa kwa washiriki wa Kanisa hilo. Mungu aliweka Wakati wa Injili kama wakati maalum wa utayarishaji wa Kanisa. Pia alitabiri kwamba, ili kuhitimu baraka zilizoahidiwa, tabaka hili lazima liendeze tabia kwa kupata "matunda ya haki" (Wafilipi 1:11). Utayarishaji wa wale ambao hushinda ulimwengu (1 Yohana 5: 4,5) ungelazimika kupatikana kuititia majaribu ya imani na dhabihu ya haki za kidunia - "hata kufa" (Ufunuo 2: 10,11,17).

"Ambao aliwachagua hapo awali, ye ye pia aliwaita: na wale aliowaita, ye ye pia aliwhesabia haki; na ambaye aliwhesabia haki, hao pia aliwatuza." (Warumi 8:30). Hapa Paulo anatoa mchakato kwa mpangilio wa nyuma. Mungu anatuheshimu kwanza kwa kulturuhusu kusikia ujumbe wa Injili, kisha kutuhesabia haki, na kutualika kwa wito mkuu wa kuwa na Kristo. (Neno "kutukuzwa" limetoka kwa doxazo ya Kiyunani, "kuheshimiwa" kama ilivyo kwenye Waebrania 5: 5).

Wengi Wanaitwa,

Wachachewanateuliwa

Katika kuchagua wafuasi wa Kanisa wakati wa huduma ya Yesu, mwito ulitoka kwa Israeli kwanza, halafu kwa Mataifa. Kukataa kwa Israeli wito na wito wa Mataifa kunaonyeshwa kwenye mfano katika Luka 14: 16-24. Inasimulia juu ya wengi ambao walikuwa wamehanganya sana kuja kwenye "karamu kubwa" ambayo inaonyesha

nafasi ya kuja kwa Kristo. Mwishowe, watumishi waliambiwa wahimize au "kulazimisha" (mstari 23) wale walio kwenye "barabara kuu" [Mataifa] kuja na kujaza nyumba. Katika Mfano wa Mavazi ya Harusi (Mathayo 22: 2-14), kati ya wale waliokuja ni mmoja aliyeavaa "vazi" la haki ya Yesu, lakini baa daye akaiondoa. Somo ni kwamba wale waliowahi kuhesabiwa haki ambaa wanakataa haki yao katika Kristo "hutupwa kwenye giza la nje." "Kwa maana wengi wameitwa, lakini ni wachache walio teuliwa." Walioshinda na Mwanakondoo na Mfalme wa wafalme 'wameitwa, na wateule, na waaminifu' (Ufunuo 17:14).

Kusudi la Mungu lililopangwa tayari kuchagua na kuinua Kanisa hakika haliwezi kubadilika, lakini wale walio-chaguliwa kwa heshima hii lazima wati mize masharti ya wito. "Kwa hivyo, acheni tuogope, labda ahadi ikiachwa ikiingia katika kupumzika kwake, yeyote kati yenu aonekane kapunguki-wa nayo" (Waebrania 4: 1). Kusudi lililopangwa na Mungu kwa Kanisa hili - na hii ni kweli kwa neema zake zote - itakuwa kwa faida ya wote.

Mabadiliko ya Asili Moja kwenda Nyingine

Kutoka kwa Maandiko, ni wazi kuwa asili ya kibinadamu na ya kiroho ni tofauti na ni ya kipekee - haijachanganywa kamwe - na mabadiliko kutoka kwa asili moja hadi nyingine ni uteuzi badala ya sheria. Kristo tu na Kanisa lake *hubadilishwa kutoka kwa binadamu kwenda kwa uungu*. Masharti ambayo Kanisa linaweza kuinuliwa kwa Uungu ni kwa kufuata nyayo za Yesu za kujitolea (1 Petro 2:21; Mathayo 16:24). Mwaliko ni "kutoa miili yenu

kuwa dhabihu iliyo hai, takatifu, inayokubalika kwa Mungu” (Warumi 12: 1) - hata kama Yesu alivyojitelea mpara ka kufa. Bwana wetu alitoa dhabihu na matarajio yake yote ya wanadamu. Wafuasi wake hufanya hivyo pia. Ikiwa tunateseka pamoja naye, “tunaweza kutukuzwa pia pamoja naye” (Warumi 8: 17,18) na kuwa “washiriki wa Uunganu” (2 Petro 1: 4).

Kuzaliwa, kisha “Mzaliwa wa Roho”

Mwanzo na ukuzaji wa “kiumbe kipyä” cha Mungu hulinganishwa na mwanzo na ukuaji wa maisha ya mwanadamu. Msukumo wa kwanza katika maisha ya kimungu huja kupitia kuzaliwa na Mungu kupitia Neno lake. “Kwa mapenzi yake mwenyewe alituzaa kwa neno la ukweli, ili tuwe aina ya malimbuko ya viumbe vyake” (Yakobo 1:18; 1 Petro 1: 3). Halafu maisha mapya ya kiroho yanaanza kukua kadri akili zetu zinavyobadilishwa (Warumi 12:1,2). Walakini sisi sio viumbe vya roho, lakini tunawahesabia kama Mungu. Walakini, mtu anaanza kufikiria na kutenda kiroho kama “kiumbe kipyä,” wakati wote aksulubisha matamanio ya mwanadamu na masilahi yake.

Taratibu hizi mbili zinaendelea pamoja tangu wakati wa kujitolea kwetu kamili kufanya mapenzi ya Mungu hadi kifo cha mwanadamu na kuzaliwa kwa matokeo ya kiroho. Matamanio ya wanadamu, mipango n.k. hukauka kwa umuhimu. Akipata lishe la Neno la Mungu kiumbe kipyä hukua kwa nguvu. Kama watoto wa Mungu, Roho wake “pia atazihuisa miili yenu inayokufa” (Warumi 8: 11) - fanya miili yetu inayokufa kuwa watumishi wa “kiumbe kipyä” hadi ufufuo wetu tunapokuwa viumbe wa roho halisi katika ufufuo

wa “kwanza [bora]” (Ufunuo 20: 6). “Kilichozaaliwa kwa Roho ni roho” (Yohana 3: 6). “Kama tunavyobeba sura ya mchanga, sisi [Kanisa] tutakuwa pia na sura yake yeye aliye wa mbinguni” (1 Wakorintho 15:49), isipokuwa kama tutaanguka, na kiumbe chetu kipyä kitafutwa (Waebrania 6: 6).

“Ndugu” -Sio Ulimwengu –

Wanaoitwa kupata Utukufu

Mwaliko wa kutakasa maisha yetu haujaelekezwa kwa ulimwengu usio-amin. Ofa hiyo inaelekezwa kwa wale ambaao tayari wanakaribia karibu na Mungu kama marafiki, wanaomwamini Yesu kama njia ya kuhesabiwa haki. “Kwa hivyo, nawasihi, ndugu zangu... kwamba mtoe miili yenu dhabihu zilizo hai, takatifu, zinazokubalika na Mungu” (Warumi 12: 1,2).

Hawa tayari wameacha dhambi. Sasa wamealikwa kutoa dhabihu zao za kibinadamu na kuwa wana wa Mungu, kukuza maisha mapya, kiumbe kipyä. Mapenzi ya Mungu huwa mapenzi yao na wataanza kufikiria, kuhoji, na kuhukumu kwa maoni ya kimungu. Mpango wa Mungu unakuwa mpango wao, na njia za Mungu huwa njia zao. Wana-tafuta kushinda dhambi ndani yao na kutoa vitu vizuri vya maisha ili kutumia nguvu zao kwa huduma ya Mungu. Wanaanza kubadilisha akili zao.

Mabadiliko haya ya akili ni kazi ya polepole - kusonga polepole mbinguni kwa ile ambayo kwa asili huinama duniani. “Msiwe mfano wa ulimwengu huu; lakini mgeuzwe kwa kufanya wa upya nia zenu, mpare kujua hakika mapenzi ya Mungu yaliyo mema, na ya kumpendeza na ukamilifu” (Warumi 12: 2). Hatutarajji kuishi duniani,

lakini tunahesabiwa kama “viumbe vipy” na tumaini la mbinguni. Kama Yesu sasa alivyo “taswira wazi” ya Baba yake (Waebrania 1: 1-3), ndivyo washindi waaminifu waliokekwa wakfu “watakuwa kama yeze kwa maana tutamwona kama alivyo” (1 Yohana 3: 2). Washindi hawatarithi asili ya Kimungu tu kama Yesu, lakini watakaa pamoja naye kwenye kiti chake cha enzi! “Yeye anayeshinda nitampa kuketi pamoja nami katika kiti changu cha enzi, kama vile mimi pia nilivyoshinda, nikaketi na Baba yangu katika kiti chake cha enzi” (Ufunuo 3:21).

Ingawa ubadilishaji huu wa nia kutoka kwa mwanadamu kwenda kwa kiroho ni kazi ya polepole, badiliko kutoka kwa mwanadamu kwenda kwa mwili wa kiroho litakuwa la papo hapo - “kwa muda mfupi, kufumba na kufumbua jicho” (1 Wakorintho 15:52). Wakati asili ya mwanadamu ni mfano wa kiroho Kwa upande wa kutoa hoja na kumbukumbu, maumbile ya roho yana nguvu ambazo ni kubwa zaidi ku liko ya mwanadamu.

Fikira za wanadamu zimefungwa tu katika nyanja ya kidunia. Uwezo wa mwanadamu na hisia zake zinafaa kwa faida ya mwanadamu na furaha duniani. Walakini, hata utukufu wa ubinadamu kamili ni ngumu kuelewa sasa. Ni kwa Roho Takatifu tu, ndio tunaoweza kupata maelezo ya utukufu wa Maisha ya milele wa wanadamu na asili ya Uungu kwa Kanisa.

Kabla ya sisi kubadilishwa kutoka kwa maumbile ya kibinadamu kuwa asili ya kiroho mtazamo wetu wa akili lazima ubadilishwe ili kuendana na mwili wetu wa kiroho wenye utukufu. Haya sio mabadiliko ya ubongo wa

mwanadamu, lakini kuinua utashi na kuzingatia akili zetu kwa mambo ya kiroho. Tunapozaliwa tunapokea Roho Takatifu kama “bidii,” au ahadi ya kazi iliyomalizika (Waefeso 1:13, 14). Kama “wageni na wasafiri” duniani, tunaepuka tamaa za mwili (1 Petro 2:11). Kwa imani, “tunakaa pamoja katika sehemu za mbinguni katika Kristo Yesu” (Waefeso 2: 5,6).

Kitambulisho chetu baada ya Ufufuo

Wengine wameuliza, Je! Tutajuaje wenyewe wakati “tutabadiishwa” katika ufufuo wa mbinguni? Je! Tutakuwa watu wa fahamu sawa? Hakika, ndio! Kama kweli, miili yetu ya binadamu bado inabadilika kila wakati, ikitupa chembechembe zee na kuzibadilisha na mpya. Sayansi inatuambia kuwa kila baada ya miaka saba hadi kumi atomi za miili yetu hubadilishwa na kubadilishwa, lakini kitambulisho cha mwili wetu bado hakijabadilika. Ingawa hatuwezi daima kukumbuka maelezo yote ya zamani, kumbukumbu zetu bado zimerekodiwa, na zinaweza kuitwa wakati wowote. Kwa mabadiliko ya asili ya Uungu, tutaweza kukumbuka uzoefu wetu wote wa zamani kuto ka siku zetu za kwanza, na kuthamini, kwa kulinganisha, thawabu tukufu ya dhabihu yetu.

Asili ya roho na asili ya mwanadamu ni tofauti kabisa, lakini moja ni mfano wa mwagine. Uwezo wa akili, sababu, na kumbukumbu ni kawaida kwa wote wawili, hata ingawa ni tofauti kwa uwezo. Kwa hivyo Yesu alipokuwa mtu alikuwa anajua utukufu wake wa zamani na Mungu, akaomba, “Na sasa, unitukuze mimi pamoja nawe kwa utukufu ule niliokuwa nao pamoja nawe kabla ya ulimwengu kuwako”

(Yohana 17: 5). Ombi hilo lilijibowi sana wakati alipopandishwa kwa hali ya juu zaidi ya kiumbe wa roho.

Katika Warumi 12: 2, Paulo alisema "Msiwe mfano wa... lakini mgeuzwe." Hatujishughulishi au kujigeuza sisi wenyewe, lakini tunajisalimisha wenyewe kwa ushawishi wa ulimwengu, au tunajisalimisha kwa mapenzi ya Mungu. Tunapeana ushawishi gani? Ikiwa tunatoa dhabihu pamoja na Kristo, ikiwa "tumepandwa pamoja katika mfano wa kifo chake," basi tutashiriki mfano wa ufufuo wake mtukufu (Warumi 6: 5).

Neno la Mungu lina ahadi za kidunia na za mbinguni. Ahadi za mbinguni zime-pewa wale ambao wamefanya agano

la maisha ya kujitolea ya kumtumikia Bwana. Hazina yetu iko mbinguni - miyo yetu iwe huko pia. Matumaini yetu ni ya ajabu. Wito wetu sio tu kwa hali ya kiroho, lakini kwa mpangilio wa juu zaidi wa kiroho - "bora zaidi kuliko malaika" (Waebrania 1:4).

Wito wa mbinguni wa Mungu ni mdo-go kwa Enzi hii ya Injili. Ofa haijawa-hi kufanywa hapo awali, na itakoma wakati kizazi hiki kitafungika. Asili ya kibinadamu na ya kiroho itakuwa ya utukufu katika ukamilifu wao, lakini to-fauti na kutengwa. Utukufu wa kazi ya Mungu iliyomalizika itakuwa aina nzuri, lakini maelewano ya ajabu ya vitu vyote vinavyoishi na visivyo hai - mael-ewano na kila mmoja na maelewano na Mungu.

NJIA PANA NA NJIA NYEMBAMBA ZA SASA – NJIA KUU KATIKA UFALME

Maandiko yanafundisha Njia tatu! Moja ni pana inayoongoza kwa uharibifu, ikilinganishwa na Njia nyembamba inayoongoza kwenye uzima sasa. Katika siku za usoni wakati wa Enzi ya Milenia, Barabara kuu ya Utakatifu itafunguliwa, ambayo itakuwa rahisi kutembea.

"Ingieni kwa lango nyembamba. Kwa maana lango ni pana na njia ni pana inayoongoza kwa uharibifu, na wengi huingia kupitia hiyo. Lakini mlango ni mdogo na mwembamba na njia imesonga ya uzima, na wachache huipata "Mathayo 7: 13,14," "Na njia kuu itakuwa hapo, na njia, na itaitwa Njia ya Utakatifu. ; najisi hayatapita juu yake; lakini itakuwa kwa wale: watu hao, ingawa ni wapumbavu, hawatakosea. Hakuna simba atakayekuwako huko, wala mnyama mnyama hodari hatapita juu yake, haitaonekana huko; lakini waliokombolewa wataatembea katika njia hiyo."(Isaya 35: 8,9).

Njia Pana Inaelekeea Katika Uharibifu

Njia pana inayoelekeza kwa uharibifu ilikuja kwa sababu ya dhambi ya Adamu. Adamu na jamii yake yote walianza kuteremka barabara hii wakati alimuasi Mungu na kuondolewa kuto-ka Edeni kwenye miti ya uhai (Mwanzo 3: 23,24). Watu wengi wako kwenye barabara hii. Mtoto amezaliwa juu yake na dhambi iliyorithiwa (Zaburi 51: 5). Baada ya maelfu ya miaka ya historia ya wanadamu, Njia hii ya kushukia imeenea sana na utelezi wa dhambi, na wanadamu wamepoteza nguvu zao

za kupinga. Licha ya maendeleo ya hivi karibuni kimatibabu, ni wachache wanaoishi hadi miaka mia moja. Tatizo ni kwamba sisi ni wa jamii inayokufa ambayo "imepofushwa" na Shetani, "mungu wa ulimwengu huu" (2 Wakkorintho 4: 4). Wengi wamejaribu kui-shi maisha yao kwa faida ya wanadamu. Juhudi zao zimepongezwa, lakini matunda ya kudumu ya juhudzi zao ni ndogo na ni ya muda mfupi. Wakati mwingine juhudzi bora za wanaume katika sayansi na teknolojia hata zime-kuwa na madhara. DDT ya wadudu il-isaidia kudhibiti ugonjwa wa malaria na homa kali iletwayo na chawa, lakini iliongeza sumu kwenye mazingira. Us-afirishaji wa gari ni baraka kwa watu wengi, lakini pia ni sababu ya kawaida ya kifo cha ajali huko Marekani, na kuongeza vifo zaidi ya 43,000 kwa mwaka. Nishati ya atomiki imekuwa muhimu katika utengenezaji wa dawa na nguvu za umeme, lakini sayansi hiyo hiyo ilitengeneza mabomu ya ato-miki. Karne ya ishirini ilileta maende-leo ya kushangaza, lakini pia ilizalisha vifo karibu milioni 200 kupitia vita na mauaji ya kimbari.

Wachache wako kwenye Njia

nyembamba Iletayo Uhai Na Kutokufa

Enzi ya Injili iliangazia njia ya kuepuka kuto-ka kwenye Njia pana inayoongoza kwenye uharibifu. Mwokozi wetu Yesu, kupitia kwa kifo chake, alifungua njia mpya na hai (Waebrania 10: 20), na akaleta "Uhai na kutokufa kwa mwanga kupitia injili" (2 Timotheo 1:10).

Kama matokeo ya dhabihu ya fidia ya Yesu, wale wote walio kwenye Njia pana ya sasa “watafufuliwa kwa” uzima “wa kibinadamu tena katika Ufalme wa Mungu. “Wamrudisha mtu mavumbini usemapo: Rudini, enyi wana wa wanadamu” (Zaburi 90: 3). Njia “hai” kwa maisha ya kiroho yasiyoweza kufa, ni Njia nyembamba na wachache wanaifuata. Ukweli wa “Njia” hii husababisha watu wengi kupendelea kubaki kwenye Njia pana. “Mlango ni mwembamba, na njia ni nyembamba, iendayo uzimani, na waionayo ni wachache” (Mathayo 7:14).

Maisha ambayo Njia nyembamba ya Sasa inaongoza ni aina mwafaka zaidi ya maisha - maisha ya kiroho ya kutokufa ya Uungu. Kutokufa ni maisha yasiyo na kikomo na sio kutegemea riziki yoyote ya nje kwa uwepo wake. Inaashiria kuwa kifo hakiwezekani kwa Manisha yote ya milele wote.

Kwa hivyo, zaidi ya kutubu dhambi na kuishi kwa haki inahitajika kupata maisha haya. Kutembea kwenye Njia Nyembamba inahitaji zaidi ya kuamini Yesu alikuwa kwa ajili ya dhambi zetu na kuhesabiwa haki kwa damu yake (Warumi 5: 9). Mara tu tunapokubali “wokovu” kutokana na hukumu katika Adamu, tunaalikwa “kutoa miili yetu] kuwa dhabihu iliyo hai, takatifu, inayokubalika kwa Mungu” (Warumi 12: 1). Yesu anatuuliza “kujikana” wenywewe, “kuchukua msalaba wetu” na kumfuata (Mathayo 16:24).

Tumealikwa kusalimisha mali za kidunia na matarajio yake na kumfuata Bwana wetu katika kujitolea. Bidhaa zetu zote za kidunia basi huwa za Bwana anayefanya hiso kuwa mtihani wa “uwakili” kupima “uaminifu” wetu

(Luka 16: 1-13). Wale wote wanaotafuta kusafiri kwa Njia Nzuri ni lazima “wasipende ulimwengu, wala vitu vilivyo katika ulimwengu” (1 Yohana 2:15).

Njia hii nyembamba inayoongoza kwenye uzima, pia, ni ngumu kwa sababu tuna maadui njiani: ulimwengu (1 Yohana 2: 15; Yakobo 1: 27), mwilli (Wagalatia 2: 20; Warumi 7: 18) shetani (1 Petro 5: 8). Kwa ugumu wa njia hii, hata hivyo, Mungu anawatenganisha na kuwasafisha “watu wa kipekee” kuwa “warithi wa Mungu na warithi pamoja na Kristo” (1 Petro 2: 9; Warumi 8:17). Kwa hivyo Yesu, aki-jua udhaifu wetu, alitutia moyo, “Jipe moyo, nimeushinda ulimwengu” (Yohana 16:33).

Njia Inayoekеea Kwenye Utukufu

Ni tumaini gani! Je! Hatutamani urefu wa utukufu kama huo? Hakika, hatungeweza kutumaini kwa asili ya kiungu bila mwaliko dhahiri, wazi.

Hapo awali ni Mungu tu aliyekuwa na hali ya kutokufa. Halafu, wakati wa ufufuo wa Yesu, Baba alimwinua Mwanawe awe wa kutokufa, hali ya kimungu, “taswira ya utu wake” (Wae-brania 1: 2-4). “Kwa maana kama vile Baba alivyo na uzima katika nafsi yake: vivyo hivyo amempa Mwana kuwa na uzima ndani mwake” (Yohana 5:26). Kikundi kidogo cha washindi ndicho tu kimeahidiwa kuwa “washiriki wa asili ya Uungu” (2 Petro 1: 4).

Ingawa hatujui jinsi hali ya uungu ilivyo, tunajua kuwa “tutakuwa kama yeze [Yesu]; kwa kuwa tutamwona jinsi alivyo ”(1 Yohana 3: 2). Yesu, katika sala yake kwa Baba yake, alionyesha tamaa yake kwamba “utukufu”

atakaopokea (Yohana 17: 22-24) pia ungeshirikiwa na wafuasi wake waaminifu. Hili “tumaini la utukufu” ni “siri” kwa watu wa ulimwengu (Wakolosai 1:27), lakini waumini wameitwa kushiriki “utukufu wake wa milele” (1 Petro 5:10), ambayo ni “utukufu wa Bwana wetu Yesu Kristo ”(2 Wathesalonike 2:14). Shida zote zilizopo zitanekana kuwa nyepesi ikilinganishwa na “uzani wa utukufu wa milele” (2 Wakorintho 4:17) uzoefu watakaopata waaminifu.

Hili “tumaini la utukufu” kweli ni toleo pekee la maisha wakati wa Injili hii, lakini Njia hii nyembamba ya uzima inaweza kuitwa njia ya kifo, kwani tuzo lake linapatikana tu kupitia dhabihu ya asili ya wanadamu. Tangu wakati huu maisha yako chini ya hukumu kwa Adamu, hayawesi kutolewa. Kinachotolewa ni uhai kamili wa wanadamu ambao wangepokea pamoja na wanadamu kwenye Ufalme. Ijapokuwa dhabihu ya Yesu inatosha kwa wanadamu, hawa wamealikwa kuwa watoa-sadaka pamoja naye ili waweze pia kuwa “warithi pamoja na Kristo” (Warumi 8:17).

Kwa hivyo ingawa ulimwengu unakuwa na Adamu, “kundi dogo” hufa pamoja na Kristo na kurithi asili ya kiungu. “Kwa kuwa ikiwa tumekufa pamoja naye, tutaishi pia pamoja naye: Ikiwa tunateseka, tutatawala pamoja naye” (2Timotheo 2: 11,12). “Uwe mwaminifu hata kufa, nami nitakupa taji ya uzima” (Ufunuo 2:10). Basi kusudi lote la kifo na mteseo ya “kikundi kidogo” na Yesu litatimizwa. Ilivikwa utukufu na nguvu, Kanisa litakuwa tayari kusaidia katika kurejesha na kubariki ulimwengu wote wakati wa Enzi ya Milenia.

Kwenye Kiti cha Enzi — Au “Mbele ya Kiti cha Enzi”

Je! Wakristo wote watafikia kiti hiki cha utukufu? Njia ya utukufu huanza tu katika akili iliyobadilishwa kama kijidudu cha kiumbe kipy. Ni mapambano. “Kwa maana ikiwa mnaishi kwa kufuata mwili, mtakufa; lakini ikiwa kwa njia ya Roho mnatenda matendo ya mwili, mtaishi” (Warumi 8:13, 14). Kujiingiza katika harakati za kibinadamu na starehe kwa kutumia hali mpya ya kiroho ni kama kurudisha sadaka yetu ambayo huhesabiwa kuwa imekufa.

Wengine hujaribu kutembea barabara ya kati. Wanajaribu kuweka neema ya Mungu wakati wanajiruhusu kanganamizwa kwa sehemu na “urafiki na ulimwengu” (Yakobo 4: 4; 1 Yohana 2:15) na kwa kushawishiwa kwa mili yao wenye na Ibilisi. Baba yetu anawabadilisha kwa Shetani “kwa uharibifu wa mwili ili roho iokolewe katika siku ya Bwana Yesu” (1 Wakorintho 5: 5). Ikiwa wataitikia vema majaribio haya ya makali na kuamua kweli kumfuata Kristo, wata “okolewa “kwa maisha ya roho kama malaika. Walakini, badala ya kukaa kwenye kiti cha enzi na Yesu, watakuwa tawi la mnazi la ushindi “mbele ya kiti cha enzi” (Ufunuo 3:21; 7: 9-17).

Ndio, Njia nyembamba ni nyembamba na mwinuko, lakini tumeahidiwa: “Neema yangu inatutosha: kwa nguvu yangu imekamilishwa katika udhaifu” (2 Wakorintho 12: 9). Basi, na tuje “kwa ujasiri kwa kiti cha neema” (Waebrania 4:16) kupata msaada na nguvu. Majaribu ya Njia hii, ikiwa yatatumika kwa usahihi, yatatutakasa, kutusafisha na kututayarisha sisi

kupokea asili ya Uungu na “taji ya utukufu” (1 Petro 5: 4).

Barabara kuu ya Utakatifu

Ingawa Njia Nyembamba ya wakati huu ni ngumu inatoa thawabu tukufu kwa washindi, Njia iliyofunguliwa kwenye Ufalme itakuwa rahisi. “Na barabara kuu itakuwapo, na njia, na itaitwa Njia ya Utakatifu” (Isaya 35: 8). Njia ya Nyembamba inahitaji kutoa tu-maini halali na linalofaa la wanadamu, lakini wanadamu kwenye Barabara hii watahitajika kutii na kuondoa dhambi. Lengo la Barabara kuu ya Utakatifu litakuwa kurudishwa kwa wanadamu kwa ukamilifu wa mwanadamu - kwa sura ya Mungu kama asili ya Adamu ilivyo-furahishwa na Adamu.

Njia hii ya kurudi kutoka kwa dhambi na kutokamilika itakuwa kwa wote am-bao wako tayari kuendeleza utakatifu. Hii imeelezewa vizuri katika Kitabu cha Kiebrania TANACH (Toleo la Jiwe) la Isaya 35: 8. “Patakuwa na njia kuu na barabara huko; itaitwa ‘Barabara ya Utakatifu’ na wasio safi hawatapita juu yake. Itakuwa kwa ajili yao; mtu anay-tembea, hata wakiwa wajinga, hawat-apotea katika Njia hiyo.”

Mwisho wa safari, wachafu wataku-wa wamekuwa safi. Watu wote watu na dunia watapona. “Ndipo mtu aliye kilema atarukaruka kama kulungu, na ulimi wa bubu utapiga kelele kwa furaha. Kwa maana maji yatatoka nyikani na mito katika jangwa” (Isaya 35: 6, NAS), “Wote watamjua Bwana tangu mdogo hata aliye mkubwa” (Yeremia 31:34) kwa sababu” dunia itajazwa na kumjua BWANA, kama vile maji yanavyofunika bahari” (Isaya 11: 9).

Faida kamili za “fidia ya wote” itaku-

wa wazi kwa kila mtu kwenye Baraba-ra hii. Pia kutakuwako na ukuzaji wa “ukuhanu wa kifalme” wenye huruma (1 Petro 2: 9) ili kuuongoza ulimwengu. Wakristo wengine huchanganya Njia hii kuu ya Ufalme na Njia Nyembamba ya Wakati wa Injili, lakini ni tofauti na imetengwa. Wale waaminifu kwenye Njia Nyembamba baadaye watasaidia mataifa yote kwenye Barabara kuu ya haki iliyofunguliwa wakati wa Ufalme.

Katika lugha ya mfano, Isaya anafa-fanua Barabara kuu. “Hakuna simba atakuwa huko, wala mnyama hodari hatapita juu yake; hawataonekana huko” (Isaya 35: 9). Sasa Ibilisi, kama “simba angurumaye” (1 Petro 5: 8) hutafuta kuwachukua na kuwameza waaminifu. Katika Ufalme hatakuwa tena akishawishi maoni ya umma, vyombo vya habari, burudani, mpangilio wa biashara, nk. Shetani atafungwa (Ufunuo 20: 1-3).

UNICEF inachukua hatua kwa niaba ya watoto ulimwenguni kote. Habitat kwa ubinadamu huwajengea nyumba familia zenye uhitaji. Greenpeace inafanya kazi kwa mazingira yetu. Shirika la Afya Ulimwenguni linajibu machafuko ya kiafya ulimwenguni. Hii ni juhudii nzuri, lakini wamefanikiwa kidogo sana. Wakati wa Milenia, shida zote za ulimwengu zitatatuliwa. Watu wasio na heshima ambao sasa wanajaribu kuwasaidia watu wenzao kwa kuunga mkono sababu zinazofaa mwishowe wataona matarajio yao yakitimizwa na kila kosa kufanywa sawa. Vile vile wenyewe watafanya maendeleo ya haraka juu ya Njia Kuu ya Utakatifu katika Ufalme na watafurahia matokeo.

“Wala mnyama hodari hatapita juu yake” (Isaya 35: 9). Wala serikali za kin-

yama au mashirika makubwa yaliyoandalisha kuendeleza ubinagsi, masilahi ya kibinadamu bila malipo ya jumla, hayataweza kuvumiliwa. “Hawataumiza wala kuharibu katika mlima wangu wote mtakatifu [ufalme]” (Isaya 11: 9). Ingawa tabia mbaya na wahusika wabaya itabidi wabadilishwe, katika Barabara kuu ya Vituo vya utakatifu vitaondolewa na kila hatua ya maendeleo italicipwa. “Itengezeni njia ya watu; tutieni, tutieni barabara kuu; kukusanya mawe; inua watu viwango vya watu”(Isaya 62:10).

Kwa Utukufu wa Mungu

Njia Nyembamba inapokaribia tamati, tunaomba sana kwa bidii kwa ufunguzi wa Barabara kuu ya Utakatifu na “ ya mapenzi ya Mungu kufanyika duniani

kama ilivyo Mbinguni” (Mathayo 6:10).

“Waliokombolewa na Bwana watarudidi [kutoka kwa uharibifu] ... na nyimbo na furaha ya milele juu ya vichwa vyao; watapata shangwe na nderemo, na huzuni na kuugua vitakimbia ”(Isaya 35:10).

Jinsi ilivyo ajabu na kweli dhabihu ya Yesu kutoa “fidia kwa wote.” Ingawa njia ya sasa Nyembamba inaweza kuwa ngumu, inajaribu na kuandaa “kundi dogo” kwa kurudisha ulimwengu wote uwe na ukamilifu. Wale kati yetu ambaeo tunao tumaini - sio tumaini letu tu, bali pia tumaini la ulimwengu wote - tunaweza kuhesabu matarajio mengine yote kama hasara na upumbavu kwa kulinganisha na haya (Wafilipi 3: 8-15).

◆ SOMO LA KUMI NA MBILI ◆ CHATI YA MPANGO WA MUNGU WA ZAMA

Fungua chati jadala ya nyuma au maha-
lo ilipo tunapofuata hatua za Mpango
wa Wokovu wa Mungu. Chati hii
inaonyesha nyakati tofauti za wakati
kutoka kwa Adamu hadi mwisho wa
Milenia ikifuatiwa na “Kipindi kijacho.”
Inaonyesha kufunuliwa kwa Mpango
wa Mungu na hatua zilizochukuliwa
kutoka kwa hukumu ya wanadamu
kwenda kwenye urejesho wake - vile
vile na zile zinazoongoza kwenye ukuu
wa Kanisa lilochaguliwa.

Sehemu kuu za mgawanyiko ni “Nyakati” (A, B, C). Kila mmoja hutambuli-
wa kama “ulimwengu” tofauti katika
Maandiko na unasimamiwa na utawa-
la tofauti:

A: Kutoka kwa Uumbaji hadi kwa
Gharika: “Ulimwengu Uliokuwapo” (2
Petro 3: 6)

B: Kuanzia kwa Gharika hadi mwanzo
wa utawala wa Kristo katika ujio mara
ya pili: “Ulimwengu wa sasa wa Maovu
“ (Wagalatia 1: 4)

“Ulimwengu huu” Yohana 12:31; 18:36

C: Tangu mwanzoni mwa Utawala wa
Kristo kupitia “Enzi zijazo”

(Waefeso 1:10; 2: 7):

“Ulimwengu utakaokuja ambao Haki
hukaa ndani” (2 Petro 3:13)

Ulimwengu wa kwanza chini ya Utawa-
la wa Malaika

“Ulimwengu “ ambao ulipita kwenye
Gharika uliwekwa chini ya usimamizi
wa malaika. Walakini, malaika hawa
“hawakuhifadhi hali yao ya kwanza”

(Yuda 6; Waebrania 2: 5). Kuona bin-
ti za wanadamu walikuwa wazuri,
walivaa mwili wa kibinadamu na
waliingia kwa ubinadamu na matokeo
mabaya (Mwanzo 6: 1-5). Ulimwengu
uliingia katika uovu mkubwa kiasi
kwamba Mungu kwa ghadhabu ya haki
akaiangamiza na mafuriko - akiokoa tu
Nuhu na watu wengine saba wa familia
yake (Mwanzo 7:13).

Enzi tatu za Ulimwengu wa Sasa Chini ya Shetani

“Ulimwengu wa Uovu wa sasa”
umewekwa chini ya nguvu ya Shetani,
“mkuu wa ulimwengu huu” (Yohana
12:31). Wakati huu wanadamu wamer-
uhusiwa kujaribu kujitawala. Kwa
wakati huu binadamu ameruhusiwa
kujisimamia mwenyewe chini ya Ush-
awishi unaoenea wa Shetani hatimaye
litathhibitika kuwa halina maana. “Ulim-
wengu wa Uovu wa sasa” mwishowe
utamalizika katika shida kubwa am-
bayo ulimwengu haujawahi kuujua.

Wakati mkubwa wa pili unaundwa na
nyakati tatu tofauti, kila mojawapo ik-
iendelea kusonga mbele katika Mpango
wa Mungu. Ya kwanza, kizazi cha
D, “Zama za Akina Baba wakuu,” ni
wakati ambapo Mungu alishughulika
na baba wa imani - Ibrahim, Isaka na
Yakobo.

Ifuatayo ilikuwa “Zama za Wayahu-
di,” E, ambayo ilianza wakati wa kifo
cha Yakobo. Ndipo Mungu akatambua
kizazi cha wana wa Yakobo kumi na
wawili, makabila kumi na mawili ya
Israeli, kama “watu wangu.” Wakawa
watu wa Mungu kwa njia ya kipekee,

wakipokea neema maalum na majukumu (Zaburi 14: 7). "Wewe peke yako nimekuchagua kati ya familia zote za dunia" (Amosi 3: 2, NAS).

Kama taifa, Israeli pia ilikuwa picha ya Kanisa la Kikristo, "taifa takatifu" na ahadi kwao mfano wa "ahadi bora" zilizotolewa kwa Kanisa (1 Petro 2: 9; 1 Wakorintho 10: 1-4). Safari ya Israeli kupertia nyikani inaonyesha picha za Mkristo ya kupertia jangwa la dhambi kwenda Kanaani ya mbinguni. Ijapokuwa dhabihu za Israeli za "damu ya ng'ombe na mbuzi 'hazingeweza kamwe kuchukua dhambi (Waebrania 10: 4), walielekeza mbele kwa" dhabihu bora "za" ukuhani wa kifalme "wa Wakati wa Injili (Waebrania 9:23). Kupertia Yesu, "Kuhani Mkuu wa taaluma yetu," tunaalikwa kutoa 'miili yetu kuwa dhabihu iliyo hai' (Waebrania 3: 1; Warumi 12: 1). Huduma na maagizo ya Enzi ya Kiyahudi kwa hivyo yalikuwa "kivuli" cha hali kuu inayokuja (Waebrania 10: 1).

Wakati wa "Enzi ya Injili," F, Mwili wa Kristo umeitwa kutoka ulimwenguni kwa njia nyembamba ya dhabihu. Wakiwa "waaminifu hata kufa," wana-kuwa "washiriki wa uungu wa Mungu" na wanapata "taji ya uzima" (Ufunuo 2:10). Wakati wa uovu bado unatawala, wao hujaribiwa na Mungu kuona kama watatoa sadaka asili yao ya kibinadamu na fursa na baraka zake. Ikiwa watakuwa waaminifu kwa kumfuata Yesu, "wataridhika" wakati watainuliwa kwa "mfano wako" (Zaburi 17:15). Wakati wa Enzi tatu za "Ulimwengu wa Maovu wa sasa," uovu unatawala na wenye haki wanateseka (Malaki 3:15). Lakini katika "Ulimwengu Ujao" haki itatawala na uovu utaangamizwa.

Wakati wa Ulimwengu wa tatu - Kipindi Kijacho

Wakati mkuu wa tatu unaundwa na Enzi ya Kimasihi (ya Milenia) ikifuatiwa na "Enzi zijazo." "Wakati wa Masihi," G, imeelezewa katika Maandiko kama wakati wa baraka za "familia zote za dunia" wakati wa "marejesho ... yaliyosemwa na vinywa vya manabii watakatifu wote [wa Mungu]" (Matendo 3 : 19-21). Wakati wa Enzi hiyo ya urejesho, Kanisa linaloshinda litaketi kwenye "kiti cha enzi" na Yesu (Ufunuo 3:21) Wakibariki ulimwengu wa wana-damu. "Adui wa mwisho" kuharibiwa atakuwa "kifo" cha Adamu (1 Wakorintho 15: 25,26).

Maandiko yanataja "Enzi zijazo," H, iakinis huwa kimya juu ya maelezo. Kwa sasa inatosha kujua itakuwa miaka ya baraka wakati Mungu "ataonyesha utajiri mwingi wa neema yake."

Mavuno ya Enzi za Kiyahudi na za Injili

Zama za Wayahudi na Waikato wa Injili kila mojawapo ilikuwa na mwanzo tofauti, na kila mojawapo ilikuwa na muda mrefu wa maendeleo ya kazi yake. Kila mwisho na wakati wa mavuno wakati matunda ya kusudi la kizazi yanakusanywa. Kukusanya pia ni wakati ambapo kazi ya miaka miwili huungiliana. Kwa mfano, kabla ya Zama za Wayahudi kumalizika na uharibifu wa Yerusalem mnamo A.D. 70, Wakati wa Enzi ya Injili ilikuwa tayari imanza na upako wa Bwana wetu huko Jordani, mnamo A.D. 29 (Matendo 10: 37,38). Kazi hii inayoingiliana pia inawakilishwa kwenye Chati. Angalia mistari kadhaa ya mwanzo na ya kumalizia kwenye Mavuno ya Zama za Ki-

yahudi, na kwenye Mavuno ya Wakati wa Injili.

Danieli alitabiri juu ya “wiki” 70 (za miaka) za neema ya Mungu kwa Israeli ambayo ingemalizika kwa hatua (Danieli 9: 24-27). Wakati wa wiki ya mwisho ya miaka, Yesu alikuja kuanzisha kazi ya Enzi ya Injili. Katikati ya juma lililopita la miaka saba, kabla tu ya Yesu “kukomeshwa” katika kifo, aliwaambia watu, “Nyumba yenu imesalia kuwa ukiwa” (Mathayo 23:38). Mara tu kafara yake ilipokamilishwa, dhabihu za kawaida za wanyama hazikukubalika tena, na, katika kizazi hicho, hekalu ambalo sadaka hizo zilitolewa ziliharibiwa. Baada ya mwisho wa “wiki” hizo sabini Injili ilifunguliwa kwa Mataifa. Mabadiliko haya yalionyeshwa na kumwaga Roho Takatifu juu ya Kornelio wa Mataifa (Matendo 10:45). Baadaye, uwepo wa kitaifa wa Wayahudi uliisha wakati Warumi waliharibu Yerusalem na Hekalu lake. Kwa hivyo, wakati wa Mavuno ya Enzi ya Kiyahudi, Enzi ya Injili ilifunguliwa kwa jaribio na ukuzaji wa Kristo aliyetiwa mafuta - Kichwa na Mwili (Wakolosai 1:18). Sawa na mwisho wa Enzi ya Kiyahudi, Enzi ya Injili inafungwa kwa hatua kwa sababu kipindi cha Milenia cha Marejesho huanza wakati wa Mavuno yake. Ingawa sasa tunaona baraka kadhaa za uhuru na teknolojia, kuna shida pia! Baada ya kazi yote ya uvunaji wa “ngano” ya Wakristo wa kweli kumalizika mwisho wa Wakati, ulimwengu utapita kupitia “moto” wa taabu “ambao haujawahi kuwepo” Mathayo 13: 24-30,37-42 ; 24: 21,22; Danieli 12: 1). Utayariishi ja wa shida hii, kwa shukrani, utaanazisha utawala wa Kristo wa haki na marejesho.

Mistari na Piramidi ya Chati

Mistari wima ya Chati inaonyesha maendeleo ya wakati. Mistari ya usawa inaonyesha kiwango cha maisha na hali wakati wa kizazi - K, L, M, N, P na R. Sura kamili ya piramidi inaonyesha vizuri ukamilifu, wakati piramidi isiyokamilika inaonyesha mfano wa kuto-kamilika.

Jamii ya wanadamu ilianza na Adamu akiumbwaa mkamilifu (Piramidi a kamilifu) kwenye mstari N, inayowakilisha asili kamili ya mwanadamu. Ali-potenda dhambi, akaanguka kwenye mstari wa dhambi na mauti (Ngazi R) ambayo uzao wake wote umezaliwa, uliowakilishwa sasa na Piramidi isiyokamilika b.

Piramidi kamili ya c kwenye mstari N inawakilisha Wazee wanaostahili wa Kale, ambao kama Ibrahimu, walichukuliwa kuwa “rafiki wa Mungu” (Waebrania 11; Yakobo 2: 23). Wazee wanothaminiwa wa Kale inamaanisha wanaume na wanawake wote wa imani, waliojitelea kwa Mungu, ambao waliishi hadi wakati wa Yesu.

Israeli inawakilishwa na Piramidi isiyokamilika e, kwenye mstari P – mstari wa haki wa kawaida. Sadaka zao chini ya Sheria hazikuondoa dhambi, lakini zilikuwa zinawakilisha dhabihu ya Kristo ambayo kwa kweli huondoa dhambi (Waebrania 10: 1; 9:14). Lakini Israeli walikuwa watu waliofadhiiliwa tofauti na ulimwengu na walioinuliwa juu ya wengine.

Wakati wa Injili Njia ya Utukufu

Wakati wa Injili ya utukufu kweli ilianza ndani ya Mavuno ya Enzi ya Kiyahudi. Yesu, aliyewakilishwa kama Piramidi g, kwenye mstari N, alijitokeza kwenye

Mto Yordanu kama mtu mkamilifu wa kuukomboa ulimwengu (Yohana 1:14). Baada ya hapo alianza huduma yake ya umma, akitangaza Injili ya Ufalme. Huduma ya Yesu ililipua taifa, ikitenganisha “ngano” - “Israeli hasa” - kutoka kwa makapi - taka ya mfumo wa zamani. Kwa kumkubali Yesu, na kuachana na uongozi ambaa umem-kataa, “ngano” ilitengwa na “makapi.”

“Makapi” baadaye yalichomwa moto (kwa njia ya mfano), wakati moto wa hukumu ya Mungu ulisababisha majeshi ya Warumi kuteketeza Israeli na kuharibu Yerusalem (Luka 3:17; 21:20; 1 Wathesalonike 2: 15,16). Wakati huo wa taabu, kufunga wakati wa Wayahudi, ni Sehemu yenyenye Uvuli f kwenye chati.

Baada ya Yesu kuashiria kujitolea kwake kwa kubatizwa kwa maji, Roho Takatifu akamtokea akionyesha kukubalika na upako wa Mungu. Huko kujazwa na Roho ilikuwa kumzaa mtu mpya - wa uungu-inayoonyeshwa na Piramidi h kwenye Mstari M, mstari wa kuzaliwa kwa roho. Wakati wa huduma ya Yesu - ingawa alikuwa “mtakatifu, asiyeweza kudhuru, asiyeweza kudhuru, na aliyejitenga na wenyehambini” - alichukua uchungu na maumivu ya watu (Isaya 53: 4) na akawapa nguvu na afya yake. “Nguvu ilimtoka na yeze akawaponya wote” (Mathayo 8: 16,17; Luka 6:19). Baada ya miaka 3½ ambayo “aliimimina roho yake hadi kufa” (Isaya 53: 12), maisha ya kibinadamu ya Yesu yalimalizikia msalabani.

Wakati Yesu alifufuka siku ya tatu, alifufuliwa kama roho mtukufu mwenye nguvu zaidi (Piramidi i kwenye mstari

L), “mzaliwa wa kwanza kutoka kwa wafu.” (Wakolosai 1:18). Ingawa haku-wa mwanadamu tena, baada ya ufufuo wake Yesu alikuwa na uwezo wa kuonekana katika aina mbali mbali za kibinadamu. Kusudi lake lilikuwa kuwashawishi wafuasi wake kwamba alikuwa hapo amefufuliwa kweli, lakini sio kama yule mtu waliyemjua hapo awali. Kwa hivyo, alioneckana kama mtunza bustani hapo kaburini; kama mgeni anayeweza kusaidia pwani; kama msafiri mwenza kwenye barabara ya kuelekea Emau. Ingawa alioneckana kama mwanadamu, aliweza kwenda “kama upepo” hata wakati “milango imefungwa” kwa sababu alikuwa “amezaliwa na roho” (Yohana 20: 19,26).

Siku arobaini baada ya kufufuka kwake, Yesu “akapanda” kwa Baba yake - kwa mstari wa utukufu wa kimungu iliyowakilishwa kama Piramidi k kwenye mstari K (Yohana 20:17). Kisha “nita- keti pamoja na Baba yangu katika kitichake cha enzi” (Ufunuo 3:21; Wae- brania 10:12). Yesu, kama Kichwa cha Kanisa wakati wa Enzi ya Injili (Piramidi I kwenye mstari K) anaelekeza nidhamu yake na anaongoza ukuaji wake. Ikiwa tunashirikiana katika mateso yake, basi kama “warithi pamoja na Kristo,” tunayo hakika kwamba tutashiriki pia katika utukufu wake (Warumi 8:17).

Kanisa Lafuata Nyayo za Yesu

Kwa hivyo, hatua za Kanisa kutukuzi ni sawa na zile za Bwana na Bibi-arusi - isipokuwa Kanisa litaanza Mstari Ngazi R ya chini. Katika Enzi ya Injili wale wote wanaomthamini Yesu ambaye alikuwa kwa dhambi zao - na wanamkaribia Mungu kama

marafiki - huzingatiwa katika njia ya kuhesabiwa haki kwenye Mstari N. Baadhi ya waumini hao huhamasishwa kuuliza, "Bwana, ungetaka nifanye nini?" (Matendo 9: 6).

Jibu linakuja kupitia kwa mtume Paul, "nawasihi, ndugu, kwa rehema za Mungu, kwamba mtoe miili yenu kuwa sadaka hai takatifu, inayokubalika kwa Mungu, ambayo ni huduma yako nzuri" (Warumi 12: 1). "Dhabihu ilio hai" inamaanisha kujitolea kwa huduma kwa Mungu, kila nguvu na talanta tulizo nazo na tuishi kwa ajili yetu, bali kwa Baba yetu wa Mbingu. Sadaka yetu imehesabiwa kuwa "takatifu, inayokubalika kwa Mungu" kwa sababu kwa imani basi "tume-hesabiwa haki kwa damu yake [Yesu]" (Warumi 3:25; 5: 9).

Hatua inayofuata kwenye njia ya kuelekea kwenye "utukufu utakao-funuliwa ndani yetu" ni mstari M. Mstari huu unawakilisha kuzaliwa kwa maisha mapya ya kiroho. Mungu "amzaa tena kwa tumaini lililo hai kwa kufufuka kwa Yesu Kristo kutoka kwa wafu" (1 Petro 1: 3, NAS). Kama wanadamu mapenzi yetu yamekufa, lakini tuna maisha mapya yanayokua kisiri. "Maana mmekufa na maisha yenu yamefichwa na Kristo katika Mungu" (Wakolosai 3: 3). Neno la Mungu hu-fanya kazi miyoni mwetu kubadili-sha akili zetu kama "viumbe vipyta" vinavyoandaa kuzaliwa kwa roho (2 Wakorintho 5:17). "Kwa mapenzi yake mwenyewe alituzaa kwa neno la ukwe-li, ili tuwe aina ya malimbuko ya viumb-e vyake" (Yakobo 1:18).

Wale ambao wanatoa maisha yao kwa uaminifu kwa kifo wanapokea ufufuo wa mbinguni unaofananishwa na

Mstari L. "Heri mtu ambaye anavumilia majoribu; kwa kuwa atakapokubaliwa, atapata taji ya uzima, ambayo Bwana amewaaahidi wale wampendao" (Yakobo 1:12, NAS). Kila mmoja kwenye mstari L ambayo "imezaliwa na Roho ni roho" kama "upepo," wenye nguvu na hauonekani kwa maono ya asili (Yohana 3: 6-9).

Mstari K inawakilisha ukuu zaidi ya utukufu wa watakatifu katika ufufuo -utukufu wa ofisi ya Yesu na mkewe yake. "Mkewe amejiweka tayari" na "ndo ya Mwanakondoo imekuja" (Ufunuo 19:7). Kama mwili, watakati-fu watainuliwa pamoja na Kristo na kutawala duniani kama "wafalme na makuhani" (Ufunuo 1: 6; 5:10; 20: 6; 1 Petro 5:10).

Hali Mchanganyiko katika Kanisa la Kikristo

Wakati wa Enzi yote ya Injili watu wen-gi wamedai kuwa Wakristo, waliowakilishwa kwenye piramidi isiyokamilika kwa matabaka manne tofauti - n, m, p na q. Wote n na m kwenye mstari M ni mzaliwa wa roho "viumbe vipyta." Wale waliowakilishwa na kifungu n ni waaminifu katika agano lao la kutoa dhabi-hu zote - wakati wale waliowakilishwa na m wanarudi nyuma kutimiza wakfu wao. Waaminifu wamejenga tabia yao kwenye "msingi imara" wa Kristo na ukweli na uadilifu unaowakilishwa na "dhahabu, fedha, mawe ya thamani" (Isaya 28:16; 1 Wakorintho 3: 11-15).

Wengine, waliowakilishwa na m, wamejenga na "kuni, nyasi, majani" - mchanganyiko wa maadili ya kidunia unaosababisha tabia isiyodumu. Lakini Mungu bado anawapenda! Kazi yao imechomwa, lakini "wameokolewa; bado ni kama [kwa moto] wa shida

maalum. Wanakosa tuzo kuu ya tabaka la Bibi arusi. Wanakosa kutawala na Kristo kwenye kiti chake cha enzi na utukufu wa Mstari K, lakini watapokea uzima wa mbinguni, mstari L. Maandiko yanazungumza juu yao kama "mkutano mkubwa," kama "marafiki" wa Bibi arusi anayetumikia "mbele ya kiti cha enzi" (Ufunuo 7: 9,14,15; 19: 6,7; Zaburi 45: 10-14).

Wengi wa wale wanaodai kuwa Wakristo wanawakilishwa katika kifungu cha p. Kwa ujumla wao wanajua kuwa Yesu alikufa kwa ajili ya dhambi zao, lakini hawaendelei kujitolea kabisa na kuzaliwa kwa roho mpya ya uzima (2 Waroritho 6: 1). Sio washiriki wa "mwili" wa Kristo - ingawa huitwa "ndugu" na Mtume (Warumi 12: 1). Wameanza mwelekeo sahihi na watapata faida katika Nyakati za urejesho katika kuwa sehemu ya familia ya Mungu kwenye viwango vya kidunia.

Tabaka lingine lililojiunga na Ukristo linawakilishwa kama sehemu q chini ya mstari N. Hawa hawakuamini kamwe kwa Yesu kama dhabihu ya dhambi zao, lakini walijiunganisha na kanisa kwa sababu za kidunia. Hawa ni "mbwa mwitu" waliojificha "katika mavazi ya kondoo" (Mathayo 7:15). Ni kweli ni wa ulimwengu, Mstari R, wamefanya majeraha mengi kwa watu wa Bwana katika Enzi zote.

Mavuno - Wakati wa kujitenga

Ukristo umekuwepo katika hali hii iliyochanganyika wakati wote wa Injili. Bwana alionyesha hili katika mfano wa ngano na magugu (Mathayo 13: 24-30,36-43). Katika mfano huo "adui" hupanda "magugu" kati ya "ngano." Wavunaji wameambwa, "Wote wawili wakue pamoja hadi wakati wa mavuno." Lakini basi, "Waka-

ti wa mavuno nitawaambia wavunaji ["malaika "- mabwana], kufanya magugu na uyafunge kwa vifungo ili kuchoma, lakini kusanya ngano na uweke ghalani mwangu." Katika mfano huu, "mbegu nzuri" ni "watoto wa mbinguni," n na m. "Magugu" au bandia (zote za q na nyingi za p), "huchomwa" kwa maana kwamba wanagundua kuwa Ukristo wao ni wa kawaida tu, sio kweli, wakati taasisi za Babeli zinaanguka wakati wa taabu.

Mavuno ya Enzi ya Injili yanafanana na Mavuno mwishoni mwa Enzi ya Kiyahudi. Wote mwanzoni wana wakati wa jaribio na uchunguzi na kisha wakati wa Hukumu na ghadhabu ya Mungu. Katika Mavuno ya Kiyahudi, ukweli wa ujumbe wa Injili ultenganisha "ngano kutoka kwa makapi," yule "Mwisraeli kweli" (Yohana 1: 47) kutoka familia ya Kiyahudi inayotajika.

Katika Mavuno ya Enzi ya Injili, ukweli "unaangaza zaidi na zaidi kwa siku kamili" hutenganisha "ngano" kutoka kwa "magugu" (Mithali 4:18; Ufunuo 14:14). Mungu anawaita watu wake "Toka Babeli", mchanganyiko uliochan-ganyikiwa ukweli fulani na makosa mengi (Ufunuo 18: 1-4) ambayo ni Jumuiya ya Wakristo leo. "Tokeni kwake, enyi watu wangu, ili msiishiriki dhambi zake, na kwamba msipokee mapigo yake" (Ufunuo 18: 4).

Wakati wa Mavuno, wengine kutoka kwa wakristo waliozaliwa kwa roho (Kielelezo t), kwa sababu ya kukosa bidii, wanachelewa kujitenga na Babeli. Hawa wanaitwa "mkutano mkubwa" katika Ufunuo 7: 9. Wanaskumwa na roho wa ulimwengu au wamejaa wasi-wasi wa maisha haya. Ni kupitia adhabu maalum tu ambayo "huosha mavazi yao" katika "damu ya Mwanakondoo"

na kujisafisha. Thawabu yao ni katumikia mbele ya “kiti cha enzi cha Mungu” (Ufunuo 7:14, 15). Hata ingawa wamepoteza thawabu ya juu zaidi, wakati “wataitwa kwenye karamu ya arusi ya Mwanakondoo,” watapiga kelele, “Haleluya! kwa kuwa Bwana Mungu mwenye nguvu yote amemiliki. Wacha tufurahi, tushangilie, tumpe heshima; kwa kuwa harusi ya Mwanakondoo imekuja, na mkewe amejiweka tarayi ”(Ufunuo 19: 6,7,9).

Wakristo wa kweli ambao ni “waa-minifu hata hadi kufa” wameahidiwa taji ya uzima (Ufunuo 2:10). Piramidi ndogo s inawakilisha watakatifu waaminifu, waliochukuliwa utukufu wakati wa Mavuno. Piramidi r inawakilisha Bwana wetu aliyerejea, ambaye wanakutana naye katika ufufuo. Wakati wa Mavuno “wafu katika Kristo ... wanafufuka kwanza” (1 Wathesalonike 4: 15-17, NAS). Hao ni, watakatifu waaminifu wa zamani walilala katika kifo wakin-gojea kurudi kwa Bwana wetu kabla ya mageuzo yao ya ufufuo. Baadaye wale wanaokufa wakati wa Mavuno hawapaswi kulala, lakini hugeuzwa “kwa muda mfupi, kufumba na kufumbua” (1 Wakorintho 15:51, 52). Wamekusanyaika pamoja - sio wote kwa wakati mmoja - lakini kwa sehemu moja - kwani polepole wao hukamilisha safari yao ya kifo. (Tazama “pamoja” hutumika katika muktadha wa 1 Wathesalonike 5: 10,11.)

Vielelezo t, u na v huwakilisha Babeli - Kanisa bandia - yanahukumiwa wakati wa taabu na mwisho wa dunia wakati huu. Kwa karne nyangi Babeli imewakilisha vibaya tabia ya Mungu kwa mafundisho na mazoea yake mengi. Katika majilio yote mawili ya Yesu, ye ye ni “jiwe la kukwaza” kwa “nyumba zote

za Israeli” - asili na kiroho (Isaya 8:14). Israeli asilia kama taifa walishindwa kutambua uwepo wa Yesu na kusudi lake kama Masihi. Israeli bandia wa kiroho (Ukristo) pia haujui vizuri njia na madhumuni ya ujio wa pili wa Yesu.

Kanisa bandia, kama mfumo, linamalizika kwa “milipuko saba ya mwisho” (Ufunuo 16: 1-21). Uharibifu wa mfumo wa kanisa la uwongo hufanyika mwisho wa Mavuno ya Waikato wa Injili, ulioonyeshwa na eneo lenye uvuli S.

Milenia ya Masihi yenye Baraka

Kurejesha jamii ya wanadamu itakuwa kazi ya taratibu — inayohitaji enzi ya Milenia nzima kwa utimilifu wake kamili. Matokeo ya kifo cha Adamu “yatamezwa kwa ushindi” (1 Wakorintho 15: 25,26,54). Chini ya utawala bora wa Kristo, athari za magonjwa, maumivu, mauti yote yatatoa utii kwa nguvu ya mrejeshaji Mkuu.

Kristo, pamoja na Kanisa lake aminifu, atakuwa kichwa cha vitu vyote (Piramidi, sehemu x) kwenye Piramidi kubwa. Ifuatayo katika safu hiyo itakuwa mktano mkuu (na malaika wote watiifu) kwenye mstari wa roho (Piramidi, sehemu y). Viwango vifuatavyo (z na w) vitakuwa Ufalme wa Kidunia uliorejeshwa na Israeli (Piramidi, sehemu ya z) - iliyowekwa na Mashauri ya Kale - baraka na kuwafundisha watu wengine wa ulimwengu. (Zekaria 8:13, 23; Isaya 60:18; 27: 6; Yeremia 3:17, nk).

Wakati wa “nyakati hizi za ukombozi,” ulimwengu wa wanadamu (Piramidi, Sehemu ya W) utainuliwa na kurudishwa kwa kile Adamu alichokipoteza ye ye na kizazi chake. Kila mtu atapewa muda wote muhimu ili kuelekea kwenye haki

na ukamilifu (Isaya 65:20). Ni mabilioni wachache tu duniani ambao watafanya “utiifu ulio bandia” (Zaburi 66: 3, NAS), lakini wataonyeshwa wazi wakati wa “msimu mdogo” kufuatia Milenia. Kisha Shetani atafunguliwa (Ufunuo 20: 9) na hawa wataungana katika uasi wake. Watakuwa “kifo cha pili” amba cho hakuna ufufuo. Kristo “hafi tena” (Warumi 6: 9).

Mpango Mkuu wa Baba yetu wa kubarki “familia zote za dunia” kwa kweli ni “habari njema za furaha kubwa ... kwa watu wote” (Luka 2:10). Mwishowe, wote wataona kuwa Mungu ameon doa mabaya kwa kuleta mema.

Umoja wa Uumbaji Chini ya Kristo

Mfano wa piramidi unaonyesha vizuri umoja wa uumbaji wote wa Mungu chini ya uongozi wa Kristo. “Yaani, kuleta wakati wa madaraka ya mkamilifu atavijumilisha vitu vyote katika Kristo, vilivyo mbinguni na vilivyo duniani pia; ma’am, katika yeeye” (Waefeso 1:10).

Kristo Yesu, “mwanzo wa uumbaji wa Mungu” (Ufunuo 3:14), ameonyeshwa kwa uzuri kwa jiwe la juu la piramidi, kamilifu yenye. Jengo lote chini lazima liambatane na mistari ya ukamilifu wake. “Tazama, nimeweka katika Sayuni jiwe kuu la msingi, teule la thamani: na yeeye amwaminiye hatataibishwa” (1 Petro 2:6).

Tabia moja ya jiwe kuu la pembeni, ni kwamba Yesu ni “msingi” ambao umewekwa kwanza! Kanisa lililo chini ya Kristo basi “limejengwa ndani yake” (Wakolosai 2: 7) kama “mawe yaliyo hai” (1 Petro 2: 5, NAS). Kazi itaendelea wakati wa Enzi ya Milenia hadi kila kiumbe kiwe sawa na tabia kamilifu ya Yesu. Wale wachache ambao hawata-

geuzwa mioyo yao kwa utii na kanuni za haki za Kristo “wataangamizwa kutoka kwa watu” katika kifo cha pili (Matendo 3: 22,23). “Na kila kiumbe kilicho mbinguni na duniani ... nikasikia kikisema, Baraka, na heshima, na utukufu, na uweza, uwe kwake yeeye aketiye juu ya kiti cha enzi, na kwa Mwanakondoo milele na milele.” (Ufunuo 5:13).

Hema Huko Jangwani

Kama inavyoonyeshwa kwenye Chati, Hema la Waisraeli lina picha inayolingana na hatua za utukufu katika Enzi ya Injili. Baada ya mtu kuondoka Kambini, akiwakilisha ulimwengu katika dhambi (mstari R), mtu anaingia na Lango ndani ya Korti (mstari N). Hapa tunaona dhabihu kwenye Madhababu ya Shaba, inayowakilisha kuthamini dhabihu ya Kristo - na birika, ikiwakilisha fursa yetu ya utakaso.

Ikiwa tutaendelea zaidi, tunakuja kwa Mlango wa Mtakatifu. Huko tuna nafasi ya chaguo. Je! Tunapaswa kujitolea maisha yetu kwa Mungu? Ikiwa tutasonga mbele katika wakfu, tunapitia mlango ndani ya patakatifu na kuzalilwa kiroho (mstari M). Imeimarishwa kwa “mkate wa uwepo,” na kuangaziwa na “Mshumaa,” tunawezeshwa kutoa ubani unaokubalika kwa Mungu na Yesu katika “Madhababu ya Dhahabu.” Mwishowe, ikiwa tutamaliza kwa uaminifu, tunaingia kwenye Kitakatifu Zaidi kinachoashiria Mbingu yenye (mstari L). Tumefufuka mwishowe - na tuko tayari kushiriki pamoja na Yesu katika kazi tukufu ya Ufalme wa Kipindi kijacho (mstari K).

Mungu asifiwe! Maono yetu ya picha ya Mpango mzuri wa Mungu yamewekwa wazi “wazi” (Habakuku 2: 2) kwa Chati ya Zama.

◆ SOMO LA KUMI NA TATU ◆

FALME ZA ULIMWENGU HUU

Katika kitabu cha kwanza cha Ufunuo wa Kiungu, Mungu anatangaza kusudi Lake kwa uumbaji Wake wa kidunia na serikali yake. “Ndipo Mungu akasema, Tufanye mtu kwa mfano wetu, kwa Sura yetu: na wapewe mamlaka juu ya samaki wa baharini, na ndege wa angani, na ng’ombe, na ulimwengu wote ... Basi Mungu aliumba mwanadamu kwa mfano wake, kwa mfano wa Mungu alimuumba; aliuwaumba wa kiume na wa kike. Mungu akawabariki, Mungu akawambia, Zaeni, mkaongezeke, mkaijaze dunia, na kuitisha; na mtawale juu ya kila kiumbe hai kinachotembea juu ya nchi” (Mwanzo 1: 26-28).

Utawala wa Asilia wa Mwanadamu Juu ya Dunia

Utawala wa dunia uliwekwa mikononi mwa baba Adamu. Alikuwa mkamilifu na mwenye sifa kamili ya kuwa mtawala na mfalme wa dunia. Lakini ufalme haukuwa wake tu; aliwakilisha uzao wake wote. “Wacha watawale.” Ikiwa wanadamu wangebaki pasipo na dhambi, enzi hii haingeweza kupita kuto ka mikononi mwao.

Hakuna mtu aliyepewa mamlaka juu ya wenzake na tume hii. Wanadamu walipewa mamlaka juu ya dunia ili kulima matunda yake kwa faida ya wote. Utajiri wa mboga na madini, na aina zote za wanyama, walipewa amri ya mwanadamu kujihudumia. Kama idadi ya watu ingeongezeka, ingekuwa muhimu kwa watu kupanga njia za usambazaji wa baraka za kawaida. Mwishowe, wawakilishi wangechagu-

liwa kusimamia mambo kwa maslahi ya kawaida ya wote. Kama wanadamu wangebaki pasipo na dhambi, wakimpenda Mungu na jirani ya mtu kama nafsi yao, jamii ingekuwa inaishi kwa amani.

Kwa hivyo, muundo wa asili wa Muumba ulikuwa kwa serikali ya mwanadamu kuwa Jamhuri. Kila mtu angekuwa huru wakati akifanya kazi kwa faida ya wote. Utawala kama huo juu ya dunia ulikuwa na sheria moja tu: Upendo (Warumi 13:10). “Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, na kwa roho yako yote, na kwa akili zako zote” na “umpende jirani yako kama unavyojipenda mwenyewe” (Mathayo 22: 37-40).

Wakati Mungu alimpa mwanadamu mamlaka juu ya kazi ya mikono yake (Zaburi 8: 5,6), alikuwa mwakilishi wa Mungu katika uanzishaji wa kwanza wa Ufalme wa Mungu duniani. Lakini Adamu alipoasi na kufanya dhambi, Ufalme wa Mungu ulikoma mara moja. Tangu wakati huo Ufalme wa Mungu haujakamilishwa tena isipokuwa kwa muda mfupi, kwa Israeli wa kale. Walakini, ingawa wanadamu walipoteza nguvu yao, Mungu alimruhusu kutumia nguvu kulingana na maoni yake mwenyewe na chaguo lake “mpaka atakapokuja yeye ambaye ni haki yake” (Ezekieli 21: 25-27).

Wakati Yesu alikuwa, hakuandaa tu ukombozi wa mwanadamu, lakini pia ukombozi wa urithi wa asili wa mwanadamu. Madhumuni ya Utawala wa Masihi juu ya Dunia wakati wa Milenia itakuwa kuweka dhambi zote na

uasi na kuanda mwanadamu kuwa mtawala mwakilishi wa Mungu Duni-ani tena (1 Wakorintho 15:25; Ufunuo 19: 15; 22: 5).

Mfano wa Ufalme wa Mungu

Wakati wa Zama za Kiyahudi, Mungu aliandaa Israeli kama ufalme wake "mfano" chini ya Musa na Waamuzi. Israeli iliitwa "Ufalme wa BWANA" (2 Mambo ya Nyakati 13: 8), na "Sulemani akaketi kwenye kiti cha enzi cha BWANA" (1 Nyakati 29:23). Israeli iliikuwa na aina ya Jamhuri ambayo, baadaye, chini ya wafalme, ikawa ya kukandamiza zaidi. Walakini, enzi za Daudi na Sulemani zilitumiwa na Mungu kuwakilisha, kwa kiwango fulani, Ufalme utakaokuja wakati Masihi atapaswa kutawala. Watu walipomwasi BWANA, aliaaadhibu mara kadhaa hadi mwishowe katika siku za Sedekia, mfalme wa mwisho wa ukoo wa Daudi, nguvu ya kifalme iliondolewa. Ufalme hasa wa Mungu ulipinduliwa.

Mungu kuitia kwa Ezekieli alitabiri kumhusu Sedekia, "Ondoa hiyo taji ... Nitakipindua, kukipindua, kukipindua: na haitakuwa tena, mpaka atakapokuja yeye ambaye ni haki yake; nami nitampa" (Ezekieli 21: 25-27). Kuondoaa taji kilikamilishwa wakati Mfalme wa Babeli alimwondoa mfalme wa Yuda na kuwachukua mateka. Una-bii huo uliamuru kwamba inapaswa kubomolewa hadi Kristo atakapokuja kuudai. Koreshi wa Uajemi baadaye alirudisha uwepo wao wa kitaifa, lakini baadaye walipewa nguvu, na kufaniki-wa kwa Umedi na Uajemi, Ugiriki, na Roma. Halafu, mnamo A.D. 70, Israeli iliharibiwa kama taifa na watu wakatawanyika kati ya mataifa.

Mkuu wa Ulimwengu huu

Ufalme wa Mungu haukusimamishwa katika Ujio wa Kwanza wa Kristo, laki-ni Yesu aliahidi kwamba atauimarisha Ufalme wake wakati wa kurudi kwake (Luka 19:12). Shetani anaendelea kuwa "Mkuu wa Ulimwengu huu" (Yohana 12:31). Kurudishwa kwa Israeli katika ardhi yake leo - ingawa na migogoro na shida nyingi - ni ushahidi kwamba wakati umekaribia wakati "ufalme wa ulimwengu huu" wa Shetani utaan-guka. Wakati wa Ufalme wa Mungu chini ya Masihi umewekwa imara na alama katika Maandiko na utaende-lea "milele na milele" kwa nguvu na utukufu (Ufunuo 11: 15, NAS).

Sehemu hiyo tangu kuondolewa kwa fimbo ya Mungu ya utawala kutoka Is-raeli hadi itakapochukuliwa na Kristo, imeitwa katika Maandiko, "Nyakati za Mataifa." Mungu hajatambua serika-li za watu wa mataifa moja kwa moja mpaka malengo yake yamekamilika. "Yerusalemu itakanyagua na watu wa mataifa mengine mpaka wakati wa Mataifa utimie" (Luka 21:24, NAS). Mungu "aliweka" au aliruhusu serika-li hizi kuingilia kati kuchukua njia yao wenyewe, kwa kusudi la busara. (Warumi 13: 1). Utawala wao usio mkamilifu unathibitisha kwamba mwanadamu asiyé mkamilifu hawezи kujitawala. Hii yote imekuwa sehemu ya Mpango wa Mungu na, mwishowe, yote yatafanya kazi kuwa njema na hata "ghadhabu ya mwanadamu itakusifu" (Zaburi 76:10).

Shetani sio "Mkuu wa Ulimwengu huu" kwa kupendelewa, lakini kwa kujichukulia. Kupitia ulaghai na udang-anyifu, yeye huwadhibiti watu walioang-guka kama "mkuu wa nguvu ya angani" asiyonekana (Waefeso 2: 2). Shetani

anaelezea vibaya Mpango wa Mungu na anapofusha wanadamu wasifuate Ukweli. Shetani hata alijaribu kumjari-bu Yesu nyikani, akimpa “falme zote za ulimwengu,” ikiwa tu Yesu angeweza kumwabudu (Mathayo 4: 8,9).

Wakati huu ulimwengu unaugua, na kusubiri. Wanafalsafa wanaota wakati wa uzuri ujao, wanasiasa bila mafanikio hujaribu kurekebisha shida za ulimwengu huu. Uumbaji wote unatamani kitu bora. Hawatambui, lakini wana-chongojea ni “kufunuliwa kwa wana wa Mungu” wakiwa na nguvu za kifalme (Warumi 8: 22,19, NAS).

Muhtasari wa Utabiri wa falme za ulimwengu huu

Mungu ametupa maoni kadhaa ya picha za serikali za ulimwengu huu na kupinduliwa kwao, na kusimamishwa kwa Ufalme wa milele chini ya Masihi, Mkuu wa Amani.

Kabla ya Yerusalemu kuharibiwa mara ya kwanza, Danieli, tayari aliquawa uhamishoni, alitafsiri ndoto ngumu kwa mfalme wa Babeli. Nebukadreza aliquawa ameota juu ya sanamu kubwa iliyojumuisha dhahabu, fedha, shaba, chuma na udongo ambao ulipigwa na jiwe na kuharibiwa. Daniel ailezea kwamba inawakilisha falme nne kubwa ambazo zingepewa muda wa kutawala kwa idhini ya Mungu baada ya kupinduliwa kwa Israeli, Ufalme hasa wa Mungu (Danieli 2: 31-45):

“Wewe, mfalme, uliona, na tazama sanamu kubwa. Sanamu hii kubwa, ambayo mwangaza wake ulikuwa bora, ilisimama mbele yako; na fomu yake ilikuwa ya kutisha. Kichwa cha sanamu hii ilikuwa ya dhahabu safi, kifua chake na mikono yake ya fedha, tumbo

lake na mapaja yake ya shaba, miguu yake ya chuma, miguu yake sehemu ya chuma na sehemu ya udongo. Uliona mpaka jiwe likakatwa bila mikono, ambalo lilipiga sanamu hiyo kwa miguu yake iliyokuwa ya chuma na udongo, na kuivunja vipande vipande. “Ndipo chuma, Udongo, shaba, fedha na dhahabu vilikatwa vipande vipande, na ikawa kama makapi ya vinu vyamsimu wa joto; upепo ukawachukua, hata hawakupata mahali; jiwe lililopiga sanamu likawa mlima mkubwa, likaja-za ulimwengu wote.

“Hii ndio ndoto; na tutaihubiri tafsiri yake mbele ya mfalme. Wewe, mfalme, wewe ni Mfalme wa wafalme; kwa kuwa Mungu wa mbinguni amekupa [‘amekuweka wakfu] ufalme, uwezo na nguvu na utukufu. Na kila mahali wanapoishi wanadamu, wanyama wa porini na ndege wa angani amewaweka mikononi mwako, na amekumilishi-ja juu yao wote. Wewe ni kichwa cha dhahabu.

Na baada yako kutatokea ufalme mwininge duni kuliko wewe [fedha], na ufalme mwininge wa tatu wa shaba, ambao utatawala juu ya dunia yote. Na ufalme wa nne utakuwa na nguvu kama chuma; kwa kuwa chuma huvunja vipande vipande na kuvishinda vitu vyote; na kama chuma kinachovunja haya yote, vitavunja vipande vipande na kuponda. Kwa vile uliona miguu na vidole, sehemu ya udongo wa wafinyanzi, na sehemu ya chuma, ufalme ule utakuwa ufalme uliogawanyika; lakini ndani yake itakuwa na nguvu ya chuma, kwa sababu umeona ile chuma imechanganya na udongo wa matope. Na kama vidole vyamsimu vivi-lyokuwa nusu sehemu ya chuma, na nusu sehemu ya udongo, vivyo hivyo

ufalme huo utakuwa nusu na nguvu, na nusu sehemu yake imevunjika. “

Milki ya Mwisho ya Mwanadamu Ulimwenguni Kote

Ingawa historia inatufunulia falme za zamani za Dunia, ni falme nne tu za ulimwengu ambazo zimetawala juu ya Ardhi Takatifu. Milki ya Babeli, kama “kichwa cha dhahabu,” ilishindwa na “kifua cha fedha” cha Wamedi na Waajemini. Kisha “shaba” ya tatu ya Ugiriki ilishinda, na, ikashindwa na Milki ya nne ya Roma ya “chuma.” Ufalme huu wa mwisho ulienea katika siku za Yesu. “Kulitokea amri kutoka kwa Kaisari Augusto, ya kwamba ulimwengu wote ukatozwe ushuru” (Luka 2: 1). Roma ilikuwa na nguvu na ilidumu zaidi, na ingawa ilikuwa na miguu iliyogawanyika katika “vidole” kumi ...nusu sehemu ya chuma, na nusu sehemu ya udongo.”

Hivi “vidole” vinawakilisha mataifa ya Uropa ambayo yalitoka kwenye Dola la Roma la zamani. Kwa nini sehemu ya udongo? Udongo ni kama jiwe la kuinga. Nchi hizi zilikuwa mchanganyiko wa kanisa na serikali (udongo na chuma), na walidai kuwa ni Ufalme wa Kristo - Kikristo. Roma ya kipagani ikawa Roma ya Upapa ambayo ilijiweka yenyewe kama “Ufalme wa Mungu”, na ikatawala kwa mkono wa chuma katika karne zote. Hata nchi za Kiprotestanti kama Uingereza na Ujerumani zilifuata mfanano huu wa makanisa yaliyoolewa na serikali.

Katika maono, hiyo sanamu ilipigwa kwa “jiwe” miguuni, ilivunjwa vipande vipande na kulipuliwa. Baada ya hapo jiwe likawa mlima mukubwa. Jiwe hili linawakilisha Ufalme wa kwelli wa Mungu ambao siku moja “utajaza dunia yote.”

Vita vya Kwanza vya Ulimwengu vilileta anguko la nasaba ambalo lilidai kutawala “kwa neema ya Mungu.” Ingawa ikaendelea kama serikali baada ya 1914, muda wa Mungu kuwapa nguvu Mataifa kutawala ulimalizika. Mungu alianza kuandaa Ufalme wake Duniani uanzishwe. Kwa wakati muafaka, mara tu baada ya Vita, Uingereza Kuu ilitoa Azimio la Balfour mnamo 1917 ambalo liliazimia kuwepo na taifa la Kiyahudi. “Serikali ya Mfalme inapendelea kuanzishwa huko Palestina makao ya kitaifa kwa Wayahudi.” Kufikia 1948 Israeli ikawa taifa tena. Kwa wakati unaofaa, Israeli itarejeshwa kwa imani (Ezekiel 37: 1-14; Zekaria 12: 6-10) ili iwe msingi wa Ufalme wa Mungu duniani (Zekaria 8:21).

Danieli alitabiri, “Katika siku za wafalme hawa Mungu wa mbinguni atainua ufalme, ambao hautawahi kuharibiwa... utavunja vipande vipande na kumaliza falme hizi zote, na utasi-mama milele” (Danieli 2:44) . Angalia, serikali zinaangamizwa, lakini sio watu. Bwana wetu Yesu hakuja kuharibu maisha ya wanadamu, bali kuwaokoa (Yohana 3:17).

Njia anuwai zimejaribu kutawala ulimwengu - ujamaa, ubepari, ukomunisti, demokrasia - lakini suluhisho la pekee litakuwa Ufalme wa Mungu. Falme za ulimwengu huu “zitavunjwa kwa kutetemeka” (Ufunuo 2: 26,27), lakini baada ya hayo, watu wenyewe watabarikiwa (Isaya 19: 22; Yeremia 3: 22, 23; Hosea 6: 1, 14 : 4; Isaya 2: 3; Ufunuo 22: 2).

“Jiwe” ambalo linagonga sanamu ni kundi la Kanisa. Lilikatwa “kutoka mlimani bila mikono” - ikionyesha kwamba watakatifu watakaotawala pamoja

na Kristo kwa utukufu huondolewa kutoka kwa falme za ulimwengu huu, "walikatwa" kwa nguvu ya Roho Takatifu wa Mungu (Dan. 2:45; Ufunuo 3:21). Wakati Kanisa limekamilika katika utukufu, basi Ufalme wa Mungu utaanza kufanya kazi duniani. Utafanya kazi hatua kwa hatua mwanzoni, kupitia Kwa Israeli, kisha kupanuliwa kujaza dunia. "Katika siku za mwisho, mlima wa nyumba ya BWANA utasimamishwa juu ya kilele cha mlima" (Isaya 2: 2,3). Watu kutoka mataifa yote watakuja "nyumbani kwa Mungu wa Yakobo" kufundishwa. "Katika Sayuni [Israeli wa kiroho] itatoka sheria, na neno la BWANA kutoka Yerusalem [Israeli wa asili]."

Maono ya Danieli Juu ya Serikali za Kidunia

Ndoto ya Nebukadreza ilionyesha falme za ulimwengu huu kama wanadamu wanavyoona -kulingana na nguvu na ukoo wa jamaa. Ndoto ya Danieli ilionyesha serikali zizo hizo kutoka kwa maoni ya Mungu - ya kipagani. Serikali za nchi hakika zimesaidia kudumisha ki-wango cha mpangilio, lakini kwa sababu ya tamaa yao kubwa na nguvu, wame-jikusanya majeshi mengi na kusababisha mamilioni ya wajane na yatima. "Na sasa tunawaita wenye kiburi kuwa na furaha; naam, watendao uovu ndio wajengwao; naam, wamjaribio Mungu ndio waponywao" (Malaki 3:15).

Ndoto ya Danieli Imerekodiwa Katika Danieli 7: 1-11

"Katika mwaka wa kwanza wa Belsha-za, mfalme wa Babeli, Danieli akaota ndoto, kisha akaandika ndoto hiyo, na kuwaambia mambo yote. Daniel alizungumza na akasema, Niliona katika maono yangu usiku, na tazama, hizo

pepo nne za mbinguni zilitetemeka juu ya bahari kuu. Na wanyama wanne wakuu wakaja kutoka baharini, tofauti kutoka kwa mwingine.

"Ya kwanza ilikuwa kama simba, na ina mabawa ya tai ... Na tazama, mnyama mwingine, wa pili, kama dubu ... Baada ya hayo nikaona, na tazama mwingine, kama chui ... na akapewa mamlaka.

"Baada ya hayo nikaona katika mao-no ya usiku, na tazama, mnyama wa nne, wa kutisha na mwenye nguvu, na hodari sana; na ilikuwa na meno makubwa ya chuma: alikula na kuvunja vipande vipande, na kuinyunyiza mabaki kwa miguu yake; na alikuwa tofau-ti na wanyama wote waliotangulia; na alikuwa na pembe kumi. Nikaona pem-be, na tazama, pembe ndogo nytingine ikatokea kati yao, nayo ilikuwa ndogo, ambayo mbele yake pembe tatu katika zile za kwanza zikang'olewa kabisa. Na tazama, katika pembe hii kulikuwa na macho kama macho ya mwanadamu, na kinywa kinazungumza maneno makuu.

"Nilitazama mpaka viti nya enzi vilitup-wa chini, na yule aliye mzee wa siku akaketi, ambaye vazi lake lilikuwa ny-eupe kama theluji, na nywele za kichwa chake kama pamba safi. Kiti chake cha enzi kilikuwa kama miali ya moto, na magurudumu yake kama moto un-aowaka. Mto kama wa moto ukatoka na ukapita mbele yake: maelfu elfu walimtumikia, na elfu kumi mara elfu kumi walismama mbele yake: hukumu iliwekwa, na vitabu vilifunguliwa.

"Kisha nikaona kwa sababu ya sauti ya maneno makuu ambayo pembe ilion-gea. Niliona hata mnyama yule aliua-wa, na mwili ukaharibiwa, akatolewa ateketezwe kwa moto."

Mnyama wa nne - Roma

Katika ndoto hii Simba anawakilisha Babeli, Dubu huwakilisha Umedi-Uajemi, Ugiriki wa Chui, na mnyama wa nne, "mwenye kutisha na mbaya" ni Roma. Tunatilia maanani sana yule wa mwisho kwa sababu unafika kwenye historia ya kisasa. Alikuwa na pembe kumi, na, kama vidole kumi vya ndoto ya Nebukadreza, hizi zinawakilisha mgawanyiko wa madaraka ambao ulitoka katika ufalme uliotawaliwa na Roma.

"Pembe ndogo" ikainuka baada ya zile kumi. Ikachukua nafasi ya watatu hao na kutawala kati yao. "Pembe ndogo" hii inawakilisha kuongezeka kwa nguvu kwa Kanisa la Roma, Upapa. Ulibadilisha vyema kugawanyika kwa Milki tatu za Roma huko Italia (Heruli, Mfalme wa Mashariki, na Ostrogoths). Upapa ulianzishwa kama nguvu ya umma. "Macho ya mtu" yanawakilisha akili ya mfumo huu, na "kinywa" chake na maneno yanawakilisha madai na amri za Upapa.

Mnyama huyu wa nne ameonyeshwa pia katika Ufunuo kama "joka," anayewakilisha "Ibilisi" na ushawishi wake (Ufunuo 12: 9). Joka hili, Roma ya Pagani, lilitesa Kanisa la kwanza na kutoa mashahidi wengi, lakini Shetani akabadilisha njia zake. Kama kawaida anajigeuza kuonekana kama "malaika wa nuru" (2 Wakorintho 11: 14), kwa hivyo Roma ya kipagani ilibadilishwa kutoka kwa wapagani kuwa Ukatoliki na ikadai kuwa ni Ufalme wa Kristo. Chini ya Roma ya Upapa, sio tu kwamba Mpango na tabia ya Mungu imeta-jwa vibaya, lakini mateso makuu ya umwagaji damu nyngi na ukaidi kuliko hata ule wa Roma ya kipagani, yaliletwa dhidi ya Kanisa la kweli.

Baada ya kutoa maelezo kadhaa juu ya pembe ya Upapa, Nabii anaeleza atapoteza uwezo wake kwa mchakato taratibu hadi utakapoangamizwa kabisa. Njia ya kumaliza nguvu ya Upapa ya kutesa ilikuja mnamo 1799, wakati Papa alipokufa nchini Ufaransa akiwa mfungwa wa Napoleon. Maombi na laana za Papa hazikufaa chochote. Uwezo wa kidunia wa Vatikani ulipungua haraka hadi 1870 wakati ulipoteza nguvu ya kidunia mikononi mwa Victor Emmanuel. Cha kushangaza, katika mwaka huo huo, na maneno makuu ambayo pembe inazungumza (Danieli 7:11), Upapa ilitangaza kutokosea kwa mapapa! Wanyama waliotangulia "walitwaliwa nguvu yao; lakini maisha yao yaliongezwa kwa muda na wakati" (Danieli 7:12). Kila mojawapo ikapoteza himaya yao, enzi yao ikapitishwa kwa ijayo. Maisha ya Babeli, Umedi - Uajemi na Ugiriki yaliongezwa kwa muda mrefu kama miliki iliyofuata ikachukua mila, tamaduni na mazoea yao katika serikali zao. Kwa mfano, wakati Waajemi waliposhinda Wakaldayo huko Babeli, Daniel alihifadhiwa kama msimamizi. Alexander the Great wa Ugiriki alipitisha mila mbali mbali za Uajemi, na wakati wa Milki ya Roma, utamaduni na lugha ya Ugiriki ilikuwa imeenea.

Walakini, maisha ya yule mnyama wa mwisho, Roma, hayangeweza kuongezwa. "Nalitazama hata mnyama akauawa, na mwili wake ukaharibiwa, na akatolewa ateketezwe kwa moto" (Danieli 7:11). Hakuna ufalme wa urithi uliojengwa juu ya huu, au unajumuishwa nao. Utasimamishwa Ufalme wa Kristo, amba ni serikali mpya na safi iliyotolewa na Mungu.

Utawala wa Tano na wa Milele Ulim-wenguni

Haijalishi njia zilizotumiwa, sababu ya kuanguka kwa falme za ulimwengu huu itakuwa uanzishwaji wa Dola la Tano la Ufalme, Ufalme wa Mungu, chini ya Kristo.

“Mtu kama Mwana wa Adamu aka-jaa na mawingu ya mbinguni, akafika kwa yule Aliye mzee wa siku [Mungu] ... akapewa mamlaka, na utukufu, na ufalme, ili watu wote, mataifa, na lugha, wamtumikie. Utawala wake ni ufalme wa milele ambaeo hautapita. ... Na ukuu wa ufalme chini ya mbingu yote, utapewa watu wa watakatifu wa Aliye juu” (Danieli 7: 13,14,27).

Yehova atakabidhi uweza wa ulimwengu mikononi mwa Kristo. Mungu “ataweka vitu vyote chini ya miguu yake” (1 Wakorintho 15:27). Walakini, “falme za ulimwengu huu” (Ufunuo 11: 15; Yohana 16: 11), hazitajisalimisha kwa amani, kwa hivyo itakuwa muhimu kwanza “Kufunga wafalme wao kwa minyororo ... kutekeleza humkuu ilioandikwa; heshima hii ina watakatifu wake wote” (Zaburi 149: 8,9). Wala Shetani, “mkuu wa ulimwengu huu,” hatatoa kwa hiari mamlaka yake aliyojinyakulia. Lazima “afungwe” na azuiliwe kwa nguvu (Ufunuo 20: 1,2).

Watawazwe na Kichwa chao, washindi wa wakati huu watatawala, kubariki na kurejesha uumbaji unaougua, ambao uliteseka chini ya serikali za ubinafsi na za kinyama. Wakati huo huo, kama “vipande vilivyovunjika” vilivyopeperushwa na mnyama wa nne anasubiri moto utakaomteketeza, tunaomba kwa bidii: “Ufalme wako uje. Mapenzi yako yafanyike duniani kama ilivyo mbinguni.”

Jaribio la Mwanadamu la Kujitawala Mwenyewe

Hatujitahidi kujaribu kumpa udhuru mwanadamu kwa uasi wake, lakini tun-aweza kumwonea huruma kwa juhudzi zake mbaya za kujisimamia. Hata serikali hizi za “kinyama” zimekuwa bora kuliko kukosa serikali - bora kuliko uvunjaji wa sheria na ghadhabu. Hata anapokusudia mazuri, kwa ujumla mwanadamu hawezi kufanikisha yale anayotaka. Lakini Mungu ameruhusu juhudzi za kibinadamu za kujitawala kama jaribio, kuonyesha kwamba bila maagizo kutoka kwa Mungu, na wakati yu chini ya ushawishi wa Shetani, mwanadamu hawezi kufikia malengo yake.

Lengo la serikali tukufu za mwanadamu limekuwa kukuza haki na ustawi kwa watu - lakini mafanikio yamekuwa yakibadilika kwa karne zote. Juhudi nzuri za uongozi bora hakika zimejaribiwa. Sheria nzuri na mahakama za rufaa zimeanzishwa ili kulinda masilahi ya nyumbani na ya kibiashara. Lakini, chini ya ushawishi wa Shetani, hawa wameambukizwa na mambo duni ya jamii. Wakati haki inapuuzwa, na ubinafsi na ujisadi wa watawala unashinda, mapinduzi ya gharama kubwa na vita ndio matokeo yasiyoweza kuepukika.

Kuongezeka kwa Maarifa - Kutoridhika

Tunatambua serikali za wanadamu kama juhudzi duni za wanadamu, wali-oshindwa kujisimamia. Lakini baada ya karne nyingi za majaribio, kutoridhika ni kwa jumla na imeenea zaidi kuliko hapo awali.

Mabadiliko haya ya mawazo ya umma yamelipuka katika nyakati za kisasa. Roho ya kutaka uhuru sasa iko wazi

kotekote. Ingawa uvumbuzi wa machapisho ulienea zaidi A.D. 1440, elimu imenoga kwa wengi baada ya miaka ya 1800. Mawasiliano ni papo hapo ulimwenguni kote na simu za mitandao na za rununu. Ujuzi na ufahamu huzuia ushawishi wa Shetani kwa njia kadhaa - katika kuandaa Ufalme wa Mungu Duniani. Mwanga wa ukweli juu ya kila somo ni changamoto ya ulimwengu wetu na kuongezeka kwa shida. "Hakuna kitu kilichofunika ambacho kitafunuliwa, na kilichofichika kisichojulikana" (Luka 12: 2, NAS).

Ongezeko hili la maarifa linaamsha hisia za kujiheshimu na tamaa miongoni mwa wanadamu ya kupata haki zao za asili, na hivyo kuchangia kutoridhiha kote. Pamoja na maumbile ya wanadamu yaliyoanguka, hii itajidhifurisha katika mapinduzi ya ulimwengu na machafuko. Kati ya machafuko ya wanadamu, Mungu ataanzisha Ufalme wake na "hamu ya mataifa yote yatakuja" (Hagai 2: 7). Hatima ya wanadamu itakuwa nafasi ya Mungu, na Ufalme wa Mungu utasimamishwa kwa nguvu na utukufu. "Hawataumiza wala kuharibu katika mlima wangu wote mtakatifu; kwa maana dunia itaja maarifa ya BWANA, kama vile maji yanavyofunika bahari" (Isaya 11: 9).

Kanisa Lisishirikishwe Kwenye Falme Za Ulimwengu

Wakijua Ufalme wa Mungu waja wakati ujao, si Yesu wala mitume ambaao walilingiliana na mambo ya watawala wa kidunia. Badala yake, walifundisha Kanisa kujitiisha kwa nguvu hizi za kidunia hata ingawa mara nyingi wananyanyaswa. Waifuasi wa Yesu wamefundishwa kutii

Sheria za nchi isipokuwa zinapopin-gana na Sheria za Mungu (Matendo 4:19; 5:29). Wanalipa ushuru na wanatii Sheria (Mathayo 22:21).

Ingawa serikali za wanadamu zimeruhusiwa na Mungu, Kanisa halipaswi kuhusika na siasa. Watakatifu wa Mungu wanapaswa kuiruhusu nuru yao iangaze, lakini sio dhamira yetu sasa kuusaidia ulimwengu kuboresha serikali yake. Yesu mwenyewe alisema, "Ufalme wangu si wa ulimwengu huu. Ikiwa ufalme wangu ungekuwa wa ulimwengu huu, basi watumishi wangu wangepigana" (Yohana 18:36). Sisi ni warithi wa Ufalme wa Mbinguni (Luka 12:32), na tutabariki dunia kuto-ka juu wakati wa Milenia. Tunafaa tu-angalie mbele kwa Ufalme wa Mungu ulioahidiwa na baraka zake. Basi itaku-wa fursa yetu kufanya kazi kwa baraka na kuinua ulimwengu.

Kanisa La Uongo Liliungana na Wa-falme Wa Duniani

Kanisa la Kikristo la mapema lilijaribwa kujihusisha na siasa za serikali zilizoku-wepo. Kuhubiri Ufalme wa Mungu unaokuja, ambaao utachukua nafasi ya falme za kidunia, haukupendeza na ukaleta mateso. Wakristo wengi wali-jadiliana na kuunganika na nguvu za kidunia kwa uwezo na faida yao.

Kwa hivyo kila kitu kilibadilika! Badala ya unyenyekevu, ilikuja kiburi; badala ya ukweli, hitilafu; badala ya kuteswa, kanisa la uwongo likawa mtesaji wa wale waliomhukumu. Kwa udhibiti juu ya watu, fundisho la mateso ya milele lilitokea na kudhibitishwa kuwa muhimu. Kanisa hili la kidunia "liliny-wesha mataifa yote" na makosa yake (Ufunuo 17: 2). Punde si punde aliku-wa akiwatawaza au kuwaondoa wa-

falme wa Uropa, na kuwa "malkia" wa mataifa (Ufunuo 17: 3-5; 18: 7). Badala ya kungojea Yesu arudi na Ufalme, Upapa ulijimariisha na wafalme wa dunia. Wapenda Mageuzi walibatilisha madai mengi ya Upapa, lakini walitafuta hes-hima ya kujishughulisha na wafalme wa dunia. Katika hili wakawa mabinti wa "mama" wao.

Kwa karne nyingi falme za Uropa zilidai kuwa falme za Kikristo, zilitawala "kwa neema ya Mungu." Yesu alifundisha "sisi sio wa ulimwengu", na Paulo alihimiza "msiwe kama ulimwengu huu" (Yohana 17:16; Warumi 12: 2). Mungu kamwe hakupitisha kuziita falme hizi kwa jina la Kristo! Kama ndoto mbili zilizotafsiriwa kwa Nebukadreza zinaonyesha, Mungu aliruhusu ruzuku ya muda mfupi kwa nguvu za Mataifa, lakini Hakubali falme hizi kuwa ni Zake. Sheria zao zisizo kamilii na watawala wabinafsi na wenye matusi wameuchora vibaya Ufalme wa kweli wa Kristo (Isaya 32: 1).

"Mahujaji na wageni" Duniani

Kufikiria falme za ulimwengu huu kama Ufalme wa Kristo kumepotosha watu wengi wa Mungu kutoka kwa Ufalme wa mbinguni ulioahidiwa. Badala ya kujitolea kuhubiri Injili ya Ufalme ujao, Wakristo wamechanganyika katika sis-sa. Ijapokuwa Wakristo wanapaswa kutii sheria za nchi, walibidi kila wakati kuwa "wasafiri na wageni" duniani (1 Petro 2: 11-14).

Leo kuna kutikisika kimataifa kwa mataifa. Je! Tunapaswa kuona kwamba haitakoma? Tunapaswa kutazamia kile kitakachofuata - Ufalme wa Kristo. Ufalme wa Tano wa Ulimwengu umeanzishwa huku kukiwa na kifusi cha falme

hizi na "Mfalme wa wafalme" (Ufunuo 17: 14), na hivi karibuni upepo utawatawanya wote.

Yesu Pamoja na Watakatifu Kutawala Na Kubariki

Ulimwengu unaona kuwa "mataifa ya Kikristo" sio kweli kama Kristo. Wengine huhitimisha kuwa Ukristo wenyewe - kwa kuwa katika ushirika na nguvu za serikali - hutafuta matakwa yake wenyewe. Wakati huo huo serikali za kidunia zinatafuta kushikilia tawala zao, hawajui vitu bora vya kufuata.

"Je! Kwa nini mataifa hukutana kufanya ghasia, na watu wakitafakari kitu bure? Wafalme wa dunia walijiweka wima, na wakuu wanafanya shauri pamoja, juu ya Bwana na juu ya Mtiwa mafuta wake, wakisema, Wacha tuvunje kamba zao, na tuondoe kamba zao. Yeye aketiye mbinguni, atacheke, Bwana atawadhihaki. Ndipo atanena nao kwa ghadhabu yake, na kuwasumbua kwa uchungu wake, akisema, Nimemtia mafuta mfalme wangu kwenye kilima changu takatifu cha Sayuni.

"Basi, enyi wafalme wenye busara, enyi wakuu wa dunia. Mtumikie Bwana kwa woga na ufurahie kwa kutetemeka. Busu [fanya urafiki na] Mwana [Mti-wa-mafuta wa Mungu] asije akasirika, nanyi mtaangamia njiani; kwa kuwa ghadhabu yake inaweza kuwashwa. Heri wote wamkimbilia. " (Zaburi 2: 1-12, KJV pembezoni, Rotherham) ghadhabu ya Mungu itawashwa hivi karibuni. Tunakimbilia ngome tukijua kwamba zaidi ya ufalme wa Shetani, "watakatifu wa Aliye juu zaidi [pamoja na Kristo] watamiliki ufalme milele, hata milele na milele" (Danieli 7:18).

◆ SOMO LA KUMI NA NNE ◆

UFALME WA MUNGU - YA KIMBINGU NA KIDUNIA

Mada kuu maarufu inayosukwa katika Agano la Kale na Jipyu ni Ufalme wa Mungu na mtawala wake, Masihi. Kwa sababu ya ahadi zote na unabii zinazoangazia ukuzaji wa taifa lao chini ya Masihi, Ufalme - utawala ndilo tumaini na "matarajio" ya kila Mwisraeli (Luka 3:15).

Yohana Mbatizaji, mtangulizi wa Bwana wetu Yesu, alitangaza kwa Israeli, "Tubuni, kwa maana Ufalme wa Mbiningu umekaribia" (Mathayo 3: 2). Yesu mwenyewe "alizunguka katika kila mji na kijiji, akihubiri na kuonyesha habari njema ya ufalme wa Mungu" (Luka 8: 1). Mifano yake yote alifundisha mandhari ya Ufalme kwa njia mbali mbali. Masomo yake ni pamoja na hitaji la kujitolea kwa Mungu, ili kushiriki na Yesu katika kusimamia Ufalme (Mathayo 19: 27,28; Luka 14: 27-35; Mathayo 22:37). Mitume walitumwa ili kuhubiri ujumbe uleule (Mathayo 10: 7; Luka 9: 2).

Fidia Iliyotolewa Kabla ya Ufalme

Yesu aliwahimiza wafuasi wake, "Msionope, kundi dogo; kwa maana ni radhi ya Baba yenu kuwapa ufalme" (Luka 12:32). Aliwaahidi wanafunzi wake, "Ninawawekeeni ufalme, kama vile Baba yangu alivyonipa; ili... mkae kwenye viti vya enzi kuhukumu [kutawala] makabila kumi na mawili ya Israeli "(Luka 22: 29,30). Jinsi gani walisikitishwa na kuhuzunishwa kuona kwamba, badala ya kuwekwa kuwa mfalme, Yesu alisulubishwa! Kama wale wawili waliokuwa njiani kuelekea Emau, ambaye walidhani ni mgeni, wakamwambia, "tulikuwa" tukiamini kuwa ndiye angewakomboa Israeli

"(Luka 24: 21,25-27). Ndipo Yesu akafungua macho yao kwa kuelezea kuto-ka Maandiko kwamba dhabihu yake ilikuwa muhimu kabla ya Ufalme wake kuanzishwa.

Mungu angeweza kumpa Yesu mammalaka ya dunia bila kumkombo mwanadamu. "Aliye juu zaidi hutawala [ufalme] wa wanadamu, na humpa mtu ye yote ampendaye]" (Danieli 4:32), lakini kwa hali hiyo baraka zote za ulimwengu zinaweza kuwa za muda mfupi tu. Ili mwanadamu apate uzima wa milele, lazima kwanza akombolewe kihalali kutoka kwa adhabu ya kifo.

Wakati Yesu alikuwa karibu kupanda mbinguni, na tumaini lilipoinuka, mitume wakauliza, "Bwana, je! Wakati huu utarudisha ufalme kwa Israeli?" Bwana hakujibu, "Israeli? - wamenisulubisha punde!" Badala yake jibu la Yesu halikupingana na matarajio yao lakini alisema tu, "Sio kazi yenu kujua nyakati na majira, ambayo Baba ameweka kwa nguvu yake mwenyewe" (Matendo 1: 6,7). Jibu lake lilionyesha wazi kuwa wakati ujao ndio wa kuanzishwa kwa Ufalme wake.

Ya Kidunia na Kimbingu

Mwanzoni, wanafunzi, pamoja na tafifa lote la Kiyahudi, walikuwa na wazo lisilokamilika la Ufalme. Walidhani ni Ufalme wa Kidunia tu, kama tu wengi leo wanavyokosa upande mwingine, wakidhani ni ya mbinguni tu. Lakini Yesu alifundisha zote mbili. Wanafunzi wake waaminifu wangetawala pamoja naye kutoka mbinguni, na utawala huo ungeweza kutumia madaraka yake juu ya dunia yote (Yohana 14: 3;

Luka 19:17). Kwa sababu hii Yesu ali-wafundisha wanafunzi wake kusali, "Ufalme wako uje. Mapenzi yako yat-imizwe hapa duniani, kama ilivyo mbi-nguni "(Mathayo 6:10).

Ufalme wa Kimbingu Usioonekana

Wenye hekima ya kidunia walimwona Yesu kama mpole na mpagani na wa-fuasi wake ni wadadisi tu. Hawakuweza kuelezea maneno yake ya kushangaza au miujiza, lakini ilionekana ni upumbavu kwao kwamba Yesu atarithi, atawale na kubariki dunia. Wafuasi wake - wavuvi na watu wa kawaida - walionekana wasiofaa kwa ufalme wa Roma.

Mafarisayo, wakitazamia kuangazia madai ya Yesu na kutowadanganya wa-fuasi wake, walidai kujua ni wakati gani Ufalme huu utaonekana. Wakauliza, "Je! Askari wako watafika lini?" "Aka-jibu ...` Ufalme wa Mungu hauji kwa ishara; Wala hawatasema, Tazama, ni hii! Yesu hapa anaelezea hatua ya kiro-ho ya Ufalme. Ni ile aliyanzisha, na ambayo aliwaalika watu. Mafarisayo, ambao Yesu aliwaita "wanafiki," ha-wakuweza kuelewa haya (Waefeso 4: 4; Luka 16:16; 1 Wakorintho 2:14).

Kulikuwa na ukweli fulani kwa matara-jio ya Wayahudi ya Ufalme wa Kidunia, na hii itatekelezwa kwa wakati unaofaa, lakini kwanza Ufalme wa Mbingu lazima uwekwe. Uwepo wake hautaku-wa waonekana, na kwa muda ambao hautatambuliwa; lakini, ikiwa imeund-wa kikamilifu, itakuwa mahali pote, ikitawala na yenye nguvu. Athari zake zitaonekana wazi katika Ufalme wa Ki-dunia.

Maswali ya Nikodemo

Mfarisayo mmoja, hata hivyo, jina lake Nikodemo, alimwendea Yesu fara-

ghani usiku, akihangainka kutatua siri ya Ufalme iliyoukuwa akilini mwake. Mazungumzo kati ya Bwana na Niko-demo, (Yohana 3) yaliyorekodiwa kwa sehemu, inatoa ufahamu zaidi juu ya Ufalme wa Mungu na inaweza kufafan-uliwa kama ifuatavyo:

Nikodemo - "Rabi, tunajua kuwa wewe ni mwali mu kuto kwa Mungu; kwa kuwa hakuna mtu anayeweza kufanya miujiza hii unayofanya, isipokuwa Mungu yu pamoja naye." Walakini, wewe na wanafunzi wako mnadai, "Ufalme wa mbinguni umekaribia," wakati hauna jeshi wala nguvu! Ufalme huu utaanzishwa lini na vipi?

Yesu - Nawea kujibu swali lako kuhu-su Ufalme, lakini bado haungeelewa. "Isipokuwa mtu azaliwe kuto kwa juu, hawezi kuona [kujua au kufahamiana] na Ufalme wa Mungu."

² Neno la Kiyunani ni gennao, neno la Strong's Concordance namba 1080. Inaweza kutafsiriwa kuwa "mzaliwa" au "kuzaliwa" kulingana na muktadha. Dhana zote mbili zinajumuishwa, kwa kuzaliwa kunamaanisha kuzaliwa zamani, na kuzaa huleta kuzaliwa. (Neno la Kiingereza linatalengenezwa, "kama vile linatumika kwa maisha mapya, lingekuwa sawa.) Wakati gennao inahusishwa na dume, mara nyangi huzaliwa - wakati unahusishwa na kike, kawaida huzaliwa. (Kwa hivyo katika 1 Yohana 2:29, 3: 9, 4: 7, 5: 1, 18 inapaswa kuzaliwa, kwa sababu Mungu, waume, ndiye wakala anayefanya kazi.) Walakini, wakati mwininge tafsiri hiyo inategemea asili ya tenda. Kwa hivyo wakati inatumwa na ek, ikimaanisha kuto kwa nje, inapaswa kutafsiriwa "kuzaliwa." (Kama ilivyo katika Yohana 3: 5,6, "kutoka kwa maji," "kutoka kwa mwili," "kutoka kwa roho.")

³ Neno la Kiyunani la "tazama" hapa ni eido, nambari ya Strong's Concordance ya 1482, "kuona" (kwa kweli au kwa mfano), kwa "kujua." Kwa mfano, "fikiria" (Matendo 15: 6).

Nikodemo, hata wanafunzi wangu wana mengi ya kujifunza juu ya Ufalme wanaoutangaza! Siwezi kuwaambia zaidi kwa sababu ile ile ambayo siwezi kukuambia. Baba yetu anahitaji utiifu kwa ufahamu kumulikiwa kabla ya nuru zaidi kutolewa.

Wale wanaostahili kushiriki katika Ufalme huo wanahitaji kuenenda kwa imani - wakati mwagine kuona hatua moja mapema.

Nikodemo - Lakini unamaanisha nini? "Mtu anawezaje kuzaliwa akiwa mzee? Je! Anaweza kuingia mara ya pili ndani ya tumbo la mama yake na kuzaliwa? " Ninaona wanafunzi wako, kama Yohana Mbaitzaji, wanahubiri na hubatiza katika maji mara kwa mara. Je! Ubati zo huu ni ishara ya kuzaliwa, kwa njia fulani na ni muhimu kwa kuuona au kuingia katika Ufalme wako?

Yesu - Taifa letu ni taifa lililowekwa wakfu, lililobatizwa kwa Musa "katika bahari" na "katika wingu" wakati walipoondoka Misri (1 Wakorintho 10: 1,2). Mungu alikubali taifa letu kuonozwa na Musa kama mpatanishi wa agano letu huko Sinai. Lakini agano hili limesahaulika. Wengi ni wenye dhambi kiwazi; wengine ni wanafiki wa haki. Ndio maana Yohana na wanafunzi wangu wanahubiri toba!

Lakini twahitaji zaidi ya haya. Lazima pia upokee kuzaliwa kwa maji na kwa roho, ili kuona Ufalme wangu. Toba itakurudisha katika hali ya haki - basi utanitambua kama Masihi, mkuu kuliko Musa. Mtu anaponipokea, na kuweka wakfu maisha yake, kufanya mapenzi ya Mungu, basi mtu huzaliwa kwa maisha mapya kwa Baba yetu. Baada ya kukuzwa kama kiumbe kipyaa, mtu "atazaliwa" katika ufufuo wa kwanza.

Halafu atauona, na kushiriki katika, Ufalme.

Mabadiliko ya kuzaliwa upya kwa Roho ni kweli, Nikodemo. Kile kilichozaaliwa na Roho ni roho. Acha nitoe mfano: "Upopo unavuma unapotaka na unasilia sauti yake, lakini haujui unatoka wapi na unakoenda; ndivyo pia kila mtu aliyezaliwa kwa Roho "(Yohana 3: 8, NAS). Katika ufufuo "wataingia" au kuwa sehemu ya utawala wa Ufalme. Watakuwa kama upopo - wenye nguvu, lakini hauonekani.

Nikodemo - Je! Hii inawezakanaje? Vi-umbe visivyoonekana?

Yesu - Sasa, Nikodemo, hakika kama Mfarisayo aliyefundishwa vizuri unajua kuwa viumbe vya roho vinaweza kuwapo, lakini visivyoonekana. Kumbuka Elisha na mtumishi wake na punda wa Balaamu. Viumbe vya roho viliku-wepo, lakini visivyoonekana. Malaika ni viumbe vya roho visivyoonekana. Kama nilivyokuambia, isipokuwa mtu amezaliwa kutoka juu, hawesi kuelewa Ufalme wa Mungu.

Ili kuwa mrithi pamoja nami katika Ufalme huu, lazima ufuate hatua nye-pesi kwa mpigo. Unanikubali kuwa mwalimu aliyetoka kwa Mungu, lakini kwa mahubiri yangu yote na miuji-za, haujachukua imani yako na kuwa mmoja wa wafuasi wangu kwa uwazi. Nimefundisha na vielelezo vya kidunia kama vile upopo, haujaleta ufahamu au usadikisho, kwa hivyo "utaaminije ikiwa nitakuambia vitu vya mbinguni?" (aya 12,13) Ninajua ninayozungumza, kwa sababu mimi pekee ndiye ameshuka kutoka mbinguni na hakuna mtu aliywewahi kupaa mbinguni. Ujuzi wa mambo ya mbinguni unawenza tu kupokea na kuzaa Roho. Vitu vya mbi-

nguni vyenyewe vinaweza kuwa tu uzoefu wakati wa "kuzaliwa" kama kiumbe wa roho (aya 3, 6).

Ufalme Sasa "Kundi ndogo"

Yesu kama Masihi aliwashirikisha katika Ufalme wake "taifa lake" la Wayahudi (Yohana 1: 11,12), lakini ni "mabaki" tu ya Israeli waliokubali (Warumi 11: 5). Baadaye, baada ya kufufuka kwake, wito ulipitishwa kwa Mataifa alipogeuzwa Kornelio. Bado, hata baada ya kujumuisha Mataifa, ni "Kundi dogo" tu ambalo litathamini upendeleo wa kuwa warithi pamoja na Kristo katika Ufalme wa Mungu (Luka 12:32).

Leo hii, zaidi ya theluthi moja ya ulimwengu huitwa Wakristo. Lakini wengi wa hawa ni "magugu," sio "ngano" wa kweli wa kundi la Bwana. Ufalme wa Mungu haujumuishi magugu. Walakin kuna kazi ya neema sasa miyononi mwa waumini, ndani ya Kanisa la kweli. Na kuna namna ambayo Kanisa la kweli sasa laweza kuwa ni Ufalme wa Mungu.

Lakini mwishowe Ufalme utakuwa ulimwenguni kote. Kristo atakapotawala "toka bahari hadi bahari, na kutoka mto hata miisho ya dunia" (Zab. 72: 8), "falme zote zitamtumikia na kumtii" (Danieli 7:27), "Kwa jina la Yesu, kila goti litapiga magoti" (Wafilipi 2:10).

Sasa "mkuu wa ulimwengu huu" anatawala ufalme wa "giza" (Yohana 16:11; Wakolosai 1:13). Lakini Ufalme wa Mungu utakaposimamishwa, Shetani atafungwa kabisa "ili asidan-ganye mataifa tena" (Ufunuo 20: 3). Ndipo ufalme utasimamishwa "kwa nguvu na utukufu mkubwa" (Mathayo 24:30). Ukweli utakuwa ulimwenguni kote (1 Tim. 2: 4; Yeremia 31:34), na

wote watatambua mamlaka ya haki ya Bwana wetu Yesu (Isaya 25: 9).

Ufalme Unaanzishwa Wakati Yesu Atarudi

Mifano ya Bwana wetu Yesu hufundisha wazi kuwa Ufalme unaanzishwa baada ya kurudi kwa Kristo. Mwanzoni wanafunzi "walidhani kwamba ufalme wa Mungu unapaswa kutokea mara moja," kwa hivyo Yesu alitoa mfano kuonyesha wazi kuwa kutacheleweshwa kwa muda mrefu. "Mtu fulani kabaila alikwenda katika nchi ya mbali ili kujipokelea mwenyewe ufalme, na kurudi" (Luka 19: 11,12).

Ahadhi kwetu sisi, ambayo tunatumaini ya kutawala na Kristo, ni "Uwe mwanminifu hata kufa, nami nitakupa taji ya uzima" - sio katika maisha haya, lakini katika yajayo (Ufunuo 2:10; 5:10) . Ni "ikiwa tunateseka tu" na Yesu ndipo "tutatawala pamoja naye" (2 Timotheo 2:12).

Kinyume chake, kanisa linalojulikana mara nyangi hutafuta urafiki na ulimwengu. Wanachukulia kufanikiwa kwa muda kama ishara ya neema ya Mungu. Yesu alionya, "Ni vigumu kwa wao walio na utajiri kuingia katika ufalme wa Mungu" (Marko 10: 23). Yakobo alisema, Mungu "amechagua maskini wa ulimwengu huu kuwa tajiri katika imani ... warithi wa ufalme aliowaahidi wale wampendao" (Yakobo 2: 5).

Kiinitete Cha Ufalme Kinatayarishwa

Kanisa la kweli kwa sasa sio Ufalme wa Mungu uliowekwa kwa nguvu na utukufu, lakini iko tu katika hali yake ya kiinitete, kukuza imani, maarifa, uvumilivu, na upendo. Ikiwa "tutajitahidi kuhakikisha wito wetu na uchaguzi makini," basi tutapokea kiingilio

mwafaka "katika ufalme wa milele wa Bwana na Mwokozi wetu Yesu Kristo" (2 Petro 1: 10,11).

Yesu ndiye mfalme wetu sasa, na tunakubali ukuu wake sasa. Kwa maana hii tayari "tumetafsiriwa" katika ufalme wa mwanawewe mpendwa "(Wakolosai 1:13). Paulo anarejelea ufalme kwa njia ile ile, "Ufalme wa Mungu ni ... haki, na amani, na furaha katika Roho Takatifu" (Warumi 14: 17). Maandishi haya yanarejelea baraka tunazofurahia sasa. Wakati ufaao, wakati Kanisa litakamilika katika utukufu, Ufalme wa Mungu utaenea ulimwenguni mwote, chini ya utawala wa Kristo na Kanisa lake.

Ahadi za kuheshimiwa katika Ufalme na kuwa warithi pamoja na Kristo ni motisha dhabitii kwetu sisi kuwa waaminifu tunapokabiliana na majoribu na mateso wakati huu. Kama barua kwa makanisa katika Ufunuo inavyothibitisha na kurudia, ni washindi tu katika maisha haya ya sasa wanaopata Heshima za Ufalme katika maisha yanayofuata. "Yeye atakayeshinda ... nitampa nguvu juu ya mataifa" (Ufunuo 2: 26; 20: 6). Yeye anayeshinda nitampa kuketi pamoja nami katika kitie changu cha enzi, kama mimi pia nilivyoshinda na nikaketi na Baba yangu katika kitie chake cha enzi" (Ufunuo 3:21).

Ufalme wa Ulimwengu Kabla Ya Wakati Wake

Asili ya mwanadamu hutafuta kuzuia kuteseka na iko tayari kujitwalia heshima na nguvu. Hata katika siku za Mitume wengine walianza kudai heshima za baadaye katika maisha ya sasa. "Sasa mmejaa, sasa mmekuwa matajiri, mmejitawala kama wafalme bila sisi" (1 Wakorintho 4: 8). Athari ilikuwa kwa kiburi, na kuwa mbali na dhabihu.

Wakati huo huo, Paulo na waaminifu wengine walikuwa bado ni wapumbavu kwa ajili ya Kristo... walidharauliwa... kufanywa kama uchafu wa ulimwengu "(1 Wakorintho 4: 10-17). Ikiwa ufalme wa ahadi ulikuwa umeanza, Paulo aliuliza, kwa nini hakuwa akitawala pia? Watakatifu hawatatawala katika maisha haya. Wanaingia katika mamlaka yao ya kifalme wakati wa kufufuka kwao. "Tangu sasa nimewekewa taji ya haki, ambayo Bwana, mwamuzi mwadilifu, atanipa siku hiyo: na sio mimi tu, bali pia kwa wote wanaopenda kuonekana kwake" (2 Timotheo 4: 8).

Kanisa la kwanza lilivumilia mateso mengi chini ya Roma ya kipagani, lakini baada ya kuvumilia kwa uaminifu dhiki nydingi, nadharia zilianza kuenea kwamba dhamira ya Kanisa ilikuwa kushinda ulimwengu, kuanzisha Ufalme, na kutawala juu ya mataifa kabla ya kurudi kwa Bwana. Maingilio na kipagani yalifanywa ili kupunguza njia ya Mkrisko. Hii ilisababisha sherehe kubwa, ya kifahari na maonyesho ya kuvutia ulimwengu. Shamba la ngano lililopandwa na Yesu na Mitume wake liliukua na ngano ya uwongo - "magugu" (Mathayo 13: 24-30,36-42).

Hatua kwa hatua Kanisa likaibuka katika mamlaka ya kidunia. Wakati wa karne ya nne lilianza kuungana na wafalme wa dunia, badala ya kungoja kurudi kwa Kristo. Kwa karne nydingi Upapaji wenyewe ultawaza na kuvashusha wafalme wa Ulaya, na "binti" zake kadhaa wa Wakiprotestanti na wakataka kuiga ushawishi wake wa kisisia. Mifumo hiyo pia imedai kuwa utawala wa Kanisa unaendelea. Ole wao, wakati Kristo atarudi awe ame "Simama mlangoni [kwa njia ya mfano]," atapata kanisa la kawaida likidhani ni

“tajiri,” ingawa kanisa hilo ni “maskini, kipofu na uchi” (Ufunuo 3: 17-20).

Mtazamaji yejote anayetafakari vye-ma anaweza kuona tofauti kubwa katika maoni ya Jumuiya ya Wakristo, kutamani utajiri na mamlaka ya kidunia, na mafundisho ya Yesu na mitume, kwamba Ufalme na heshima zake hu-fuata kurudi kwa Kristo na ufufuo wetu kwa utukufu.

Awamu mbili za Ufalme wa Mungu

Ufalme wa Mungu hautokei mwanzoni na onyesho la nje au “uchunguzi” (Luka 17:20). Sehemu ya kiroho daima hai-taonekana kwa mwanadamu. Wakati umewekwa kikamilifu, Ufalme pia utajumuisha sehemu inayoonekana ya kidunia. Uwepo na nguvu ya awamu ya kiroho basi itajulikana zaidi kupitia uwakilishi wake wa kibinadamu.

Wale wa awamu ya kiroho ya Ufalme ndio watakatifu wanaoshinda wa Waikato wa Injili - Kristo, Kichwa na Mwili- walitukuzwa. Ufufuo wao ni “ufufuo wa kwanza” kwa sababu hutangulia wengine wote na kwa sa-babu kupitia kwao wengine wote wa-tabarikiwa.

“Waliishi na kutawala pamoja na Kris-to kwa miaka elfu. Wafu wengine ha-wakufufuka hata miaka elfu itakapoka-milika. Huu ni ufufuo wa kwanza. Heri na mtakatifu ni yule ambaye anashiri-ki katika ufufuo wa kwanza; juu ya hawa kifo cha pili hakina nguvu, lakini watakuwa makuhani wa Mungu na wa Kristo na watatawala pamoja naye kwa miaka elfu” (Ufunuo 20: 4-6, NAS).

Maneno haya, “Wafu wengine ha-wakuwa hai hata miaka elfu imeka-milika,” iliongezewa wakati fulani Wakati wa Karne ya tano. (Kifungu

hiki hakipatikani katika maandishi ya zamani zaidi na ya kuaminika zaidi ya Kiyunani-Sinaitic, Vatican # 1209 na # 1160, au ya Kisyraya.) Ilionekana kwam-ba ilinakiliwa kwa maandishi kwa ba-hati mbaya kutoka kwa maandishi ya pembezoni, na sio sehemu halisi ya Maandiko kwa maandishi yoyote ya mapema zaidi ya karne ya tano. Kwa kuongezea, kifungu hiki kingeepingana na ushuhuda wa wazi wa Maandiko kwamba kusudi la Wakati wa Milenia ni kumpa kila mtu nafasi kamili ya maisha tena, pamoja na wafu wa miaka iliyo-pita, ambaao lazima wafufuliwe wakati wa Milenia ili wapate fursa hiyo.

Wale ambaao wanakuja “kwa uzima” ili kutawala wanapata “ufufuo wa kwanza.” Wanadamu wengine wote wanafufuliwa wakati wa - sio baada ya - Ufalme wa Miaka Elfu kwa kusudi la marejesho yao. Ufufuo wao (nguvu ya # 386 anastasis, “kusimama tena”) itakuwa kumbukumbu ya polepole kupata tena utmilifu wa maisha uliop-otea na baba Adamu katika Ufalme wa Kidunia.

Wazee Wanaostahili wa Kale

Wanafufuliwa Kama Viongozi

“Waliostahili wa Kale” ni wale wan-ume na wanawake wa imani ambaao waliishi kabla ya Kristo kufungua njia mpya na hai kwa “utukufu na heshi-ma na kutokufa” (Waebrania 10: 20; Warumi 2: 7). Hii ni pamoja na watu kama Abeli, Nuhu, Ibrahimu, Sara, Musa, Samsoni, Daudi, Samwel, Raha-bu na Manabii. “Wote, walipata ripoti nzuri kupitia kwa imani yao lakini ha-wakupokea ahadi” (Waebrania 11:39). Kama wanaume na wanawake wa imani iliyothibitishwa, hawataletwa huku-muni tena, lakini watafufuliwa kama

wanadamu kamili mwanzoni mwa Ufalme.

Uongozi wao na mfano wao utahimiza ulimwengu. Watakuwa mifano ya ukamilifu kwa ulimwengu kuiga. Kama ulimwengu unapotoka kaburini kwa shida na changamoto zao, wataona uwezo wa maisha kamili ulioonyeshwa kwenye Wazee wa Thamani wa Kale. Wastaafu hawa wa Kale watakuwa wawakilishi wa kibinadamu wa Ufalme wa kimbingu wa Mungu duniani.

Hatujapewa habari wazi kuhusu ni kwa njia ngapi ambayo awamu hizi mbili za Ufalme wa Mbingu zitafanya kazi, lakini tunajua kwamba baada ya kuondolewa kwa mwisho kwa falme za ulimwengu huu, na kumfunga Shetani, hawa mawakala wa Mungu walio waheshimiwa watauongoza ulimwengu kwenye maisha bora ya baadaye. Ulimwengu utajifunza haraka kushirikiana nao, kufuata mwongozo wao, na kuen-deleza "Njia ya utakatifu" (Isaya 35: 8).

Wanaostahili wa kale kama wanaume kamili wataunda serikali kamilifu. Kazi zilizopangwa vizuri za elimu na hisani zitakuza kila nyanja ya ustawi wa binadamu. Utajiri wa ulimwengu utafanya kuzidisha na kusambazwa sawasawa kati ya wote wanaoshirikiana. Wazee wenye Thamani wa kale watatwaa kutoka juu hekima, na jamii ya mwanadamu itainuliwa hatua kwa hatua, kurudi kwenye uhai, afya, baraka, na hatimaye ukamilifu.

Watu watakapoandika sheria ya Mungu "ndani ya... mioyo yao" (Yeremia 31:33), kila shauku nzuri na matamanio yatasoshelezwa. Itakuwa ya utukufu na ya kuridhisha. Wakati kazi ya ukombozi imekamilika, mwisho wa miaka elfu, jamii yote ya wanadamu

itasimama kupidishwa, bila doa wala kasoro, mbele ya Mungu - isipokuwa wachache wasioweza kubadilika, ambaao wataondolewa (Mathayo 25:46; Ufunuo 21: 8).

Kazi na shughuli za watu wa Kale Wanaostahili hazitasahaulika na wanadamu ambaao watashukuru milele. Watang'aa kama "nyota milele na milele" na watakumbukwa milele (Danieli 12: 3; Zaburi 112: 6). Watakatifu katika utukufu "wataangaza kama jua" (Mathayo 13:43). Heshima za mbinguni na dunia zitawekwa miguuni mwa Kristo na kikundi cha "bibii" wake wa mbinguni, na miaka ya baraka za milele itakuja (Warumi 8: 18; Waefeso 2: 7-14).

Kwanza "Nyota", Kisha "Mchanga"

Kwamba Mungu alikusudia kuanzisha ulimwengu wa mbinguni na wa kidunia, ulipendekezwa nyuma kama ahadi ya Mungu kwa Ibrahimu. "Nitauzidisha uzao wako kama nyota za mbinguni [kiroho], na kama mchanga ulio kwenye mwambao wa bahari [wa kidunia]; ... Na katika uzao wako mataifa yote ya dunia yatabarikiwa "(Mwanzo 22:17; 26: 4). Labda Ibrahimu alielewa ahadi za kidunia tu, lakini Mungu alikuwa akizingatia ahadi kubwa zaidi za mbinguni vile — neema juu ya neema.

Agano la Ibrahimu ilikuwa mzizi wa ahadi. Kutoka kwa mzizi huu Israeli ya kimwili ilikua - lakini waumini wa Mataifa baadaye waliandikishwa pia, wakati matawi asilia yalikatwa kwa sababu ya kutoamini (Warumi 11: 17-21,25-32). Matawi ya kiroho huandaliwa wakati wa Enzi ya Injili ya sasa, lakini pia kutakuwa na matawi ya kidunia yaliyotengenezwa wakati wa Enzi ya Milenia.

Wakati Israeli asili, matawi, ambayo yalikua wakati wa Enzi ya Kiyahudi, yalitokea kwanza, matawi ya kiroho ya Enzi ya Injili yanapata heshima kubwa na utukufu katika Ufalme. Kwa hivyo itakuwa kwamba "Wa kwanza atakuwa wa mwisho, na wa mwisho atakuwa wa kwanza" (Mathayo 19:30).

Ahadi za kidunia kwa Wazee wenye Thamani wa Kale haziwezi kutimia hadi ahadi za juu kwa Uzao wa mbinguni zimekamilika. "Wale wote [Wazee wa Zamani] walikufa kwa imani, wakiwa hawajapokea ahadi, lakini kwa kuziona kwa mbali, na wakashawishika. Mungu akiwa ameandaa kitu bora kwetu, ili wao bila sisi wasikamilishwe "(Waebrania 11: 13,39,40).

Baada ya Yesu kutoa maisha yake juu ya msalaba wa Kalvari, alii nuliwa sana katika utukufu wa mbinguni. Kanisa lili-lohindha linajinga naye, kwanza katika mateso na kujitolea, kisha kwa utukufu unaofuata. Kama "warithi kulingana na ahadi" ya Ibrahimu, wanapokea baraka kuu (Wagalatia 3:29). Halafu, wakati kikundi cha mbinguni kitakapokamilika, baraka za Mungu zitaenea kupitia kwao kuwafikia wengine wote.

Israeli 'Nuru kwa Mataifa'

Njia ya kidunia ya baraka za Ufalme itapitia kwa Israeli. Karibu na ukweli huu huchanganya unabii mwingu ambao unahusiana na ukuu wa taifa hilo katika mpango wa Mungu.

• Nami nitawarejeza tena watu wangu wa Israeli waliohamishwa, nao watai-jenga miji tena, na kukaa ndani yake. Nitawapanda katika nchi yao, wala hatamatekwa tena kutoka katika nchi yao ambayo nimewapa, asema BWANA Mungu wako "(Amosi 9: 14,15).

• "Ni jambo dogo sana wewe kuwa Mtumwa Wangu ili kuziinua kabilia za Yakobo, na kuwarudisha waliohifadhiwa wa Israeli; Nami nitakufanya uwe nuru ya mataifa ili wokovu wangu ufile mwisho wa dunia "(Isaya 49: 6, NAS).

• "Na itakuwa kwamba kama vile uliviyokuwa laana kati ya mataifa, Ee nyumba ya Yuda na nyumba ya Israeli, kwa hivyo nitakuokoa ili upate kuwa baraka" (Zekaria 8:13, NAS).

• "Katika siku zijazo Yakobo atatia mizizi, Israeli atatoa maua na kuchipuka; Nao watajaza ulimwengu wote kwa matunda" (Isaya 27: 6, NAS).

• "Watu wengi na mataifa yenye nguvu watakuja kumtafuta BWANA wa majeshi huko Yerusalem ... wanaume kumi watashika kutoka lugha zote za mataifa, wataushika upindo wa nguo ya yule Myahudi, wakisema, Tutakwendu na wewe: kwa kuwa tumesikia ya kuwa Mungu yu pamoja nawe "(Zekaria 8: 22,23).

Wana wa Israeli watakuwa wa kwanza katika ufalme kutambua na kushirikiana na baba wa imani - Ibrahimu, Musa, Daudi, na wengine - ambao watakuwa "wakuu katika ulimwengu wote" (Zab. 45:16). "Nami nitarejesha waamuzi wako kama hapo kwanza, na washauri wako kama hapo mwanzo; baadaye utaitwa [Yerusalem] utaitwa, Mji wa haki, mji ulio mwaminifu" (Isaya 1:26).

Israeli, kwa mafunzo chini ya Sheria, wakiwa na urithi wa heshima kwa Wazee wa Thamani wa Kale ya Agano la Kale, watatayarishwa kwa kukubalika haraka katika Ufalme, sheria zake mpya na watawala. Kwa sababu wao ni watoto wa wazalendo, ambao maaga-

no ya Mungu walipewa, watapata fursa ya pekee ya kuwakilisha Ufalme wa Mungu kwa ulimwengu.

Yerusalem - “Jiji la Amani”

Yerusalem, “mji wa Mfalme Mkuu,” ilikuwa kiti cha ufalme katika ufalme halisi wa Mungu, na itakuwa tena wakati Ufalme wa Mungu utasimamishwa wakati wa Milenia (Zaburi 48: 2; Mathayo 5:35).

Kanisa kamili, tayari kutawala na Kristo kubariki dunia, linaonyeshwa kwenye Ufunuo 21: 2 kama “mji mtakatifu, Yerusalem mpya, ukishuka kutoka kwa Mungu mbinguni, umeandaliiwa kama Bi-arusi aliyepambwa kwa mumewe.”

Kwa hivyo “Yerusalem” kutoka juu, na Yerusalem iliyo chini, huunda awamu mbili za Ufalme huo mmoja wa kimbingu utakaotawala ulimwengu. Itakuwa ni ile serikali ambayo Ibrahimu alitarajia, “ambayo ina misingi, ambaye mbuni na mjenzi wake ni Mungu” (Waebrania 11:10, NAS). Serikali hii imejengwa juu ya “mwamba” wa haki wa Kristo,

Thamani ya fidia ya mwanadamu aliyoitoa, na uthabiti wa haki ya Mungu ambayo haiwezi kulaani waliokombolewa kuliko vile ilivyokuwa hapo awali inaweza kusamehe wenye hatia (Warumi 8: 31-34; 1 Wakorintho 3:11).

Mji Mtukufu wa Amani! ambao kuta zake zinaashiria “Wokovu” (Isaia 60: 18) na ulinzi na baraka kwa wote wanaoingia, na msingi wao umewekwa kwa haki ambayo haiwezi kusonga. Wakati watu wanaenda juu kwenye “Njia kuu ya Utakatifu” kuelekea ukamilifu katika

Ufalme, watakuwa “wafalme,” watawala wa dunia kama vile Adamu. “Na mataifa wataatembea kwa nuru yake, na wafalme wa dunia watailetea utukufu wao” (Ufunuo 21: 24-26, NAS). Yohana, katika maono yake, aliwaona watu wakitembea kwenye mwangaza wa Yerusalem Mpya, lakini hakuna mtu ambaye angeitia unajisi kwa kufanya kazi ya udanganyifu au udhalimu anayeweza kuingia. Hajalishi maisha yao ya sasa yamekuwa mazuri au mabaya, wote watapata fursa ya kurithi Ufalme. Lakini, kila mtu atapimwa kwanza na kudhibitishwa kabla ya kupokea mwaliiko, “Njoo, uliyebarikiwa na Baba yangu, urithi ufalme uliotayarishwa kwako tangu kuwekwa kwa msingi wa ulimwengu” (Mathayo 25:34).

Ulimwengu unapogekia haki, na kuujaza Ufalme, utaenea uujaze ulimwengu. “Yerusalem Mpya” ambayo yatoka mbinguni inakubali kuptitia milango yake ulimwengu uliokombolewa, na kwa hivyo unapanuka kujumuisha Ufalme wote wa Kidunia pia. Kwa hivyo Yerusalem iliyotajwa na manabii, ina matumizi mengi.

Unabii mwangi wa Agano la Kale hutumia jiji la Yerusalem kuashiria utukufu wa baadaye na utukufu wa Ufalme wa Mungu uliowekwa duniani.

- “Cheka kwa shangwe, imba pamoja, Ee mahali penye ukiwa wa Yerusalem; kwa kuwa BWANA amewafariji watu wake, ameikomboa Yerusalem” (Isaya 52: 9).
- “Tazama, naunda Yerusalem kuwa shangwe, na watu wake furaha” (Isaya 65:18).
- “Furahini pamoja na Yerusalem, na ufurahi pamoja naye ... ili mpate kufu-

rahi na wingi wa utukufu wake ... Tazama, nitamfanya amani kama mto, na utukufu wa Mataifa kama mtiririko wa maji” (Isaya 66: 10-12).

- Wakati huo wataita Yerusalem kiti cha enzi cha BWANA; na mataifa yote watakusanyika kwake “(Yeremia 3:17).
- “Na watu wengi wataenda na kusema, Haya, twende mlimani [Ufalme] wa BWANA, nyumbani kwa Mungu wa Yakobo; naye atatufundisha njia zake, na tutatembea katika njia zake: kwa kuwa katika Sayuni [kiroho] mta-toka sheria, na neno la BWANA kutoka Yerusalem [ya kidunia] ”(Isaya 2: 3).

Mungu Atawarehemu Wote!

Unapofikiria ahadi hizi nzuri za kinabii kwa Israeli, kumbuka kwamba Israeli wakati mwininge ni mfano wa ulimwengu wote wa wanadamu. Agano lake la Sheria, ambalo liliahidi maisha kwa utii, liliangazia mbele kwa “agano jipya” kwa ulimwengu wakati wa Enzi ya Milenia na zaidi. Damu ya upatanisho inayotolewa na ukuhani wa Israeli iliwalilisha “dhabihu bora” (Waebra-nia 9: 23) na baraka zilioletwa na Uku-hani wa Kifalme - Kristo na Kanisa lake.

Sheria ilikuwa imepewa Israeli kuwa kiongozi ili kuwaandaa kumpokea Kristo (Wagalatia 3: 24). Ingawa ililetä maba-ki yao tu wakati wa ujio wa kwanza, katika ujio wa pili atawaleta Israeli kama watu kwa Bwana. Israeli itakuwa lim-buko la kwanza kati ya mataifa katika Ufalme. Chini ya serikali hiyo, Mungu “atampa kila mtu kwa kadiri ya maten-do yake ... utukufu, heshima na amani, kwa kila mtu afanyaye kazi njema, kwa Myahudi kwanza, na kwa Mataifa pia: kwa kuwa hakuna upendeleo wa watu kwa Mungu.” (Warumi 2: 6,10,11).

Yesu alipokuja, Israeli hawakufaniki-sha kile walichotaka - mahali pa juu katika neema ya Mungu na huduma. “Israeli hawajapata kile anachotafuta; lakini uchaguzi umepata, na wengine walipofushwa” (Warumi 11: 7). Israeli, kwa ujumla, ilishindwa kuelewa wito wa juu wa utukufu wa mbinguni na urithi wa pamoja na Yesu, kwa hivyo Mungu aliongeza wito, na “akawa-tembelea watu wa mataifa mengine, kuchukua kwao watu kwa ajili ya jina lake” (Matendo 15: 14). Lakini kutoka kwa Mataifa pia kuna wachache tu am-bao wameitikia. Ni wachache tu, kwa utii na kujitolea, ndio hufanya ‘wito na uchaguzi wao uwe wa kweli’ (2 Pet. 1:10). Ni wachache tu ambaeo huwa sehemu ya kundi dogo.

Matawi mengi ya asili yalivunjika kwa kutokuamini, na tunapaswa kupokea onyo pia. “Usijivune... Bali uogope ... hatakuachia wewe..” (Warumi 11: 18-21). Kwa watu wa Kiyahudi, licha ya matawi mengi yaliyovunjika, uchaguzi wa Mungu umesimama. Israeli bado watakuwa na jukumu maalum katika Ufalme. “Kwa habari ya Injili, ni maadui kwa ajili yenu; lakini kuhusu uchaguzi, ni wapenzi kwa sababu ya baba. Kwa karama na wito wa Mungu hawana toba ”(Warumi 11: 28,29).

Mungu ana uwezo wa “kuwapandikiza tena” (Warumi 11: 23,24). Israeli ilikosa baraka kuu ya ahadi za mbinguni, iliyo-fichwa kati ya ahadi za kidunia. Lakini ahadi hizo kuu za kidunia bado ni halali. Israeli bado itakuwa na huduma nzuri kwa ulimwengu wakati wa Milenia.

“Upofu” wa Israeli - “ugumu wa miyo” yao (Warumi 2: 5) - ni wa muda mfupi tu. Wakati idadi kamili ya Kanisa la Mataifa itakuwa kamili, basi Israeli

itaokolewa na Kristo - Kichwa na Mwili - ambaye “ataondoa uasi kwa Yakobo.”

Mungu atawarehemu wote, abariki ulimwengu wa Mataifa kupitia Kanisa lilitotukuzwa kutoka juu, na kupitia Israeli, likiongozwa na Wazee wa Kale.

“Ugumu fulani umetokea kwa Israeli mpaka utimilifu wa Mataifa ufike; na kwa hivyo Israeli wote wataokolewa; kama ilivyoandikwa, ‘Mkombozi atatoka Sayuni, ataondoa uasi kwa Yakobo. Hili ni agano langu nao, Wakati nitakapoonda dhambi zao. ... Wanapendwa kwa sababu ya baba; kwa kuwa zawadi na wito wa Mungu hauwezekani... kwa sababu ya rehema uliyopewa wanaweza sasa kuonyeshwa rehema. ... Ah, kina cha utajiri na hekima na ufahamu wa Mungu! Hizi hazitafutikani jinsi gani hukumu zake na njia zake henzieleweki! ” (Warumi 11: 25-33, NAS).

Yerusalem kwenye Milima Miwili

“Ni nani atakayepanda mlimani [mlima] wa Yehova? Au ni nani atakayesimama mahali pake patakatifu? Yeye aliye na mikono safi, na moyo safi ”(Zaburi 24: 3,4).

Yerusalem ilijengwa juu ya mlima ulio juu mara mbili, ultiotengwa sehemu mbili na Bonde la Tyropoeon. Ilikuwa mji mmoja, na ukuta mmoja, na madaraja ya kuunganisha sehemu hizo mbili. Kwenye mlima mmoja kulikuwa na Hekalu, kuashiria ofisi ya ukuhani ya Kanisa lilitotukuzwa. Mlima mwagine unaweza kueleweka kuwakilisha sehemu ya kidunia. Ilikuwa heshima kuwa katika mji wakati wote, na heshima kubwa ya kupanda mlima na Hekalu takatifu, ambapo makuhani wangefanyia kazi. “Mikono safi na moyo safi” inahitaji-ka kupata heshima yoyote - iwe wito

wa mbinguni sasa, au awamu ya kidunia wakati wa Milenia.

Wale wanaotamani ukuhani wa Kifalme, Ufalme wa Mbingu, “hawafuati kwa mwili, bali kwa roho.” (Warumi 8: 1) Wazee Wanaostahili wa kale, ambao watatumika katika Ufalme wa Kidunia, walipenda pia haki, walichukia uovu, na walihuzunika walipolemewa na udhaifu ... Wakati wa Milenia, wakati roho ya Mungu, roho ya ukweli, imemwagi-ka juu ya “watu wote” (Matendo 2:17), wanadamu pia watahitaji kujitahidi kuwa na moyo safi ikiwa wangalikuwa na haki ya kuingia katika mji - Ufalme uliowaandalia kutoka msingi wa ulimwengu (Mathayo 25: 34) - ufalme wa asili wa ardhi uliorejeshwa.

Utawala wa Chuma

Sio wote watakaofurahishwa, hata hivyo, kuuona Ufalme huo na sheria zake zenye vizuizi. “Atawatawala kwa fimbo ya chuma” (Zaburi 2: 6-9; Ufunuo 2:27). Uhuru wa kudanganya, udhalilishaji, uwasilishaji vibaya, kudanganya, au kuwadhuru watu wengine utasimamishwa. Hata uhuru wa kujishughulisha na unyanyasaji uthandoleta. “Hawatadhuru wala kuharibu katika mlima wangu wote mtakatifu” (Isaya 11: 9). Taasisi zote za sasa zilizojengwa kwa misingi mibaya zitaharibiwa. Rushwa ya kila aina itaonyeshwa wazi na kumalizika. “Hukumu itakuwa ndiyo kanuni, na haki kuwa timazi; na mvua ya mawe itachukulia [hukumu ya haki] itaifuta kimbilio la uwongo, na maji [ukweli] yatapita mahali pa kujificha ”(Isaya 28: 17; Mathayo 10: 26).

Wengi watahisi wakiasi dhidi ya sheria kamilifu na sawa kwa sababu wamezoea kuwanyanyasa wanadamu wengine. “Haya basi enyi matajiri, Lie-

ni na kuomboleza kwa sababu shida zako zinazokujia” (Yakobo 5: 1-6, NAS). Zaidi na kali itakuwa “kupigwa” (Zaburi 89:32) ambayo maisha ya sasa ya kujisifia na kutosheleza kwa asili yatataka na kupokea chini ya utawala huo kabla masomo ya haki hayajafunzwa. Lakini uhuru wa kufanya mema kwa njia yoyote na kila njia uthalipwa mara moja. Chini ya utawala wa Kristo watu wengi watajifunza kupenda haki na kuishi milele. Bado, wengine wanaweza kukataa kusatana na usawa wa Ufalme, na haki. Haya “yataangamizwa kutoka kwa watu” (Matendo 3:23).

Ufalme wa Milele

“BWANA [Yehova] atakuwa Mfalme wa dunia yote katika siku hiyo” (Zekaria 14: 9). Ufalme ni wa Yehova. Walakini, wakati wa Milenia, Ufalme utakuwa chini ya usimamizi wa moja kwa moja wa Kristo. Baada ya Vita vya Kidunia vya pili, mataifa makandamizaji yalikuwa chini ya utawala wa muda ili kuanzisha serikali za kidemokrasia zenye kuwajibika.

Itakuwa sawa na ulmwengu wakati wa Enzi ya Milenia. Utawala wa Kristo juu ya mambo ya kidunia ni kwa muda mfupi na kwa kusudi fulani, na utasimamisha kazi mara tu kusudi hilo litakopamilika.

Mwanadamu alipoteza haki zake kupitia kwa uasi. Mungu huokoa haki hizo, kupitia kwa Kristo, na kuzirejesha kwa mwanadamu - lakini Anamtaka mwanadamu afanye kazi ili apate kupona. Kusimamia mchakato huu inahitaji serikali yenye nguvu na kamilii, na kuongoza serikali hii ndio upendeleo kwa Kristo. “Lazima atawale mpaka

aweke maadui zake wote chini ya mi-guu yake.” Kisha Yesu ataurudisha kwa Mungu, “ili Mungu awe yote katika yote” (1 Wakorintho 15: 25-28, NAS). Wanadamu basi watashughulika moja kwa moja, kama mwanzoni, na Yehova. Upatanishi wa Kristo na Kanisa lake utakuwa umekamilisha kabisa kazi kuu ya upatanisho.

Kukubalika kwetu kwa Mungu sasa ni kupitia tu sifa ya dhabihu ya fidia ya Kristo. Lakini Ufalme utakapokabidhi-wa Mungu, watu wote wataweza kutii kikamilifu kwa hiari. Wote wataweza kusimama bila lawama mbele za Mungu, na kupokea baraka hii - “Njoo, uliyebarikiwa na Baba yangu, urithi ufalme uliotayarishwa tangu mwanzo wa ulmwengu” (Mathayo 25:34).

Uingiliaji maalum na utawala wa Kristo na Kanisa juu ya nchi basi utakamilika. Lakini Ufalme mkuu na wa heshima kwa Bibi arusi na mrithi wa Kristo - “aliyeteuliwa kabla ya ulmwengu kwa utukufu wetu” - hautawahi kukoma (1 Wakorintho 2: 7; Waefeso 1: 4). Yesu na Bi - arusi wake watashiriki milele katika utukufu unaokua. Kazi za ajabu zilioje katika ulmwengu mwingine wa ulmwengu wetu usio na mipaka zinangojea nguvu za wakala huyu wa Yehova aliyeinuliwa!

Hadi wakati huo, wakati shida ulmwenguni inavyoongezeka, uumbaji wote unaugua na unasubiri. Inango-jea Ufalme huu, “kwa udhihirisho wa Wana wa Mungu” (Warumi 8: 19,22). Ufalme wa Mungu pekee ndio utakondona uovu, kuponya na kubariki wote. “Ufalme wako uje, Mapenzi yako yafan-yike duniani kama ilivyo mbinguni.

◆ SOMO LA KUMI NA TANO ◆

SIKU YA BWANA

“Siku ya BWANA” [Yehova] ni kipindi ambacho Ufalme wa Mungu polepole unawekwa chini ya Kristo, na falme za ulimwengu huu zinapita. Wakati huu nguvu ya Shetani na ushawishi wake wapungua na mwangaza wa ukweli wa kila aina, kama “umeme,” wasababisha mapinduzi na vita vya ajabu (Zaburi 97: 1-4). Matokeo yake ni “dhiki kuu ambayo haijawahi kutokea tangu wakati kulikuwa na taifa” (Mathayo 24:21; Danieli 12: 1).

Inaitwa “Siku ya Yehova” kwa sababu, ingawa Kristo yuko na nguvu za kifalme, kazi yake hasa ni kama jemadari Mkuu wa Yehova anayeshinda vitu vyote, zaidi ya Mkuu wa Amani anayebariki ulimwengu. Mwishowe Kristo atatambuliwa na wote kama Mfalme wa wafalme.

Manabii wanawakilisha kipindi hiki cha mpito kama kazi ya Yehova kuweka uweza wa Kristo. “Katika siku za wafalme hao Mungu wa mbinguni atausimamisha ufalme...” (Danieli 2:44). “Mzee wa siku ameketi ... nao wakamletea... kama mwana wa binadamu, akapewa mamlaka, na utukufu, na ufalme, kwamba watu wote, mataifa na lugha ... na falme zote waratumikie na kumtii ”(Danieli 7: 9,13,14,27). “Nitakupa Mataifa kuwa urithi wako ”(Zaburi 2: 8). Wakati Yesu atakamilisha kabisa lengo la utawala wake, “ndipo Mwana naye mwenyewe atakuwa chini yake [Baba] ambaye alimwekeea VITU VYOTE CHINI YAKE (1 Wakorintho 15:28).

Wakati huu pia unaitwa “Siku ya kulipiza kisasi ya Mungu wetu” na “Siku ya Hasira.” (Isaya 61: 2; 63: 1-4; Zaburi 110: 5). Ghadhabu ya Mungu sio matokeo

ya Mungu kuwatakia uovu - lakini ni kwa sababu ya kukiuka sheria Zake za haki kwa faida ya wote. Israeli kama wazao wa Ibrahim walikiuka Sheria ilioandikwa ya Mungu na walipata matokeo. Mataifa pia wamevunja sheria ya “dhamiri.” Wayahudi na Mataifa kwa hivyo wamehifadhi ghadhabu wakingo-jea “kufunuliwa kwa hukumu ya haki ya Mungu” (Warumi 1: 28,29; 2: 1-16). Walakini, marekebisho haya wakati wa kuanzisha Ufalme wa Milenia wa Kristo yatathibitisha baraka nzuri kwa ulimwengu wote.

Shida - Matokeo ya Asili ya Dhambi

Kwa namna fulani, ghadhabu ya Mungu ni kwa sababu ya kudharau maa-gizo ya Yesu ya haki, ambayo hukaripia “ulimwengu wa dhambi” (Yohana 16: 8). Lakini kwa namna nyininge, shida inayokuja ni matokeo ya asili na halali ya dhambi. Wanadamu kwa ujumla hupuuza ushauri wa Maandiko, na ushawishi wa Roho Takatifu anayefanya kazi kuititia kwa watu wake. Wakati wa shida ni kukosoa uzembe huu.

Mwaliko wa Mungu kwa Kanisa ume-kuwa kutoa sadaka pamoja na Kristo (Warumi 12: 1) - lakini ujumbe wake kwa ulimwengu umekuwa rahisi zaidi. Zuia ulimi wako usiwe mbaya, na midomo yako isiongee hila; ondoka kwenye uovu na fanya mema; tafuta amani na uifuate ”(Zaburi 34: 13,14). Lakini ni wachache hufuata ujumbe wowote hapa. Watakatifu ambaao hutoa kafara pamoja na Kristo ni wachache. Wanopenda dunia mara nyangi hutafuta utajiri, heshima na nguvu, haijalishi kwa njia gani.

Shida ya Siku ya Yehova ingeweza kue-pukwa kwa kuzingatia kanuni za Sheria ya Mungu, “Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote ... na jirani yako kama unavyoipenda mwenyewe” (Mathayo 22: 37-39). Lakini akili iliyo-haribika au ya mwili ni kinyume na sheria hii ya Mungu, na kama matokeo ya asili shida itakuja kama mavuno baada ya upanzi.

Kwa karne nyingi za historia ya mwanadamu, aghalabu ubinafsi na nguvu zimetawala. Ni chini ya utawala wa nguvu wa Masihi kwa “fimbo ya chuma” (Ufunuo 19: 15) ambapo wanadamu watajifunza faida kubwa za utawala wa haki na upendo. Halafu mwanadamu atabadilishwa kutoka ndani. “Nitaon-doa moyo wenye mawe ndani ya mwili wako, na nitakupa moyo wa nyama” (Ezekieli 36: 26,27).

Historia ya Ulafi na Ukandamizaji

Mabadiliko kutoka kwa upendo kama wa Mungu kwenda kwa ubinafsi yanaweza kuonekana tangu wakati Adamu na Hawa walipofukuzwa kutoka nyumbani kwao Edeni. Halafu, badala ya kupatiwa kila kitu kwa usawa, Adamu alihukumiwa kufanya kazi - “Kwa jasho la uso wako, utakula mkate” (Mwanzo 3:19). Kuokolewa ikawa ndio msingi mkuu kwa wanadamu, kwa ujumla kukandamiza mazoezi yake ya sifa nzuri zaidi za akili. Zaidi ya hapo, mwanadamu akawa na uchoyo, aki-shikilia “Mamoni” wa utajiri na anasa (Mathayo 6:24). Na Shetani amechukua nafasi kubwa ya tabia hii!

Kwa maelfu ya miaka ujinga, ubaguzi wa rangi, na kiburi cha kitaifa kiliku-sanya utajiri mikononi mwa wachache. Cha kushangaza, mara nyingi mashujaa walijivunia utii wa woga kwa hawa wa-

chache. Walakini, wakati ulipokaribia kwa Yehova kubariki ulimwengu kupitia “marejesho ya vitu vyote” (Matendo 3:21), watu wameamshwa kuona haki zao. Kupitia kwa mwangaza wa elimu, ujinga na ushirikina vimetoa chan-gamoto kwa kuwapinga watawala kaidi wenye nguvu.

Tangu mwishoni mwa miaka ya 1800 kumekuwa na uchungu unaokua katika ya wale ambao wanadhibiti njia za uzalishaji na watu wanaopata mishahara. Uchumi wa ulimwengu, ambao sasa umesisitizwa kwa kiwango cha chini cha fedha duniani, kufilisika ni bayana. Kama matokeo, matajiri hukaribia kari-bu na serikali, wakati ukosefu wa ajira unasukuma nasaba maskini kuelekeea Ujamaa na hata machafuko, ambayo kupitia kwayo wanatarajia kupata mai-sha bora.

Pongezi inapaswa kutolewa kwa mata-jiri wenye fadhili ambao huchangia kwa wema wa jumla kwa shule, hospitali na maktaba. Walakini, mvutano na uchungu unaendelea kukua katika ya matajiri na nasaba ya taabu. Lakini mwelekeo huu wote unajiandaa kwa kumalizika kwa mifumo ya sasa ili Ufalme wa Kristo uweze kuanzishwa.

Utabiri juu ya Babeli, Tajiri na Maskini

Unabii mwiningi wa utabiri wa Agano la Kale jinsi mifumo ya sasa ya kiraia, kijamii na kidini itapita. Unabii kuhusu Wamisri, Babeli na Israeli uliweza kutimia kihalisi - lakini pia unatamizwa baadaye, kwa upeo mkubwa, na Utimilifu wa Wakati wa Mwisho. Kwa mfano, unabii juu ya Babeli katika Isaya na Yeremia unatajwa katika Ufunuo, muda mrefu baada ya Babeli halisi kuharibiwa. (Linganisha Isaya 47: 7-9 na Ufunuo 18: 7-9, na Yeremia 51: 63-64 na Ufunuo 18:21.)

Katika Ufunuo, "Babeli" inawakilisha wazi kanisa linalojulikana, linaloitwa la Kikristo. (Ufunuo 17: 5, 9,18). Misri katika picha kubwa inawakilisha ulimwengu amba Mungu huwaita watu wake waondoke. Israeli ya zamani mara nyingi inawakilisha wanadamu katika Ufalme wanaofaidika kutokana na upatanisho na Ukuhani wake wa Kifalme. Kwa hivyo, Mungu anaahidi baraka kwa Israeli, mapigo kwa "Misri," na maangamizo kamilii kwa Jumuiya ya Wakristo "kama jiwe kubwa la kusagia kutupwa baharini (Ufunuo 16: 8; 18:21).

Mtume Yakobo anaelezea siku hii ya taabu kama matokeo ya migogoro kati ya mtaji na wafanyakazi, matajiri na maskini:

"Njoo sasa, wewe tajiri. Lieni na kucombeleza kwa shida zako zinazokujia. Utajiri wako umeoza na nguo zako zimechomwa moto. Dhahabu yako na fedha yako zimeoza; na kutu yao itakuwa shahidi dhidi yako na iteketeze mwili wako kama moto. Ni katika siku za mwisho umehifadhi hazina yako! Tazama, malipo ya wafanyakazi waliokuwa wamevuna shamba lako. Ujira ambao mmewazuilia kwa kilio dhidi yako; na kilio cha wale waliofanya uvunaji kimefikia masikio ya Bwana wa Majeshi. Umeishi maisha ya anasa duniani na kuishi maisha ya kujipendeza "(Yakobo 5: 1-6, NAS).

Ingawa mageuzi mengi yamejaribu ku-saidia mtu wa kawaida - mashirika ya hisani, vyama vya wafanyakazi, sheria za mishahara, nk - hazitasaidia katika misiba ya kifedha ya ulimwengu. Kwa sababu ulimwengu wote umeunganishwa sana, kile kinachotokea katika nchi moja huathiri wengine. Kwa sababu biashara hufanywa sana kwa mkopo,

jamii itajiangukia yenyewe. Wakanati ukosefu wa ajira unapoongezeka, watu watakuwa na tamaa zaidi. Kukosa kwa mageuzi ya kweli kutasababisha uasi wa raia. Wakati unakuja haraka, "Duniani dhiki za mataifa, kwa mshangao ... mioyo ya wanadamu ikivunjika kwa hofu, na kwa kutazamia mambo ambayo yataupata ulimwengu" (Luka 21: 25,26). "Mshangao" unamaanisha "hakuna njia ya kutokea."

Kama Nabii Ezekieli (7: 10-19, NAS) alivyotabiri, "Majira yamewadia, siku imekaribia ... kwa maana ghadhabu yangu ni juu ya umati wao wote... Upanga uko nje, na tauni na njaa ziko ndani ... Wao wataingiza fedha zao barabarani, na dhahabu yao itakuwa kitu cha unajisi; fedha yao na dhahabu yao hazitaweza kuwaokoa katika siku ya ghadhabu ya BWANA."

Ijapokuwa Yehova atatumia hasira ya wanyonge kama vyombo vya kuji-tolea kuvunja mifumo ya sasa, wao pia wataadhidiwa kwa tabia yao isiyo ya haki. Itakuwa katika siku ya dhabihu ya BWANA, nitawaadhibu wakuu, na wana wa mfalme ... Katika siku hiyo hiyo pia nitawaadhibu wale wote... ambao hu-jaza nyumba za bwana wao kwa jeuri na udanganyifu "(Sefania 1: 8-9). Shida inayokuja itahusisha nasaba zote za wanadamu.

Moto (Kama ishara) Moto wa Uharibifu

Uharibifu huu utawaua matajiri wengi kwa maana wataacha kuwa tajiri. Bila shaka, pia watapoteza maisha, ingawa uharibifu wa watu sio tarajio la kimsingi.

"Siku kuu ya BWANA imekaribia ... mtu hodari atalia hapo kwa uchungu.

Siku hiyo ni siku ya għadhabu, siku ya shida na dhiki, siku ya upotevu na ukiwa, siku ya giza na gizani [kutokuwa na uhakika na kusudi la uso], siku ya mawingu [shida] na giza nene, siku ya baragumu. [baragumu la saba 'la mfano] na kelele dhidi ya miji yenye uzio, na dhidi ya mnara mrefu [malalamiko ya kilio na mabishano dhidi ya serikali]. Nami nitawaletea wanadamu dhiki, watatembea kama vipofu [wakiteleza kwa kutokuwa na uhakika], kwa sababu wamemkosa Bwana. ... Fedha yao wala dhahabu yao haitaweza kuwaokoa katika siku ya għadhabu ya BWANA [kama ilivyokuwa hapo awali]... lakini nchi yote itamalizwa kwa moto [wa mfano] wa wivu wake "(Sefania 1: 14-18; Ufunuo 11: 15-18).

Sefania baadaye anasema juu ya "moto" huu wa għadhabu, na inaonyesha kwamba itafuatwa na baraka kutoka kwa Mungu kwa watu wote. Kwa hivyo watu hawaangamizwi. Wanapitia shida hiyo, kubarikiwa na ukweli "safi" wa Neno la Mungu, na kujifunza kumtumikia Mungu "bega kwa bega".

"Nisubiri mimi, asema BWANA, hata siku nitakapoondokà kuteka mateka; kwa uamuzi wangu nimeazimia kucksanya mataifa ili kuteka pamoja falme, kumwaga hasira yangu juu yao, hata hasira yangu yote kali. Kwa maana dunia yote italiwa na moto wa wivu wangu. Ndio, basi [baada ya shida] nitawarudishia watu lugha safi [Neno safi] wapate kuliitja jina la BWANA, wamtumikie kwa nia moja ['bega kwa bega'] "(Sefania 3 : 8,9, KJV na NAS).

Shida hii tayari inaonekana. Vita vya Kwanza vyā Dunia na Vya Pili vilikuwa sehemu ya mchakato. Wakati wa mwisho watakatifu wote watakapoku-

sanyika ili kuwa na Kristo katika utukufu, basi Har – Magedoni itafuata. Baada ya shida kuanza wakati "kila upanga wa kila mtu utakuwa juu ya ndugu yake" (Eze. 38:21), Mungu atamaliza ugomvi na ulimwengu utafundishwa kumtumikia kwa njia inayokbalika.

Lugha ya Kiashiria ya Maandiko

Katika kusoma unabii juu ya Siku ya Hasira, kama ilivyoelezewa na mtume Petro, ni muhimu kuelewa lugha ya Biblia ya ishara:

- "Dunia" inawakilisha jamii;
- "Milima" inawakilisha falme, serikali;
- "Mbingu" zinaonyesha nguvu za udhibiti wa kiroho;
- "Moto" unawakilisha uharibifu;
- "Moto wa Kiberiti" unazidisha maana ya uharibifu na mafusho mabaya ya kiberiti;
- "Ulimwengu" unawakilisha kipindi cha wakati.

Kwanza, Petro anazungumzia juu ya "mbingu za zamani, na dunia" kama "ulimwengu uliokuwa wakati huo, uligharikiwa na maji [ambayo] ukaangamia" katika mafuriko zamani (2 Petro 2: 5, 6). Kwa kweli dunia halisi na mbingu hazikuħaribiwa - ilikuwa jamii, chini ya usħawishi wa malaika walioanguka, ambayo iliharibiwa (2 Petro 2: 4; Yuda 6; Waebraġia 2: 5). "Kizazi kimoja hupita, kizazi kingine huja; lakini dunia inadumu milele" (Mhubiri 1: 4). Petro anaendelea kusema:

"Siku ya Bwana itakuja kama mwizi usiku], ambayo mbingu [nguvu za sasa za anga chini ya Shetani] zitapita na kelele

kubwa, na vitu vyake vitayeyuka na moto mkali; dunia [jamii] pia, na kazi zilizomo [utajiri, nguvu], zitateketezwa. Mbingu zikiwa zimewashwa moto zitayeyushwa na vitu vyake vitayeyuka na moto mkali. Walakini sisi, kulingana na ahadi yake, tunatazamia mbingu mpya [nguvu mpya ya kiroho, Ufalme wa Kristo] na dunia mpya [jamii mpya kulingana na haki na upendo]" (2 Petro 3: 10-13).

Kwa hivyo Petro (na Paulo na Yohana) walikuwa Mitume ambao pia walikuwa Manabii. Walivutiwa kutabiri mambo yatakayokuja. Kama Manabii wa Agano la Kale, waliongozwu kwa maneno yao na walitumia lugha ya kuashiria. Mungu katika wakati wake mwenyewe ameinua watumishi wanaofaa kufanua juu ya unabii huo, kama vile Yesu alivyopendekeza kutokeea (Mathayo 24: 45-51). Sasa ufahamu wa unabii huu ni "chakula kwa wakati unaofaa" kwa familia ya imani.

Kiburi cha Wenye Majivuno

Kitachomwa

Nabii Malaki (4: 1) anasema juu ya Siku hii ya Yehova akitumia vivyo hivyo ishara ya moto. "Siku inakuja ambayo itawaka kama tanuri; na wote wenye kiburi, ndio, na wote watendao maovu, watakuwa vibanzi; na siku inayokuja itawachoma. " Kiburi na wakandamizaji watashushwa. Mwishowe, wakati wa Ufalme wa Milenia, wale ambao wanakataa nidhamu zake na faida zake wataangamia kwa kiburi chao (Ufunuo 20: 7-9).

Wakati huu, watu wa Bwana wame-takaswa na kubarikiwa. Pumbao la makosa na tabia zimeteketezwa na kusafishwa kama "dhahabu na fedha." Hata

Wakristo wenye kiburi, wenye kushawishika ambao wanaweza kuacha kiburi chao wanaweza kuokolewa "kutoka kwa moto" (Yuda 23), na kutakaswa.

"Mjumbe wa Agano, ambaye unampendeza: tazama, atakuja, asema BWA-NA wa majeshi. Lakini ni nani anayeweza kustahimili siku ya kuja kwake? Ni nani atakayesimama wakati anaoneka-na? Kwa maana ye ye ni kama mtu an-ayesafisha fedha... naye atakaa kama msafishaji na anayetakasa fedha: naye atawatakasa wana wa Lawi [mfano wa watu wa Bwana] na kuwasafisha kama dhahabu na fedha, ili wamtolee Bwana toleo kwa haki" (Malaki 3: 1-3).

Ni wazi, "moto" unawakilisha ushawishi wa utakaso kwa faida kubwa. Mtume Paulo pia hutumia "moto" akimaanisha kutakasa imani na tabia ya Mkristo:

"Sasa ikiwa mtu ye yeyote ataunda [tabia] juu ya msingi huu [dhabihu ya fidia ya Kristo] dhahabu, fedha, mawe ya tha-mani [ukweli wa Mungu na tabia inay-ofanana au], kuni, nyasi, vijiti [makosa ya jadi na tabia zisizohamishika]; Kazi ya kila mtu itajidhihirisha: kwa kuwa siku hiyo itaitangaza, kwa sababu itafunuli-wa kwa moto; na moto utajaribu kazi ya kila mtu ni ya aina gani [2 Petro 1: 5-11]. Ikiwa kazi ya mtu ye yote aliyojenga juu yake ikikaa, atapata thawabu" (1 Wako-rintho 3: 12-14).

Wote ambao hujengwa juu ya "msingi" wa fidia ya Kristo lakini halafu wakiwa hawajali utaratibu katika ujenzi wao - Mungu anaweza kuwaponya kwa rehemma. "Ikiwa kazi ya mtu ye yeyote itachomwa moto, atapata hasara; lakini ye ye mwenyewe ataokolewa; bado ni kama kwa moto" (1 Wakorintho 3:15). Walakini, wale wanaoendelea kumkataa Kris-

to kwa makusudi baada ya “kufunuliwa mara moja” na Roho Takatifu, “hai-wezekani ... kuwafanya upya tena hata wakatubu kwa kuwa wanamsulubisha Mwana wa Mungu upya” (Waebraenia 6: 4-8; 10). : 26-31). Wanakuwa chini ya “kifo cha pili” (Ufunuo 20: 6).

Tatizo Katika Kuanzisha Ufalme

Uzinduzi wa Agano la Sheria huko Sinai ilikuwa picha kubwa ya kuanzishwa kwa Agano Jipywa kwa ulimwengu wakati wa ufunguzi wa Ufalme wa Kristo (Waebraenia 12: 18-29). Badala ya Musa kupokea Sheria juu ya Mlima Sinai na moto uwakao, kulipua baragumu na kutetemeka, tumekuja na Yesu, “mpatanishi wa agano jipywa” (mstari wa 24) kwa “Mlima Sayuni” (mstari 22). Shida ya Siku ya Yehova imeelezewa kwa kuashiria.

“Na sauti yake ilitetemesha dunia wakti huo, lakini sasa ameahidi, akisema,” Mara nydingine tena nitatetemesha sio dunia tu, bali na mbingu pia. ‘Na msemo huu,’ Tena mara tena, ‘unaashiria kuondolewa kwa hivyo vitu ambavyo vinaweza kutikiswa, kama vitu viliviyoubwa, ili vitu visivyoweza kutikiswa viweze kubaki. Kwa hivyo, ... tunapokea ufalme ambao hauwezi kutikisika.”

Kwa hivyo, dhoruba, moto, na kutikisika huwakilisha kufagilia mbali kwa mawazo ya uwongo ya mwanadamu juu ya Mungu, na pia makadirio ya jamii ya yale mazuri. Wakati kutetemeka kumefanya kazi yake, usiku wa giza la shida litatoa mwangaza wa utukufu wa Ufalme wa Haki ambao hauwezi kutikisika kamwe (Mathayo 13:43).

Kwenye Kitabu cha Zaburi, nabii Daudi pia hutoa maelezo wazi na ya mfano ya

Siku ya taabu ambayo inaleta utawala bora wa Yesu.

• Zaburi 50: 3 “Mungu wetu atakuja ... moto utakula mbele yake, na dhoruba kali kuzunguka pande zote.”

• Zaburi 97: 2-5 “Mawingu na giza vimemzunguka; haki na hukumu ndio msingi wa kiti chake cha enzi. Moto hutangulia mbele yake ... Umeme wake huangazia ulimwengu; dunia inaiona na kutetemeka. Milima inayeyuka kama nta mbele za BWANA.

Dhoruba na moto hutumiwa pia katika unabii wa mwisho wa Biblia, kitabu cha Ufunuo, kuonyesha kwamba Siku ya Yehova italeta shida na uharibifu kwa kila aina ya uovu. Katika ishara moja Siku hiyo ni “vita” (Ufunuo 16: 14-16); kwa nydingine, mavuno ya “mzabibu wa dunia,” kisha Mfalme wa Wafalme “anakanyaga zabuni ya divai ya ukali na ghadhabu ya Mungu Mwenyezi” (14: 14,18-20). Yesu ameonyeshwa kwenye “farasi mweupe” akishinda (19: 11-16), “Vyura” watatu waliokoroma (16: 13), “mnyama” (19: 19), “ziwa la moto” (19: 20; 20: 10,15), “kivinyo cha divai” (14: 19, 20; 19: 15) - yote haya ni ya mfano.

Katika Ufunuo 11: 17,18, Siku ya Bwana inaelezewa kama wakati ambapo Bwana atachukua nguvu yake kubwa kutawala: “Mataifa yalikasirika na ghadhabu yako ilikuja.”

Katika Ufunuo 19: 15, “Atapiga mataifa na atawatawala kwa fimbo ya chuma” - sio fimbo halisi, lakini kwa haki kali inayoonyesha. “Kwa hivyo nitauadhibu ulimwengu kwa uovu

⁴Alama ya “ziwa la moto” inatafsiriwa moja kwa moja kwetu, “ziwa la moto ... ni mauti ya pili” (Ufunuo 20:14).

wake. Na waovu kwa uovu wao; nami nitakomesha majivuno ya wenyе kiburi, na kudhoofisha majivuno ya wasio na adabu” (Isaya 13: 1-11).

Alama anuwai zinazotumiwa katika maandishi haya mbalimbali hutusaidia kuthamini zaidi makala yote ya Siku hiyo kuu na muhimu ya Yehova.

Mgogoro Unaojengwa Sasa Mambo ambayo unabii wa wakati wa mwisho umetabiri sasa unajitokeza mbele ya macho yetu. Ni kweli, siku zote kume-kuja na shida ulimwenguni, lakini sasa ni wakati wa shida ya kushangaza. Wakati mataifa yanalilia amani, machafuko yanazidi kwa kiwango kikubwa kote ulimwenguni. Utajiri, majivuno na kiburi ziko upande mmoja-umaskini uliopo kwa ujumla na hali halisi ya haki iko upande mwingine.

Matajiri wanahisi wana haki kwa sababu wanapeana ajira kwa maelfu na wanafanya biasara kwa kubahatisha. Mtu wa kawaida, anayechanganyikiwa na ukosefu wa ajira na kuongezeka kwa gharama, hukata tamaa zaidi. Pande zote mbili, hata hivyo, zinaongozwa na nia ya ubinafsi. “Mawimbi” ya “bahari” - Wengi wa watu wenyе kufanya kazi - ni kunguruma na kuwatangaza watu matajiri wa dunia. Kwa kushukuru, kwa kujua Mpango wa Mungu, Maandiko hutupa tumaini thabiti:

“Mungu ndiye kimbilio letu na nguvu yetu, Msaada wa sasa wa shida. “Kwa hivyo hatutaogopa, ingawa dunia inatoka na milima ikaanguka ndani ya moyo wa bahari, na maji yake yananguruma na povu na milima inatetemeka kwa nguvu zao. Mataifa yametetemeka, falme zi-naanguka, ye ye huinua sauti yake. dunia inayeyuka. Yeye hukomesha

vita hata miisho ya dunia, huvunja upinde, na kuvunja mkuki, huchoma ngao kwa moto. “Kaa, ujue ya kuwa mimi ndimi Mungu, nitainuliwa kati ya mataifa. Nitainuliwa katika dunia” (Zaburi 46: 1-3,6,9,10).

Katika karne iliyopita, na wimbi la maarifa, uvumbuzi, na ubunifu, hata watu wa kawaida walifaidika, ingawa sio kwa usawa. Vyama vya wafanyakazi vimem-nufaisha mfanyakazi. Lakini matumizi ya mashini, maendeleo ya hali ya juu na kuongezeka faida kwa masoko ya bei rahisi ya wafanyakazi ni changamoto kwa mfanyakazi wa mtaani. Mzunguko wa uzalishaji zaidi na ukosefu wa ajira huleta mvutano wakati ugavi unazidi mahitaji. Halafu, kwa sababu faida imepungua, matajiri wanafadhaika. Kwa upande wake, wafanyakazi wa mshaha-ra wanataka sheria za kuwakinga, na katika visa vingine mahitaji ya wafanyakazi yanatetewa kwa vurugu.

Mashirika makubwa na vigogo wake wanaendelea kukua na kuongezeka kwa teknolojia. Katika mazingira ya mkopo rahisi, wafanyakazi wengi hufungwa kwa raundi kwa nguvu ya deni. Mara ya kwanza baraka zilizoshirikishwa na wote kwa kweli zilichelewesha mzozo, lakini uumbaji na kupasuka kwa “vifurushi” vya mali kumesababisha kukosekana kwa utulivu mkubwa wa kiuchumi. Sio vigumu kufikiria mgogoro ambaio uchumi wa ulimwengu hauwezi kurejea.

Tiba nyingi zilizopendekezwa

Kuna njia nyingi zilizopendekezwa za karne ya ishirini kama suluhisho kwa wazalishaji na wafanyakazi, kuacha upanuzi na utumiaji wa kupita kiasi, hadi kuendelea kupungua na kupunguza kwa ununuizi.

Wafanyikazi wamenaswa. Kupunguzwa Kwa idadi yao huwaacha wakiwa hawana kazi au kubeba mzigo wa wale walioachishwa kazi. Vyama vya wafanyakazi vimefanya kazi kwa bidii na kwa mafanikio ya uboreshaji wa wafanyakazi, lakini karne ilimalizika ikiwa vyama vya wafanyakazi vimedhoofishwa sana, na vigogo wengi wa kampuni walilipwa fidia bila kufikiria sheria.

Suluhisho moja lililopendekezwa ni kwamba viwanda vingine vinapaswa kuwa mali ya watu - inayoendeshwa na viongozi wa serikali. Katika karne ya ishirini reli ilidhoofika zikawa mali ya serikali ili kuhakikisha usalama wake. Hivi majuzu, taasisi za kifedha za Marekani zinaokolewa kwa trilioni za dola za walipa ushuru - na ikiwajibikia serikali.

Raia wanapaswa kushiriki sawasawa katika faida na baraka za kuongezeka kwa teknolojia. Walakini, matumizi mabaya ya masoko ya kifedha - hisa zilizoidishwa, rehani za chini, mkopo uliokithiri na bima - wamechangia katika mzozo mkubwa wa kifedha ambaao ulimwengu haujawahi kuona. Kwa nini imenea sana? Utandawazi una masoko ya kifedha yaliyounganishwa na njia za uzalishaji kote ulimwenguni. Kuvunja masoko ya kifedha kwa upande mmoja wa ulimwengu hutoa maswala ya shida kwa upande mwengine. Sekta ya chuma nchini Uchina, Urusi na Marekani zimehisi kuporomoka kwa kushuka kwa uchumi duniani. Makampuni makubwa ya kimataifa ambayo hayadai utiifu kwa nchi yoyote, hufanya kazi nije ya sheria. Wanadai ulinzi kutoka kwa mamlaka moja huku wakitumia vibaya sheria za wengine. Wafanyakazi walioajiriwa na mashirika ya kimataifa au ya wabunge wana ulinzi mdogo dhidi ya majabali kama haya.

Ikiwa "Sheria inayokubalika" ingetekelezwa, misaada inaweza kutarajiwa hivi karibuni. "Wafanyie wengine yale ambayo ungetaka wakufanyie." Ikiwa matajiri wangeshirikiana kufaidi raia, watu wanaweza kufanya madai mazuri. Lakini hofu ya ushindani kati ya mashirika inaweza kupunguza ukarimu wa mameneja wake. Ikiwa matajiri ambaao wana huruma kwa wafanyakazi wfupisha masaa na kuongeza mshahara, washindani wao wangewatuliza. Maafa ya kifedha yangefuata, kwanza kwao na kisha haraka kwa wafanyakazi wao. Sheria kabambe ya usambazaji na mahitaji hufanya kazi pamoja na kuendeleza ubin afsi wa mwanadamu.

Pamoja na utandawazi, masoko mengine ya wafanyakazi yako tayari kufanya kazi kwa muda mrefu kwa malipo duni. Mtindo wa maisha ya Magharibi unasaidiwa na wafanyakazi wa bei na-fuu katika Mashariki kutoa bidhaa zisizo na gharama, hata kama chaguzi za ajira huko Magharibi hupunguzwa. Ni la kushangaza, na bahati nzuri, kwamba aina kama hizi zimechukuliwa na jamii kuititia miongo mingi, lakini hali hii ya mambo haiwezi kuendelea kwa muda usiojulikana.

Matokeo ya Sababu za Kiasilia

Kwa hivyo tunaona sababu za asili za shida katika "Siku ya Yehova" hii. Ubin afsi utadhibiti wengi kwa pande zote na wenye kiburi watapata udhibiti. Maelfu waliotupwa nje na kukosa ajira watakuwa wamekata tamaa, mahitaji hayatap-ingwa, na umma kwa jumla utatumaini mtaji. Mwishowe, sheria na utaratibu vitafutwa wakati "milima" imezamishwa katika "bahari" hiyo yenye dhoruba. "Dunia" ya mfano (jamii) na "mbingu" (sheria ya kiinjili) zitaharibiwa (2 Petro

3: 7). Kanisa la kawaida linaloijiunga na serikali za ulimwengu pia litaharibiwa kwa mfano kwa "moto" katika kilele cha "Siku ya Bwana" (Ufunuo 18: 9).

Kusudi lote la shida hii ni kuwafundisha wanadamu kwamba mradi ubinafs unadhibiti, mipango ya mwanadamu ni bure. Wakati mwanadamu atash-indwa kabisa, ndipo mwishowe atata-zama juu. Utawala wa Milenia wa Kristo utakuwa "sheria ... na nguvu" ya haki na fimbo ya chuma "(Zaburi 2: 7-9; Ufunuo 19: 15). Badala ya kubaini agizo la zamani, wanadamu watafaidika na "Agano Jipy" amba-lo "litaweka sheria ya [Mungu] ndani yao na kuiandika moyoni mwao." Inapomalizika hii, "Hawatafundisha tena, kila mtu jirani yake na kila mtu ndugu yake, akisema, 'Mjue BWANA,' kwa maana wote watanijua mimi, tangu mdogo wao hadi mkubwa wao, asema Bwana. BWANA, kwa maana nitawasamehe wao uovu, na dhambi yao sitaikumbuka tena "(Yeremia 31: 33,34, NAS).

Hakuna atakayeepuka shida kabisa. Lakini "wanyenyekevu" ambaao kwa un-yenyeketu hutafuta haki hawatasteswa sana - haswa kutokana na kudhalilishwa kwa hofu na ujangili. "Mtafuteni BWANA, enyi nyote mlion wanyenyekevu wa nchi mliotimiza maagizo yake; tafuta haki, tafuta unyenyekevu. Labda mtafichwa katika siku ya ghadhabu ya Bwana "(Sefania 2: 3, NAS).

Wakati "mioyo ya wanadamu inavy-ovunjika kwa hofu, na kwa kutazamia vitu ambavyo vinakuja duniani: nguvu za mbinguni zinapotikiswa - Basi angalieni, na muinue vichwa vyenu; kwa maana ukombozi wako [wokovu] una-karibia "(Luka 21: 26-28). Wale ambaao

wataelewa kutoka kwa Biblia matokeo ya karibuni ya dhiki watafurahi.

"Mateso" Ghafla - Lakini Si Saa 24

Siku ya Yehova sio siku ya saa 24. Ni kipindi cha miaka katika kipindi cha mwisho cha Wakati wa Injili ya sasa. Ni kipindi cha mabadiliko kutoka kwa falme za ulimwengu huu kuingia Ufalme wa Kristo. Shida inalinganishwa na maumivu ya mwanamke wakati wa kujifungua na inaonyeshwa na mish-tuko ya ghafla ya shida na vipindi vya amani. Halafu vipindi vinakuwa vifupi na maumivu huwa makubwa. Vita vya Kwanza vya Ulimwengu vilikuwa pigo la kwanza, likifatiwa na Vita vya Kidunia vya pili, Vita Baridi vya Maneno , mizozo ya Mashariki, na machafuko yaliyoendelea kuongezeka, ikifikia kilele katika mapambano ya Amagedoni (Ufunuo 16: 16-21).

Imekuja kama "mwizi usiku" kwa maana imetufikia pasi na kutambuliwa na ulimwengu kwa jumla. "Maana nyinyi wenyewe mnajua kabisa kuwa Siku ya Bwana huja kama mwizi usiku. Maana watakaposema, Amani na usalam; basi uharibifu wa ghafla unawapata, kama uchungu wa mwanamke aliye na mtoto; Wala hawataokoka "(1 Wathe-salonike 5: 2,3).

Na raia wanapo-jitahidi katika maumivu, kamba ya ustaarabu hatimaye itatikika. Sheria na utaratibu zitatoweka, na fujo itatokea."Dhiki kuu hii, ambayo haikuwa po tangu mwanzo wa ulimwengu hata sasa" ni ngumu, lakini Yesu anatuhaki-kishia haitarudiwa tena (Mathayo 24:21). Agizo la zamani litakufa, lakini "mtoto" atakuwa mzuri — Ufalme wa wanadamu wote! "Mbingu mpya na dunia mpya am-bayo inakaa haki" itatawaliwa milele na haki na upendo (2 Petro 3:13).

Kuokolewa kwa Israeli kutoka Misri kupitia mapigo kunaonyesha vyema ukombozi wa ulimwengu na Yesu, kiongozi mkuu aliyefananishwa na Musa. Kuondoa mapigo kwa muda mfupi juu ya Misri ilifanya mgumu moyo wa Farao, na kufanya ugumu wa upinzani wake. Vivyo hivyo, vipindi nya kuingilia kati ya amani kati ya mishtuko ya ghafila ya "uchungu" wa siku hizi (Kutoka 5: 4-23; 12: 30-33), huwa zinakomesha upinzani wa wengi, na kufanya pigo linalofuata kuwa ngumu zaidi.

Kanisa la kawaida pia hupokea "mapigo" na imehukumiwa (Ufunuo 18: 7-9). Katika pigo la mwisho "mtetemeko mkubwa wa ardhi" - mapinduzi - hui-buka. Kwa wakati huu "Babeli mkuu "Ukristo) utaanguka, "Na kila kisiwa [jamhuri] kilikimbia, na vilima [tawala za kifalme] havikuonekana" (Ufunuo 16: 18-20).

Wakati Unaofaa wa Mungu

Kutokana na ushuhuda wa Sheria na Manabii - na vile vile kutokana na Yesu na Mitume - tunaona ya kwamba shida ya Siku ya Yehova tayari imekwisha tupata, na kilele bado kinakaribia.

Kwa miaka 6,000 mwanadamu amekuwa akifanya kazi chini ya dhambi na kifo. Udhifu wake ni kazi. "Kwa jasho la uso wako utakula mkate, hata utakaporudi ardhini" (Mwanzo 3:19, NAS). Laana hii ilikuwa kwa faida ya binadamu. Imewalinda watu kutokana na mielekeo yao potofu. Kwa sababu ya dhambi, uvivu ungesababisha watu kupata shida zaidi, haraka zaidi. Sasa, mashine zafanya kazi zifanyike kwa urahisi; miili ya wengi inapumua.

Pamoja na kuongezeka kwa uvumbuzi na ufahamu, tunakaribia wakati wa

Utawala wa Milenia mzuri wa Masihi, mwanadamu huonja uwezo wa kile kitakachokuwepo. Tamaa ya kupendeza kwa hiyo huchochea masilahi na matamano ya wanadamu zaidi. Hii ni moja wapo ya sababu ya "wakati wa taabu, mfano wake haujatokea tangu lilipoanza kuwepo taifa" (Danieli 12: 4,1).

Kwa hivyo, mwanzoni mwa Milenia, athari ya kwanza ya elimu ya juu, teknolojia na sayansi inaleta faida - lakini pia somo juu ya kutokuwa na uwezo kwa mwanadamu kujitawala katika hali yake ya dhambi ya sasa. Kuongezeka kwa teknolojia kutakuwa na maana katika kusimamia mambo ya wanadamu wakati wa Ufalme, wakati ambapo kizazi baada ya kizazi nya zamani vinazidisha idadi ya watu wa sasa duniani. Lakini kwanza inaongoza ulimwengu kuelekea taabani.

"Fimbo ya chuma" itavunja taasisi za sasa katika saa hiyo ya taabu na kufungua njia ya Ufalme wa Kristo kuanzishwa duniani. Basi ulimwengu utarejeshwa kwa ukamilifu wake wa asili na uzima wa milele. Ufalme huu utafanya kazi, kwa sababu utamshughulikia mwanadamu kutoka ndani — kwa kubadili moyo wake.

Upendeleo na Wajibu wa Watakatifu

Watu wa Mungu hawatakuwa na wasiwasi na hofu isiyo na tumaini ambayo itaenea ulimwenguni. Wanaelewa taabu ni utangulizi wa baraka za ulimwengu. Wanaweza kushiriki kwenye shida, lakini watafurahi kwa imani katika matokeo ya utukufu yatakayofuata.

Kutoridhika kutaibuka kati ya walimwengu. Lakini watu wa Bwana wanapaswa kuwa mfano wa kuridhika kwa majirani zao, wafanyakazi wenzao, na familia. "Ungu na kuridhika ni faida

kubwa” (1 Timotheo 6: 6). Ijapokuwa wengi wanafurahia baraka na hali inayofaa zaidi, bado ulimwengu huugua kwa makosa hasa na yale yanawaziwa (Warumi 8: 19,22).

Watu wanakumbatia utajiri. Na wale ambaao wanamiliki utajiri hawajaridhi-ka na wang'ang'ania kupata zaidi. Lakini watakatifu hawapaswi kushiriki katika mapambano haya ya kupata. Kiapo cha kujitolea kwao kilikuwa cha kutamani matamanio ya mbinguni na kufuata mfan- no wa Yesu na Mitume. Isipokuwa kutoa kilicho bora na “kweli” kwa familia zao na kutafuta “kuishi kwa amani na watu wote” (Warumi 12: 17,18) - wanajiwekea “hazina mbinguni” (Mathayo 6: 19,20).

Kwa bahati mbaya, sio watoto wote wa Mungu wana amani na kuridhika hivyo. Wengine huacha nyayo za Yesu na kutafuta vitu vya kidunia. Tunapaswa badala yake kutafuta amani ambayo ulimwen-gu hauwezi kupona au kuichukua. Watu wa Bwana wanapaswa kuachana na kutoridhika na kujitahidi kupata utajiri wa hali ya juu na amani ya Mungu.

“Lakini Uungu pamoja na kuridhika ni faida kubwa. Kwa kuwa hatujaleta chochote ulimwenguni, tena hatuvezi kuchukua chochote kutoka humo. Na ikiwa tunacho chakula na nguo, tut-aridhika na hayo. Lakini wale ambaao wanataka utajiri huanguka katika majaribu na mtego na tamaa nyingi za kijingga na zenye kuwadhuru ambazo zinawatia watu kwenye majaribu na uharibifu. Kwa maana kupenda pesa ni shina la kila aina ya uovu, na wengine kwa kuitamani wamejitenga na imani ... Lakini kimbia mambo haya, ewe mtu wa Mungu; na ufuate haki, utauwa, imani, upendo, uvumilivu na upole. Pigania vita vizuri vya imani; shika uzima wa

milele ambaao uliitiwa “(1 Timotheo 6: 6-12, NAS).

Watakatifu wanapaswa kuwa mifano hai ya matarajio ya furaha ya Ufalme wa Mungu unaokaribia na baraka zake za kuridhisha. Bila ya kujihusisha na maswala yanayoshindaniwa na pande zote mbili za swali lolote, kazi yetu ni kuhubiri habari njema ya fidia kwa WOTE. Inapaswa kuchukulia fursa na hali ya kushuhudia habari njema ya Ufalme huu unaokuja. “Jinsi ilivyo mizuri juu ya mlima [falme] miguu ya ye ye [washirika wa mwisho wa mwili wa Kristo] ambaye huleta habari njema, huangaza amani, huleta habari njema ya mema” (Isaya 52: 7). Taabu ya “Siku ya Yehova” hii itatoa fursa nzuri za kuhubiri Ufalme ujao. Lakini hatupaswi kuchukua nafasi za kisiasa kwenye maswali ya kijamii au kutafuta suluhisho ili kurekebisha janga linalokuja. Kazi yetu ni kutangaza kwa utulivu na ujasiri Ufalme wake kwa sasa kama suluhisho pekee linaloweze-kana — na tumaini la wanadamu wote tu. Huruma za watu wa BWANA ziko kwenye viumbi duni wote na tunawenza kuwapa raha walio na wasiwasi na wanaoogopa, tukijua kuwa taabu zote ni za muda tu. “Wakati hukumu zako ziko duniani, wenyeji wa ulimwengu watajifunza haki” (Isaya 26: 9).

“Na katika mlima huu [Ufalme] BWA-NA wa majeshi... atameza kifo kwa ushindi; na Bwana MUNGU atafuta machozi kutoka kwa nyuso zote. Na itakuwa katika siku hiyo watasema, Tazama, huyu ndiye Mungu wetu; tuliyemngojea, naye atatuokoa: huyu ndiye BWANA; tuliyemngojea, tutafurahi na kushangilia wokovu wake ”(Isaya 25: 6-9; Ufunuo 21: 4).

♦ SOMO LA KUMI NA SITA ♦

MAPITIO - NA WAJIBU

Kama tulivoona katika masomo yetu ya maumbile na ufunuo, tuna Muumba mwenye busara, akili, mwenye nguvu na mwadilifu. Biblia ni ufunuo wa tabia na mpango wake kwa mwanadamu. Kwa njia hiyo tumejifunza kuwa wakati uovu umeruhusiwa, ni kwa kusudi nzuri sana na kwa muda mfupi. Giza na mateso duniani hivi karibuni vitabadilishwa na utukufu wake na baraka nyingi vitachukua nafasi hiyo. Kupitia Enzi za Wakati, Mpango mkuu wa Mungu umeendelea kimya kimya lakini umepiga hatua. Miaka 6,000 ya wanadamu ya uzoefu wa dhambi na mateso yatathibitika kuwa faida kubwa wakati kama mtu mmoja mmoja atakapohukumiwa kwa maisha yote. Katika Siku ya Hukumu ya miaka 1,000, Hakimu wa wanadamu ndiye aliywafia wote (Waebrania 2: 9). Wafuasi waaminifu wa Yesu, waliokuzwa kwa utukufu na Kristo, watasimamia Ufalme pamoja naye (1 Wakorintho 6: 2). Duniani, Wazee wa Kale Wenye Thamani watakuwa wawakilishi wake wa kibinadamu (Isaya 1: 26; Zaburi 45: 16). Kwa njia hii "mataifa yote ya dunia" yatabarikiwa, kama vile Mungu alivyoahidi Ibrahimu (Mwanzo 22:18, Wagalatia 3:29, Zekaria 8:13).

Mwanadamu Anarudi kwa Mungu kwa "Njia kuu"

Badala ya Njia Nyembamba, "Barabara kuu ya Utakatifu" itafunguliwa kwa ulimwengu wote. Mawe na mitego yote ya kujikwaa yatatoweka. "Hakuna simba [Shetani] atakayekuwa huko, wala mnyama yejote hodari [mvutano wa uharibifu] hatapita huko" (Isaya 11: 9; 35: 8,9; 62: 1-3). Wengine watafanya

maendeleo ya haraka, wengine hatua ya polepole - kulingana na tabia iliyopandwa hapo awali. "Na waliokombolewa na BWANA watarudi, watafika Sayuni na nyimbo na shangwe ya milele juu ya vichwa vyao; watapata furaha na shangwe, na huzuni na kuu-gua vitakimbia" (Isaya 35:10).

Siku ya Hukumu haianzi hadi mtawala wa ulimwengu atakapokuja tena. Kesi haiwezi kuendelea hadi hakimu (Yesu) yuko kwenye benchi na korti (tabaka la Bibi-arusi) liko katika kikao. Wakati wa Siku hiyo, "dunia itajawa na kumjua BWANA, kama vile maji yanavyofunka bahari" (Isaya 11: 9). Basi "vitabu" vya Biblia vitafunguliwa na ulimwengu utahukumiwa kutoka kwa kanuni na vi-wango vyake (Ufunuo 20: 11-12). Kila mtu ambaye "amekuwa" katika Adamu atakuwa na nafasi ya kuandikwa majina yao katika "kitabu cha uzima." Wale ambaeo wataishi kwa haki basi watahukumiwa kustahili uzima wa milele katika jamii kamilifu - kwa vizazi vyote vya furaha vitakavyokuja.

Kujua Mpango wa Mungu Huliwaza

Wakati huo huo, wakati watoto wa Mungu waliowekwa wakfu wanapoo-na kile kinachotokea katika ulimwengu, tunapata faraja katika kujua tabia ya Mungu, ahadi na mpango wake. Tunaweza "kutazama juu" na kufurahi kwa sababu tunajua kuwa ukombozi wetu umekaribia - ambaeo unamaanisha ukombozi kwa ulimwengu (Luka 21:28). Tunaacha kuangalia shughuli za kidunia na udhaifu wa kibinafsi na kufurahia gharama ya fidia ya Yesu inayofunika udhaifu wetu.

Kwa ufahamu wa ahadi za Mungu, tunazidai wakati tunapokuza tabia za Kikristo na kujitahidi kufikia tuzo ya asi- li ya Kimungu. Kama Petro alivyosema:

“Nawatakieni neema na amani kwa kumjua Mungu, na Yesu Kristo Bwana wetu, kwa kadiri ya nguvu yake ya ki- mungu ametupa vitu vyote vya uzima na utauwa, kwa kumjua ye ye aliyetuita kwa utukufu wake na fadhila; ambayo kwa hiyo tumepewa ahadi kubwa na za thamani, ili kwa hizo uweze kushiriki katika Uungu ”(2 Petro 1: 2-4).

Katika kutafuta maarifa ya Mungu na Mpango wake, ukweli wetu unajarib- wa. Je! Tutapata wakati wa kuchunguza Maandiko ili kujithibitishia Mpango wa ajabu wa Mungu? Je! Tuko tayari kua- cha nadharia na maoni yetu wenyewe na kujifunza Biblia bila ubaguzi? Katika utafutaji wetu wa ukweli, je! Tumeji- tolea kumpa Baba yetu wa Mbinguni vyote? Je! Tuko tayari, ikiwa ni lazima, kuwaacha marafiki zetu na mahusiano mengine? (Luka 18: 28-30) Wakati wa kipindi cha “Mavuno” cha Enzi ya Injili, tumekuja kwa “saa ya majaribu” - ya majaribio (Mathayo 13:39; Ufunuo 3: 10). Tutajibuje?

Upendo wetu kwa Mpango wa Mungu unapaswa kutupa msukumo na nishati ya kushiriki ukweli huu wa muhimu na wale wa imani amba wanaweza kuupokea. Hatutarajii ulimwengu wau- thamini (1 Yohana 3: 1). Watatufikiria sisi “wapumbavu” (1 Wakorintho 4:10; 3:18). Lakini, kama “Waberoya” bora wa siku za Paulo, wacha tupokee uk- weli “kwa utayari wote wa akili” na ki- sha tuchunguze “Maandiko kila siku,” ili kuelewa ushuhuda wao (Matendo 17:11). Ikiwa tunathamini thamani ya ukweli, Mpango wa upendo wa Mun-

gu, basi itakuwa mada inayovutia zaidi ya maisha yetu.

Mpango wa Mungu - Umesawazish- wa na ni Kamilifu

Mpango wa Kiungu wa Mungu umeka- milika na unakubaliana wenyewe katika kila sehemu! Zaidi ya uvumbuzi wa wanadamu, inaonyesha hekima, haki, upen- do na nguvu za Mungu wetu wa ajabu. Hakuna swali linalofaa kujibiwa kuhusu hilo. Wengine wanaweza kudhani imani au mila zao kuwa “siri” isiyoelewaka - la- kini sivyo ilivyo na ukweli, uliofunuliwa kwa watakatifu katika Maandiko.

Wahudumu wengine ambao hutam- bua makosa kadhaa katika imani za wanadamu wanapuuza maswala hayo na huamua kuhubiri “Injili - Jamii.” Kwa maskitiko, wengine hutupa seh- emu za Biblia zenyewe. Mafundisho ya uwongo huficha ukweli na hata hutupa kivuli juu ya tabia ya Mungu. Makosa pia huzuia utakaso wa moyo (Yohana 17:17). Kwa hivyo, tuwe waangalifu zaidi na kuthamini Mpango wa Mun- gu wa Zama katika uzuri wake wote na uwazi, na kutupilia mbali mafundisho ya uwongo yaliyokita mizizi.

Ukweli, kama inavyofunuliwa, inaku- wa “chakula kwa wakati unaofaa” kwa watu wote wa Bwana (Mathayo 24:45). “Njia ya mwenye haki ni kama taa inayoangaza zaidi kwa siku kamili” (Mithali 4:18). Masomo mengine hufa- fanua kwa undani zaidi juu ya matawi anuwai ya Mpango mmoja wa Mungu. Ulinganifu wa ajabu wa Biblia ni wa ku- tia moyo sana!

Walakini, ufahamu huleta uajibika- ji. Nuru ya ukweli lazima ipokelewe na kuhusishwa au - ikataliwe. Kwa kuongezea, tumehimizwa “kuwapa

nuru wale wanaokaa gizani” (Luka 1:79) - iliyokusudiwa hasa “Kaya za Imani” (Wagalatia 6:10). Kama wasimamizi waaminifu, lazima “tuinue kiwango” kinachoashiria matokeo mazuri ya Mpanago Mkuu wa Mungu wa Zama.